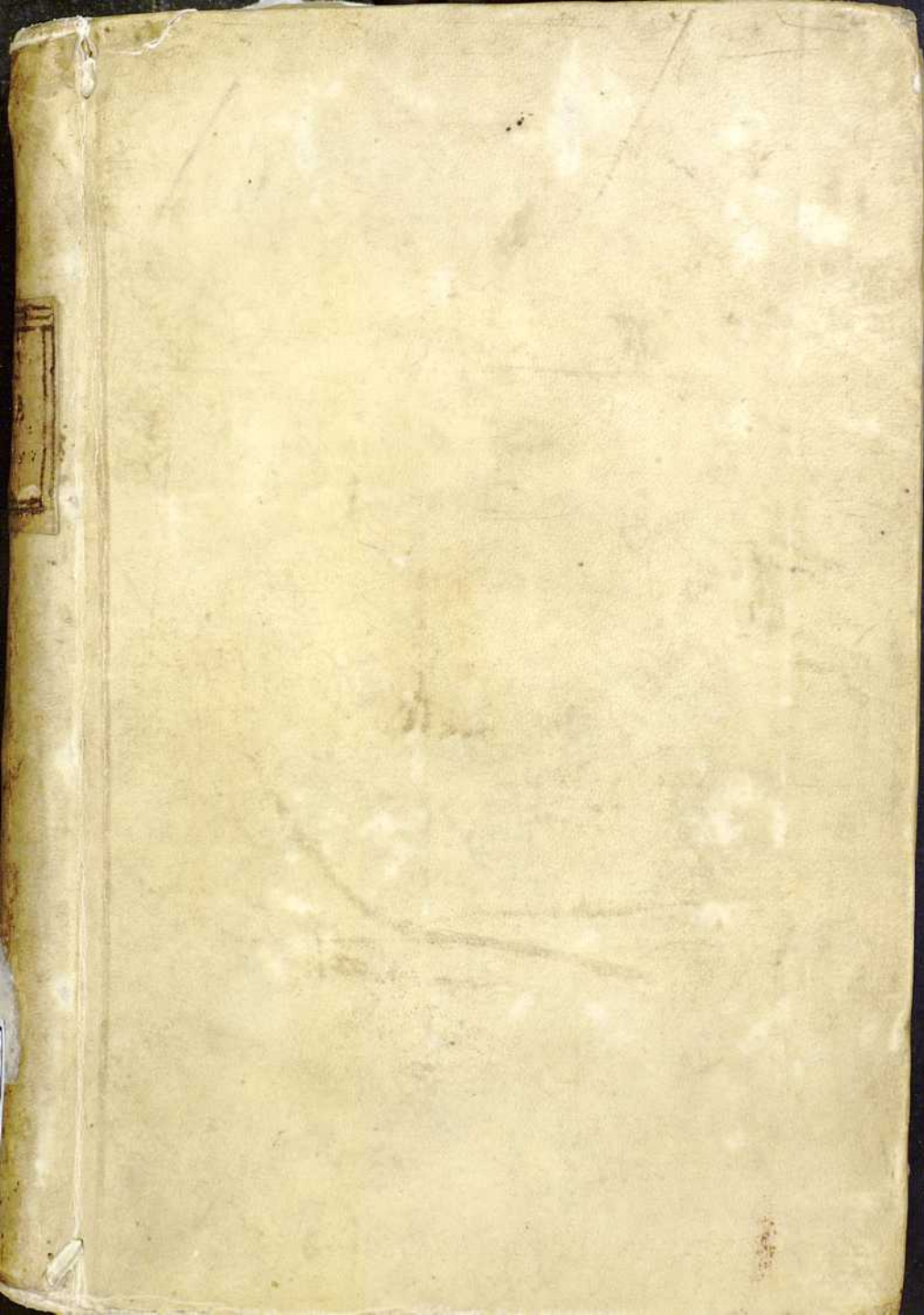

THEZAVR
MATERIA
MEDICA

A
47
90

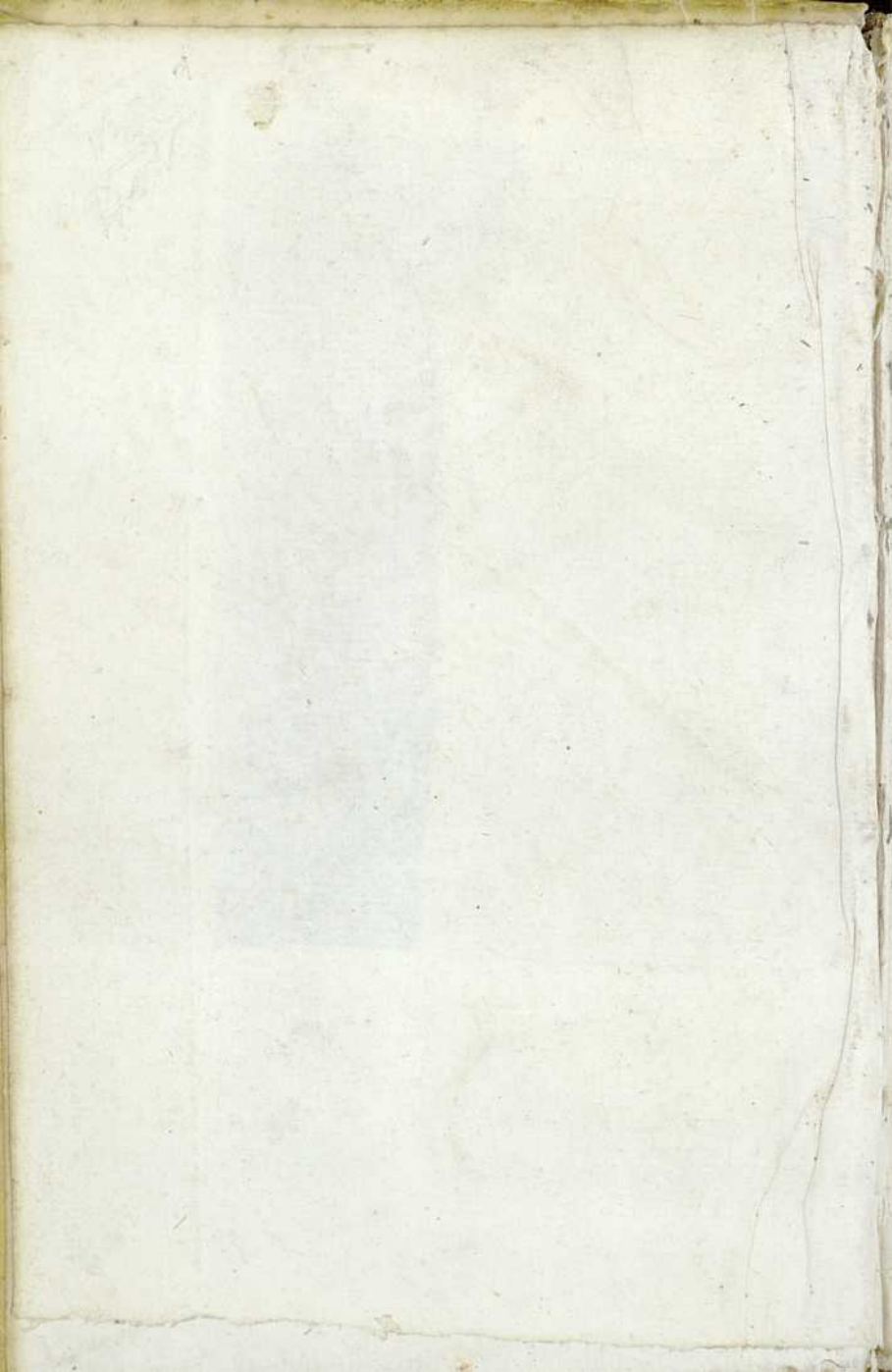

C. H^o de la Farm N° 393

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL	
GRANADA	
Sala:	A
Estante:	47
Número:	90

F-3-18

C. H^o de la Farm N° 390

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL	
GRANADA	
Sala:	A
Estante:	47
Número:	90

F-3-18

AFRICA
MEDICAL
CONTRACTS

Name	Age	Sex	Profession	Address
John Smith	35	M	Teacher	123 Main St
Mary Jones	28	F	Homemaker	456 Oak St
James Brown	42	M	Farmer	789 Pine St
Sarah White	30	F	Shopkeeper	101 Elm St
Robert Green	50	M	Blacksmith	202 Cedar St
Elizabeth Black	25	F	Widow	303 Birch St
William Grey	38	M	Merchant	404 Walnut St
Jane Pink	22	F	Student	505 Spruce St
Thomas Red	48	M	Physician	606 Willow St
Anna Blue	33	F	Widow	707 Poplar St

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056

2057

2058

2059

2060

2061

2062

2063

2064

2065

2066

2067

2068

2069

2070

2071

2072

2073

2074

2075

2076

2077

2078

2079

2080

2081

2082

2083

2084

2085

2086

2087

2088

2089

2090

2091

2092

2093

2094

2095

2096

2097

2098

2099

2100

Adquirido con cargo a la consig-
nación de Historia de la Farmacia.
Granada Enw 1967

John

MESSARICI (LUDOVICI)

R. 4. 490

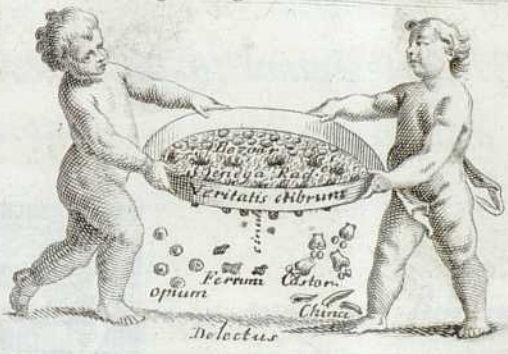
CID 616.1

MATERIA
MEDICA
CONTRACTA

<i>Synonyma</i>	} {	<i>Vires</i>
<i>Natalia</i>		<i>Usus communes</i>
<i>Pharmaceutica</i>		<i>Usus praeicipuos</i>
<i>Qualitates</i>		<i>Composita</i>
<i>Principia</i>		<i>Doses</i>
<i>Preparata</i>		<i>Judicium</i>

COMPLECTENS.

Nimis angusta foramina cribri

VENETIIS
Ex Typis NICOLAI PEZZANA

M DCC LXII.

SUPERIORUM LICENTIA, AC PRIVILEGIO.

MATERIA
MEDICA

CONTRACTA

Ufus communis	}	Symptomata
Ufus proprius		Diagnos
Compositio		Pharmacologia
Dos		Quodammodo
Indicatio		Principia
		Præparata

COMPLECTENS

V E N I T I S

EX TYPIS NICOLAI BASSANI

M D C C L X I I

SEBASTIANO LICHTNERO, N. P. R. I. N. T. I. S.

CELSISSIMO PRINCIPI
 PRÆSULI AMPLISSIMO
 JOANNI BAPTISTÆ REZZONICO
 CLEMENTIS XIII. P. M.

NEPOTI
 PROTONOTARIO APOSTOLICO,

ac totius ditionis Ecclesiasticæ

ARMORUM PRÆFECTO.

D. D. D.

L. T.

*Uæ me, ut sub nobilissi-
 mæ REZZONICORUM
 SOBOLIS gloriosissimis auspiciis Opu-
 sculum hocce in lucem ederem, ratio-*

iv
nes impulerunt, TEQUE, Præsul
Amplissime, mihi Mæcenatem com-
pararem, obviæ nedum fuere, at mu-
nere quidem meo fungendi devicerunt
innumera.

PRINCEPS enim AURELIUS
tibi dilectissimus Pater, pietatis, &
religionis memorandum exemplar,
quem præcox Fatum surripuit, tuta-
men, quod erga parentes meos im-
penderat, in me quoque de sacro Ba-
ptismatis fonte susceptum beneficentis-
sime profecutus est. Id ab illo in filios
derivatum pluries, tum Fratris Tui
CELCISSIMI PRINCIPIS LU-
DOVICI benevolentia expertus sum,

v

cum a TE ipso experiri confido .
Cui melius itaque possum , atque de-
beo laboris mei hunc , qualemcum-
que fructum in Societatis utilitatem
digestum subicere , nisi Tuo Patro-
cinio ? Cui melius inquam si specto
Patruum Tui CLEMENTIS XIII.
totius Christiani Orbis Moderatoris
eximiam virtutem atque sanctitatem ,
qui inter adversa , quibus impræsen-
tiarum conflictatur Ecclesia , ea pru-
dentia , eaque fortitudine se gerit , ut
nobis exemplum admirandum semper
supersit .

Non dedignaberis ergo observantiæ
erga TE meæ , & grati animi testi-

monium lubens accipere, meque in
 in Tuam Clientelam admittere, ne
 renuas, precor.

Tuae Celsitudini.

Venetis iv. Kalendas Februar,
 Anno Sal. MDCCLXII.

Humillimus, Addictissimus, Obsequens.
 Ludovicus Tessari.

LUDOVICI TESSARI

Phil. & Med. Doct.

REGNUM MINERALE

Editio prima Veneta,

LUDOVICI TESSARI

Phil. & Med. Doct.

REGNUM MINERALE

Ediio prima Venet. 1788.

Ateriæ Medicæ studium quantum Medentibus proficiat neminem latet; illud olim densis obtegebatur tenebris, atque circa remediorum natalia, facultates, & usus in maxima incertitudine versabamur. Inter hujusmodi Scriptores Godofredus eminet, & Cartheuferus, qui pharmaca, eorumque virtutes concinno ordine digerentes, viam adeo implexam Tyronibus complanarunt. Godofredus antequam Opus perficeret precoci fato defloruit, idque ad vocabulum, *Melissa* intermissum reliquit: *D.* vero *De Jesseu* non mediocri cum laude Vegetabilium Medicinalium indaginem profecutus est; qui autem post eum Regnum Animale eadem methodo retegere tentarunt, non eandem laudem sibi promeriti sunt; plura enim ex Academia Scientiarum, & Naturæ Historicis transfulerunt ad Zootomiam potius, & Oeconomiam, quam ad Medicinæ artem pertinentia; ex quibus duplici amplo admodum volumine comprehensis, paucissima reperies, quæ Medicis prodesse possint. Hac de causa adeo Godofredianum opus excrevit, ut nunc quinque Volumina extensa nimis expleat, quæ Studiosos pervolvere tædet, unde ipsius Auctoris Scripta, quam maxime eviluere. Cartheuferus denique in unum libellum materiam Medicam coarctavit; & neglecta rerum distributione, secundum Medicas facultates remedia ita distribuit, ut uno articulo, e. g. De Austeris omnibus, & Stipticis; altero de Oleosis &c., ex triplici regno desumptis pertractaret. Quam methodum pharmaca perscrutandi,

tandi, etiamſi pro genuina recognoſcam, Tyronibus tamen de eorum Hiſtoria ignaris implexa nimis evadit, ac, præceptoribus potius proponenda videtur. Celeberrimus Linnæus Botanicorum longe Princeps plantas omnes medicinales in tabulas arctiſſimo ordine ita digeſſit, ut icu oculi, & facillime cujuſque ſtirpis ſynonima, origo, & uſus ſelectiores paterent, ac exiguo libello ſutilibus reſecatis, plura invenirentur, & utilia ex recentiſſimis decerpta, unde in hac Medicinæ parte, eam ſibi gloriam comparavit, quam Heiſterus in ſuo Compendio Anatomico, Allen de Praxi, Lomius &c. ſibi promeruerunt. Alia duo regna tamen, quæ, ille ſublimioribus ſtudiis detentus, adhuc deſiderabantur, intacta reliquit. Idcirco cum maxime Clinicis proficere contempſiſſem, ſi tria regna ſimili methodo pertractata uno volumine comprehenderentur, Minerale Ego, & Animale, his impulſus rationibus, perfeçi, & in lucem edere curavi; quinimmo Notis materiam auxi, & Prolegomenis cuique Claſſi præpoſitis generaliora excerpti, ne ſpecialeſ cujuſque rei deſcriptionem implicarent.

Fateri tamen oportet inter Amœnitates Academicas, a Celeb. Linnæo editas, hæc duo regna ab ipſius Alumnis indicata fuiſſe, at ea non ſolum arcta nimis invenies, ut plura omiſſa ſint, & vix ſynonymis enuntiata, ut nullum pene uſum Medicis præſent, ſed etiam Notæ, & Prolegomena deſunt, argumento maxime neceſſaria. Uno verbo a noſtris ita diverſa ſunt, ut perlegentibus facile innotefcat, nullam cum his comparationem mereri. Vale.

CONSPECTUS.

E Regno Minerali tractatione suscepta etiam si Celeberrimam Linnæanam Methodum plerumque sim profecutus, materies tamen ipsa postulabat, ut plura adderem, pluraque alia ordine, & amplitudine reformarem, & dum magis claritati consulebam novum operis Conspectum anteferre mihi visum fuit.

Totius autem Regni Classium, & in his Mineralium distributio in Catalogo satis clare apparebit. Quamvis vero provinciam suam Prolegomenon antecedit, quod in unaquaque circa originem, principia, virtutes, usus, atque Auctorum Controversias generaliora absolvat, antequam speciales cujusvis substantiæ facultates singillatim tradam, quæ ea lege dispositæ sunt, ut primo;

NOMEN, & quidem vulgatissimum se ostendat; adeo ut quisque etiam Historiæ Naturalis ignarus, de qua re sit sermo, cito percipiat.

SYNONYMON constanter subsequitur Auctoris inter Naturæ Historicos recentissimi; ut qui ad legitima fossilium genera ea referre velint facile possint: quod in angusta Medicinalium serie difficilius obtineri potest,

LOCA

LOCA NATALIA posui quæ frequentius, & majori copia enuntiata pharmaca suppeditant.

PHARMACEUTICUM in Regno Vegetabile cujusque plantæ partem plerumque indicat, quæ potiore habet usum; in Minerali vero modificationes quasdam ostendit quæ nullam præparationem, aut compositionem respiciunt, sed a sola comminutione, combustionem, aut solutione dependent: Hujus indolis sunt calx, muria, ærugo, &c.

QUALITATES, quæ sensibus externis obvia sunt, attributa præferunt, odor, color, sapor, superficies, &c. quæ characteres peculiare haud infrequenter adjunxi, in metallorum præsertim familia, quibus invicem distinguuntur: eorum ommissis, quæ in synonymis jam conspicua sunt.

PRINCIPIA difficillime determinare possumus: eminentiora tamen selegi, dubia indicavi; exiguissima, vel futilia rejeci.

PRÆPARATA addidi, e Metallorum præcipue genere, chemico aliquo labore deprompta, ex hisque præstantiora tantum excerpti.

VIRES e principiis allatis experientia, & praxi deducuntur, nulla simplici auctoritati habita fide; neque eas prætermisi, de quibus forsitan hærerem: illas tamen, ut a genuinis secernerentur, peculiari artificio designavi.

USUS denotat morbos omnes, quibus non modo ratione, & experientia adhiberi solent, verum etiam quæ consuetudine, & auctoritate apud Medicos invaluerunt; eo quod rariores usus haud

Tyrones lateant ; ne auctores legentibus quam plurimos videamur neglexisse.

U_SU_S P_RÆCIPUUS sub oculos ponit ægritudines dumtaxat , in quibus apud Chemicos simplex quodvis frequentius receptum est.

C_OM_PO_SI_TA selecta depromo , quæ hæc simplicia intrant , ut compositionis quoque indoles medentibus innotescat.

D_OS_ES simplicium singulorum propono ; perlongum enim foret præparatorum omnium , & compositorum illas referre . Si vero ex iis aliquod omnimoda virtute careat tunc e præparatis efficacioris dosin substituiam.

J_UD_IC_IU_M tandem hypothesebus reiectis , ingenue larvis detractis , & omnibus sedula censura perpensis , quidquid de his tenendum sit , ictu oculi patefacit , & quæ Societati obveniunt beneficia breviter ostendit.

Numeri Arabici 1. 2. 3. &c. primum species distinguunt ; Litteræ vero alphabeticæ nostrates a, b, c, &c. subdivisiones , seu varietates indicant : quibus signis respondent characteres in subsequens reiterati , ut cujusque speciei Synonymon , propria loca , qualitates , atque vires , &c. facile appareant , simili ratione efficaciori alicui e præparatis litteras Græcas α , β , γ , δ , &c. propono ut ejusdem virtutes emergant . Hoc (?) interrogationis punctum Virium incertitudinem , aut futilitatem demonstrat (!) Admirationis vero contemptum ; & jugiter quodvis signum ad suum simile subsequens collineat .

Præter ea , quæ superius explanata erant , plura adhuc

adhuc supererant animadversione digna, quæ
 neque in Prolegomenis, neque in Tabulis re-
 censere videbatur. Quare Notas subjecimus,
 ut Medicæ circumspectiones, selectorum quo-
 rumdam præparatorum conficiendi ratio agen-
 dique, modus, Mechanici usus, eruditiones ne-
 minem laterent.

SIGNATURÆ

A NOBIS USITATÆ.

	Aurum.	
	Argentum.	
	Cuprum.	
	Ferrum.	
	Stannum.	
	Plumbum.	
	Mercurius.	
	Zincum.	
	Antimonium.	
	Spiritus acidi.	
	Acidus Marinus.	
	--- Nitrosus.	
	--- Vitriolicus.	

Ne errores libellum deturpavent diligentiam omnem impendimus, aut si paucos inveneris illos B. L. humaniter parcas deprecamur, eosque tantum enuntiare satagemus quos contradictionem parere censuimus.

Errata	Corrige	Pag.	Lin.	not. colum.
* 69	69	110	24	1
* 82	82	ibid.	8	2
83	* 83	ibid.	9	ibid.
100	* 100	ibid.	26	ibid.
* 101	101	ibid.	27	ibid.

Asteriscus in Indice præstantiora ostendit.

Signature omiffæ ad pag. 127.

- ⊖ Sal.
- ⊕ Acetum, aut spiritus aceti.
- ∇ Spiritus Vini.
- ⚡ Sulphur.
- ⊕ Calx.
- ☿ Spiritus quandoque significat vegetabilis.

CLASSIS I.

DE

Terris Medicinalibus.

§. I.

Terilem sane provinciam aggressi sumus, cum de terris primo loco verba facere excogitavimus; id tamen ordo postulat, dum regnum minerale anteferimus, quod a simplicioribus, minusque compositis substantiis exordiamur, eo ut etiam Viros celeb. in hac methodo prosequamur.

§. II.

Cum ob eximiam propemodum veterum naturalis Historiæ Scriptorum ignorantiam, vel credulitatem, atque Recentiorum circa hanc rem neglectum, vel labores exiguos, terreorum investigatio innumeris revera scateat difficultatibus; Idcirco Auctores, vel præstantiores interlegendo, plures de eorundem natura, divisione, synonymis contradictiones reperiuntur, quæ insuperabilem Tyronibus obscurita-

tem parere solent. Quare repetita gustus, tactus, visus, sensuumque externorum inspectio, mentisque rectum iudicium necessaria sunt ad ea non solum indole, sed & habitu rite distinguenda.

§. III.

Circa principiorum enim indaginem, quæ in hæc concreta intrant, maxime inter se discrepant omnes, qui de hac re sermonem habuere; tum ob inertiam, & exiguitatem eorum, cum ob ipsorum, & in morbis effectuum incertitudinem, qui sæpissime cum ipsis naturæ conatibus confundi possunt; ideo non raro contigisse novimus, quod plures Medici, dum eadem methodo, chemico aliquo labore, vel acidis spiritibus illa tentarunt, dissimiles, & prorsus contrarios effectus prodire animadverterunt, ea de causa quod Mercatorum fraude, raritate, obsoletoque usu diversissime natura, & principiis sub eodem nomine huiusmodi terræ in Observatorum manus inciderunt.

§. IV.

Recentiorum tamen nonnulli, re sedulo perpen-
sa, hæc substantias invenerunt mere terras inodoras, insipidas, lutosas; quarum aliæ, ratione admixti sabuli, ignis vi aliqua ex parte vitrescunt; aliæ prorsus calcariæ sunt, quæ immaturam perexiguam metallicarum particularum quantitatem continent, martialium præsertim, a quibus colorem rubrum, aut flavum, saporemque subadstringentem acquirunt; ac proinde in his aliquid spiritus vitriolici latet cum tenuissima unguinis mineralis copia, quæ his infirmam præbet consistentiam igni facile evanescentem, friabilem terram, fatuamque relinquendo. Aliquam etiam salis urinosi portionem inesse quidam

autu-

autumarunt, quæ neutiquam meretur Chemicorum,
aut Medicorum scrutinium.

CUM acidis itaque nullam plerumque effervescentiam faciunt, etiam si quasdam bullas emittant, dum his imbibuntur, vel ab illis solvuntur; quare nullo modo alkalinis sunt adscribendæ; cum maximum inter absorbentia corpora, & alkalina discrimen intercedat; illa enim absque effervescencia, hæc summa cum ebullitione his saturantur, atque neutram naturam induunt.

EX hætenus recensitis igitur patet nulla alia virtute donatas esse, nisi quod acidi redundantiam in primis viis cohibeant; tum ob admixtas ferri particulas exterius applicitæ, vel intus sumptæ debilem adstrictionem exercent. Quod vero vasa lactea permeent, vel ad massam sanguineam se transferant, satis validis argumentis falsum esse evicit Doctissimus Cartheuserus (sec. 2. cap. 2.) quæ hic enuntiare supervacaneum censeo. Cæteras tandem alexipharmacas, diaphoreticas, antisepticas, edulcorantes &c. virtutes omnino imaginarias esse arbitramur, nulloque fundamento innixas, sed fraude, ignorantia, superstitione, ac nimia quorundam credulitate his perperam tributas.

§. VII.

Duplici de causa terrarum usus inter Medicos invaluit. Primo Arabes, cum eo tempore hæc cæteris Pharmacis pretiositate, & existimatione prælle-

4
 rent selectioribus compositionibus e. g. Confec. Hyacinth., Alkermes, Theriacis, aliisque &c. addiderunt; deinde Takenius, Silvius, Beccherus, & alii quamplurimi magni Alkali Fautores ad expugnandum acidum in primis viis stabulantem, & in sanguine hærentem terrarum medicinalium numerum auxerunt, earumque facultates ad summum extollerunt gradum.

§. VIII.

Neoterici tamen rationales Medici, & Philosophi, qui earundem debiles, infirmasque vires, atque principia satis cognoscunt, vel omnino ab usu Medico eas ablegarunt, vel raro paucissima solent usurpare, & Bolum Armenam vix, & Cretam albam admittunt.

§. IX.

Utilitates igitur nullas, vel fictitias ab his nobis expectare licebit; damna tamen oriri possunt innumera ab earum frequenti, & abundanti usu. Pondere enim suo ventriculum gravant; fibras excicant, atque constringunt; necessarias tunicarum contractiones impediunt; succus gastricos absorbent; lactea vasa obstruunt, & tandem in massam gypseam in ventriculo, & intestinis concresecunt; ut Albertum sæpe sæpius in Cadaverum sectionibus observasse legimus. Quapropter, non quia principiis actuosis maxime scateant, sed ratione voluminis, ponderis, & inertiae a magna earum dosi, & frequenti magnopere cavendum erit.

A. R. §. X. H. T.

Vereor quidem vehementer, dum hæc prolegomena conscribere ausus sum, ne quis me scepticismi sectatorem credat; sed rationali potius censura, quam inani credulitate laudem comparari posse existimavi. Polliceor etiam me Scepticum non futurum, cum de salibus, vel metallis præstantiora selegero, quæ & plura, & utilia Pharmaca suppeditant.

T E R R Æ

Sigillata. **LEMNIA** Diofc. **LEBOLUS** Colore carneo. *Valgen. 3. sp. 8. var. 5.*
Locus. Stalimene, olim Lemnos. Infula Maris
 Egai.

PHARM. Ipsius glebæ, aut boli sigillati.

QUALIT. Inodora, infipida, pinguiuscula, leniter
 linguæ adhærens, & stiptica.

PRINCIP. Aliquid ferri, atque spiritus vitriolici; an
 salis ammoniacalis, & bituminis ulla portio?

VIS. Absorbens; subadstringens; abstergens; alexi-
 pharmaca? diaphoretica? vulneraria?

USUS. Venena, & venenati morsus; Febris maligna,
 pestilens; Variolæ; Morbilli; Febres exanthemati-
 cæ omnes; Hamorrhagia; Dysenteria; Ulcera, tum
 interna, cum externa?

USUS PRÆCIPUUS. Alvi Fluxus.

COMPOSITA. Pulvis bezoardicus Sennerti; Pannoni-
 cus rubrus; Theriaca Andromaci; Confec. hyacint.;
 aquæ plures, & mixturæ cordiales.

DOSIS VI. ad VII annos; VII-XVI; XVI-& ultra

℞. *℞ij.* *℞j.*
JUDICIUM. Nulla, superflua, superstitiola, able-
 ganda.

Olim Poetæ, & Historici celeberrimi
 eam magnopere commendarunt, in-
 ter quos Homerus, & Herodotus.
 Ab angusto enim specu Sacerdotum
 ceremoniis, & solo Principis iussu
 certa quadam quantitate singulis an-
 nis effodiebatur. Quare haud cre-
 dendum est ad nos usque genuinam
 huiusmodi terram unquam pervenisse.

Perperam quidam alkalina profapia
 eam existimarunt, cum acidis enim
 non effervescit, quamquam Daleus,
 & alii contrarium sentiant.

Daleus alteram Lemniam ponit per-
 feste albam, qua morsui canis ra-
 bidi medebatur.

Lemnæ succedanea sunt Samia,
 Turcica alba, & rubra, pluresque alia.

2. **TURCICA.** 1. Rubra. 2. alba. *Valer. gen. 3. spe. 8. var. 4. & 1.*
BOLUS. 1. rubra. 2. alba Byzantina *Valer. gen. 3. spe. 8. var. 4. & 1.*
LOC. Byzantium, & orientales regiones.
PHARM. Placentulæ characteribus tunicis insignitæ.
QUALIT. 1. Linguae magis quam Lemnia adherens, pinguis, stiptica.
PRINCIP. An paulo major spiritus vitriolici, & ferri copia, quam in Lemnia? qualitates suadent.
VIS. 1. Lemnia forsan intensior.
USUS. Pro Lemnia usurpantur.
USUS PRÆCIP. }
COMP. } cum Lemnia conveniunt.
DOSIS.
JUDIC. Ejusdem farinae ac terra Lemnia.

Haud infrequenter accidit quod aliæ terræ Bolares indigenæ, pro exoticis usurpentur; apud Gallos enim, quæ reperitur circa (Dublois), apud Germanos; Tokayenses, & Strigonienfes, & aliæ alibi Lemniæ & Turcicis substituantur, quæ haud infrequenter fidei sigillis a mercatoribus pro genuinis venundantur. Alba Turcica imminutis viribus tantum a rubra differt.

3. **MELITENSIS.**
 Inter bolos albas tacite expressa. *Val. gen. 3. sp. 8. var. 1.*

LOC. Melita insula.
PHARM. Tabellæ, aut pastilli Religionis Hierosolymitanæ sigillo, aut divi Pauli imagine insigniti.
QUALIT. Inspida, leniter linguae adherens.
PRINCIP. Sola terra iners.
VIS. Absorbens, alexipharmaca? cardiaca? antidota?
USUS. Venena, & venenati morsus; Cardialgia;
USUS PRÆCIP.
COMP.
DOSIS antecedentis.

JUDIC. Obsoleta, ridicula, superstitiosa:

Perperam quidam arbitrati sunt di- aliud ineluctabile documentum. Si vase
vum Paulum ei tribuisse medendi fa- ex ea confecta ad vinum hauriendum
cultatem, venenatos morsus, cum nul- adhibeantur, liquor, cardiacam virtu-
la extet de hac re certa traditio, aut tem acquirere putatur, an id credendum?

4. I. STRIGONIENSIS. 2. LIGNISCENSIS.
BOLUS. 1. flava. 2., & cinerea. *Valer. gen. 3. sp. 8.*

(1) var. 1. & 3. (2) Var. 2.

LOC. 1. Auri fodinæ montis acuti ad Strigonium
Oppidum. 2. Lignitium.

PHARM. 1. Orbiculi Strigonii sigillo muniti.

QUALIT. Ore diffluens, & pinguedinosa.

PRINCIP. 1. 2. Ferri portiuncula. 1. Auri phlegi-
sticum? 2. vel argenti ulla particula?

VIS. 1. 2. Subadstringens, incrassans, antiseptica? alexi-
pharmaca? diaphoretica? 2. cephalica?

USUS. 1. 2. Febris maligna; Pestis; Dysenteria; Morsus
venenati; Fluor albus; Hæmoptifis; Ulcus pul-
monum; 2. Capitis dolores; Cerebrum debile.

USUS PRÆCIP.

COMP. Pulvis bezo. Sennerti; Anglicanus; species de
hyacint.

DOSIS. antecedentis.

JUDIC. Inusitata, iners, superflua.

Magistratum adventu, eorumque
cura effodiuntur, ac distribuuntur;
contra pestem a Sennerto magnopere
laudantur.

Daleus, & alii indiscriminatim pro
Silesianæ synonymis sumunt; quare an

ab his procul diversa sit terra Sile-
siana, incertum.

Adulceratur tamen teste Daleo ex mix-
tura quadam Cimoliz albæ, & Rubricæ
fabrilis; neque desunt apud Pharmaco-
polas veræ, vel fictitiæ hujusmodi glebe.

5. HETRUSCA. 1. Alba. 2. Rubra, 3. Cinerea.
1. BOLUS alba. *Valer. gen. 3. sp. 8. var. 1. &c.*

Lo-

LOCUS. Ilya infula, & Argous Portus ad Mare Tyr-
rhenum.

PHARM. Earum pastilli, Mediceo Stemmata muniti.

QUALIT. 2. Linguae adhærens, stiptica valde, & au-
steriuscula.

PRINCIP. 2. Ferri non modicam quantitatem con-
tinet.

VIS. 2. Subadstringens; 1 : 2 : 3 : incrassans, alexi-
pharmaca ?

USUS

USUS PRÆCIP. } cum superallatis convenit.

COMP.

DOSIS 2. ℞. ℥ij. ʒj.

JUDIC. Inusitata 2. an validior Lemnia ? & Tur-
cica ?

Præter eas plures dantur varietates, inter se diversæ.
non virtute, sed signis, & colore in-

6. NOCERIANA.

LOC. Nuceria Umbria Oppidum.

PHARM. Placentulæ liliorum figura impressæ.

QUALIT. Alba, mollis, levis, friabilis, cum acidis
effervescentes.

PRINCIP.

VIS. Absorbens, antacida, subadstringens, diapho-
retica, alexipharmaca ? &c.

USUS. Fluxus alvini, & sanguinei; Gonorrhœa; Fe-
bris maligna, &c.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS ℥j. ℥ij. ʒj.

JUDIC. Antacida, frequens, parvi faciendæ.

Eisdem habet natales cum aqua No- | Viribus fortasse cum creta conve-
ceriana, apud Nos usitatissima. | nit.

Sigillanda.

7. **BOLUS** rubra. 1. Armenia, 2. Vulgaris pallescens.
 1. 2. Bolus rubra. *Valer. gen. 3. sp. 8. var. 4.*

LOC 1. Olim Armenia, & Cappadocia; nunc plures
 Orientis plagæ. 2. Gallia apud (Dublois,) (Sa-
 mour;) Germania circa Tokaum, Vvytemberg;
 Boemia; Anaberg; Herbipolis; & alibi

PHARM. 1. Eiusdem glebæ, 2. eadem pluries lota
 & in placentulas redactæ.

QUALIT. 1. Linguae adhaerens, ponderosa, inodo-
 ra, stiptica, pinguis, aqua facile solubilis; 2. ead-
 em sed infirmiores.

PRINCIP. 1. 2. Ferri non exigua portio, atque spi-
 ritus vitriolici.

VIS. 1. 2. Adstringens, absorbens, abstergens, ci-
 catrizans, alexipharmaca?

USUS. Fluxus omnes sanguinei, vel alvini; Vul-
 nera, & Ulcera externa; Ulcus pulmonum; Den-
 tium Erosio; Pestis.

USUS PRÆCIP. Alvi Profluvia

COMP. Confec. Hyacint.; Diascor. Fracastor., Tro-
 chici; Gordonii; Pulvis bez. Renaudei; Pannoni-
 cus; Ceratum Santolinum; Emplastrum ad fractu-
 ras. Bacchet. Pulvis febrifugus Nofocomii; Bo-
 noniensis.

DOSES. ℞. ʒ. ʒj. ʒij. ʒij.
JUDIC. 1. Rara, 1. 2. infirma virtutis, tamen
 usitata.

1. 2. Inter cordiales compositiones
 nulla ratione admiscuntur; cum om-
 nino destituantur, alexipharmaca vir-
 tute, & cæterorum ingredientium po-
 tius actionem perturbent. Pulveri fe-
 brifugo, & emplastro suprascripto, ut
 adstringentia addi solent. An Bolus
 Armenia Galeni eadem est ac Græco-
 rum, & Arabum? hæc sane crocea
 illa pallida erat. Plerumque Arme-
 næ, Vulgaris Bolus substituitur; Hæc
 sæpe arenam conjunctam habet, a qua
 lotionem liberatur; ex ea enim ali-
 quantulum vitrefcit. His addi potest
 Bolus Armenia Lutea quæ ab illis co-
 lore, non viribus tamen, differt.

8. AGARICUS Mineralis.

LAC Lunæ subterraneum. *Val. gen. 2. sp. 4. var. 1.*

PHARM. ejusdem glebæ pulver.

LOC. Helvetia, Transylvania.

QUALIT. Inspida, candida, levis, friabilis, Agarico vegetabili similis, aquam lacteo colore inficiens.

PRINCIP. Inter alkalina.

VIS. Adstringens, absorbens, antacida, refrigerans, gallactophora?

USUS. Lactis Inopia; Acidum exuberans; Uteri Profluvia; Ulcera.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS ℞. ℥j. ℥j.

JUDIC. Antacida, supersticiosa.

Virtute antacida cæteris terreis substantiis præcellere videtur, tum cum acidis maximam esse vescentiam facit.

Ob ejusdem cum lacte similitudinem inutiliter pro gallactophoro usurpabatur. Ad saxorum rimas generatur, ex concreto aquo terrestris liquore.

Ad Magnætem, quidam referunt substantiam quamdam Margaceam, maculis nigris interpersam, linguæ facile adherentem, quam Calamitam albam appellant, & cui miras virtutes adscribunt; præsertim inter philtrea enumerant, sed id ad aniles fabulas præsertim amandandum.

9. OSTEOCOLLA. (Lapis)

RIZOLITHUS. Radicis populi nigra. *Val. gen. 54.**sp. 13. var. 1.*

LOC. Germaniæ loca fabulosa.

PHARM. 1. Cilindri radicum, vel ossium figuram referentes 2. Flos osteocollæ.

QUALIT. Media inter terram, & lapidem consistentia.

PRINCIP. Arena rudiori terra margacea permixta, tum bituminosa, atque salinæ acido-urinosa substantiæ aliqua portio?

VIS. Antacida, adstringens, abstergens, agglutinans?

USUS.

PHARM. Eadem lota.

QUALIT. Inodora, insipida, linguæ absque ulla ad-
strictione maxime adhærens, manusque inficiens.

PRINCIP. Calcarix indolis, revera alkalina.

VIS. Absorbens, incrassans, acidum obtundens, ex-
succans, anthelminthica?

USUS. Ardor, & aciditas ventriculi; Dyfuria ab
acrimonia pendens; morbi omnes ab aciditate orti;
Hæmorrhagiæ; Vermes; Bilis æstiuans; Vulnera;
& Ulcera.

USUS PRÆCIP. Acidum ventriculi cohibere.

COMP. Species, & morsula diacretæ; Decoctum cre-
taceum pharm. Batteanæ.

DOSIS --- ℥ss. ʒj.

JUDIC. Non pauci faciendæ, præcipue in ventriculi
aciditate compescendæ, etiam si nunc obsoleta.

Creta cum lacte epota hujus ac-
cescentiam in ventriculo præpedit, ut
Godofredus admonet.

Combustione in optimam calcem
convertitur, & usibus omnibus calcis
substitutâ potest.

Huc pertinet, ut varietas, BO-
LUS ALBA quæ in Moravia co-
piose reperitur. Cretæ enim species

est, viscosa, subdulcis, adstringens,
absorbenti, incrassanti & antacida
virtute pollens; externe ad inflama-
tiones erysipellicæ, arguè ser-
pigines infantum prodesse ajunt.

Datur etiam Creta nigra Khen-
thmani, seu nigrica fabrilis, sed ea
metallis potius quam terris allinis
est.

14. RUBRICA fabrilis.

OCRA rubra cretacea. *Valer. gen. 46. sp. II. var. 4.*

LOC. Ferri fodinæ.

PHARM. Eiusdem glebæ.

QUALIT. Lapidis pene durities, stiptica quam ma-
xime, & austera.

PRINCIP. Ferrum maxima copia, & inde ferri
principia.

VIS. Quam maxime adstringens, martialium vires.

USUS. Dyfenteria; Hæmorrhagia; cæteræ adstric-
tionis indicationes.

USUS

USUS PRÆCIP. Tinctura ex ea cum spiritu falis conficitur,
 COMP. Tinctura ex ea cum spiritu falis conficitur,
 tum emplastra vulneraria, & exsiccantia.
 DOSIS ℞. ℥j. ʒʒ.
 JUDIC. Vires cum hæmatite collimant; interne est
 remedium, ob nimiam adstringendi facultatem,
 caute adhibendum.

Species quædam est hæmatitis ad ferri mineras referenda.

15. OCHRA.

OCHRA. Lutea vulgaris. *Val. gen. 46. sp. 11. Var. 1.*
 LOC. Fodinæ Biturigenses seu (du Berry)
 PHARM. Glebæ ejusdem luteæ, vel igne rubefactæ.
 QUALIT. Diversi gradus consistentia, stiptica &c.
 PRINCIP. Ferrum.
 VIS. Adstringens, escarotica, catherica, resolvens.
 USUS. Vibex; Collisio; Tumores frigidi; Carnes fungosæ; Ulcera.
 USUS PRÆCIP. Chirurgicus.
 COMP. Emplastra escarotica, cathartica.
 DOSIS antecedentis.
 JUDIC. Picturæ magis, quam Medicinæ necessaria.

Ad ferreas substantias pertinet.

16. TRIPOLITANA.

TRIPELA LUTEA. *Valer. gen. 5. sp. 4. var. 2.*
 LOC. Olim Tripolis, nunc Germania, Neapolis, &
 alibi.
 PHARM.
 QUALIT. Dura, aspera, stiptica, scabulosa.
 PRINC. fabulum argilla permixtum, ferrum, falis
 ammoniacalis exigua portio.

VIS.

16 CLASSIS I. DE TERRIS MEDICIN.

VIS. Adstringens, exsiccans &c.

USUS. Sordida Ulcera.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS antecedentis.

JUDIC. Nullo Medico usui inservit, mechanico vero multiplici.

Inter substantias fabulosas eam Valer. posuit: præter ferrum, aurum suspicatur.

Qua enim argillosa super enuntiatata principia suppedirat; qua fabulosa aliquantisper vitrescit.

C L A S S I S II.

D E

Lapidibus Medicinalibus.

§. I.

On arcam olim lapides fossilium medicinalium seriem constituebant, immo veteres Medici tot, tantasque miras virtutes de his prædicabant, ut ad superstitionem etiam perducerent. Nunc tamen eorum fere omnis corrui existimatio, ac paucissimi in Medicina usurpantur, quos solummodo vetustissima consuetudo confirmavit; cui quidem morem gerentes forte plures quam opus sit proponemus.

§. II.

L Apides igitur corpora sunt fossilia, dura, ponderosa, non ductilia, & calcareis exceptis, neque ab acidis spiritibus, neque ab aqua, vel oleo solubilia; ignis viribus obnoxia, modo vero diaphana sunt, modo opaca, diversimode colorata, atque sapore plerumque destituta.

Eorum alii nativi sunt, & in propriis fodinis reperiuntur, in quibus peculiari methodo illos natura molitur, alii spurii sunt, seu potius concrementa ex substantiis, diversi generis infirme inter se cohærentibus coagmentata.

§. III.

Qui ad Medicinam spectant in vulgares, figuratos, & pretiosos a quibusdam dividuntur; naturæ tamen magis consentaneum est, eos in Calcareos lapides, vitrescibiles, & apyros distinguere. Calcarei dicuntur qui ab acidis eroduntur, ac ignis vi in calcem, aut gypsum convertuntur; atque aliam a priori longe diversam post calcinationem naturam induunt. Gypsum autem in hoc a calce discrepat, quod aqua madefactum in solidissimam massam concresecat. Vitrescibiles hi sunt qui acidorum actioni resistunt, qui chalybe percussi scintillas emittunt, & vehementioris ignis ope ex se, vel addito sale alkalino in vitrum rediguntur. Apyri tandem qui ignis vim eludunt, neque in calcem, aut vitrum converti possunt.

§. IV.

Lapidibus affinia quædam concrementa recensentur, quæ tamen ad producta naturalia minime pertinent, sed potius naturæ recrementa appellari possunt. Talia sunt primo Aetites, & Bezoar mineralis plures species, quæ ex terris diversi generis, arenis, & substantiis metallicis in globulos concresecunt. Secundum locum obtinent Stalactites, & alia hujusmodi sedimenta, quæ ex particulis tartareis, seleniticis, margaceis ab aquis subterraneis intra cryptas invecis, quiete in varias elegantes formas indurescunt. Tandem subsequuntur petrefacta, seu partes animalium, & vegetabilium in terræ latebris absconditæ, quarum poros superallatæ tartareæ moleculæ ingressæ lapidum duritiem æmulantur.

§. V.

§. V.

Circa lapidum generationem plures extant sententiæ; alii lapides feminalibus rudimentis instructos esse credunt, quæ in terræ fodinis diffusa in grandiores massas; vegetantium more, tractu temporis augeantur; nonnulli ad salium crystallizationes lapides referunt; quidam eorum originem aquis foeteriis diuturnitate temporis, & intensissimo frigore congelatis adscribunt; etiam principium lapidescens alii admittunt, quod terras, aliasque substantias in lapides convertat.

§. VI.

Verosimilior porro eorum videtur opinio, qui solas terreas homogeneas particulas in aquis suspensas, & mora, attractionis auxilio coalescentes, ad phenomeni explicationem sufficere censent.

Illæ enim moleculæ; si puriores fuerint, similes, & planis probabiliter terminatæ superficiebus aptius inter se cohærebunt, & lapides constanti figura præditos, & pellucidissimos efformabunt, quos gemmas vulgus appellat.

Si impuriora fuerint hæc elementa irregulari figura donata, ac nonnihil heterogeneis principiis referta, pro diverso puritatis gradu, Silices, Jaspides, & affinia plus minusve translucida suppeditabunt. Tandem quando crassiora lapidea rudimenta multum heterogenearum partium contineant, infirmeque inter se coeant, marmora, lapides calcarei, & cetera viliora concreta procreabuntur. Quod hæc præ aliis sit amplectenda sententia non contendo. Id tamen lapidum productioni commune est, quod in sua prima origine fluidi sint, quod in propriis fodinis mol-

iores appareant, quam ex his excisi in quibus temporis diuturnitate increfcunt, & fpcciali plerumque figura donantur, colores vero diverfos a Metallis omnes agnofcunt, lucem etiam fere omnes amittunt.

§. VII.

Pincipia exigua funt, & incerta; & fi quę a partibus metallicis, fulphureis, & falinis habent, hæc nulla habita proportione majori vel minori quantitate lapides diverfos intrant prout huic, vel illi metallicę venę propinquos fortiti funt natales; quare neque ftatuere ea certe poffumus, neque pro exiguitate, obfoletoque ufu intereft perfcutari; Calcarei tamen poft calcinationem falino-alkalinam indolem præferunt, & fulphureo-urinofo principium oftendunt.

§. VIII.

Qua propter plane patet eorundem vires, vel infirmas eße pro inopia principiorum; idemque de his animadvertendum eße quod de terris fuperius admonuimus, vel dubias eße pro diverfa ratione, & natura heterogeneorum, quę nulla determinata lege a natura mutuantur. Calx tamen in Medicina magni faciendã eß, ut fuo loco demonftrabimus, utiliffimasque proprietates poffidet; Gypfum vero excipiendum, quod in inteftinis in marmoream maßam concrefcit, noxiumque deprehenditur.

§. IX.

Veteres ab habitu externo & colore ducti lapidum facultates perperam defumebant; quare lapides Judaicos calculorum figuram referentes calculos eofdem infringere putabant. Variolatum lapidum

dem a macularum signatura, Galactitem a lacteo colore &c. variolis, lactisque inopię prodesse arbitrabantur; & apud eos amuletorum, & gamatheorum provinciam constituebant; sed nulla fide inanes has fabulas apud rationales Medicos dignas esse omnes satis noscunt.

§. X.

Hodie lapis Calcareus, & quinque fragmenta pretiosa apud Medicos, tantum usum obtinent; quę, si Godofredo fidendum sit, non omni efficacia destituuntur; nihilo tamen minus vetustissimę consuetudinis potius quam præstantię ratione in quibusdam compositionibus usurpantur; ceteros vero lapides plerumque Medici contempnunt, & ab arte prorsus ablegant.

L A P I D E S

Calcarei.

17. **L**APIS CALCAREUS, seu calculus lito-
ralis Diosc.

LAPIS CALCAREUS æquabilis griseus, *Valer. gen.*

7. *sp. I. var. 2.*

LOC. Ubique ad montium plagas.

PHARM. 1. Lapis crudus; 2. calx viva, seu lapis calcinatus; 3. calx extincta; 4. aqua calcis; 5. lac calcis; 6. cremor calcis; 7. an fal ullum?

QUALIT. Durus, ponderosus, post calcinationem in aqua incalescens.

PRINCIP. *Lapidis* multa terra; pauca substantia unguinosa, mineralis; aquæ aliqua portio; parum vitriolici principii; an spiritus urinosi aliquid hærens?

PRINCIP. *Calcis*. Terreæ lapidis basis solubili-
or, & subtilior facta, quæ plures salium qua-
litates acquisivit; præsertim alkalino-fixorum:
extricatur etiam principium sulphureo-salino-uri-
nosum.

VIS. 2. Depilatoria, corrodens, vesicatoria; 2.
3. 4. gangrænas, & carnes fungosas sistens; 3. 4.
excarnotica; mundificans, abstergens, cicatrizans;
4. antacida, diuretica? diaphoretica?

USUS. *Extrinsicus* 2. 3. 4. Ulcera, 2. Arthritis;
3. 4. Scabies, Erysypela. *Intrinsicus*, 4. Hydrops,
Viscerum obstructio, Scorbutus, Hæmorrhagia,
Fluor albus, Dysenteria, Asthma, pulmonum
Ulcus.

USUS PRÆCIP. 3. 4. Ulcera externa; 4. &
pulmonum.

COMP.

COMP. 2. epithemata ; liquores ; & lapides caustici Chirurgorum ; psyllotbra , spiritus volatiles salis ammoniaci , & urinæ ; sal alkali Basilianum ;
4. Aqua phagedænica ; Aqua calcis vulneraria , seu composita nosocomii Bononiensis.

DOSIS 4. ℥j. ℥jv. ℥vj-viiij.

JUDIC. 4. in ulceribus pulmonum jam repurgatis cicatrizandis non parum prodest ; 2. 3. cetera saltem ab interno usu proscribenda.

Calx viva ob nimiam causticam virtutem omnino erit ab interno usu excludenda ; caute etiam extrinsecus adhibenda , vel , si unquam , extincta potius esset usurpanda .

Eadem jam extincta nova calcinatione suas recuperat vires .

Ad aquam calcis conficiendam non aqua simplex , sed decoctiones plantarum balsamicarum adhiberi solent ; vel eadem plantæ calci ipsi extinguendæ adduntur ; & tunc aqua calcis vulnerariæ nomen acquirit . Raro aqua primæ extinctionis , sed secundæ , vel tertiz Practici utuntur ; earum , quæ recens , diutius servatæ est anteferenda .

Hujusmodi frequens usus alvi feugnitatem , maciem , anorexiam producit . Quare ab ea cavendum in illis , qui his morbis sunt obnoxii ; ad hoc enim incommodum vitandum eam vino conjungunt .

In pulmonum affectionibus aquam calcis cum lacte simul hauriendam esse suadent , tum ad corrigendam vim adstrictoriam , cum ad materiam sanguinis nutritioni suppeditandam .

Ad cachexiam , hydropem , scorbutum eximium ajunt esse remedium , si tincturis ansimonii , & merallorum admisceatur : id tamen feliciter frigidiori solo evenisse , quam apud nos experti sunt ; quapropter his usibus omnibus aqua calcis nostra vulneraria ceteris anteponenda , de qua vide

Burletum , qui fufus de ea pertractavit .

De sale calcis plura essent animadversione digna , quæ heic enumerare omnia molestum foret . Primo enim tum aqua , cum calx ipsa salino-alkalinam indolem demonstrent ; non solum ob incalescentiam tempore extinctionis manifestam ; sed etiam quod decoctiones aquæ calcis cum sulphure peractæ idem solvant , & rubro colore inficiantur , quod Alcalinorum proprium est ut in hepate sulphuris conficiendo novimus ; Eadem decoctiones sedimentum relinquunt ex natura Tartari vitriolati .

Ut enim quædam circa hanc rem Recentissimorum experimenta referam . Monsieur du Fay reiteratis lixivis a viva calce extraxit magna quoddam prius cum acidis fortiter effervescentes , deinde lotionibus repurgatum nullam amplius effervescenziam notam præferens , tamen in cella subterranea repositum perfecte ad instar salis tartari deliquebat . Hæc inter se repugnantia Phenomena sane paradoxum faciunt .

Recentissimus tandem Monsieur Malovin pluribus experimentis evicit , idem neutrum esse , & ad naturam salis selenitici prorsus accedens ; cui etiam nos recte assentiri præsumimus ple-ribus innixi rationibus , quas hic enuntiare inopportunum existimamus ; Eorum experimentorum seriem vide apud M. Maquer pag. 52 .

18. ALABASTRUM, 1. album, 2. citrinum?
 ALABASTRUM, 1. candicans 2. . . . *Valer. gen. 9.*
sp. 1. var. 1.
 LOC. Olim Alabastrum Frigiæ Urbs? Hodie Italia ;
 Insulæ Foroenses, Germania &c.
 PHARM. Utrumque pulveratum, vel calcinatum .
 QUALIT. Media inter lapides, & terras consisten-
 tia; micans.
 PRINCIP.
 VIS. Adstringens; refrigerans?
 USUS. Imi ventris Fluores; stomachi, & capitis
 Dolores; oculorum Lacrymatio.
 USUS PRÆCIP. Hemicrania.
 COMP. Unguentum alabastrinum; frontalia', denti-
 fricia, collyria.
 DOSIS nulla.
 JUDIC. Obsoletum, interne suspectum, Fictoribus
 opportunissimum.

Circa ejusdem etymologiam discre- pant Auctores. Alii ab urbe Phrygiæ nomen derivant; alii vas unguenta- rium olim alabastrum fuisse asserunt; Quidam mensuram Ægyptiacam ala- bastrum putant.	In subtilissimum polinem redactum; & in capsula igni super impositum ad instar liquoris fluctuat. Vid. Boile. Unguentum alabastrinum a ceteris componentibus anodynam virtutem acquirit; ceteroquin ei nonnisi mayo- rem consistentiam præbet; de cetero gypsi nocuos habet caracteres.

Citrinum nonnisi colore, vel puri-
 tate a candido differt; ex utroque gy-
 psium perfectissimum conficiunt.

19. NEPHRITICUS. 1. Indicus. 2. Vulgaris .
 GYPSUM. Viride, semipellucidum, fissile. *Val. gen.*
9. (1. 2.) sp. 9. var. unica.
 LOC. 1. Nova Hispania, Ægyptus. 2. Bononia,
 & alibi.
 PHARM. Amuletum, Pulv.
 QUALIT. Striatus, scissilis, gypso affinis.
 PRINCIP.
 VIS. Lithonthryptica?

USUS.

USUS. Calculus, & renum Ægri tudines.

USUS PRÆCIP.

DOSIS I. 2. gr. VI. gr. XII. ℞j. - ℞jij & ultra sine fructu.

JUDIC. Superfluous, superstitiosus.

Novæ Hispaniæ Incole infantum crepundia conficiunt tum etiam vascula fabrefaciunt, quibus opportunas poriones hauriendo, nephritidi meri credunt. Vires ejusdem cum lapide Judaico, & Selenitide conveniunt.

20. BONONIENSIS.

PHOSPHORUS. Bonon. *Val. gen. 9. sp. 8. var. Unica.*

LOC. Mons Paternus circa Bononiam & alibi.

PHARM.

QUALIT. Ponderosissimus, intus a centro ad peripheriam radiatus, uftus sulphur redolens, lucem emittens.

PRINCIP. Post calcinationem multum sulphuris extrahitur, & non nihil arsenicalis principii.

VIS. Depilatoria, cosmetica, emetica, excarotica.

USUS. Maculæ cutaneæ.

USUS PRÆCIP.

COMP. Muliercularum fuci.

DOSIS nulla.

JUDIC. Inusitatus, rarus, curiosus.

Certis quibusdam methodis calcinatur, & tunc postquam lumini expositus fuit, si in cubiculo obscuro observetur, prunæ ad instar fulget, & nomine phosphori Bononiensis insignitur: de quo plura Curiosi, & Phisici tradiderunt. Vide Comment. Accad. Bonon. p. 186.

21. SPECULARIS.

SELENITES. Alba. *Val. gen. 9. sp. 4. var. I.*

LOC. Bononia, Thuringia, Moscovia, & alibi.

QUALIT. Habitus talci, pellucidus, flexilis, scissilis.

PRIN-

PRINCIP. Sal seleniticum.

VIS. Subadstringens sensum, externum excitans.

USUS. Paralysis, Ulcera, Dysenteria.

USUS PRÆCIP.

COMP. Vinum antidyfentericum Vormii.

DOSIS nulla.

JUDIC. Superfluum, cosmeticus, mechanicus.

Talci, & lapidis Bononiensis cosmeticis usibus substituitur.

Diversum est a vitro Ruthenico, quod apyrum est.

Ex eo pluribus in locis gypsum seu quod *Stucco* dicunt, confici solet, etiam specularia pro laternis, aut fenestris efformant.

Usus internus valde suspectus est; in ventriculo enim duritiem marasmodi acquirunt, & primas vias obstruendo plures morbos parit; verum cum acidis non effervescent. CRYSTALLUS ISLANDICA hic

locum habet, lapis scissilis est, figuram romboidalem etiam in minimis constanter asservens, calcareus etiam, & ad naturam Selenitidis accedens, sed parum ad Medicinam conducit, Curiosorum Musæos illustrat, & Phisicis contemplationibus elegantissime favet; Ex eo, uti plures alia angulosa, & diaphana naturales concrectiones præstant, si prismata conficiantur ad radios luminis coloratos sejungendos duplicem imaginem præbet, de quo Opticam Nevvtonianam perlege.

22. STALACTITES. seu tartarus aquarum.

STALACTITES. griseus calcareus. *Val. gen. 53. sp. 3.*

var. plures.

LOC. Aquæ thermales fere omnes.

PHARM.

QUALIT. Aqua insolubilis.

PRINCIP. Multa terra, parum falis selenitici.

VIS.

USUS.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS nulla.

JUDIC. Prorsus inusitata.

improprie calci substituitur.

Pro diversitate aquarum, quibus Stalactites concrevit alia heterogenea principia secum abripit; Ligna in istiusmodi aquis immersa, quorum poros Stalactitidis moleculæ obstruunt videntur lapidescere; medium locum tenet

tinet inter lapidem, & salem; ratione insolubilitatis. Qui tales aquas hauriunt calculo laborant, ut æpe Bononiæ observavi; huic addi potest

CRYSTALLUS CALCARIAS, species quædam Stalactitidis est aliqua pelluciditate donata,

23. AETITES.

AETITES. Terra inclusa Geodes, *Val. gen. 60. sp. 2. var. plures.*

LOC. Loca fabulosa.

PHARMAC. Nucleus, seu calimus; Pulv.

QUALIT. Squamosus; intus cavus; lapillum, aut arenam continens; leniter stipticus; argillaceus.

PRINCIP. Pro diversitate soli diversa, etiamsi exigua; aliquid tamen principii martialis plerumque eminet.

VIS. Subadstringens.

USUS. Fluores alvi, & uteri.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS

℞. - - -

JUDIC. Inusitata, Sympathica, Magica, ableganda.

Inutiles, & ridiculas virtutes huic lapidi quidam adscribunt, tum ad præcavendum, cum ad promovendum abortum, nulla tamen ratione, aut experientia comprobata. Hujusmodi diversa species communi nomine Geodes appellantur quæ si lapillum in sua cavitate retineant, hoc Calimum nuncupant, si aquam, hanc Enhydron appellant.

24. BEZOAR minerale.

GEODES. *Val. gen. 60. sp. 2. var. 2.*

LOC. Sicilia circa Montem Adonium, sed etiam alibi prope fodinas.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Squamosus.

PRINCIP. Multa terra indurata; an nonnihil salinis principii, aut ferrei?

VIS.

VIS. Subadstringens, antiacida, alexipharmaca? antidota? diaphoretica?

USUS. Venena; Febris putrida; humorum Acrimonia.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. gr. XII. ʒβ. ʒj.

JUDIC. Iners, incertum.

Non raro pro genuino lapide BEZOARDICO a Circumforaneis dividenditur.

An Bezoar Occidentale hujus generis sit plures credunt.

TERRA BEZOARDICA SICULA seu terra Diaboli hic certe locum obtinet, quæ in mensium suppressione a quibusdam prædicatur.

25. CRUCIFER.

LOC. Hispania prope Sanctuarium divi Jacobi.

PHARM. Amuletum.

QUALIT. Cornum bubulum æmulans, cinereus, nigris maculis refertus, & quocumque modo sectus crucis figuram præsentans.

PRINCIP.

VIS. Adstringens, galactophora?

USUS. Hæmorrhagia, Febres, & lactis Inopia.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS nulla.

JUDIC. Inusitatus, superstitiosus, incertus.

Ad instar amuleti contra morbos superallatos superstitiose usurpabatur. An inter petrefacta recensendus?

26. PUMEX:

PUMEX albus. *Val. gen. 52. sp. 1. variet. plures.*

LOC.

LOC. Circa montes æstuantes, & litora Maris propinqua.

PHARM. Idem crudus, ustus, utriusque Pulv.

QUALIT. Cinereus, valde porosus, aqua levior, arenosus.

PRINCIP. Terra multa; diversi generis salium, & metallorum imperfecte calcinatorum recrementa.

VIS. Abstergens, exsiccans, adstringens, refrigerans?

USUS. Ulcera, Strumæ, Dentium nigredo, oculorum Ungues, Vomitus pertinax.

USUS PRÆCIP.

COMP. Dentifricia, collyria.

DOSIS ℥j. ʒß. ʒj.

JUDIC. Parum usitatus, Mechanicus.

Vulcanorum eruptiones esse opinantur, etiam si quidam corpora fossilia sui generis eos esse existimaverint, ex eo quod frequenter circa Rheni, & Moscellæ confluentiam aquis innatans

hic lapis reperitur; sed hunc lapidem ex reconditis pyrophilaciis facile possunt aquæ Soteriæ ad superficiem fluminum perducere.

27. SPONGIÆ.

Valer ad gen. 53. sp. 2. referendus.

LOC. circa Spongas, conculas, & plantas marinas.

PHARM. Ustus. Pulv.

QUALIT. Levis, porosus, cinereus, subsalsus.

PRINCIP. Nonnihil salis marini.

VIS. Abstergens, resolvens, diuretica, anthelminthica.

USUS. Strumæ, Vermes, Calculus.

USUS PRÆCIP.

COMP. Pulvis anthelminthicus quorundam.

DOSIS ℥j. ʒß. ʒj.

JUDIC. Virtus exigua, maris repudium, inusitatus, frequens.

Infirmas habet corallinæ anthelminthicas virtutes

Vitrescentes.

38. SILEX.

SILEX igniarius per arva obuius. *Val. gen. 13. sp. 3.*
var. 1.

LOC. Ubique ad montium plagas.

PHARM. Idem aqua, vel aceto extinctus, Pulv.

QUALIT. Plerumque pellucidus, igniferus.

PRINCIP.

VIS. Abstergens, adstringens, lithonthryptica?

USUS. Dentium Tartarus, Calculus, & Odontalgia.

USUS PRÆCIP.

COMP. Dentifricia.

DOSIS gr. V. gr. X. gr. XX.

JUDIC. Obfoletus, mechanicus.

Ex eo ut ex congeneribus vitrum conficitur.

Calcolorum generationi favet potius, quam eosdem infringat; scimus enim quod hæc corpora insolubilia nuclea calculorum constituunt, & eos producere facile possunt.

Dentibus mechanice prodest ut sabulum faceret.

His valde affines sunt Chalcidonium, Cameknium, & Achates, qui puritatis gradu colore, & pelluciditate tantum inter se differunt CHALCIDON. si quæ sunt, easdem possidet virtutes Silicis, eum tamen valde alkalinum putant. Purissimum vitrum ex hoc confectum Crystallum dicunt.

CAMEHNIA, seu ONYX, qui pariter frequens est, colore corneo, ac zonis opacis instructus; præter superenunciatas virtutes in Collyriis

ad oculorum ulcera utilis existimatur. Mechanicus tantum est, & ad sigilla conficienda opportunissimus; in Medicina vero frustraneus.

ACHATES, quæ in India, & alibi; sed in Sicilia præsertim frequentissima est. Medium quasi locum tenet inter Jaspidem, & Silicem, ad posteriorem tamen magis pertinet. Hæc eleganter variegata, & punctulis metallicis quandoque interspersa est; specialiter Venenis, & uteri hæmorrhagiæ prodesse putant, sed potius colorum varietate, quam Medicis facultatibus nostram existimationem meretur; adest tamen Emplastrum Diachaton Aetii.

A coloris, & macularum diversitate Sardachates, Leucachates, Dentrachates, & Corallachates nuncupantur.

29. CARNEOLUS, seu SARDONIX.

CARNEOLUS rubescens, sardus. *Val. gen. 13. sp. 5.*
var. 2.

LOC.

LOC. India, Ægyptus, Sardinia, & alibi.

PHARM. Amuletum, Pulv.

QUALIT. Translucidus, colore carneo, lineis aliquando refertus, & cortice quodam pinguedinose obtectus.

PRINCIP. Aliquid martialis.

VIS. Tonica, subadstringens.

USUS. Diarrhœa, Dysenteria, sanguinis fluxus.

USUS PRÆCIP.

COMP. Pulvis Bezoardicus Sennerti, & Pannonicus rubrus.

DOSIS ℥j. ℥ij. ℥iij.

JUDIC. Obsoletus, fabulosus, mechanicus.

Perperam plures sympathicas superstitiosas, & ridiculas virtutes ei tribuerunt animum exhilarandi, timerem pellendi; quare ad Talismanica conficienda olim usitatissimus fuit.

30. JASPIS. 1. vulgaris. 2. viridis.

JASPIS. 1. variegata: 2. variegata, obscure viridis, punctulis intense rubris. Val. gen. 14. sp. 7. var. 1. & var. 7.

LOCUS. 1. Hispania ad montes Pyræneos, Sicilia, & alibi. 2. India utraque.

PHARM. 1. Pulv. 2. Amuletum.

QUALIT. Achate mollior; opacus; nitens.

PRINCIP.

VIS. 1. Adstringens. 2. Sympathica?

USUS. 1. 2. Fluores omnes. 2. præsertim sanguinei.

USUS PRÆCIP. 2. Narium hæmorrhagia.

COMP.

DOSIS j. - - - ℥j. ℥ij.

JUDIC. Inusitatus, fabulosus &c.

Jaspis e diversigenere aut metallicoagmentatur; Quare pro diversitate cœtis particulis cum liquore Achateo compositionis, si quæ sunt, indetermina-

minatas vires acquirit. Ei affinia sunt PRASIUS, qui in Indiis, Boemia, & alibi repetitur, viridemque colorem præferit; neque rarus, neque utilis sed omnino obsoletus. Hujusmodi plures dantur species macularum varietate inter se diversæ. Hæbetur etiam Crysolithi species Prasius dicta apud Valer.

VARIOLATUS in Indiis invenitur, & ita maculis refertus est, ut pustulas variolosas ostendat; quare improprie variolis prodesse prædicarunt.

GALACTITES inter Jaspides Valerius posuit; sed vulgaris hic lapis a Jaspidis natura multum revera distat.

31. OPALUS.

OPALUS lactei coloris ex rubro-viridi cæruleo, & flavo varicolor. *Val. gen. 13. sp. 8. var. 1.*

LOC. India, Insula Ceilan, Europa.

PHARM. Amuletum.

QUALIT. Lacteus, translucidus.

PRINCIP.

VIS. Cordialis? antidota? exhilarans?

USUS. Oculorum Morbi, Venena, Melancholia.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSES. Antecedentis.

JUDIC. Obsoletus, superstitiosus, pretiosus, mechanicus.

Ut omnes colores cæterarum gemmarum, ita omnes virtutes possidere creduli putabant; quare Gemma gemmarum etiam dicebatur. Arte nunquam perfecte imitari possumus.

32. LAZULUS.

LAZULUS obscure cæruleus punctulis pyritaceis. *Val. gen. 14. sp. 6. var. 1.*

LOC. 1. Cyprum, & ceteræ Orientis plagæ Italia, Germania, & alibi; auri, cupri, & argenti fodinæ.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Pulchre cæruleus, micantibus interspersus metallicis lamellis.

PRINCIP. Ferri, cupri non exigua portio, tum aliquid

quid salini, vitriolici; terra non pauca metallica.

VIS. Adstringens, purgans, cordialis?

USUS. Mania; Melancholia; Apoplexia; Febris intermittens; Epilepsia.

USUS PRÆCIP.

COMP. Confectio alckermes, Pillulae de lapide Lazuli.

DOSIS gr. VI. ℥b. ℥j.

JUDIC. Inusitatus, suspectus, pictorius.

A cupro, & vitriolo purgantem, & adstringentem vim agnoscit, quam latione infringi perperam creditur. Ex eo pretiosissimum colorem ultramarinum conficiunt. Orientalis magis igni resistit, Occidentalis facile calcinatur.

Chemici tincturam, magisterium, & elyxia elicuerunt; nunc tamen obsoleta. ARMENUS huc pertinet;

qui omnibus cum superiori convenit; nisi quod violentius purget, ex quo pariter Pictores azureum colorem præparant.

Ab Alexandro Traliano hellebori albi usibus substituebatur.

Suspecta sunt remedia, ad cupri naturam referenda, ex quo vomitum sæpe præter opus promovent.

33. CRYSTALLUS Montana.

CRYSTALLUS exagona non colorata. *Val. gen. 16. sp. 1. var. plures.*

LOC. Ad alpium juga, Germania præsertim, & Italia.

PHARM. Idem præparatus. Pulv.

QUALIT. Translucidus, glaciem referens, exadrus, ignis impatiens, aliquando coloratus.

VIS. Abstergens, adstringens, antiacida, tonica; galactophora? lithonthryptica?

USUS. Primæ viæ Aciditas; alvi Fluxus; Fluor albus; lactis Inopia; Calculus.

USUS PRÆCIP. Dentifricia.

COMP. Unguentum citrinum.

DOSIS - - - ℥j. ℥j.

JUDIC. Iners, obsoletus, mechanicus.

Mat. Med. Contracta.

C

III

In sua origine fluidum fuisse ratio, & experientia docet; quod sit glacies tantum indurata, improbable videtur. An constituat basin omnium gemmarum? Fortassis. Beccherus te-

statur ex eo oleum elicuisse, cui difficulter assentimur. In dentifriciis mechanice locum habet. Quidam Arsenico intus sumpto mederi credunt; sed nullem hoc remedio indigere.

34. ADAMAS.

GEMMA pellucidissima, duritie summa, colore aqueo, igne persistens. *Val. gen. 16. sp. 7. var. plures.*

LOC. Golchonda; Borneum.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Durissimus, pellucidissimus, scissilis.

PRINCIP.

VIS. Mechanice corrodens, exulcerans.

USUS.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Iners, inusitatus, mechanice venenatus, pretiosissimus, mechanicus.

Nonnisi speculo Ustorio in lamellas, que spiculis intestina exulceret; dividendi, & fundi potest; Eo de nonnum, etsi hoc non eveniret, etiam mine venenum est quod nequeat in ob eximiam pretiositatem a Medicina subtilissimum pollinem reduci, suis profcriberetur.

35. RUBINUS.

GEMMA pellucidissima, duritie secunda, colore rubro in igne permanente. *Valer. gen. 16. sp. 8. var. plures.*

LOC. Taprobana, Peguum, Boemia.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Eleganter rubicunda.

PRINC. Ferrum.

VIS. Abstergens, adstringens.

USUS. Granatorum.

USUS

USUS PRÆCIP.

COMP. Lapis Goa; Electuarium de gemmis; Confectio hyacinthina.

DOSIS ℞. ℥j. ℥ij.

JUDIC. Superfluous, usitatus, pretiosus.

Creduli ei tribuunt virtutem compefcendi luxuriam, & alia hujusmodi.

36. SAPHIRUS.

GEMMA pellucidissima, duritie tertia, colore cæruleo, in igne fugaci. *Val. gen. 16. sp. 9. var. plures.*

LOC. India utraque; Taprobana, Germania.

PHARM. Pulv.

QUALIT.

PRINCIP. Cuprum, & æris sulphur.

VIS. Æris vires, adstringens, & abstergens.

USUS. Cordis Debilitas.

USUS PRÆCIP.

COMP. Confectio hyacinthina.

DOSIS.

JUDIC. Superfluous, usitatus, pretiosus.

Credunt spiritus animales excitant. In marem, & feminam quidam dicunt, venenis resiltendo, validam esse. | stinguere solent.

37. TOPATIUS, seu Chrysolitus Veterum.

GEMMA pellucidissima, duritie quarta, colore aureo, in igne permanente. *Val. gen. 16. sp. 10. var. plures.*

LOC. Brasilia, Arabia, Germania.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Aureo colore rutilans.

PRINCIP. Exigua ferri portio.

VIS. Subadstringens, exhilarans?

C 2

U S U S.

USUS. Hæmorrhagiæ.

USUS PRÆCIP.

COMP. Confectio hyacinthina, & lapis Goa.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Superfluous, usitatus, pretiosus.

Molestis infomniis, & melancholiæ
adversari crediderunt, quo de nomine
confectiōni hyacinthine addi solet. Inter gemmas admodum durus, &
pretiosus est.

38. SMARAGDUS.

GEMMA. Pellucidissima, duritie quinta, colore viridi, in igne permanente. *Val. gen. 16. sp. II. var. plur.*

LOC. India, Arabia, Peruvia, Germania.

PHARM. Puly.

QUALIT. Friabilis; quædam species in igne flammam cæruleam emittunt.

PRINCIP. Non nihil æris.

VIS. Adstringens, cordialis?

USUS. Hæmorrhagiæ; Fluxus uteri, & albus; Hæmorrhoides; cordis Debilitas.

USUS PRÆCIP.

COMP. Electuarium de gemmis, Confectio hyacinthina, Lapis Goa.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Mechanicus, pretiosus inter gemmas, etiam in Medicina præstantior.

Sunt etiam pseudosmaragdi, qui in Helvetia effodiuntur, sed ad Crystalli colorati species referuntur. Godofredus putat aliquam, etiam si existit, actionem habere, ex eo quod in igne flammam concipiat, & colorem amittat. Valer. tamen contrarium tenet.

39. CHRYSOLITHUS, seu Topatius Veterum.

GEMMA, Pellucidissima, duritie sexta, colore viridi,

di, subflavo in igne fugaci. *Val. gen. 6. sp. 12.*

var. plures.

LOC. Arabia, Æthiopia, Bohemia.

PHARM.

QUALIT. Rutilans.

PRINCIP. Non nihil ferri, & cupri.

VIS. Smaragdi vires, sed infirmiores.

USUS.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Prorsus inusitatus, pretiosus.

Auctores facillime confundunt Chrysolithum cum Topatio ob nominum promiscuum usum. Est etiam Prasi species inter Chrysolithos a Valerio varietate quinta enuntiata.

40. AMETHISTUS.

GEMMA. Pellucidissima, duritie septima, colore violaceo, in igne liquefcens. *Val. gen. 16. sp. 13. var. plures.*

LOC. Utraque India, Germania, Italia.

PHARM. Pulv. Amuletum.

QUALIT.

PRINCIP. Nonnihil ferri.

VIS. Abstergens, absorbens, antiacida, antidora.

USUS. Alvi, Fluxus, Abortus præcavendus, Venena, Ebrietas.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Inter gemmas vilissimus, inusitatus.

Vulgo eidem vires tribuuntur ebrie. Admoveatur; quod inane tamen tatem arccndi, si regioni ventriculi est.

41. GRANATUS.

GEMMA Plus minus pellucida, duritie octava, colore obscure rubro, in igne permanente, lapide liquefcente. *Val. gen. 16. sp. 14. var. plures.*

LOC. Italia, Bohemia frequentissimus.

PHARM. Amuletum, Pulv.

QUALIT. Speculi Ustorii ope in massam metallicam reducitur, quæ a magnete attrahitur.

PRINCIP. Ferri non exigua copia.

VIS. Ferro infirmior.

USUS. Speciatim Melancholia?

USUS PRÆCIP.

COMP. Confectio hyacinthina. Electuarium de gemmis.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Superfluous, pretiosus, superstitiosus.

Non raro invenitur in centro filicum, & aliorum lapidum. | re potissime existimarunt. Sed id inter anniles fabulas recenietur.
Cor recreare animumque exhilarare.

42. HYACINTHUS.

GEMMA. Plus minus pellucida, duritie nona, colore ex flavo rubente, in igne fugaci. *Val. gen. 16. sp. II. var. plur.*

LOC. Calecutium, Taxila, Lusitania, Bohemia, Silesia.

PHARMAC. Pulv. Amuletum.

QUALIT.

PRINCIP. Ferri nonnihil, & fortasse plumbi.

VIS. Subadstringens, cordialis, paregorica?

USUS. Cordis Debilitas, Spasmus, Hæmorrhagiæ.

USUS PRÆCIP.

COMP. Confectio ejusdem nominis, Electuarium de gemmis, lapis Goa.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Usitatissimus, infirmæ virtutis, pretiosus, mechanicus,

Hyacinthus Veterum a colore violaceo nomen sumpsit, fortassis erat Amethystus Recentiorum. A Pharmacopolis Occidentales adhibentur, quia viliori pretio venundantur; ideoque compositiones semper infirmioribus viribus gaudent.

43. BERYLLUS.

GEMMA. Pellucidissima, duritie decima, colore Thallaffino, igne liquabilis. *Valer. gen. 16. spe. 16. var. unica.*

LOC. Taxila, Taprobana.

PHARM. Amuletum.

QUALIT. Coloris aquæ marinæ.

PRINCIP.

VIS.

USUS.

COMP.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Inusitatus, inutilis, pretiosus.

Ejusdem color aliquando tantum Adamante confundantur, palefcit, ut etiam ipsi Gemmarum cum

Apyri.

44. AMIANTUS, seu linum fossile.

AMIANTUS. Fibris mollioribus paralellis facile separabilibus. *Valer. gen. 21. sp. 1. var. unica.*

LOC. Cyprum, Creta, Rhodus, Corcyra, Insulæ Mediterranei, Pyrenæi montes, Suecia, pluresque Germaniæ fodinæ.

C 4

PHARM.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Stipticus.

PRINCIP.

VIS. Subadstringens, pruriginem faciens, antidota?

USUS. Tinea, Scabies, Paralyfis, Venena.

USUS PRÆCIP.

COMP. Unguent. ad tineam quorundam.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Inusitatus, rarus, curiosus.

Quidam confundunt Amiantum cum alumine plumoso ob habitus externi similitudinem; sed corpore longe sunt inter se diversa.

Ex eo Veteres lintea incombustibilia conficiebant, quibus defunctorum cadavera involvendo eorum cineres facile a ceteris pyræ secernebant.

Pariter papyrum incombustibilem

elaborabant, a quo exarata litteræ ignis vi facile elidebantur.

Habent Sinæ suum linum incombustibile ex cujuldam vegetabilis cortice paratum, de quo plura experimenta coram Academia Lugdunensi patrata sunt.

Quidam ad ligna lapidesfacta Amiantum pertinere arbitrati sunt.

44. OPHITES, seu Serpentinus.

OLLARIS. Solidus, virefcens, maculosus, polituram admittens. *Valer. gen. 19. sp. 1. var. 1. & seq.*

LOC. Africa, Germania.

PHARM. Vascula ex eo confecta, Pulv.

QUALIT. Viridis ad instar serpentis, maculis albis refectus, nunc Porphyritis, nunc Alabastri duritie.

PRINCIP. Salis aperientis ulla portio?

VIS. Resolvens, aperiens, lithonthryptica? antidota? cephalica?

USUS. Venena, & venenati Morsus; Calculus; capitis Dolor.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Obsoletus, Mechanicus.

A signatura exuviarum serpentum hauriendam adhibentur, hancque fa-
non absimili perpetam eorum i&ibus lubriorem evadere sibi suadent, ac
mederi putarunt. tunc salem quemdam aperientem te-
Vascula ex eo confecta ad aquam parari credunt.

46. TALCUM, 1. argenteum, seu agyrolithus
Chemicorum. 2. Viridiusculum, seu Venetum. 3.
Flavum. 4. Nigrum.

1. TALCUM albicans, lamellis pellucidis. *Valer. gen.*
18. *sp. 6. var. 1. (2. 3. 4.) ibidem cetera varietates.*

LOC. Italia, Venerorum ditio, Anglia, Moscovia,
Bohemia, Hungaria.

PHARM. 2. Magisterium? Oleum?

QUALIT. Scissilis, flexilis, diaphanus.

PRINCIP. Oleum minerale?

VIS. Adstringens.

USUS. Cutis dealbanda, & constipanda.

USUS PRÆCIP.

COMP. Pomata quorundam ad usus cosmeticos.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Tum Medicinæ, cum mulierculis frustra-
neum. Ejusque præparata rara, pretiosa, incerta.

Plures dantur species parum inter se diversæ, quibus varia speciosa nomina Medici tribuerunt. In casum insudarunt Chemicis ad oleum Talci eliciendum, quo Mercurium figere arbitrabantur, solo enim seculo U-
storio mutationem patitur. Preciosissimum, sed frustraneum, cosmeticum existimatur.
Venetum, quod leniter viridescit, optimum censetur.

47. GALACTITES, Morochus Plinii.

CRETA BRIANCONIA, seu SARTORIA albescens,
& viridescens. *Val. gen. 18. sp. 1. var. 1. & 2.*

LOC. Saxonia, Gallia.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Subdulcis, pinguis, lactinosus.

PRIN-

PRINCIP.

VIS. Subadstringens, anodyna; galactophora?

USUS. Ulcera, & Fluxiones oculorum; Dolor Celiacus; Hemoptifis; lactis inopia.

COMP. Collyria.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Revera lineis ducendis optimus censetur.

Hujusmodi tres varietates quidam Ilicites, Morochus, & Galactites. ponunt parum inter se diversas, Me-

Petrefacta.

48. UNICORNU fossile, seu Ebur fossile.

EBUR fossile acutum, corneum. *Valer. gen. 56. sp.*

5. *var. I.*

LOC. Germania, Siberia, Gallia, Neapolis, Sicilia.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Album; cinereum; plus, minusve compactum; striis longitudinalibus refertum; figuram ossium, & cornuum emulans; linguæ adhærens; stipticum; aliquando suave olens.

VIS. Adstringens, absorbens, diaphoretica? alexipharmaca?

PRINCIP. Terra animalis, crassior, margacea, mineralis; non raro principium arsenicale.

USUS. Alvi profluvia, Hæmorrhagiæ. Fluor albus, Febris maligna, Pestilens, Epylepsia.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS gr. jv. ℥. ʒj. sine fructu

JUDIC. Superfluum, inusitatum, suspectum.

Dum effoditur mollius est, quam ista, cornus esse, vel ossa, aut similia diutius servatum. Hujusmodi concreta in cryptis subterraneis a natura pho-

Iosophice calcinata Auctores testantur, Quidam Elephantum dentes petrefactos esse suadent; tamen pluribus in locis reperiuntur, qui hæc anima-

lia nunquam aluerunt; Alii inter concreta lithomargacea recensendum esse arbitrati sunt. Sæpe Arsenico aut alio veneno minerali scatur.

49. BELEMMITES

PETREFACTUM animale, Holothuriorum. *Val. gen. 56. sp. 17. var. plures.*

LOC. Creta circa montem Idam, Alpes Germaniæ, & Helvetiæ, &c.

PHARM. Utium.

QUALIT. Cuneiformis, in circulari sectione a centro ad periferiam radiatus, intus cavus, nunc pollicis, nunc brachii crassitudine, faxis firmiter adherens, in igne cornua redolens, coloris albo-flavescentis.

PRINCIP. Terra absorbens, calcaria, aliquid sulphuris volatilis, nonnihil salis ammoniacalis.

VIS. Edulcorans, diuretica, lithonthryptica?

USUS. Calculus, urinæ Suppressio, Incubus.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS ℥℥. ℥℥. ℥j.

JUDIC. Superfluous, suspectus, curiosus.

Magnæ insurrexerunt controversiæ inter Naturæ Historicos de hoc vilissimo lapide. Quidam ad corpora fossilia, alii ad cornua petrefacta referendum esse arbitrabantur; alii cum lapide Lyncurio Veterum confundunt; quod probabiliter succini species erat. Sunt etiam qui ex urina Lincis concreta oriri autumant. Nos tamen ad petrefacta testacea magis verosimiliter referri posse existimamus.

50. JUDAICUS

ECHINORUM claviculæ lapideæ, *Val. gen. 57. sp. 30. var. plures.*

LOC. Siria, Saxonia, & alibi &c.

PHARM. Pulv. præparatus.

QUA-

QUALIT. Longitrorfus, striatus, intus splendens, durus, colore albo-cinereo olivam referens.

PRINCIP. Terra tenerior, salis marini exigua portio.

VIS. Lithonthryptica? diuretica?

USUS. Calculus renum, & vesicæ; urinæ suppressio.

USUS PRÆCIP.

COMP. Liquor, & unguentum nephriticum Michaelis.

DOSIS ℞. ℥j. ℥ij.

JUDIC. Inusitatus, incertus, curiosus, superfluous.

Etiamsi quidam arbitrati sint inter corpora fossilia hunc lapidem esse caumerandum, tamen nil aliud est quam spina echinorum marinarum, cui uti ceteris testaceis tribuunt vir-

tutem oculorum cancerorum. Inconsulto ab externo habitu calculos referente calculorum remedium esse censuerunt.

51. **ENTALE**, seu Dentale.

COCHLITUS non turbinatus. *Valer. gen. 57. sp. 3. var. unica.*

LOC. Ubique petrefactus circa montium rimas; non petrefactus ad scopulos maris.

PHARM. Amuletum. Pulv.

QUALIT. Extra striatus, intus cavus fistulam referens.

PRINCIP. Terra multa, sal volatilis?

VIS. Abstergens, absorbens, adstringens, antiphlogistica?

USUS. Fluxus alvini, & sanguinei, primæ viæ Aciditas, Angina, Ulcera &c.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Obsoletus, inusitatus, superstitiosus, curiosus.

Ad instar amuleti quidam gutturi inflammationibus mederi putant. suspendunt, & ejusdem, fauciumque

52. GLOSSOPETRA.

GLOSSOPETRA laminarum basi triangulari. *Valer. gen. 56. sp. II. var. I.*

LOC. Melita Infula, montes plures.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Cuspide figura triangularis, ad latera crenatus, colore subflavo, & linguam serpentis referens.

PRINCIP. Terra multa, sal ammoniacalis?

VIS. Aborbens, antidota? alexipharmaca?

USUS. Aciditas primarum viarum, Febris maligna, Ictus serpentum.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS gr. vj. ℥ss. ℥j.

JUDIC. Obsoletus, curiosus, superstitiosus.

Allucinatur qui hos lapides, vel corpora fossilia vel, linguas serpentum esse petrefactas autumarunt; sunt enim tantum dentes piscis cujusdam cani

Carchariae dicti omni prorsus medica facultate destituti.
Inter ludicra infantium, quibus denticio promovetur, sunt recensendi.

53. ASTROITES montanus.

CORALLIA columnis paralellis composita &c. *Valer. gen. 55. sp. 5. var. plures.*

LOC. Comitatus Tirolensis praesertim & alibi.

PHARM. Pulv. amuletum.

QUAL. Stigmatibus stellarum eleganter interspersus.

PRINCIP. Aborbens, adstringens, alexipharmaca? anthelminthica?

USUS. Fluxus omnes, Pestis, Febres epidemicae; Vermes.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS, Nulla.

JUDIC. Inusitatus, curiosus, superstitiosus &c.

Sunt insectorum maris receptacula simul congesta & tandem lapidifacata. Cum acidis maxime effervescent.

54. OSTRACITIS montanus.

CONCHITIS inæqualibus valvis, squamosis, fere rotundis ostrearum.

LOC. Germaniæ fodinæ.

PHARM.

QUAL. Sciffilis.

PRINCIP. Nonnihl falis marini.

VIS. Absorbens, lithonthryptica.

USUS. Calculus.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Obsoletus, superfluous, ablegandus.

Datur etiam Cadmia quædam natu- | Angl. ostracite, cum floribus Camo-
ralis eodem nomine, sed validiori | mellorum calculos, & arenam infringi
virtute prædita. Doct. Home Transact | posse demonstravit.

55. TURCHESIA

TURCOSÆ Cæruleo viridescentes: *Val. gen. 56. sp. 6.*
var. plures.

PHARM. Amuletum.

QUALIT. Jaspideus.

PRINCIP.

VIS. Antacida, subadstringens, cephalica?

USUS. Primæ viæ Aciditas, Fluxus omnes, Cerebrum debile, Casus.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS gr. vj. gr. xv. ʒj.

JUDIC. Nullus, superfluous, mechanicus.

Dentes sunt petrefacti ex materia | alii hos lapides artificiose constru-
jaspidea. Vide Reaumur Accadem. de | xerunt.
Scien. 1715. pag. 250. Henchel. &

C L A S S I S III.

D E

Salibus Fossilibus.

§. I.

Alium familia, quamvis terris, & lapidibus arctiores habeat limites, his tamen usu, & præstantia valde præcellit, utilissimisque pharmacis locupletissima est, quæ raro Medici, aut Ægroti spem fefellerunt; nec non ipsa chemicis, aut physicis contemplationibus amœnissimum aperit campum, qui tamen innumeris scatet difficultatibus, præsertim si salium elementa intimius scrutari tentabimus.

Nostrium enim erit hoc loco tantum nativa salia, seu melius, naturalia oculis subjicere; quo de nomine intelligimus quæ vel sponte terræ fodinis in crystallos abeunt, vel perexiguo indigent labore, ut crystallinam formam assumant.

Antequam tamen vulgatiore differentias, ac generales, & speciales proprietates tradamus, optimum censemus eorum originem, naturam, & compositionem intimiorem absolvere; circa quæ fatemur non solum nos adhuc in obscuritate versari, verum aliquando auctoritati, conjecturis, & hypothefibus fidere necesse esse, quarum verosimiliores tamen, & magis nostro Instituto consentaneas persequi conabimur.

§. II.

Salia nostra naturalia, de quibus sermonem instituimus, omnia ex principiis, seu salibus acidis di-

diversi generis, & basibus, vel alkalino-salinis, vel terreis, aut metallicis constantur; ex quibus simul conjunctis media, seu neutra salium natura originem ducit. Inter acida itaque componentia primum se ostendit sal quoddam purissimum, homogenum, ubique diffusum, quod etiam vitriolicum audit. Constat porro ex simplicissimo atque arctissimo aquei elementi, & terrei subtilioris connubio; in quo tantum novimus sic aqueum principium terreum superare, ut acidum hoc aqueas moleculas esurienter absorbendo semper deliquescat, neque illud possimus ullo artificio ab exuberanti aqueo principio liberare, ut solidam induat formam, quam ex salina indole præferret.

Secundum acidorum genus, quod etiam compositum appellari potest, ex superinducato acido universali, & substantia quadam sulphurea, nunc metallicæ, nunc animalis profapiæ coagmentatur.

§. I I I .

INter salium componentia præter bases terreas, & metallicas sunt alkalina salia, quæ in volatilia, & fixa distingui debent. Utraque ab iisdem elementis acidi primigenii compositionem agnoscunt; ab aquis videlicet, & terreis moleculis strictissime simul coalitis; hac tamen diversitate, quod in his longe major sit ratio principii terrei ad aqueum, quam in acido illo universali; atque inde neque deliquium facile patiantur, nec in solidam renuant formam crescere. Hoc autem inter alkalina fixa, & volatilia salia discrimen intercedit, quod hæc ob olei animalis conjunctionem, quod maxima copia salia volatilia intrat, facultatem acquirant, qua igne admoto facile in auras avolent, vel in flores sublimentur vaporum fornicibus adhærescentes; illa vero donec
hoc

hoc careant oleoso principio, neque ignis vi, nec alio opere volatilia reddi possint.

§. IV.

ACida enuntiata principia diverso gradu cum his basibus affinitatem habent; maximam tamen acidum vitriolicum dictum; ex vario enim conjunctionis modo salium vulgarium species oriuntur. Acidum itaque primigenium, & basis aliqua metallica ferri, & cupri præsertim vitriola producunt; ex eodem acido, & terra absorbenti alumen prodit. Secundum acidi genus quod compositum etiam diximus, si sulphureum principium metallicum, & mercuriale secundum *Sthalium* sibi consociaverit, & cum basi alkalina salina se conjunxerit, salem marinum, & affinia suppeditabit; si idem principium sulphureum animale sibi abripuerit, & cum simili basi alkalina connectatur, nitrum producitur; utrumque vero acidum simplex vel compositum cum alkali volatile conjunctum uno nomine salia ammoniacalia gignit; nitrosa, vel vitriolica dicta, sed si hujus connubii acidum marinum in causa sit, sal ammoniacus vulgaris prodibit.

§. V.

EX his ergo facile patet acidum hoc simplex, vel complicatum præcipuum esse salium omnium elementum; verum eorum differentias nunc in basibus, nunc in acidis componentibus inesse; ita ut eadem basis, si cum acido nitroso copuletur, nitrum, si cum marino, marinum salem producat; Vel idem acidum nunc cum terra absorbenti alumen, nunc cum metallis cohærens vitriola gignat. Ex quibus pariter deducitur salia vulgaria media,

seu neutra natura tantum donata esse; Dum chemica analysi in sua componentia tandem disgregantur, & acida salia, & alkalina fixa neutiquam natura existentia, sed artis auxilio producta enascuntur. Volatilitatem pariter ex additione materiae oleosae animalis, ut jam enuntiavimus, artificis ope acquirunt. Phænomena tandem, quibus invicem distinguuntur vulgatissima sunt, neque majorem explicationem postulant.

§. VI.

Verum neque brevius, neque clarius salium proprietates tum generales, tum speciales appaerunt, quam eas singillatim describendo. His enim generaliter convenit corpora esse solida, dura, plerumque translucida, constanti varietate in unaquaque specie figurata, & homogenea, ad instar vitri in frustula defiliencia; neque cum acidis, vel cum alkalinis effervescentia; sapida, quæ denique in aqua agitata solvuntur; & ad ignem funduntur; quibus addi potest communis facultas artificiales congelationes promovendi. Quæ proprietates, etiam si salibus omnibus communiter competant; diverso tamen gradu in his apparent. Quædam itaque citius, quædam tardius sustinent ignis vim; alia majori alia minori quantitate pro figuræ diversitate aqua solvuntur; quædam celerius, quædam difficilius congelationibus favent, & sic ceteræ facultates plus, minusve inter se differunt, ut suo loco indicabimus.

Inter caracteres, quibus quævis species plane distinguitur, eminet decrepitatione in sale marino; deflagratio in nitro prunis superfuso; in alumine ad ignem intumescencia. Borax vero in sua basi vitrescit; vitriola flamma cerulea, & basis metallica distinguunt; Ammoniacus denique volatilitate, & volatilizandi corpora fixiora specifica facultate gaudet;

qui-

quibus adde uniuscujusque speciei singularem figuram suo loco describendam.

Animadvertendum tandem erit non raro hæc salia sibi heterogeneas bituminosas terreas particulas associare, quæ tamen sub accurata depuratione facile eliminantur.

§. VII.

Postquam Salium naturam; & intimiorem compositionem explanavimus, generales, & speciales eorumdem virtutes agendique modum in corpore humano tradere oportebit. Salia itaque non solum primas vias intrant, verum etiam vasa lactea permeando ad massam sanguineam se transferunt, & hic suas vires exercent. Et dum a nostri corporis humoribus plerumque aqueis solvuntur, & in minimis dividuntur, eandem prorsus figuram, & mixti indolem retinent, nullamque in suis elementis decompositionem patiuntur; si fortassis aliqua ex parte volatilia excipias. Scimus enim, quod sola violentioris Vulcani actione, & acidorum copula id obtinere possunt, quæ utraque defunt in nostro corpore. Quam ob rem ab eorum in mensuris aptis divisibilitate eximia, & constanti angulosa figura communes salium virtutes derivantur. Experientia præterea edocuit, eorumque neutra natura satis ostendit, quod animantium humoribus hæc salia permixta nullam mutationem pariant caloris, aut densitatis; neque eos coagulent, aut dissolvant, sed in suo naturali statu relinquunt. Peculiares vero a cujusvis speciei figuræ diversitate tum a diverso elementorum connubio, & ab adjectis urinosi, bituminosi, ac heterogeneis principiis originem ducunt.

§. VIII.

QUæ omnia si rite animadverterimus perspicuum erit; primo quod hæc salia dum intestina ingrediuntur, non solum ea stimulando motum peristalticum augent, sæcum expulsionem favent, sensumque imminutum excitant; verum etiam saburosam, acrimoniosam, mucosam, verminosam colluviem excernunt; exuberantes biliosos, vel gastricos succos præter naturam constitutos corrigunt; ciborum putredinem arcent, digestionem, & chimificationem potissimum adjuvant. Per vasa vero lactea ad intimiorem corporis fabricam transfusa ibi dupliciter in fluida, & in solida suas exerunt vires. Fluida viscida, densa, retardata, stagnantia, coagulata attenuant, resolvunt, fluxiliora reddunt, ac propterea obstructions omnes, & inflammationes removent, & naturalem crasim, motumque æquabilem sanguini conciliando illum æstuantem refrigerant; solida dein leniter irritant, ac proinde vasorum contractilem vim augendo, diuresim, & diaphoresim, ceterasque secretiones, excretionisque promovent, ac tandem per varia corporis cribra maxime per renes citissime excernuntur; quos tamen effectus potiores præstant simpliciora, quam si longo studio præparata, aut ignis vi elaborata sint; quæ tunc infirmam plerumque virtutem præferunt, & incertam.

§. IX.

HÆc concreta non solum actionis gradu, sed & specificis facultatibus inter se nonnihil differunt, tum ob figuræ diversitatem, cum ob compositionis varietatem, & adjectas bituminosas vel heterogeneas particulas. Sal marinum itaque catharticum,

& af-

& affinia præ aliis alvum ciunt, primamque viam respiciunt, tum amaritiei ratione febres intermittentes jugulant, & vermes enecant. Nitrosa falia ob acuminatam utrinque figuram in incidendis, ac resolvendis viscidis, & lentis humoribus, diaphoresi, & diuresi promovenda, ceteris facile palmam præripiunt: Vitriola externe præsertim in ulceribus cicatrizandis, & hæmorrhagiis sistendis speciali virtute donantur. Alumina ob eximiam siccitatem ad fluxus omnes cohibendos potissima sunt. Ammoniacalia tandem ex admixtione partium animalium magis nostris humoribus assimilantur, & certo quodam modo decomponuntur, ut præ ceteris opem spondeant in abstergenda glutinosa amurca primarum viarum, in enatis febribus intermittentibus a viscidis obstructionibus ortis, atrophia, & aliis morbis chronicis.

§. X.

Reliquum est ut de Dosibus eorum pauca animadvertamus. Quosdam enim prodigos, alios parvos nimis in iis præscribendis deprehendimus, qui injuria de eorum inefficacia postea conqueruntur. Quare si vitriola, alumina, & boracem excipias, quæ nimia sua adstrictoria facultate intus copiose exhibita valde nocerent, cetera falia ut salutare suos præstent effectus animose, largiorique dosi sunt propinanda; quod de nitro præcipue valet. Quid enim obtinendum dum in sudore promovendo aut urina cienda IV. VI. aut VIII. nitri grana semel, vel bis tantum in die suppeditabimus? Quid contra timendum dummodo ægri vires permiserint, neque contraindicationes præpediant, si ad XX. grana vel XXX. & ultra præscribi oporteret? Extant jam doctissimorum Virorum experientiæ circa Mo-

schum, camphoram, aliaque heroica remedia, quæ
fatis evincunt hanc timiditatem inopportunam esse.
Immo ratio suadet, quod salinæ molecule summæ
divisibiles absque impetu, vel detrimento in fluido-
rum, & solidorum poros placide se insinuant, &
æquabili universali diffusionè utilitates omnes præ-
beant, quas in morborum felici eventu observamus.
Tandem pro coronide addam fluidi Electrici exem-
plum, quod ob eximiam subtilitatem, absque ulla
plerumque sensibili commotione, intjmiorem corporis
fabricam undequaque perreptat.

S A L I A.

56. **SAL COMMUNE**, cibarium, 1. Fossile, 2. Fontanum, 3. Marinum.

SAL COMMUNE, 1. Gemmeum, solidum, 2. Fontanum majoribus, vel minoribus, cubis, 3. aqua marina extractum. *Valer. gen. 30. (1.) sp. 1. var. 1. (2.) sp. 5. var. 1. 2. (3.) sp. 4. var. 3.*

LOC. 1. India, Russia, Hungaria, Calabria, Hispania, Polonia praesertim circa Cracoviam, & alibi. 2. Fontes saliti, Germania, & Anglia, 3. ad litora maris, ex aqua marina arte, vel natura concretum.

PHARM. 1. 2. 3. Solutio, Muria. Pulv.

QUALIT. 1. 2. 3. Inodorum, aqua perfecte solubile, homogenum, igne post decrepitationem liquefcens, cubicum, scissile, acre, falsum; 1. ad instar crystalli pellucidum; 2. album, opacum; 3. cinereum; 2. 3. amaricans.

PRINCIP. 1. 2. 3. Spiritus acidus sui generis, basis terrea, alkalina; phlegma 3. nonnihil heterogenei principii, nitrosi, & bituminosi praesertim.

PRÆP. 1. 2. 3. Spiritus acidus rectificatus, dulcificatus, sal mirabile Glauberii; sal Anglicum factitium.

VIS. Stimulans, incidens, resolvens, aperiens, abstergens, purgans, diuretica, aphrodisiaca, antiseptica, anthelminthica, sialaghoga.

USUS. Alvi obstructio, Paralysis intestinorum, Arthritis, Calculus, Hernia, Hydrops, Febris maligna, vermes.

USUS PRÆCIP. Paralysis intestinorum, & alvi Segnities.

COMP. Benedicta laxativa, Trochici de Agarico,

rico, pillulæ policrestæ, cataplasmata, & frontaliâ discutientia, clysteria, & suppositoria stimulantia.

DOSIS I. 2. 3. gr. vj. ℥b. ℥ij. & ultra pro clystere.

JUDIC. Usitatum, utile, culinare, metallurgicum.

Hujusmodi salia, ea sunt quæ majori copia ubique reperiuntur; Circa Cracoviam enim ad vicum Villicum dictum tanta amplitudinis existit salis gemmei fodina, ut in ea, & viæ, & ædificia; immo species quædam Reipublicæ subterraneæ suis legibus constitutæ reperiatur.

Gemmeum jam concretum experimur, fontano, & marino minus amaricans, sed acrius ob majorem copiam principii alkalini mineralis. Marinum, & fontanum majori amaritudine insignita sunt; marinum præsertim, quod imperfectam habet cubicam figuram, & magis heterogeneum est; tum ratione alterius generis admixti salis a corporibus marinis putrefactis, vel a subaqueis fodinis quod sibi conciliavit; cum a bituminosis particulis, quibus aqua marina valde referta est.

Numquam separatur spiritus acidus salis marini a sua basi alkalina, nisi intermedio vitriolo, aut alia substantia vitriolica, quæ hujusmodi basin ingrediens spiritus separationi favet. Ex hoc residuo fit sal mirabile

Glauberii ad naturam salis Anglicæ accedens. Supradictus spiritus rectificatur nova distillatione, dulcificatur additione spiritus vini, & tunc suavem odorem emittit.

Ex muria salis marini, & capite mortuo vitrioli salis cathartici factitiæ species quædam conficitur; id etiam ex simplici muria hujusmodi salis obtinetur.

Commode permiscetur purgantibus resinosis, quorum nimiam vim irritantem ea præcipitando corrigit; cavendum tamen a frequentiori usu in omnibus inflammationibus internis, in sensibilibus subjectis, atque in iis, qui organicis affectibus, aut scorbuto laborant. Experientia edocuit maris propinquitate frequentissime posteriorem morbum produci quem nautæ sæpissime patiuntur. Valet tamen hujusmodi salis moderatus usus ad ciborum, animalium præsertim, putredinem arcendam; illud enim est quod majori copia analyseos ope ex nostris humoribus elicitur.

57. SAL CATHARTICUM, 1. Fossile, 2. Fontanum, 3. Factitium.

SAL I. 2. Neutrum acidulare, Anglicanum. *Valer. gen. 33. sp. 3. var. 1.*

LOC. I. Comitatus Hamptoniensis, Angliæ Portummagnum, 2. Fons Æbslomensis, ac Fontes Barneinus, Northalensis, Stretamensis, Dulichensis. 3. In Anglia, & Germania conficitur, & facile ubique confici potest.

PHARM. Solutio. Puly.

QUALIT. 1. 2. 3. Salsum, acre, amaricans, album, in aere ex parte deliquescens, aqua perfecte solubile; 2. crepitans.

PRINCIP. Alkalina basis salis marini acido-vitriolico-saturata, nonnihil bituminosi principii, & flegmatis.

PRÆP.

VIS. Laxans, incidens, stimulan, abstergens, diuretica, lithonhryptica, antifebrilis;

USUS. Alvi stipticitas, viscerum, & glandularum obstructio, Hydrops, Artrithis, Calculus, Paralysis intestinorum, alvi Fluxus, Febres intermittentes, urinæ Suppressio.

USUS PRÆCIP. Alvi Adstrictio.

COMP.

DOSES. 1. 2. 3. ℥j. ℥iv. ℥vj. ℥j. ℞.

JUDIC. Præstans, usitatissimum.

Olim sal catharticum ex unico fonte Epsomensi eliciebatur; sed cum hujusmodi usus invaluerit, illaque scaturigo neque soli Angliæ sufficeret, ideo non solum simile natura, & viribus, ex pluribus aquis sotteriis, & fodinis Germaniæ, & Angliæ nunc extrahunt; verum multiplici methodo artificiose efficiunt. Paratur enim vel ex admixtione muriæ salis marini, & capite mortuo vitrioli, ut supra enuntiavimus; vel ex simplici muriæ evaporationis ope ad siccitatem redacta; vel ex solutione aluminis, & oleo tartari per deliquium, & aliunde.

Huic pariter similia sunt non solum supradictum sal Glauberii, verum Tartarum solubile, & sal (De Segneitte.)

Illis amaritudine tamen pravelet catharticum fontanum, quo exuberantes bituminosæ particule id faciunt, quod in factis principium vitriolicum.

Abque noxa motum peristalticum excitat non solum, & perdurare facit ulque ad perfectam eliminationem eorum, quæ in intestinis, eliminanda sunt; verum ad massam sangui-

neam utiliter se transfert, & vasa sanguinea leniter stimulando sanguinis motum promovet.

Iisdem tamen cautionibus indiget hujusmodi usus, quas de sale marino indicavimus.

Si solutioni salis Anglici superinfundatur spiritus vini, species quædam Offæ oritur ad instar glaciæ translucida. Eidem sali addi possunt alia fontana salia principii, & virtutibus similia.

Primum locum obtinet sal Therma-rum Carolinarum, quod ex sale medio, & fixo alkalino concrevit.

Ideoque in eo a superiori differt, quod pravelet aliquantulum principium alkalinum; amarum pariter est, & iisdem virtutibus pollet, ac sal Catharticum, sed intensioribus; ideo minori dosi erit propinandum.

Sequuntur affinia Seidlezense, & Seidcuzense amarissima salia ex principio terreo-fixo-alkalino, & vitriolico majori copia conflata quam sal Carolinarum ingrediatur.

Tandem sal amarum Mutinense a D. Morealio repertum hic locum habet; idemque ex aqua amara separant, aquæ Epsom-

Epſonenſi proſus affine, & ad eodem uſus uſurpatur. Hæc ſalia omnia maiorem ſemper, tutioremque edunt effectum naturali ſuo ſolventi adhuc in hærentia quam ab eo ſejuncta.

Raro hæc ſalina omnia abſque ulſa admixtione ſalis marini reperiuntur, In præſcriptionibus ad gratiam non-nihil Sacchari addi ſolet.

58. SALNITRUM. Recentiorum,
SALNITRUM. Terra mineralizatum. *Val. gen. 28. ſp.*

1. var. plures.

LOC. Ubique, muri antiqui, rudera ſtabulorum præfertim.

PHARMAC. 1. Nitrum Embrionatum. 2. Flos nitri.
3. Nitrum arte perfectum.

QUALIT. 1. Concretionem renuens; ſemivolatile.
2. 3. Candidum. 3. Diaphanum, cryſtallinum, exædrum, utrinque acuminatum, acre, nonnihil amaricans, frigoris ſenſum pariens, aqua facile ſolubile, prunis ſuperſuum, aut ſulphuri admixtum flammam concipiens, ac vehementer flagrans, compositum.

PRINCIP. Acidum univerſale ex connubio ſalis alkalino-urinoſo-volatilis, & principii Phlogiſtici ſui generis factum; cui arte accedunt ſal fixum vegetabile, & terra tenerior occupans locum baſis alkalinae volatilis; tandem particulae aqueae, & nonnihil ſalis marini.

PRÆPARATA. Aqua Mater, Nitrum depuratum, Magnesia alba, Sal Prunellæ, Sal Polycreſtum nitrum ammoniacale fixum, nitrum papaveratum, corallatum, perlatum &c. Sal nitri fixum deliqueſcens, Arcanum duplicatum, ſpiritus nitri, idem dulcificatus, nitrum ſtibiatum.

VIS. Incidens, aperiens, leniter ſtimulans, leniens, diuretica, lithonthryptica, antiphlogiſtica, refrigerans, diaphoretica, anodyna. febrifuga.

UſUS. Inflammationes omnes, & febres inflammatoriae;

ria, tum morbi omnes, quibus adsit sanguinis ebullitio; vasorum Obstructio, ac humorum Stasis; Calculus; nimius æstus veneris; Febres intermittentes; Bilis æstuans; Spasmus; Deliria; Convulsiones; alvi Stipticitas.

USUS PRÆCIP. Æstus febrilis compescendus, Inflammationes omnes arcendæ.

COMP. Antiheticum, & Specificum stomachicum Poteri; Materia perlata; Pulvis bezoardicus praxis Bononiæ; Emulsiones, & potiones antiphlogistica; gargarismata; dentifricia.

DOSES gr. x. ℥j. ℥ij. ℥j

JUDIC. Eximium, laudatissimum, usitatissimum, pene universale, & nullo modo suspectum remedium, præcipuum incidens, attenuans, ac proinde antiphlogisticum in quibus, ceteris salibus facile palmam præripit; Mechanicum etiam, culinare, & Chemiæ utilissimum.

Nitrum Recentiorum non confundendum cum Natro Veterum, cum quo nullam habet convenientiam. Illud enim sal nativum erat, neutiquam inflammabile alkalinae prosapiz a nostro longe diversum; neque ullum nitrum fossile omnibus nitri vulgaris characteribus præditum reperiri potest. Nitri enim nostri perfectio a natura simul, & arte pendere videtur, & ut magis pateat hujusmodi indoles, unde originem acquirat, ostendam.

Natura præstat acidum universale cum acido vitriolico primigenio conveniens, quod sibi principium sulphureum subtilissimum associando sui generis fit; tum substantiam alkalino-urinolam volatilem a putrefactis animalium partibus, aut recrementis exhalantem, & tunc nitrum embryonatum vocari solet, quod semivolatile est, & concretionem respicit. Verum ut hæc rudimenta in crystallos nitrosos coire possint, aliquo opus est artificio; lapides enim aut terræ his saturatæ triturantur, & in vasis

aptis aqua solvuntur; denique adduntur cineres vegetabilium, atque calces, quæ suppeditando sal alkalinum faciunt, ut hoc sal occupando ratione majoris suæ affinitatis locum Basis alkalino-volatilis novum sal concretum oriatur a priori plane diversum & in crystallos facile coalescens nitrum vulgare appellatur.

Aliquando etiam acidum illud embryonatum sponte adhaerescit basi calcariæ, aut principio alicui alkalino-fixo, & tunc gignitur flos nitri, quod frequenter sub pulveris forma circa muros antiquos apparere solet. Aliæ etiam nonnumquam conspiciuntur hujusmodi efflorescentiæ, quæ tamen diversæ indolis sunt.

Nitro plerumque permiscetur salis marini particula; quæ tamen facile sub crystallizatione separantur, & in distinctos cubos sponte distinguuntur.

Nitri quædam species oriri solet ab effusione spiritus nitri supra salem marinum, tunc avolat spiritus salis suam basin cum acido nitroso con-

junctionem, & in cubicam figuram mutatam relinquendo.

Ad virtutem nitri quod attinet, ob particularum non solum subtilitatem, sed & earum figuram utrinque acuminatam vim suam non tantum in primis viis exercet, sed per vasa sanguinea ad sanguinem tractum absque ullo detrimento insensibiliter vasa stimulat, humorum circulationem promovet; infarctus, obstructions, atque lentorem aufert, ideoque præstantissimum in pluribus morbis, de quibus præcipuos tantum enuntiavimus Polycrestum est remedium.

Cautè tamen erit adhibendum in illis, qui nimia solutione humorum, sudorum profluviis corripuntur; aut feбри Hectica, & Phtisi laborant; tum in Aneurismate nimis distento, aut aliis morbis organicis, quibus stimulus quodcumque contraindicatur.

Parum sperandum est ab exigua, nihil timendum ab aucta dosi usque ad grana etiam triginta, si opus fuerit, quidquid non satis gnari patient.

Infinita alia sunt nitri præparata, præter ea, quæ jam indicavimus; at ea omnia infirmiores possident virtutes, quam nitrum simplex, vel aqua nova crystallizatione depuratum, quodque ad usus Medicos ceteris antefereendum.

Nitri spiritus numquam elicitur, nisi ope fortioris acidi vitriolici, quod basin alkaliam nitri sibi associando, spiritum nitri liberum relinquit; & tunc aqua fortis appellatur, & menstruum est omnium metallorum, aurum tamen excepto, quod solvitur ab aqua regia, quæ fit ex mixtione spiritus nitri cum spiritu salis marini.

Ex conjunctione nitri, sulphuris, & carbonum fit pulvis pyrius notissimus.

Magnesia alba nil aliud est quam concretum quoddam post evapora ionem aquæ matris; quæ si vasis antea peragatur non nihil virescit & Medicis vtilibus suspecta est.

Appellatur etiam Magnesia substancia quædam metallica suo loco describenda.

59. SAL VITRIOLICUM. 1. Romanum. 2. Germanicum. 3. Cyprium. 4. Album Goslariense.

SAL VITRIOLUM. 1. Ferri, viride nativum. 2. Hermaphroditicum, cupro-ferreum. 3. Cupricæruleum. 4. Zinci album. *Valer. gen. 27. sp. 2. sp. 4. sp. 1. & sp. 3. cum suis varietatibus.*

LOCUS. Ex indicatis Regionibus in earum: 1. 2. 3. Cupri, & Ferri. 4. tum plumbi, & Zinci fodinis. 1. 2. 3. 4. verum etiam Marcasitæ sulphuræ, terræ vitriolicæ, & aquæ minerales plures hoc sal largiuntur.

PHARM. Idem præparatum, solutum. Pulv.

QUALIT. 1. 2. 3. 4. Sal fixum medium, aqua solubile, romboïdale, decaëdrum, semitrans lucidum, acre, austerum, stipticum, nauseosum 1. viride, smaragdinum. 2. Viride, luteum. 3. Cæruleum.

4. Al-

4. Album 1. 2. 3. 4. inter falia, & metalla medicum locum tenens.

PRINCIP. 1. 2. 3. 4. Acidum universale vitriolicum vulgo, 1. Ferrum aliquantisper suo phlogistico spoliatum 2. cui accedit aliquid cupri, vel aliorum metallorum 3. solum cuprum. 4. ferrum simul, & cuprum, plumbum, zincum; tandem terra cretacea, an non nihil aluminis? 1. 2. 3. 4. aqua non pauca.

PRÆPAR. 1. 2. 3. 4. Spiritus vitrioli, idem dulcificatus, oleum, liquor anodynus Hoffmani, Colcothar, Terra vitrioli dulcis, Tartarus vitriolatus, Pulvis Sympaticus Digbæi. 4. Gila Paracelsi.

VIS. Emetica, adstringens, caustica, excarotica, coagulans, anthelminthica.

USUS. Ulcera, Vulnere, Hæmorrhagia, Gonorrhœa, Ophthalmia, Vermes, Convulsiones, Deliria, Dysenteria.

USUS PRÆCIP. Extrinsecus, Ulcera, & Hæmorrhagia.

COMP. Pulvis absorbens Wedelii, ceratum Diapalma, Stypticum Crolli, aqua stiptica Rhabel, & Lemery. 4. Collyria &c.

DOSIS. Si umquam - - - ℞. ℥ij.

JUDIC. Mechanico multiplici usui inservit, Chæmiæ, Metallurgiæ, atque Picturæ præsertim: utiliter etiam pro externo usu Medicinæ favet; interne vero, saltem absque ulla præparatione, nocuum, & suspectum,

Vitriolum enim ex acido primogenio, & metallicis particulis constans in superius enunciatis fodinis, vel pauca quantitate tamen, concretum reperitur vel ex aquis mineralibus vitriolicis extrahitur; vel frequentius ex terris quibusdam vitriolicis, & pyritibus elicitur.

Eandem olei vitrioli ope hæc me-

talla corrodentis artificiose perficitur. Vitriolum album, vel ex peculia fodina Goslariz habemus, vel ex Vitriolo vulgari solaribus radiis calcinato paratur; quod etiam pulvis sympaticus appellatur.

Principium acidum magis adhæret, & difficilius separatur a Cupro quam a Marte.

Ejusdem præparationes, si tartarum vitriolatum excipias, pauci faciendæ sunt, immo frequenter nauseas, tumidarum erosiones parere solent, & male affectis subjectis nocua sunt; externe tamen frequentissimum usum habent.

Fortissimum, & præcipuum omnium est acidorum ad cetera salia decomponenda, & ad aquam Stygiam conficiendam summe necessarium.

Oleum vitrioli seu spiritus concentratissimus apud nos parari nequit ob vasorum violentiori igni resistentium deficientiam.

Huic salii addi possunt Chalcithis Misy, Sory quæ Matrices sunt vitriolicæ, seu vitriolum ab igne subterra-

neo plus minusve ad instar Colcotharis calcinatum. Usurpantur in emplastro Diachalcitico, & Theriaca Andromaci, atque in depilatoriis; his tamen Cholchothar, aut Calcithis artificialis succedanea sunt.

Alia hujusmodi sensus substantia est Melantheria coloris sulfurei, & ab aqua superfusa nigrescens nullo modo Medicinæ inserviens.

Hic tandem recensetur Chrysocolia Veterum quod naturalis est cupri arugo suo loco describenda; Cetera his affinia in æris descriptione enuntiabimus.

Vitriolum tinctorio usui ad nigrum colorem conficiendum opportunissimum est.

60. SAL BORAX Nostra Veneta dictum.

SAL BORAX Depuratus, albus octangularis. *Valer.*

gen. 35. sp. 2. var. 1.

LOC. India, Persia, aquæ minerales per fodinas cupri transeuntes.

PHARM. Pulv.

QUALIT. Parallelepipedum, romboidale, externo habitu alumini simile, siccissimum, saporis sub-salivinosi, non facile aqua solubile, igne prius spumescens, postea vitrescens.

PRINCIP. Aqua non paucæ, tum basis terreo alkalina ex natura basis salis marini, vitrificabilis tamen, modica acidi vitriolici copia, nonnihil unguinosi principii.

PRÆP. β . Sal sedativum Homberg, vel Godofredi.

VIS. Stimulans, purgans, refrigerans, anodyna, aphrodisiaca, emenagoga, cosmetica.

USUS. Mensium suppressio, placenta Retentio, Abortus promovendus, Dysuria, Spasmus, Delirium, Aestus febrilis, cutis Feditas.

USUS PRÆCIP. β . Aestus febrilis compescendus.

COMP. Unguentum citrinum, [pulvis ad difficilem par-

partum. D. Charas, ejusdem Balsamum egregium pro manibus, Aqua columbina.

DOSIS gr. vj. ℥j. ʒj.

JUDIC. Natura, & origine incertum, Mechanicæ, utilissimum, apud Medicos pene obsoletum.

Hujusmodi salis natura obscura est, & in Mogolensi regione præcipue effoditur. Quidam a terris vitriolicis, alii a nitrosi elici putant, alii quod aquæ minerales sui generis evaporationis ope idem præsent.

Hoc certe ex Imperio magni Mogolis Amstelodamum exportatur, & illic nova crystallizatione depuratum ceteris nationibus dispersitur. Circa hujusmodi naturam fluctuant Chemicis, aliqui enim ad alkalinam, aliqui ad neutram naturam referunt; quæ difficultates tamen a Receptissimis conciliantur; nam Borax constari videtur ex sale medio, in quo prævalet tamen principium alkalinum; quod ex terra vitriolicibili, & basi alkalina salis marini componitur; & alia ex parte nonnihil principii unguinosi vitriolici accedit.

Addito octuplo aquæ, & quadruplo

olei vitrioli in flores sublimatur.

Sal Hombergianum non solum ex additione acidi vitriolici, sed etiam marini, & nitrosi conficitur. At hac methodo magni venditur.

Facilius tamen obtinetur, & minori dispendio, Godoffredo docente, e simplici crystallizatione Boracis simul, & vitrioli. Non desunt etiam operosiores methodi apud Chemicos, de quibus vid. Maquer.

Ex composita crystallizatione nitri aluminis, & urinæ Boracem artificialem patrant. Ad abortum promovendum; ut cetera stimulantia prædicatur; sed hunc in finem plane ad spernandum, opportuniora enim extant remedia.

Metallorum fusioni favet, aurum præcipue, a quo Chrysocolla, quasi auri colla, vocatur. Ideo Metallurgicis, & auri fabricis commodissimum.

61. SAL ALUMEN, 1. rupeum, 2. plumosum.

SAL ALUMEN. 1. Lapide calcareo mineralizatum; 2. nativum plumosum. *Valer. gen. 28. (1.) sp. 4. var. unica, (2.) sp. 1. var. 3.*

LOC. 1. Suecia, Anglia, Italia præsertim, alibi etiam; 2. circa Puteolum.

PHARM. 1. 2. Idem crudum, velustum.

QUALIT. 1. Candidum, nonnihil roseum, splendens, crystallinum, octaedrum, aqua non facile solubile, stipticum, austerissimum, nonnihil tamen subdulce; 2. scissile, filamentosum, coloris viridicærulei: 1. 2. igne intumescens, fusile.

PRINCIP. Acidum vitriolicum; terra sui generis stiptica,

ptica, argillacea; heterogenei, nonnihil principii metallici, & bituminosi, a quibus crystallizatio deturpatur.

PRÆP. Alumen Saccharinum, Spiritus, & Oleum tinctum Mynsicht.

VIS. Adstringens, stiptica, cathertica, cosmetica.

USUS. Ulcera; Vulnera; Hæmorrhagia; Fluxus sanguinei alvi, narium, & uteri; Hemophthifis; carnes fungosæ; dentium Erosio, Debilitas, Tartarus; Febres intermittentes; cutis deformitas; & virginitas læsa.

USUS PRÆCIP. Hæmorrhagiæ &c.

COMP. Lac virginale; Tinctura Laccæ Mynsicht; Specificum Elvetii; Aqua aluminosa Falopii; collyria; cataplasmata; clysteria, & injectiones adstringentes.

Dosis - - - - - Dj. ʒj.

JUDIC. Externe efficax, utile, promptum remedium, interne caute adhibendum, & ad imperiti manus periculosum; Mechanicis, arti infectoria præsertim valde necessarium.

Duplex aluminis liquidi species apud Veteres enumerabatur, pura una, altera impura. In aluminis, tamen fodinis etiam nunc aquæ plures reperiuntur hoc sale refertæ; Duæ pariter species aluminis solidi nativi erant apud eos, Trychites una, Schistum altera ab alumine plumoso partium diversa.

Apud Nos alumen plumosum circa Puteolum non infrequenter reperitur sub plumarum forma concretum, & unicum est quod nativi Aluminis nomen mereatur; inconsulto Auctores ab habitus externi similitudinem illud cum lapide Amianto confundunt.

Aluminis vulgaris extrahendi ratio ea est, quod prævia ustulatione exterris, aut lapidibus Aluminosis, coctione, & evaporatione copiose eliciatur.

Præter varias Aluminis species plu-

res alias substantias ab eo diversas Alumen sonat.

Primum locum habet Amiantus, quem etiam ut supra indicavimus Alumen plumosum appellant; verum Alumen Schajolum, Catinum, & Fœcum, cui addi potest Alumen jaminum Arabum cum Trychite conveniens.

In Aluminis usu interno magnopere animadvertendum est, ne citius, aut copiosius quam par est exhibeatur; Alvi enim nimiam stipticitatem inducit, & solida coarctando obstructions, pluresque morbos producit.

Tunc enim eo præcipue utendum est quando, mitiora adstringentia in cassum adhibita sunt, & ægri vita periclitantur; sed statim ac vitæ discrimen abest, ad mitiora pharmaca est deveniendum. Ad sudorem nidorosum,

fum, axillarum, & pedum sistendum. Coagulum ex alumine, & albumi-
 valet, sed perniciosissimum est reme- ne ovorum confectum optimum eva-
 dium, neque sunt salutare excretio- dit in Ophthalmiis quibus corroborare
 nes eo de nomine cohibendæ. re opus sit.

62. SAL AMMONIACUS Recentiorum.

SAL AMMONIACUS vulgaris artificialis, crustosus.

Val. gen. 34. sp. 1. var. plures.

LOC. India, Ægyptus.

PHARMAC. Idem depuratum; ☉

QUALIT. Facitium, crystallinum in placentas concavo-convexas, foris cinereas, intus albas, striatas efformatum, saporis acris, falso-urinosis, pungentis, semivolatile, empireuma redolens.

PRINC. Sal Alkali volatile urinosum majori ratione acido marino conjunctum; nonnihil olei empireumatici, & terræ fuliginosæ; aqua non pauca.

PRÆP. Spiritus; Flores Ammoniaci simplices, martiales, hæmatitici; Sal volatilis simplex, aromaticus; Sal Digestivum Silvii; Sal Ammoniacum fixum.

VIS. Stimulans, incidens, attenuans, resolvens, abstergens, diuretica, diaphoretica, anthysterica, anti-phlogistica, febrifuga, errhina.

USUS. Obstructiones omnes a visciditate ortæ; solidorum Atonia, Paralyfis, Lipothymia, Inflammationes Columellæ, & Tonillarum, Pleuritis, Febres intermittentes pertinaciores, mensium Suppressio, Cachexia, Reumatismus, Asthma, oculorum Albugo.

USUS PRÆCIP. Lipothymia, Febres intermittentes rebelles, Obstructiones a visciditate ortæ.

COMP. Collyrium cæruleum, Spiritus C. C. spurius, Spiritus aromaticus volatilis; Sal secretum Glaube-

Mat. Med. Contracta.

E ry;

ry; Offa Helmontiana; gargarismata; collyria; emplaftra attenuantia super indicata.

DOSIS. Gr. x. ℞j. ℥℥. & ultra.

JUDIC. In morbis usu præcipuo indicatis utiliffimum remedium. Ceterum in calidis affectionibus caute adhibendum, Mechanicum.

Sub nomine Salis Ammoniaci apud Veteres plures habemus species.

Prima ex assertionibus Salmasii, Dioscoridis, Serapii, Avvicenæ convenit cum sale gemmeo; altera species est, quæ circa templum Ammonis in arenosis Lybiæ desertis situm super arenas sponte efflorescens reperiebatur; quod alii ex urina camelorum Solis æstu concreta oriri credunt, cujus proprietates cum proprietatibus nostri convenire videntur. Sed hoc nunc incognitum est; nec umquam illud observare licuit, ab eo tamen Ammoniacus nomen traxit.

Vulgaris enim Ammoniacus, vel factitius, vel natus est; hoc circa Vulcanos præcipue in Cryptis Puteolanis sponte efflorescit, factitio valde affinis; ab igne subterraneo in his, quasi in naturali alembico sublimatum.

Factitium, quod præsertim ex Ægypto asportatur, ex sublimatione sicca fuliginis, urinæ simul, & salis marini certa quadam proportione conjunctis parari solet.

Alii ex sola fuligine peculiari opere confici credunt; animadvertendum tamen est hanc fuliginem ob combu-

stibilium deficientiam in his regionibus præcipuum subjectum ignis esse quæ ex stercore bovino, & camelorum combullis conficitur. Qua de causa in sale Ammoniaci principium volatile animale spiritu acido marino maxime prævalet; Chemici etiam salern Ammoniacum conficiunt ex his tribus substantiis compositum, sed ab Ægyptiaco magnopere differt.

Idem virtutem habet volatilizandi plura corpora fixa salina, aut metallica; quapropter speciosis nominibus Aquila Alba, aquila caelestis, Clavis metallorum appellari solet.

Ex connubio vitrioli, atri, vel alias cum alkali volatili ammoniacali sunt salia ammoniacalia, vitriolica, nitrosa &c. ex eo pariter & aqua forti species aquæ regie prodiit. In agglutinandis metallis pariter usum habet.

In calidis affectionibus, sanguinis nimio orgasmo, febribus ardentibus, primarum viarum inflammationibus non est ipso abutendum; nam volatilibus, & quasi causticis suis particulis, oleosis, inflammabilibus inflammationes auget. In Lipothimiis tamen præceps est remedium.

C L A S S I S IV.

D E

Metallis, & Semimetallis.

§. I.

Inter tot, tantasque substantias, quas humani generis commodo, & indigentiae summus Auctor largitus est, Metalla non infimum locum obtinent, immo Medicae arti utilissima sunt; quamvis nulla ratione hujusmodi emolumentum cum beneficiis innumeris, quae societati praestant, comparare possimus; natura enim sine illis profus deficeret, Medicina etsi non levi ipsi illato damno adhuc subsisteret.

§. II.

Metalla corpora sunt fossilia in propriis fodinis, salium more, verosimiliter procreata, omnibus graviora, opaca, solida, diversimode colorata, splendentia, plus minusve ductilia, & malleabilia, ad ignem fusilia, ab acidis solubilia, non raro saporosa, odore denique destituta. Parum ab his discrepant Semimetalla, nisi quod malleabilitate, & ductilitate careant, aliasque metallorum proprietates infirmiori gradu ostendant. Ea porro in perfecta, & imperfecta distingui solent: perfecta dicuntur, quae ignem profus eludunt, neque ullam decompositionem, sed solam partium disjunctionem permittunt, ceterorumque metallorum proprietates excellentia superant; imperfecta ignis vim aere ferunt, a quo in

suas componentēs partes facile sejunguntur, tum ab acidis omnibus facillime solvuntur. Semimetallorum elementa parum inter se cohærentia, & heterogeneis valde principiis referta præ aliis citius decomponi patiuntur.

§. III.

Illorum simul elementa tria nobis innotescunt. Principium primo inflammabile, phlogisticum, seu sulphureum universale, & homogeneous, quod cum terris metallicis confociatum metalla constituit; cum acido vitriolico catholico dicto, Sulphur vulgare præbet; in plantis resinas, & olea suppeditat; in corpore animali pinguedinem; atque illud est, quod majori copia ignem elementarem continet, immo conflari videtur ex igne ipso, & alia volatili subtiliori substantia, quæ nos adhuc latet. Secundum elementum agnoscunt a terra vitrescibili peculiaris indolis in unaquaque specie, ut omnes terræ vitrescibiles, præter vitra metallica, ineptæ sint ad metallicam formam suscipiendam, immo Chemicorum labores incassum circa hanc rem impensi id satis confirmant. Quare tertium principium cum Sthallio, & Beckero erit admittendum, quod terram mercurialem appellant. Denique experimenta etiam id magis evincunt, nam vitra metallica diu igne vexata tandem aliquid amittunt, quo orbata pristinam formam respuunt recuperare.

§. IV.

Insuper quævis terrarum metallicarum, in quibus cujusque metalli essentia sita est, suos omnino speciales habet characteres; ut aliæ in vitrum talcosum; aliæ in filamenta quædam exilissima concrevant; aliæ post vitrescentiam in aureas facile avolent; quod etiam ostendit quamvis materiam oleosam ex tripli-

ei regno defumptam aptam esse ad metalla reducenda. Tandem, perfectis metallis exceptis, heterogeneis scitent, arsenicali præsertim, & vitriolico exuberanti; atque admixtione in fodinis orta ceterorum metallorum invicem deturpantur.

§. V.

Sed (aurum, & argentum si eximas, quæ etiam si ab eisdem principiis originem ducant, tamen præter partium integralium separationem nequam resolvi sinunt) id ceteris metallis commune est animadversione dignum; quod vehementiori igne metalla cruciata modo citius, modo serius phlogisticum amittant, & in calcem, deinde in vitrum redigantur; quod facile tamen reducitur nisi diuturniorem ignem sustinuerit; nonnulla vero simul ad ignem fusâ invicem destruuntur; omnia tandem ab uno, alterove acido solvuntur, & quoad aliquam saltem partem principio inflammabili in solutione orbantur.

§. VI.

Circa Medicas facultates alia, & nobiliora quidem, aurum videlicet, & argentum prorsus inutilia sunt; dum enim a potentioribus mediis resolvi renuunt, neque a debilibus ventriculi viribus, aut a succis gastricis aliquid ex ipsis decerpi posse erit credendum, quod ad sanguineum laticem transduci queat; sed per alvum tandem excernuntur. Præstantissima quædam sunt, sed pauca, Mars, Hydrargyrus, & Antimonium, quæ, in primis viis in vitriolum, aut sulphur tenuius plerumque soluta, per vasa bibula, vel per cutis poros ad sanguinem se transferunt, hicque suas vires exercent, & per diaphoresim, diuresim, aut ptyalissimum morbosum fomitem

expellunt, ut fingillatim demonstrabimus. Cetera metalla, & Semimetalla ad externum usum utiliter pertinent; intus vero nocua, vel saltem suspecta deprehendimus, &, ob vitriolicas rudiores, & arsenicales particulas, lathalia sæpe phenomena producant; quare rationales & prudentes Medici ea merito contemnunt, atque ablegant,

§. VII.

Chemici vero, qui innumera remedia præpararunt, pauca tamen præstantia invenerunt; maxime circa metalla, studium omne atque diligentiam, posuerunt, ideoque perfecta metalla primo multiplici methodo tentarunt, sed, præter aurum fulminans, frustra periclitati sunt, & immutabilia hæc concreta eorum perquisitioni prorsus illudebant. Præstantiora denique suis investigationibus dum profecuti sunt magisteria, sublimata, præcipitata &c. elicuerunt, sed mercurialibus præparationibus exceptis quæ in pluribus morbis potissimæ sunt, de ceteris metallis Praxis edocuit ea magis præstare dum alcoholizata tantum, aut vino soluta propinantur, quam si longo opere elaborata fuerint; alias metallicas substantias, quarum deleteriam indolem infringere conati sunt, vel nondum tutas reddiderunt, vel in fatuas calces converterunt.

§. VIII.

Cauti profecto esse debemus non solum in eorum exhibitione, quæ suspecta, aut inutilia sunt, verum præstantium usum attendere oportebit; nam dum intempestive propinantur venena sæpissime evadunt. Animadvertendum enim erit ad ægri vires, & circumstantias, morbi causam, & indolem, ipsius remediî tutiorem præparationem, & dosim, atque sex

DE METALLIS, ET SEMIMETALLIS. 71
rerum non naturalium optimum regimen; secus pau-
cis neglectis, neque ægros sanitati restituemus, neque
nobis laudem comparabimus,

§. IX.

Reliquum est, ut de eorundem mechanicis usibus
mentionem faciamus. Ex nobilioribus itaque me-
tallis maxime nummi cuduntur ut commercium præ-
fertim in Republica magis proficiat; ex vilioribus
tormenta bellica parantur, ad pacem bello tuendam.
Metallurgici vero his ad nobiliora a fordibus repur-
ganda utuntur; vasa ex aliis ad usus culinaries, &
æconomicos opportunissima, ex aliis ad jactationem,
& magnatorum luxuriam fabrefiunt; pictores suos co-
lores plerumque elegantissimos ex metallis conficiunt;
mullicerculæ etiam fucos extrahunt, quibus temporis
legibus student adversari. Tandem humanæ societati
ita necessaria sunt, ut iis carentes corpus ab aeris,
tempestatumque injuria tegere, alimenta comparare,
vitamque incolumem conservare prohiberemur.

M E T A L L A

Perfecta.

63. **AURUM.** Sol. ☉. I. nativum (a) purum foli-
lidum, granulatim, aut lamellatim, arenis,
& terris permixtum (b) vel pyritibus, lapidibus,
aut peculiari mineræ adhærens.

2. Coctum repurgatum.

1. Aurum nativum (a) lapidibus diversis, & arenis
permixtum (b) vel mineralizatum. *Val. gen. 51. (a)*
sp. I. (b) sp. 2. var. plures.

2. Aurum caraticum. *Valer. gen. 7. sp. II. var. I.*
supplemen.

LOC. I. (b) Norvegia, Hungaria, Guinea, Peruvia,
Mexicum, Africa (a) flumina aurifera Chile, &
alibi.

PHARM. 2. ☉, ☉ foliatum, præcipitatum.

QUALIT. Omnium corporum cognitorum graviffi-
mum; ductiliffimum; fixum, & homogenum; in
solo ☉ solubile; ☉ familiariffimum; nullam
cum h , vel c . ad ignem mutationem patiens;
parum elasticum; faporis, & odoris expers; colo-
re fulvo rutilans & post z , & h . candens, &
liquefcens.

PRINCIP. Nondum clara; tamen. 1. Terra apyra
fui generis. 2. Principium inflammabile phlogifti-
cum. 3. Et terra mercurialis quorundam.

PRÆP. ☉ Potabile, Balsamicum. β . Fulminans,
feu Crocus auri.

VIS. Cordialis? β . purgans, Diaphoretica.

USUS. β . Apoplexia, Epilepfia.

U S U S

USUS PRÆCIP.

COMP. \odot foliatum intrat conf. Hyac. Alkerm. \ddagger
 Hannoverinum; Pannonicum rubrum, de Gutteta
 &c. Boli inaurandi.

DOSIS. β . gr. j. gr. iij. gr. v.

JUDIC. Nobilissimum, pretiosissimum metallum in
 Medicina plane inutile, iners, frustraneum β . caute
 adhibendum.

Inter admirandas auri proprietates ea porro adnotatu digna est, quod adeo ductile sit ut 651590. ultra suæ massæ molem extendi possit, quod etiam summam corporum divisibilitatem elegantissime ostendit.

Depuratur Plumbo, Antimonio aut pulvere cæmentario, quæ cum auro simul fusa ignobiliores metallicas particulas secum abripiunt, aurum purissimum relinquendo.

Homborgius, & alii perperam crederunt quod ope speculi ustorii in calcem redigatur; plures enim post eam eadem experimenta moliti sunt iisdem vitris adhibitis, tamen neque in calcem, neque in vitrum aurum immutare potuerunt; tantum observarunt quosdam fumos ipsum emittere, & pondere aliquantum imminui; sed hos fumos tandem colligendo Aurum perfectissimum esse cognoverunt. Fortassis materia vitrefacta ad aliquam heterogeneorum portionem pertinebat; verum quidam experti sunt auri unciam per tres menses violentiori

igni fornacis vitrariæ cruciatam, neque millesimam grani partem amisisse.

Aurum fulminans suspectum est remedium, & testibus Hoffmano, Ludovisio, & aliis sæpe alvum præter intentionem funeste moveret, & vomitum excitat.

Verum circa auri potabilis, aut ejusdem tincturæ efficaciam, ea vel nulla est, vel, si quæ, ab adjunctis componentibus derivatur, minime ab auro, quod nullam sui partem his subministrat. Tandem multa admiranda quidam narrant de lapide Philosophorum, quo illico & metalla ignobiliora in aurum mutantur, & morbi omnes facile profligantur. Sed id prorsus fabulosum est, neque materia, ex qua conflatur, neque conficiendi ratio nobis adhuc innotuit, ac quidquid garruli aureis verbis promittant, fumum vendere, & aurum subripere conantur.

Cetera multa, quæ tamen essent animadversione digna, minime ad rem nostram pertinent.

64. ARGENTUM Luna DI . nativum (a) quod sub plumarum, granulorum, aut glebarum formæ faxis adhæret; vel in fluminibus argentiferis reperitur; (b) tum rude aliis metallis, auro præsertim, lapidibus, vel aliis mineris inhærens.

2. fufum, depuratum.

1. nativum (a) solidum, plumosum, granulatam, &c.
 (b) vel

(b) vel lapide, metallo, aut alias mineralizatum.

Val. gen. 50. (a) sp. 1. & (b) seqq. var. plures.

2. argentum purificatum. *Valer. gen. 6. sp. 5. var. 3. supplement.*

LOC. Italia, Hungaria, Norvegia, Anglia, sed præfertim Peruvia, & Mexicum, flumen della Plata & alia flumina argentifera.

PHARM. Argentum Foliatum, Præcipitatum. ☿

QUALIT. Post aurum omnium corporum ductile, fixum, & homogeneous, ac ♀ familiarissimum; post plumbum grave, supra aurum elasticum, & sonororum a ♂ solubile nulla cum ♀, aliquam tamen cum ☉ mutationem patiens, fusile eodem tempore, & exandescens, saporis, & odoris expers.

PRINCIP. Incerta, 1. terra alba, apyra sui generis, 2. principium inflammabile, 3. terra mercurialis.

PRÆP. Luna Cornea, α Tinctura lunæ, γ. Crystalli lunares, β. Lapis Infernalis.

VIS. ☿ & α cephalica? γ. hydragoga, escarotica, β. caustica.

USUS. α Mania, Epilepsia γ. Hydrops β. carnes fungosæ.

USUS PRÆCIP. β. Fonicula.

COMP. Bolorum involucra, Aqua ad capillos nigredine inficiendos quorundam.

DOSIS. γ. --- gr. ij. gr. vj.

JUDIC. Post aurum pretiosissimum, & nobilissimum, sed prorsus in medicina inutile, si excipias β. efficacissimum: & caute adhibendum.

Argentum diuturniori, & vehementiori igni expositum, absque ulla decompositione, minuitur, verum speculi ustorii ope post longum temporis spatium in auras avolat.

Hoc metallum nullam rubiginem

contrahit, sed sulphureorum halitu nigrescit.

Purissimi argenti solutio nullo colore pollet, nisi admixtas habeat aris particulas, quæ ei colorem Caruleum præbent.

Hæc argenti solutio evaporata sup-
peditat Cryсталlos lunares, qui sum-
ma amaritie, & valida purgandi fa-
cultate donantur; si hi Cryсталli in
crucibulo fusi, deinde in canaliculos
effundantur, indureſcunt, & lapidis
infernalis nomen acquirunt; exiniam-
que causticitatem ostendunt; extrin-
secus amplissimum utum habent; caute
tamen incedendum est ob admixtas
corrodentes nitrolas particulas &c.

Luna cornea ex argento cum sale
commun: fuso paratur. Huiusmodi
usus internus omnino frustraneus est,
quia nullo modo ut aurum in nostro
corpore decomponitur, ejuſdemque
enuntiata caustica præparata ab eodem
usu pariter proſtiganda sunt.

Ceteris præparationibus addi pos-
sunt luna potabilis, & diaphoreticum
lunare.

Imperfecta.

65. **ÆS, CUPRUM**, Venus, ♀ 1. nativum (a)
sub foliorum, arborum, vel granulorum forma;
aut lapidibus, & mineris adhærens; (b) tum in
aquis mineralibus solutum, & denuo præcipitatum.

2. fusum, depuratum.

1. cuprum (a) nativum (b) & præcipitatum. *Val. gen.*

47. (a) sp. 1. ♂ (b) sp. 2. var. plures.

2. **CUPRUM** educibile. *Val. gen. 6. sp. 2. var. 5. sup-
plement.*

LOC. Ubique frequens, sed Germania, & Suecia
præsertim.

PHARM. Æris Flos, Calx, Squama, Ærugo, Sal,
& Æs ustum.

PRINCIP. 1. Terra rubra, metallica, vitrescens, 2.
principium phlogisticum, incombuſtibile, 3. mul-
tum sulphuris combuſtibilis, 4. nonnihil arsenicalis
principii.

QUALIT. post ☉, ♀, ♁, ☿ grave; post ☉,
& ♃ ductile; sonorum, elasticum, durum, ferro
tamen mollius, & fusile; a quovis menstruo salino
solubile; marte excepto, difficilius quam cetera
metalla a mercurio penetratur; a plumbo, & an-
timonio destruitur; in igne ante fusionem excan-
de-

descens; coloris rubri, saporis vitriolici, atque odoris expers.

PRÆP. β . Spiritus Asthmaticus Michaelis, α Tinctura æris Boerh. ϵ . Ens Boilei, Spiritus ærginis, Vitriolum, Cuprum artificiale.

VIS. adstringens, corrodens, emetica, venefica β . ϵ . incidens? attenuans? α aperiens?

USUS. Ulcera, Carnes fungosæ β . Asthma? α urinæ suppressio? ϵ . Rhachitis? Gonorrhœa.

COMP. Unguentum Ægyptiacum, Damascenum, Collyrium Cæruleum.

DOSIS. ϵ . gr. ij. gr. x. gr. xij-xxx.

JUDIC. Intus suspectum, nocuum, inusitatum, mechanicum valde, modice pretiosum.

Ærugo, & sal æris simili modo ab erosione acidi vinosi, aut aceri perfitur.

Flos æris producitur ex cupro fuso, & in aqua frigida extincto, donec in granulos miliares evadat.

Æsustum ex calcinatione æris cum sulphure perfecta prodit.

Squama æris oritur quando æsignitum malleis percutitur.

Fex, quæ ab ære caldario relinquitur, Diphryges vocatur, & aliquando Tutia substituitur.

Præcipitati viridis mentionem facimus articulo de Mercurio.

Hæc omnia adstrictoria virtute plerumque prædita sunt, & usum tantum externum respiciunt; Arsenicum, & Mercurius, ad breve tempus, Æs album, argenteum efficiunt.

Ad hoc metallum plures mixturæ metallicæ pertinent, inter quas elegantiores sunt:

Aurichalcum ex ære, & lapide calaminari confectum.

Æs caldarium, vulgo (*Eronzo*) ex cupro, stanno, & plumbo conflatum.

Metallum tombacinum ex ære re-

ducto, & zinco patrant, cui similia sunt metallum Robertum, & Similor.

Tandem Metallum Chalybeum ad specula ullaia conficienda, ex ære, chalybe, & ex stanno fabrefaciunt.

Pictores etiam tum viridi æris, cum sale æris utuntur, quod postremum Viride æternum appellant.

Vasa ænea tum ab usu culinari, cum pharmaceutico, saltem diuturniori, sunt excludenda; nam facile æris particula, & arsenicales inherentes a cibis, vel pharmacis plerumque salinis, eroduntur, & intus vomitum, tormina, pleraque alia terribissima phenomena, mortem etiam aliquando asserere possunt. Apparet enim ejusdem usum saltem internum a medicina esse ablegandum.

Hic locum habet CHRYSOCOLLA Veterum, quod nil aliud est quam cuprum in suis mineris solum, & naturaliter præcipitatum.

Val. gen. 47. sp. 3. var. 3.

MALACHITIS ejusdem naturæ est substantia, sed compactior, quæ suæ originis causa violenter purgat.

Val. ibidem var. 5.

66. FERRUM, MARS. ♂, 1. nativum (a) purum (b) mineris adhærens, vel sub diversa marcatitarum coloratarum forma concretum.

2. FERRUM fufum, malleabile.

3. CHALYBS.

1. (a) Mars nativum solidum (b) mars mineralizatum, & chryftallizatum diverfi coloris. *Val. gen.*

46. (a) *sp. 1. var. plures* (b) *ibidem species plures*, & *var. feqq.*

2. Ferrum crudo ferro colliquatum, purum, malleabile. *Valer. gen. 6. sp. 1. var. 2. supplement.*

3. Ferrum duriffimum, & puriffimum ad filicem fcintillans. *Valer. gen. 6. sp. 1. var. 3. supplement.*

LOC. Ubique, copiofius tamen Germania, Gallia, Hispania, infula Ilva, agrum Brixienfe.

PHARM. Fruftula, Scobes, Limatura, Rubigo, feu Calx naturalis.

QUAL. Omnium metallorum duriffimum; minus ductile; difficilium fufile; (& ftanno excepto) leviffimum; a quovis menftruo, & ab aere ipfo folubile; admodum fonorum; minimam, præ reliquis, cum mercurio affinitatem habens; maximam cum magnete; cum plumbo, vel antimonio fufum in auras avolans; a malleis percuffum fufibilitatem amittens; ante liquefactionem excandescens; faporis adstringentis; coloris, dum rude eft, nigricantis; politum albi-fplendentis cum aliquo livore; odoris expers.

PRINCIP. 1. Principium inflammabile, facile evanescens; 2. terra multa vitrefcibilis; 3. non parum principii vitriolici.

PRÆP. *adstringentia*, Crocus martis, & Tinctura martis adstringens Boerh. *aperientia*, Crocus martis aperiens, Ipuma martis Riverii, Mars diaphoreticus, extractum aperiens Minsich, idem Lemery,

Tar-

Tartarum martiale solubile, Sal absynthii calybeatum, Tinctura martis aperiens seu Tartarizata Boerh. eadem aronizata, vinosa, & alia plures.

VIS. Adstringens, aperiens, amenagoga, deobstruens, diuretica, tonica, anthelminthica.

USUS. Ut *adstringens* Diarrhæa, Dysenteria, Hamorrhoides; Hamorrhagiæ, Fluor albus, Menses nimii, Gonorrhœa, pulmonum Ulcus, Febres intermittentes; ut *aperiens* viscerum Obstructio, Hypochondria, Hydrops, Clorosis, mensium Suppressio, tandem Vermes, &c.

USUS PRÆCIP. Mensium Suppressio, aut profluvium, & fluxus omnes.

COMP. Clysteres, Apozemata, & vina medicata, adstringentia, & corroborantia.

DOSIS. gr. xij. ℥j. ℥ss. & ultra.

JUDIC. In Medicina præstantissimum, & usitatissimum, in Mechanicis supra aurum necessarium.

Ferrum non solum in ipsis terra fodinis reperitur, verum etiam quavis naturalis substantia ferreis rudimentis plus minusve saturatur; ex terris ideo argillosis, & vitrescibilibus, & materia simul inflammabili D. Lemeryus junior ferrum extraxit; D. Galeatius Bononiensis in plantis, & animantium succis idem copiosum detexit; in rubro vero sanguine inesse D. Menghinus pluribus experimentis demonstravit.

Circa medicos usus, chalybi ferrum est anteponendum, & hoc simplicius, & supra porphyritem tantum alkalizatam ceteris suis preparationibus anteferendum esse putamus; salibus enim, vel aliis actuosis principiis permixtum, difficilius in primis viis solvitur, infirmioresque exerit vires.

Hujusmodi agendi ratio perlonge indigeret sermone, ut tamen brevitati consulam id certum habemus.

1. Quod Mars ex se nullam in nostrum corpus actionem præstat nisi in primis viis aptos succos inveniat; a

quibus solum, in vitriolum tenuius immutetur.

2. Hac metamorphosi peracta, per totum sanguineum laticem diffunditur, hincque suas exercet vires; quod ceteris adstrictoriis remediis, quæ parum ultra primas vias agunt asequi non possumus.

3. Eiusdem virtus tum in fluida, cum in solida exercetur; sed in hac præfertim.

4. Hæc facultas tantum adstrictoria est; tamen pro diversa corporis agrotantium constitutione, nunc aperiendi, nunc adstringendi virtute pollet.

5. Itaque ut hi contrarii effectus inter se concilientur.

Primo fibra talis esse potest, ut vel contenta fluida densa, glutinosa, crassa impar sit per vasa in motum citere, vel retardata obstruens materies, aut plenitudo ipsa fibram ita distendat, ut sui elarerii partem amittat; tunc martialia adstringendo fibrarum tonum, & vim contractilem augment, ac facile præstant ut viscerum obstructions referentur, mentu

struus sanguis promoveatur, aqua hydropicorum eliminetur, & alia hujus sensus beneficia, obtineantur, quæ ut ita dicunt aperiendo in morbis afferre solent.

Verum sanguis ita peccare potest, ut nimis lymphæ dilutus, vel acrimonia solutus, eandem fibræ relaxando, ac debilitando insolitas petat vias, & tunc pariter chalybeata adstringendo, & lumina vasorum coarctando id præstant, quod sanguis intra proprios limites coarctatur, & ipsa fibrosa pars sanguinis constipata fluidius serum, & copiosum nimis ex parte rubra eliciatur; quod requiritur in diarrhæis, dysenteris, hæmorrhæis, ac ceteris hujusce naturæ morbis. In utroque tamen casu martialium usus protrahitur, nimis tandem adstringit, & vel primi ordinis morbos, vel peiores etiam alios producit; ideoque cautiſſime incedendum est ubi ægri tudines a nimia fibrarum contractione, aut spasmo originem ducunt, vel ubi relaxatio tanta sit, ut elaterium restituendi spem prorsus eludat, nam heroicum sane remedium; tunc venenum evadit. Tandem animadvertendum est sub martialium usu, motum muscularem summe necessarium esse tum ad universalem martialium molecularum diffusionem, cum ad fibrarum oscillationem excitandam; & motum sanguinis circularem promovendum.

Plura extant ferro affinia, hic notatu digna HÆMATITES lapis, primum est ferri minera poliedra, quæ in ejusdem fodinis reperitur, colore plerumque rubro, seu rubiginæ ferrea circumspersa; ut ex Marte ita

ex ea flores, Crocos, & tincturas eliciunt; hæ præparationes non sunt aspernande, tamen frustraneæ evadunt, quia ad unguem cum Marte conveniunt.

MAGNES pariter substantia est nigra ferruginea, quæ eodem cum ferro natales agnoscit, ac easdem, sed infirmiores possidet vires.

Nullus tamen illius in Medicina est usus. Mirabilis vero attrahendi, & repellendi facultas, & ad polos directio jam vulgatissima sunt, quæ phisicis perscrutanda relinquimus.

SMIRIS etiam ad ferreas mineras pertinet, substantia est metallica, colore ad nigredinem tendente, & adeo dura, ut ad gemmas scalpendas, & chalybem ipsum exoliendum adhibeatur.

Chemicis eum magni faciunt, quia aurum immaturum esse opinantur, sed Medici prorsus ablegant.

MAGNESIA, seu magagnesia ferruginosa antimonium nitore, & colore referens ad artem vitrariam magis, quam Medicam competit.

Figulini etiam ipsa utuntur ad vasa nigro colore, ut Zafferæ, Caruleo inscienda.

PETRACORIUS Lapis denique ejusdem naturæ substantia dura, nigra, ferruginea ad similes figulinosi usus adhibetur. Tandem venit lapis QUADRATUS, qui nil aliud est quam minera ferri cubica, crystallizata. Rubrica fabrilis, Ochra lutea & tripella, quas inter terras descripsimus huc referri possent; sed consuetudo postulavit ut alio loco de his verba faceremus.

67. STANNUM. Jupiter ♃ I. nativum, (a) purum (b) mineralizatum, arsenico, aliisque substantiis adhærens.

2. Stannum liquatum.

1. (a) Stannum nativum (b) cristallizatum, ferro, arsenico, & lapidibus inhærens. Valer. gen. 49. (a) sp. 1. var. unica (b) ibidem sp. 2. & seq. cum suis variet.

2. Stan-

2. Stannum, fufum, depuratum. *Valer. gen. 6. sp. 4. var. 2. Supplem.*

LOC. Bohemia, Mifnia, Anglia, Malaca Infula, & alibi.

PHARM. δ . Limatura, calx.

QUALIT. Omnium metallorum leviffimum; fufile; & plumbo excepto, minus ductile, & fonorum; admodum molle, & in complicatione ftridens; in

\circ folubile, mercurii amicum, in igne cum plumbo, vel antimonio fe deftruens; cetera metalla facillime penetrans; ante excandefcentiam liquefcens; coloris albi fplendentis; faporis, & odoris expers.

PRINCIP. 1. Terra alba, femi-vitrefcibilis cryftallina; 2. principium inflammabile; 3. nonnihil falis arfenicalis;

PRÆP. σ . Sal jovis π . Bezoardicum joviale ω . Aurum Mufivum.

VIS. δ . σ . ω . Antihyfterica? π . ω . demulcens? diaphoretica ρ . pforica.

USUS. Febres malignæ, Hyfterifmus, Phtifis Herpes.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS π . gr. j. gr. iij. gr. vj. & ultra.

JUDIC. Incertum, fufpectum, parum ufitatum π . efficax? mechanicum valde.

Præ reliquis metallis impurum valde, e fuis fœdinis effoditur, & multo artificis opere eget, antequam fuam puritatem acquirat. Ope Speculi Uftorii in calcem reducitur, quæ radiis folaribus diu expofita in cryftallo hispida concrefcit.

Boerhavius ob admixtas arfenicales particulas nocuum effe exiftimavit; Sal,

& Calx jovialis fimili modo ac ex plumbo paratur.

Præparationibus addi poffunt liquor fumans quorundam flores, & magifterium jovis.

Extra Medicinam, ex eo conficiunt Stannum foliatum, & Cerufam ad ufus cosmeticos; Metallum etiam ad patinas fabrefaciendas.

68. PLUMBUM, Saturnus, ♄ I. (a) nativum (b) venæ plumbariæ, terræ nigricanti, aut sulphuri adherens.

2. Plumbum fufum.

1. (a) Nativum folidum, vel granulatum, (b) Mineralizatum, sulphuri, argento, lapidibus, aut terris inhærens. *Valer. gen. 48. (a) sp. 1. var. 1. & 2. (b) ibid. sp. 2. & seq. cum suis variet.*

2. Plumbum colliquatum. *Val. gen. 6. sp. 3. var. plures fupplem.*

LOC. Gallia, Hispania, Italia, fed Germania, & Anglia uberius.

PHARM. Plumbi recrementa: funt Calx, feu Cinis; Minium; Lithargyrium auri, & argenti; Plumbum uftum; Cerufa pluries lota.

PRINCIP. 1. Terra facile vitrefcibilis, & in auras avolans; 2. modica principii inflammabilis fugacis copia.

QUALIT. Post ☉ & ♀ graviffimum; præ aliis minus ductile; molle; facilius fufile; impurum; parumque fonorum; cetera ignobilia metalla fub fuffione deftruens; igne cruciatum pondere augeatur, & tandem vehementiffimo igne evanefcit; mercurio familiare eft; ante incenfionem liquefcit;

☿ & pinguibus folubile; coloris livide fplendentis; manus inficiens; faporis, & odoris expers.

PRÆP. Acetum, ε. Saccharum, Balsamum, & Nutritum faturni, mumia mineralis, & ω. lac virginale.

VIS. Abftergens, exficcans, cicatrizans, refrigerans, antiphrodiſiaca, antambuftica ω. cosmetica.

USUS. *Extrinfecus* Ulcera, Excoriationes, Herpes, Ophthalmia, pluresque morbi cutanei; *intrinfecus* ε. pulmonum Affectiones? Dyſenteria &c.

USUS PRÆCIP. Ulcera.

Mat. Med. Contracta.

F

COMP.

COMP. Unguentum Rubrum, Apostolorum, & Album; emplastrum Diapalma, Diachylon, Album, Nigrum, Polychrestum, Diapompholigos, Diacalcitheos, & pene omnia Cerata, & emplastra non refinosa.

DOSIS & gr. ij, gr. jv. gr. x.

JUDIC. Externe præstans, usitatissimum; intus nocuum, venenatum, mechanicum tamen valde, &c.

Plumbum ignis vi expositum in cinerem, seu calcem grileam convertitur, quæ dum ignis magis intenditur, flavescit, postea rubicunda fit, & minium appellatur.

Verum summa ignis vehementia, in vitrum mutatur, quod ad cetera metalla repurganda opportunissimum est.

Lithargyria sunt relicta post depurationem Auri, vel Argenti per catinum peractam.

Plumbum aceto solutum, & denique præcipitatum Cerusam audit.

Idem cum sulphure calcinatum præbet plumbumustum.

Acetum saturni signitur, acetum vulgare pluries cerusa edulcorando, a quo, evaporationis ope, saccharum saturni extrahitur; ex eo cum oleo

terebinthinæ oritur balsamum saturni. Nutritum fit ex aceto saturnino, & oleo quovis.

Ex solutionibus Aluminis, & ejusdem Sacchari simul commixtis, producit Lac virginale mulierculis carissimum.

Mumia minerali tandem conficitur, supra ignem amalgamando plumbum cum mercurio, donec materia perfecte flavescat.

Externe ulceribus, morbisque aliis cutaneis non parum prodest; verum intus sumptum, stomachi gravitatem, tormina, alvi stipticitatem, spasmos, difficilem respirationem, & innumeros alios consecutivos morbos producit.

Quare nostro non solum, sed universorum judicio ab usu interno prorsus est ablegandum.

Semimetalla.

69. ANTIMONIUM Stibium; 1. (a) nativum; (b) striatum; sulphure, & arsenico mineralizatum.

2. Antimonium fustum.

1. (a) Regulus antimonii nativus (b) antimonium striatum mineralizatum sulphure arsenico, & lapidibus inhærens. *Valer. gen. 43. (a) sp. 1. var. unica (b) ibid. sp. 2. & seqq. cum suis variet.*

2. Antimonium crudum. *Valer. gen. 5. sp. 4. var. 1. supplement.*

LOC. (a) & (b) Suecia prope Salberg, (b) Italia, Gallia, Saxonia, Bohemia, Hungaria, Transilvania.

PHARM. Regulus, vitrum, Magisterium, Antimonium, vinum stibiatum, pateræ emeticam vim potui communicantes.

QUALIT. Ponderosum; friabile; fusile; non ductile; minimam cum mercurio affinitatem præferens; striis splendidibus, & punctulis micantibus referuntur; cetera metalla, auro excepto, in fusione destruens; sola aqua regia solubile; a ceteris acidis potius calcinabile; post ruborem liquefcens; colorem plumbeum nigricantem exhibens; saporis, & odoris expers.

PRINCIP. 1. Sulphuris mineralis magna copia, 2. acidum vitriolicum, 3. terra vitrescibilis, 4. an salis ammoniacalis ulla portio?

PRÆP. β . Hepar Antimonii, Crocus metallorum, Tartarus emeticus, Pulvis Algaroth. λ . Sulphur auratum, Panacea mineralis, Kermes mineralis Θ . Flores antimonii, Cinabaris antimonii, Bezoardicum minerale, Antimonium Diaphoreticum, Clivus Antimonii, Tinctura Antimonii, & similes aliæ quam plurimæ δ . Butyrum Antimonii.

VIS. Attenuans, edulcorans, deobstruens, antivenerea, anthelminthica β . Emetica λ . Θ . Cathartica, diaphoretica, δ . caustica.

USUS. Febres intermittentes, putridæ, viscerum Obstructio, Morbi cutanei, Scorbutus, Hydrops, Chlorosis, Arthritis, Gonorrhœa, Tabes, Ophthalmia, Tumores δ . Carnes fungosæ.

USUS PRÆCIP. Scabies.

COMP. ⚔ cornachinus, Specificum Mortoni, noduli, collyria.

DOSIS. ℞. ℥j. ʒβ. & ultra.
 JUDIC. Præstans, utile, tamen caute exhibendum;
 mechanicum etiam.

Licet olim inter venena hoc concretum referretur, hodie tamen præstantissimum remedium suppeditat; & quædam tantum hujus præparata Medici doctrina, & prudentia indigent; etenim si calcinatione maxima Sulphuris componentis parte orbetur, vel cum acido vegetabili confocietur, emeticum evadit; contra vero, si cum acidis mineralibus, vel spiritu vini copuletur, emeticam virtutem amittit, & diaphoreticam assumit, quæ a simpliciori, & crudo antimonio facilius obrinetur, quam a suis præparationibus; in eo copiosiores sulphureæ particule salinas magis obtrundunt, & tucissime sua expansione sudorem promovendo profunt.

Incaustum ejusdem frustula in decoctionibus suspendunt, nisi hæ acidæ sint, cum aqua parum vel nihil activi principii inde extrahere possit.

Inter præparaciones plures omisimus, quas frustraneas judicavimus, alias articulo de nitro, & alibi descripsimus. Animadversione tamen digna est, quam Tartarum emeticum appellat: quem hepar antimonii cum sexuplo cremoris tartari in aqua communis sufficienti quantitate ebulliendo, inde ad siccitatem liquorem evaporando conficiunt; eximiumque prodest vomitorium ceteris anteponendum; in hujusmodi tamen usu plura sunt

perpendenda, quæ pariter ceterorum emeticorum usum respiciunt.

Inquirendum enim erit, num æger facile vomat, nec ne: quo videlicet sensibilitatis gradu polleat; an hæmoptysim passus sit. An hernia laboret? num vasa nimis turgeant, num mulier ægro:ans fœtum gerat; quibus cognitis, antimonii usus prætereundus erit. Quo vero ad morbi indolem, ubi ejusdem fomes in primis viis stabulatur; ubi intestina paralyti afficiuntur; aut ægri comatosis passionibus corripuntur, tunc maxime convenit, sed in inflammationibus intestinorum, spasmo, vel quocumque morbo a nimia fibrarum oscillatione orto absolute ab ipso cavendum est.

Inter vomendum autem potissimum est decoctiones affatim bibere, ad moderandos vomendi conatus, & ejectionem saburæ promovendam; tandem si ex quavis sibi emetica præparatione æger male se habeat, spiritus vitrioli aut sulphuris aliquod guttæ in aquæ cujusvis cyatho exhibitæ, statim vomitum sistunt, eique specificum sunt; ut opio copiosius sumpto est acidum citri.

Antimonium, præter Medicos usus, multiplici Mechanico inservit, Metallurgicis; præsertim, aurifabris, typographis, &c.

70. BISMUTHUM, seu Marcasita officinarum (a)
 Nativum (b) Arsenico, Cobaltho, aliisque substantiis adhærens.

WISMUTHUM. (a) Nativum (b) mineralizatum,
 punctulis Galenæ instar micantibus. *Valer. gen. 44.*
 (a) sp. 1. (b) sp. 2. cum suis variet.

LOC. Misnia, Boemia, Anglia.

PHARM. Regulus, &c.

QUALIT. Ponderosum, fragile, fusile, argenti plerumque colore ad rubrum vergenti nitens, striis refertum, regulum antimonii exhibens, spiritu nitri præsertim solubile, post incensionem liquefcens, & Mercurio parum affine.

PRINCIP. 1. Terra vitrescibilis; 2. principium inflammabile, fugax; 3. nonnihil arsenicalis principii.

PRÆP. β. Flores γ. Magisterium.

VIS. β. Diaphoretica γ. Cosmetica.

USUS. Cutis dealbanda.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS β. subsequenti.

JUDIC. Inusitatum, suspectum, mechanicum.

Argentiferæ fodinæ sæpe bismuthum continent. ad cutim dealbandam utuntur; quodque simile ex stanno etiam conficiunt. Magisterium ejusdem, etiam album Intrat compositionem patinarum Hispanicum vocant, quo mulierculæ stannearum.

71. ZINCUM, Marcasita pallida quorundam.

ZINCUM Sulphure, ferro, vel plumbo mineralizatum, colore obscuro, particulis micantibus. *Valer. gen. 45. sp. 1. var. plures.*

LOC. Plumbi fodinæ, Goslaria, & alibi.

PHARM.

QUAL. Ponderosum; fusile; nonnihil ductile; inflammabile; volatile; colore plumbeo-ceruleo; habitu bismuthi; a spiritibus omnibus acidis, præsertim nitroso, solubile; cum omnibus substantiis metallicis coalescens, bismutho excepto; tempore incensionis liquefcens; odoris, & saporis expers.

PRINCIP. 1. Terra vitrescibilis; 2. multum sulphuris.

PRÆP. Ω. Flores zinci.

VIS. Purgans, adstringens, diaphoretica?

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSES Ω --- gr. jv. gr. xij.

JUDIC. Externe non contemnendum, inusitatum tamen, mechanicum valde.

Zincum quod frequentissime in fodinis cum plumbo coalescit, ab eo dum funditur, separari solet; Fornacibus enim speciali modo constructis, ad instar cadmiæ, earum parietibus adhærescit, quibus refrigeratis, colligitur Zincum, & denuo in placentulas funditur.

Zincum stanno dealbando, purificandoque inservit, ut plumbum auro.

Flores ejusdem tali pacto conficiuntur. Zinco vehementiori igne in crucibulo fuso, & terreo baculo agitato, pars phlogistica in auras avolabit, & superfles materia in tenuissima filamenta immutabitur, quæ flores nuncupatur, & in sudoribus promovendis celeberrimorum virorum laude non destituitur.

Zinco affinia sunt,

LAPIS CALAMINARIS seu Zincum, minera terreæ, colore flavescente secundum Valerium. Hæc substantia frequentissima est Germaniæ fodinis, Hungariæ, & Aquigrani præsertim, metallica est, friabilis, ferro, Zinco, & terra multa conflata.

Usum tamen externum solum respicit, ad infantum excoriations, ulcera, & lippitudines sanandas; frustanea tamen mihi videtur, cum Tutia potissime ei substituitur; nihilo

tamen minus in emplastro, Manus Dei griseo, & collyriis usurpatur.

Ex ea cum are fusa aurichalcum perficitur.

TUTIA officinarum ei succedit, seu Tutia grisea condensata Valer. nec aliud est quam ipse lapis Calaminaris, qui in aurichalco conficiendo sublimatur, & fornacum parietibus adhæret; inter Ophthalmica remedia merito recensetur; unde, pluries in aqua rosarum prius extincta, in Ophthalmiis, oculorum ulceribus, & lacrymatione &c. haud exigua utilitate præscribi solet: internum nullum habet usum; intrat unguentum Ophthalmicum D. Charas.

PONPHOLIX, seu Tutia dilute cinerea levior. Valerii; nil aliud est quam Tutia tenuior, seu melius flos, aut fuligo lapidis calaminaris cum are fusi. Simili cum supradicta, sed infirmiori virtute gaudet; in officinis prostat unguentum Diapompholigos, parum tamen usitatum.

SPODIUM tandem GRÆCORUM, seu Tutia alba, farinacea, levissima Valer. cineris species est tenuissima, quæ in officinis aurichalco fundendo accommodatis colligitur, similibus viribus pollet, nihili pretius in Medicina faciendâ.

72. CINABARIS Nativâ.

HYDRARGYRUS Sulphure mineralizatus, minera rubra. Val. gen. 40. sp. 2. var. plures.

Loc. Peruvia, Hispania, Gallia, Hungaria, Italia, & aliæ regiones.

PHARM. Pulvis Cinabaris pluries lota, Suffumigia.

QUA-

QUALIT. Post aurum, & mercurium gravis; a nullo menstruo solubilis; fragilis; granulosa; colore rubro-fusco nitens; odoris, & saporis expers.

PRINCIP. 1. Sulphur vulgare; 2. cum mercurii vivi parte circa octupla confociatum; 3. Arsenicales moleculæ non raro adventitiæ.

PRÆP. Mercurius regeneratus.

VIS. Antivenerea, cephalica; anodyna? cordialis?

USUS. Lues cætica, Epilepsia, Convulsio, Mania.

USUS PRÆCIP.

COMP. Pulvis Hannoverinus.

DOSIS Factitia. gr. j. gr. xv. ℥j. & ultra nisi pondus obsit.

JUDIC. Iners, inutilis, suspecta, mechanica.

Quidquid de Cinabaris tum nativæ, tum factitiæ virtute, atque efficacia sperandum esse quidam iudeant; nos tamen de huiusmodi inertia certiores facti, id in animum Tyronum inducere curabimus, ne ipsi decipiantur, aut alios inconsulto decipiant. Corpora, quæ a nullo menstruo, etiam potentiori, acido, vel alkalino-salino, vel aqueo, aut oleoso; immo etiam Chemicis artificii in auxilium adductis nullam mutationem patiuntur, neque a ventriculi succis, vel animali calore ullam decompositionem subire possunt. Cinabaris enim huius indolis est, ut solo vehementiori igne, qui in humano corpore deest, in suas componentes partes separari possit. Ergo tubum intestina-

lem ingressa, proprio pondere adjunctissime, & inutiliter per alvum ejicitur. Quis enim audebit tot, tantasque virtutes imprudenter eidem tribuere? de quo si accipites estis, Recentiores pervolvite; omnes eandem sententiam amplecti videbitis; inter quos eminet Chartheuserus in sua dissertatione de Cinabaris inertia Medica Francof. ad Viadrum 1743.

Animadvertendum saltem est, quod si unquam Cinabari uti cuidam placeat, factitiam nativæ anteferat; Hæc enim sapissime arsenicalibus partibus scætet, & nocuos ex his effectus præbet, alteram vero tutissimam saltem; nisi proficuum experimur.

73. **HYDRARGYRUS** Mercurius ☿ 1. nativus
(a) purus currens (b) terræ, lapidibus, vel metallis
adhærens.

2. Cinabaris nativæ.

1. Hydrargyrus natus (a) & (b). *Val. gen. 4. sp. 1. var. plures.*

2. Hydrargyrus sulphure mineralizatus, minera rubra. *Valer. ibid. sp. 2. var. plur.*

L O C. Hispania, Bohemia, Hungaria, Carnia, Carinthia, Forum Julii, Montspellium, Normannia, Peruvia, & fodinarum lacunæ.

P H A R M. Mercurii Calx, Mercurius crudus, potabilis.

Q U A L I T. Post aurum gravissimus; & corporum omnium fluidissimus, & densissimus; fumme volatilis; metalla madefaciens, aurum præsertim; a spiritibus acidis, nitroso præcipue, solubile; ab oleosis omnibus figitur; tactu frigidissimus est; argenteo colore splendens; odoris, & saporis expers.

P R I N C I P. Obscura; tamen. 1. Terra vitrescibilis volatilis, 2. Sulphur fugacissimum, 3. Frequenter principia arsenicalia.

P R A E P. Æthiops mineralis; Cinabaris factitia; Mercurius Diaphoreticus, Auratus, Jovialis, Thompsoni; Panacea mercurialis Valentini, vel aliorum; Mercurius sublimatus dulcis; Arcanum corallinum; Præcipitatum album, flavum, seu Turbith minerale, rubrum, viride, nigrum; Mercurius sublimatus corrosivus.

V I S. Abstergens, purgans, emetica, incidens, anti-venerea, sialagogica, anthelminthica, insecta enecans. Diaphoretica, pforica, attemperans, caustica.

U S U S. *Interne* Lues venerea, vel quivis morbus ab illa dependens; Scabies; Vermes; Pediculi enecandi; Scorbutus; Arthritis; Strumæ; viscerum Obstructio; volvulus &c. *externe* Carnes fungosæ, Ulcera fordida, Tumores.

U S U S P R A E C I P. Lues cætica,

COMP. Pilulæ mercuriales Godofredi, Rottarii, Bellosi, & aliæ plures; Unguentum mercuriale commune, Rottarii, Placentinum, Neapolitanum, de ranis c. m.; unctiões mercuriales; Suppositoria ad ascarides necandas.

DOSIS Crudus ut anthelminthicus ℞. ℥iij. ℥v. & ad ℥ aliquot, & ultra in Volvulo.

JUDIC. Contra Luem veneream remedium antefignanum, & pluribus morbis in peritorum manibus heroicum, mechanicum etiam valde.

Hydrargyrus crudus olim inter venena recensebatur, nunc compertum est tutissime ipsum offerri posse; non omni periculo tamen vacat ejusdem diuturnior usus, sed de iis valet sermo, qui frequentius hoc metallum præmanibus habent, uti fossores, inauratores, auri depuratores, & Chirurgi ipsi, qui calcicos inungunt, hi artuum tremoribus, paralyfi, lethali ptyalismo sapissime labefactantur; de cetero ægrotantibus nullum detrimentum evenire potest, qui prudentis Medici auxilio, & ad breve tempus eo uti solent.

Hujus in lue venerea externi usus inventorem fuisse Jacobum Carpensem Medicum Bononiæ Professore plures asserunt. Non inconsulto tamen tum suffumigiis, cum inunctiones sunt administrandæ. Ægrotorum enim circumstantiis recte perpenfis catharsis, V.S., humorum repurgatio, & alia pro ægrotantis indigentia sunt præmittenda, tum regionis, ac tempestatis, ratio habenda est, ut omnia disposita sint ad hydrargyri utilitates ab ægro tutius percipiendas, secus enim curatio saltem frustranea evadit.

Tutissime vero, & feliciter, interdum præmissis præmittendis, intrinsicus in his morbis profligandis Mercurius adhibetur; aliquando enim per chatarsim, aliquando per salivationem, vel sudores etiam, mercurialia præparata, pro ægrotorum circumstantiis, agere solent.

Si mercurialia Chatartici copulentur per alvum virus venereum elimi-

nant; si conservis rosarum, aut alia ratione irretiantur, diutius in ventriculo morantur, & citius ptyalifimum movent, qui si excedat, purgantibus cohibetur; si serotinus sit inunctionibus erigitur; per solam Chatarsim tamen, leviores hujus indolis ægri tudines aliquando curantur.

Qualis sit Mercurii in corpore humano agendi ratio, difficile est definire. Nonnulli aciditatem ejusdem, alii Alchalescentiam autumant; quidam virus venereum a Mercurio absorberi credunt; nonnulli, neque fortasse citra rationem, ex connubio fomitibus calcici cum Hydrargyro, speciem sublimati oriri putant, quod vascula corrodendo, ulcers, salivationem &c. producat; tamen ex solis Mercurii proprietatibus, eximia videlicet densitate, summaque divisibilitate satis explicari potest, quomodo tenuissima vascula perreptando, humores viscidiores, densioresque suo pondere, quod in minima mole maximum est, solvere atque disgregare potis sit. Verum expulsionem materiæ morbosæ per glandulas salivales præsertim faveat; Medici tamen est, aurequam hoc remedium adhibeatur, scrutari num æger febri hæctica laboret, nimia humorum solutione corripatur, aut a morbo quovis organico labefactatus sit, & alia, quæ ejusdem prudentiæ relinquenda sunt.

Ore assumptus, citra ullam decompositionem, per alvum ejicitur, & solo pondere in intestina agit; etiam anthelminthica virtute polere præctice

experimur; Lumbrici tamen in Mercurio immerfi alacriorem vitam gerunt.

Inter ejsdem præparata Mercurius dulcis, & Panacea mercurialis primum locum obtinent; paratur ille repetita sublimatione Mercurii sublimati cum Mercurio vivo: quorum prior fit in ratione sesquitercia ad posteriorem.

Panacea Mercurialis, etiamfi longo opere perficiatur, a precedenti parum differt, nisi quod addatur vitriolum in modica dosi.

Præter Medicos usus ad aurum depurandum, folia speculorum conficienda, metalla inauranda Mercurius opportunissimus est.

C L A S S I S V.

D E

Arsenico, & Sulphure.

§. I.

Rsenica ex eo nobis interest perscrutari potius, ut ejusdem deleteriæ indolis Tyrones admoneamus, quam ut Medicas facultates, quæ nullæ sunt, animadvertamus. Circa hujusmodi enim originem plures dissentiunt: alii ex nativis fodinis quasvis Arsenici species oriri suadent; alii ex Cobaltho sublimationis ope, & quidem verosimilius parari asserunt.

§. II.

Sed alterutram sententiam amplecti lubeat. Id apparet, quod hæc concreta nitorem, & metallicam formam perbelle ostendant, & ignis vi in flores sublimentur; tum Salinam indolem præferant, atque ab aqua facile solvi sinant.

Specierum vero differentias ab admixto Sulphure plus, minusve arsenicales particulas implicante agnoscunt; & tunc Auripigmentum, Realgar, & Risagalum prodeunt. Præterquamquod caustica facultate intensissime pollent, ut cetera corrodentia in hoc superent; immo venena omnia ex hoc regno desumpta, quæ plerumque corrodendo necant, ab Arsenico naturam sumant.

§. III.

§. III.

QUapropter facile patet has substantias non solum Medicinæ minime prodesse, verum etiam, quod Medici debeant pro interno usu eas profus contemnere; adeo ut neque vel minima dosi sine vitæ discrimine valeant exhiberi. Non defuere tamen olim Agyrtæ, qui morbis quibusdam, in febribus præsertim intermittentibus ad granum propinarunt, at infelici plerumque eventu, & artis dedecore tentamen evasit.

§. IV.

DE Sulphure modo. Constat porro ex acido universali, & principio phlogistico superius allatis simul coalitis, cui nonnihil accedit substantiæ Salino-Metallicæ arsenico affinis, quæ ob copiosiores oleosas particulas arsenicales irretientes nullum damnum inferre potest. Quare in viscerum ulceribus cicatrizandis, Asthma, Phthisi, Balsamum pulmonum merito audit. Verum in morbis omnibus cutaneis, tum extrinsecus admotum, cum ore sumptum maxime convenit, & infectis omnibus enecandis potissimum est.

§. V.

MÆchanicis tandem usibus tum Arsenica, cum Sulphur ipsum magnopere favent: ea ad Smallum, pseudogemmas, & alia hujusmodi vitra Metallica conficienda usurpantur. Illud œconomix non solum, & Pyrotechinix; sed & ad pulveris pyrii compositionem summe necessarium evadit; in quo munere tamen ancipites sumus magis ne societati proficit, an ipsi officiat.

ARSENICA.

74. **A**RSenicum. I. Nativum. (a) Album (b) Flavum (c). Rubrum.
2. Factitium ex Cobaltho, (a) crystallinum, (b) luteum, Rifagallum quorundam, (c) rubrum.
3. Cobalthum.
1. Arsenicum nativum, (a) crystallinum, farinaceum, & vaporosum, (b) Rifagallum flavum, (c) Rifagallum opacum, semipellucidum, aut pellucidum rubrum, *Val. gen. 41. (a) sp. 1. var. 1. 2. 3. (b) sp. 2. var. 1. (c) sp. 2. var. 2.*
2. Arsenicum Officinarum (a) crystallinum album, (b) flavum, (c) rubrum, seu Rubinus sulphuris. *Val. gen. 5. sp. 2. (a) var. 2. (b) (c) var. 3. supplement.*
3. Cobalthum arsenico mineralizatum, minera difformi, granulis colore plumbeo micantibus. *Val. gen. 42. sp. 1. & seqq. cum plurib. variet.*
- Loc. I. 3. Misnia, Goslaria, Bohemia, Anglia, & alibi.

PHARM. Amuletum, ☉.

QUALIT. 3. Durum; ponderosum; medium inter falia, & semimetalla; plumbeo colore coruscans; Antimonio simile; ad ignem graveolens; 1. 2. Volatile; crystallinum; allium redolens; aqua solubile; metallis friabilitatem, & volatilitatem præstans; & albo colore eadem inficiens.

PRINCIP. 1. Sal acidum causticissimum sui generis; 2. Sulphur minerale; 3. Terra vitrescibilis metallica; 4. Cupri &, non raro, auri, & argenti aliqua portio.

PRÆP. 3. Encaustum ceruleum, Zaffera. 2. Magnes Arsenicalis.

VIS.

Vis. Cautica, febrifuga!

Usus. Bubones pestilenciales, Strumæ, Febres intermittentes.

Usus præcip.

Comp. Emplastrum magneticum D. Sale.

Dosis. Caveto, vel a minima.

Judic. Obsoletum, infensissimum, quam maxime venenatum, contemnendum, mechanicum &c.

Arsenica nativa superius enuntiata rarissime in fodinis reperuntur; plerumque enim facticia sunt, ex Cobaltho sublimato. Nil mirum tamen, quod ignis subterraneus in terræ visceribus idem præstare possit.

Cobalthum itaque in vase ferreo in flores sublimatur, qui Arsenicum nostrum album crystallinum præbent; cui opere subdecuplo sulphuris addito Risagallum prodit; Si vero præter sulphur non nihil etiam cupri adjiciatur, Arsenicum rubrum obtinebitur. Materia ex hac sublimatione superites denuo calcinata, & cum Silice fusa, Zafferam producit, qua Vitrioli & Figulini ad vasa caruleo colore pingenda utuntur.

Snaltum simili modo perficitur;

etenim partem unam cinerum Clavellatorum cum quinque tantul Cobalthi calcinati, & arenæ conjungunt.

Audacter quidam arsenicum in febribus intermittentibus ad granum propinquant, ac inausulto plerumque eventum infamæ remedium reddiderunt.

Extrinsicus etiam minus tutum est; quare fossiores idem frequenter contrectando ulceribus & phthisi sunt obnoxii.

Sumpto arsenico purgantibus primo medentur, quæ sursum deorsumque venenum eliminant, verum olecula pinguis, & læc assatum ingurgitare potissimum est; sed, nisi cito Medicina accurramus, ægri celeriter & miserissime diem suum obeunt.

75. AURIPIGMENTUM. 1. seu arsenicum citrinum Veterum.

2. Auripigmentum fufum, rubrum, factitium, Realgar, seu Sandaracha Græcorum.

1. Arsenicum sulphure, & lapide Spathoso micaceo mineralizatum, minera flavescens, seu Auripigmentum citrinum. Valer. gen. 41. sp. 4. var. 1.

2. Auripigmentum rubro-flavum. Val. gen. ibidem var. 2.

Loc. 1. 2. Auri, argenti, & æris fodinæ 2. Sinæ.

Pharmac. Amuletum, ☉

Qualit. Glebosum, scissile, ponderosum, friabile, salis.

falis, sulphuris, & metalli particeps, viride, flavescens, acre, inflammabile, ad ignem liquefcens, in oleo folubile, volatile, fulphur, & alium redolens.

PRINCIP. 1. Sal acidum arfenicale, 2. multum sulphuris vulgaris, 3. terra metallica, 4. aliquid Mercurialis?

PRÆP. δ. Realgar præparatum D. Alliot.

VIS. Corrodens, excarotica, depilatoria, expectorans? antifeptica? vulneraria?

USUS. Pili eradicandi, Ulcera, Peflis, Afthma, Phthifis, δ. Carnes fungofæ.

USUS PRÆCIP. Barbitonforibus opportunum.

COMP. Pfilothra, fuffumigia.

DOSIS. Caveto.

JUDIC. Obfoletum, nocuum, venenatum, curiofum, mechanicum,

Afferunt quidam innocuum effe, tutiffimeque exhiberi, immo Medici olim præftantiffimi Auripigmentum pluribus in morbis commendabant, & apud Sinenfes adhuc ufurpari fatentur. Apud Nos tamen non folum exolevit, verum inter venena merito recenfetur, & ob arfenicales particulas, etiamfi sulphure implicatas, parum imminuta Arfenici phenomena producit, quare ab omni ejus interno ufu omnino cavendum.

Estrinfecus apud Barbitonfores viliffimum habet ufum. Idem collo appenfum peftilentiales morbos avertere fruflra credunt.

Realgar factitium ex coctione in vase fublimatorio ejufdem Auripigmenti conficitur.

Ex Auripigmenti lixivio, & calce liquor paratur, cujus folo vapore lintera aceto Saturni exarata conspicua fiunt, Pictores tandem ex eo aureum colorem elegantiffimum mutuuntur.

76. SULPHUR. 1. Nativum (a) vivum purum diaphanum, citrinum, viride, rubescens, (b) impurum, opacum, flavum, viridescens, purpurascens, & cinereum ex terris, pyritibus, & aliunde extractum.

2. Sulphur vulgare, coctum.

1. Sulphur nativum, (a) vivum pellucidum, (b) impu-

purum, mineralizatum, coloratum. *Val. gen. 34.*
 (a) sp. 1. (b) sp. 2. cum suis variet.

2. Sulphur factitium fufum; *Val. gen. 4. sp. 1. var. 2. supplement.*

LOC. 1. 2. Peruvia, Helvetia, & Infula Milos. 2. Islandia, Goslaria, Puteolum, Montes ignivomi, & alia regiones.

PHARM. Idem lotum, Flores, rotulae, ☩

QUALIT. Durum, ficum, falino-oleosum, flammam caeruleam concipiens, liquefcens, magna ex parte volatile, graveolens, halitu pulmoni infensum, neque ab aqua, neque a spiritibus acidis, vix a spiritu vini solubile; solvitur tamen in illis, alkalinis permixtum; tum in oleis essentialibus; coloratum, flavum, plerumque saporis, & odoris expers. Electricum.

PRINCIP. 1. Acidum vitriolicum; 2. Oleum minerale, universale, & homogeneous; 3. Terra pauca, fixa, metallica; 4. Non raro aliquid principii arsenicalis.

PRÆPAR. δ. Balsamum sulphuris vulgare, anisatum, terebinthinatum, juniperizatum &c. & Hombergianum φ. tinctura sulphuris ♀. Spiritus, Hepar, Lac μ. Butyrum, seu Magisterium sulphuris.

VIS. Incidens, purgans, pforica, diuretica, vulneraria, δ. expectorans, ♀. refrigerans, antiseptica, adstringens. φ. μ. Diaphoretica, alexipharmaca.

USUS. Ulcera externa, & interna pulmonum, renum, & vesicæ; Asthma, Phthisis, Tussis, Febres intermittentes, putridæ, & colliquativæ; Sitis, æstus febrilis, Aphthæ, Scabies, Herpes, Nephritis, Tumores omnes.

USUS PRÆCIP. Scabies, & Ulcus pulmonum cicatrizandum.

COMP. Pilulæ balsamicæ Mortoni, Emplastrum ad Gan-

Ganglia D. Charas, Diasulphuris Rulandi, Magnes arsenicalis, Æthiops mineralis.

DOSIS. Gr. vj. gr. x. gr. xvj. & ultra.

JUDIC. Ufitatum, dubium, caute adhibendum, mechanicum.

Sulphuris usus non solum apud nos in pulmonum præsertim affectionibus frequens est, sed a Veteribus & ab Hypocrate ipso in hysterismo maxime commendabatur. Recentiores tamen de ejusdem medice facultate inter se dissentiunt; Ideo, cum insolubile sit, in acidis omnibus, & aqueis substantiis nonnulli magnopere dubitant; an in primis viis a succis gastricis plerumque aqueis, lenissimo calore adjuvante, decomponi possit, aut lactea vasa valeat subire, si paucissimas subtiliores ejus particulas excipias. Alii experti sunt sulphur intus sumptum per poros cutis transire, nam ægri quibus exhibetur sudorem emittunt sulphur redolentem, atque aurum, & argentum, quod ipsi gestant, fulco colore inficitur; quapropter his observationibus ducti statuerunt idem per vasa bibula ad sanguinem transferri; quod cum superiori sententiæ directe adversari videatur, reliquum est ut vel neutram opinionem amplectamur, vel inter medendum proprias observationes prosequamur.

In morbis cutaneis omnibus psora, intertrigine, herpete &c. eximium est remedium, non semper tamen opportunum, nam materia morbosa sulphureis unctioibus a peripheria, ad centrum ducta ibi peiores morbos suscitatur; quare nisi in levioribus hujus sensus morbis, vel initio, aut sine curationis tute præscribi potest; vel altem, si intempestive admoveatur, purgantibus jungi solet, ut per alvum retropulsa materia facilius eliminetur.

Si cum sale alkalino copuletur hepatis sulphuris prodibit, quod in aqua solubile est; si huic solutioni affun-

datur spiritus vitrioli, liquor albecit, & tunc lac sulphuris audit; quiete & mora pulvis albens fundum petit, quod Magisterium appellant.

Spiritus elicitor e simplici combustione Sulphuris in olla figulina peracta; cui superimponitur excipulum vitreum non lutatum, tunc spiritus exhalans excipuli parietibus adhærescit, & per canaliculum rostri vicem gerens in altero vase colligitur; animadvertendum est debiliorem spiritum, cumque minori copia colligi calidiori tempestate, quam frigidiori.

Hic naturam, & vires sequitur acidi vitriolici, sed mitior est, & illi anteponendus.

Idem simplex, vel melle rosato confociatus si aphitis admoveatur, illico sanat.

Balsamum prodit, ex solutione ejusdem in quovis oleo anisorum, terebinthinz &c. & tunc Balsami anisati, terebinthinati &c. nomen sumit.

Sulphur artificiale etiam conficitur ex spiritu vitrioli, & materia quavis pinguedinosa.

Tandem intrat notissimum pulverem pyrium.

PYRITES vulgares sulphureæ hic locum habent, quæ substantiæ sunt metallica imperfectæ, ad unguem externum metallorum nitorem, & fulgorem præferentes, atque scintillas emittentes. Ab exuberanti sulphureo principio cum rudioribus imperfectis terris metallicis infirmissime coherente originem agnoscunt; Ex his frequentissime sulphur elicitar, virtutes habent tonicas, & adstringentes.

C L A S S I S VI.

D E

Bituminibus.

§. I.

Ntequam pauca de his inquiramus ab eorum sententia Bitumina vindicabimus; qui ea vegetabilibus attribuunt; asserunt enim olea esse plantarum, quæ in terræ latebris diu recondita, & cum acido minerali copulata, deinceps igne subteraneo condensata, quam præferunt, duritiem acquirant, & novam quasi Bituminis formam suscipiant; quod probare satagunt non solum analyseos similitudine cum substantiis resinosis, verum ex eo quod plura in fodinis ligno-fossili adhærentia reperiuntur; & resinæ ipsæ in speciem quamdam bituminis haud infrequenter indurescant.

§. II.

HUic tamen sententiæ adversatur primo, quod, siccino, & lithanthrace exceptis, reliqua ex Saxorum rimis stillent, vel aquis superenatent, aut in propriis fodinis, citra vegetabilium consortium, effodiantur, ubi terra fabulosa, aut sterilis est, & nullas plerumque arbores alit; verum circa suaqueas fodinas, ex quibus uberrime scaturiunt, hujusmodi plantæ prorsus desunt. Sed si ad corpora antidiluviana referre vellent, id egre in animum inducere possumus, quod diuturnitate temporis nondum consumpta

pta sint; quinimmo purissima quædam, & fluidissima olei ætherei ad instar copiose undique disuant.

Quid enim mirum; quod oleum minerale homogenum (Clas. 4. §. 3.) in cryptis congestum, ab igne subterraneo sublimetur, vel acido minerali vitriolico confociatum, & violentiori igne vexatum, atque magis heterogeneis inquinatum in bitumen solidum concreascit:

§. III.

His igitur explicitis, Bitumina corpora sunt fossilia, pinguia, inflammabilia, ad ignem liquefcentia, nunc olei, nunc picis instar consistentia; ab oleo solubilia; specificè grave-olentia, coloris diversi, sapore plerumque destituta; distinguuntur in fluida; mollia, & solida; hæc in nobiliora, pellucida, & ignobiliora, opaca, picea; omnia tamen ad petroleum plus, minusve condensatum referri possunt.

§. IV.

Propria itaque elementa communiter agnoscunt ab oleo minerali superenuntiato, acido vitriolico, & sale acido volatili sui generis, quibus pauca terra accedunt, & aqua. Differunt autem inter se, quod fluida bitumina puriora sint, & a natura quasi in Oleum æthereum sublimata; solida, & quidem ignobiliora, magis hetherogeneis scateant, & ab igne subterraneo pene combusta nobis se ostendant. Succina denique, & ambarum, præter allata principia, sal quoddam continent, secundum recentiorum observationes ex basi alkalina nitrosa & acido marino constitutum.

§. V.

IN Medicina arctissimum hæc concreta obtinent usum, si succinum excipias, quod ob salis volatilis copiam in cerebri, & uteri affectibus valde commendatur. Petroleum vero ob foetorem interdum in hysteriis suffocationibus præscribi solet; reliqua extrinsecus in collisionibus, & tumoribus, vix usurpantur, & veterinariis potius quam Medicis faciunt.

§. VI.

Citra Artem non solum mechanico, & oeconomico multiplici usui inserviunt, verum inter corpora origine electrica enumerantur; Succinum præfertim, quod etiam Electrum appellabatur, & phisicis investigationibus circa hanc corporum proprietatem, primum occasionem præbuit.

BITUMINA

Liquida.

77. **PETROLEUM.** 1. Naphtha antiquorum.
2. Naphtha Recentiorum, (a) Oleum de faxo, (b) Mumianai ex Persis, (c) Oleum terræ ex India, (d) Naphtha aqua mixtum.

1. Bitumen levissimum, & fluidissimum Naphtha dictum. *Val. gen. 36. sp. 1. var. plur.*

2. Bitumen crassius obscure luteum. *Valer. gen. 36. sp. 2. (a). (b). (c). (d). var. plures.*

LOC. 1. Olim fontes Babylonî propinqui, tum Græciæ quidam lacus 2. (a). (d). Agrum Mutinense, & Bononiense, Arvernia, Aquitania (c). Taprobana Insula, (b) Crypta quædam ex regno Persarum.

PHARM.

QUALIT. 1. Omnium fluidorum levissimum; prope ignem flammam concipiens; fragrans; modo candidum, modo nigrescens; 2. (a). (d). inflammabile; fœtidum; coloris diversi, succinei plerumque; plus minus pellucidum pro puritatis gradu; (b) rubro nigrescens, spissum; (c) rubrum pellucidum, graveolens.

PRINCIP. 1. 2. 1. Oleum subtilissimum minerale, cum oleo universali sulphuris genitore conveniens; 2. paucillum acidî vitriolici; 3. valde exigua terræ portio.

PRÆP.

VIS. Resolvens, attenuans, roborans, antiarthritica, antihysterica, anthelminthica, emenagoga, anodyna!

USUS. I. Albugo, & Suffusio oculorum. I. 2. tumores Scirrhusi, Arthritis, Paralysis, mensium Suppressio, Hysterismus, Vermes, tendinum Dolores,

USUS PRÆCIP. Dolor Ischiaticus.

COMP. I. Collyria.

DOSIS. (a) - - - gr. x. gr. xv.

JUDIC. Parum usitatum; pauci faciendum (I. (c). (b).) rarum, pretiosum, I. 2. Mechanicum.

Mumianæ apud Persas plurimi existimatur, & solo principis jussu semel in anno coram Provinciæ Præfecto cæremoniis quibusdam præmissis modica quantitate effoditur, & Princeps ipse suis apprime caris aliquando largitur.

Validissimum vulnerarium prædicatur ut, hoc admoto, paucas post horas quodvis vulnus convalescat; hujusmodi phyla in Museo Bononiensi adservatur.

Ex spiritu vini, & oleo glaciali simul destillatis fit species quadam Naphthæ Gas dicta.

Aliud petroleum artificiale apud Vindelicos conficitur, quod ex re nata paratur; a Naphtha tamen distinguitur, ex eo quod a spiritu vini solvatur; Naphtha vero insolutum ei superenatat.

A veterinaris ad tumores, contractiones, & ulcera jumentorum sananda feliciter usurpatur.

Mollia.

78. PISSASPHALTUM, seu pix mineralis.

BITUMEN. Segne, crassum, nigrum, Val. gen. 36. sp. 3. var. unica.

LOC. Olim Epidaurum, nunc Italia in agro Romano, & Mutinensi, Arvernia, & aliæ plagæ ad faxorum rimas.

PHARM.

QUALIT. Molle, tenax; pinguedinosum; pici vulgari simile; inflammabile; ad ignem liquecens; frigore indurecens, nigrum, bitumen suaviter redolens.

PRINCIP. I. Multum olei sulphurei subtilioris. 2. Nonnihil acidi vitriolici. 3. Aliquid pinguedinofi

noſi mineralis . 4. Salis volatilis exigua portio .

PRÆPAR.

VIS, Incidens, reſolvens, tonica, anodyna, antiſeptica?

USUS. Tumores, Antrax, dolor Iſchiaticus, Luxatio, & Collifio.

USUS PRÆCIP.

COMPOS. Emplaſtra tonica, & reſolventia quorundam.

DOſIS. Nulla.

JUDIC. Pene obſoletum, Mechanichum.

Videtur eſſe Petroleum a natura condenſatum, ut clarius in prolegomenis apparet; immo ex petroleo ipſo inſpiſſato conſici poteſt.

Piſſaſphaltum etiam appellatur bitumen ex reſina quadam, & bitumine judaico conſectum.

Tum ex hoc bitumine, cum ex Naphtha antiquorum limo permixtis,

malta conſciebatur ad muros conſtruendos, qua Babilonis Mœnia firmata fuiſſe Vitruvius teſtatur.

Nunc ex eo naves obliniuntur, & cadavera condiuntur.

Uſus picis vegetabilis habere poteſt ad aquam picis conſciendam, quæ ſimili virtute polleat.

Solida.

79. CARBO FOSSILIS. Lithantrax.

BITUMEN. Lapide ſiffili mineralizatum. *Val.gen. 36. ſp. 6. var. plur.*

LOCUS. Anglia, Batavia, Gallia, Agrum Bononienſe, & alia loca ad Montium jura.

PHARM. ♂ ∞∞.

QUALIT. Durum, ſciſſile, nigrum, ad ignem candens, fumans, flammam concipiens, liqueſcens, & graveolens.

PRINCIP. 1. Oleum minerale, ſpiſſum, 2. Acidum ſulphureum cum vitriolico conveniens, 3. Terra multa nigra. 4. Salis volatilis ulla portio?

PRÆP.

VIS.

USUS.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. Nulla.

JUDIC. Prorsus exoletum œconomicum.

} cum gagate conveniunt.

Batavi, & Angli ob combustibilem deficientiam lithanthrace utuntur, ac maris propinquitate apud illos probabilius forte eorum originem derivabimus.

TURBES, seu bitumen terra mineralizatum hic recensetur, quod ex cœspitibus terra, & bitumine colescit usibus omnibus lithanthracis substituitur. Nullum vero in Medicina usum obtinet.

30. BITUMEM JUDAICUM. Asphaltum, Karabe Sodomæ (a) fossile (b) aquis enatans.

BITUMEN SOLIDUM. Coagulum. *Valer. gen. 36. sp. 4. (a) var. 1. (b) var. 2.*

LOC. (a) fodinæ (Danemore) (b). Lacus asphaltides, & plures alii Sinarum.

PHARMAC. ♂

QUALIT. Ponderosum, durum, fragile, splendens, suave-olens, modo atro-rubens, modo nigrum, liquefcens, inflammabile, Electricum.

PRINCIP. 1. Oleum minerale, 2. acidum vitriolicum, 3. pauca terra, 4. sal volatile succineo non absimile.

PRÆP.

VIS. Resolvens, emolliens, agglutinans, emenagoga, alexipharmaca?

USUS. Tumores, Ulcera, Collisio, mensium Suppressio.

USUS PRÆCIP.

COMP.

COMP. Theriaca Andromaci, ☩ ad implenda Cadavera.

DOSIS. ℥ss. ℥j. ℥℥. & ultra.

JUDIC. Exoletum, Mechanicum.

Bitumen judaicum Dioscoridis ad purpureum colorem vergebat; quare vel a nostro distabat, vel ex eo halucinatur quod etiam vulgare in brachias divium trans lumen purpureum appareat.

Ex subaqueis Asphaltidis fodinis ad superficiem aquarum tanta copia evehitur, ut Incolæ, ne a noxiis effluviis aer inquietetur, conati sint ab enatante bitumine lacum continenter liberare. Narrant etiam quod aves inter volitandum ab ipso recedant. Valerius asserit olim ex eo, & pissasphaltum ignobiliorum Cadavera con-

diri, quæ sub Mumiz nomine ad nos exportantur.

Nobiliorum vero corpora ex Opobalsamo condiebantur, quæ hic rariora sunt &c. Ex his igitur patet quales sint mumiz virtutes.

Haud infrequenter pici navali, & minerali in cacabis æneis coctis adulteratur; distinguitur facile tamen, quia genuinum in spiritu vini solutum ei elegantem citrinum colorem conciliat, cui spurium impar est.

Habetur etiam resina-gummi asphaltum dicta a Val. enuntiata.

81. GAGATES, Karabe nigrum quorundam.

BITUMEN Durissimum lapideum purum. *Valer. gen. 36. sp. 7. var. unica.*

LOC. Gallia Narbonensis, Helvetia, Germania, Suecia, Irlandia, & alii loci.

PHARM. ☩. ∞.

QUALIT. Durum, siccum, leve, nigrum, splendens, flammam concipiens, liquefcens, fumans, graveolens.

PRINCIP. 1. Oleum minerale segne; 2. Spiritus acidus Sulphureo-vitriolicus; 3. Sal succineo simile; 4. terra multa levis.

PRÆP.

VIS. Resolvens, emolliens, anthysterica.

USUS. Uteri suffocatio, tumores frigidi.

USUS PRÆCIP.

COMP.

DOSIS. ℥ss. ℥℥. ℥j.

JUDIC. Obsoletum, mechanicum.

Gaga-

Gagatem nonnulli confundunt cum Achate nigro, sed pondere, duritie, & inflammabilitate ab eo facile distinguitur.

Nunc ad fibulas, monilia, & alia hujusmodi ornamenta fabrefacienda

amplissimum haber usum;

Quamvis Gagas Karabe nigrum vulgo audiat, a quibusdam tamen peculiaris lithanthracis species hoc nomine insignitur.

82. SUCCINUM. (a) Pellucidum; (b) opacum, utrumque album; flavum; fuscum.

SUCCINUM. *Valer. gen. 37. (a) sp. 1. (b) sp. 2. var. plur.*

LOC. Litora, Scopuli, & fodinæ subaqueæ Maris Baltici, tum fodinæ succiniferæ Mediterraneæ Borussiæ.

PHARM. ☉.

QUALIT. Durum, siccum, fragile, leve, splendens, lenissime acre, & subadstringens, specificè fragrans, electricum.

PRINCIP. 1. Oleum bituminosum crassum; 2. tenuius petrolei indole; 3. sal acidum semi-volatile ad acidum marinum accedens; 4. terra inutilis, & aqua non pauca.

PRÆP. Oleum tenuius, fetidum, Spiritus, Sal volatilis, tinctura, Magisterium, liquor C.C. succinatus, VIS. Incidens, incrassans, antiarthritica, aperiens, cephalica, anthysterica, diaphoretica?

USUS. Convulsio, Epilepsia, hysterismus, affectus soporosi, & capitis omnes, Paralytis, mensium suppressio, Gonorrhœa, Fluor albus, catharus, hæmorrhagia, Lypothimia, cordis Palpitatio, Arthritis; tendinum, & membranarum Ulcera, Dolores, Contractiones; tum columellæ, & tonsillarum Ulcera.

USUS PRÆCIP. Sopor, Hysterismus.

COMP. Trochisci de Karabe, Pillulæ de succino Cratonis, Balsamum Sulphuris succinatum, Emplastrum Magneticum Sale, stomachicum, diaphoreticum, Sty-

Strypticum Charas; item suffumigia, cucuphæ, cataplasmata cephalica.

DOSIS. ℞j. ℞ij. ℞j.

JUDIC. Præstans, usitatissimum, laudatissimum, mechanicum.

Dissentiunt Auctores qualis sit succini species eligenda. Futilis tamen est contentio, nam eadem omnes principia continent, & a diverso tantum gradu condensationis, quam ab igne subterraneo acquisiverunt, inter se differunt.

Charteuserus succinum inter debiliora nervina refert, neque illud a succis gastricis solvi, & ad sanguinem transferri credit, tincturæ potius tartarizata aliquam efficaciam tribuit, in quo aulterus Censor mihi videtur, & contra Magnum Boerhaviium facere, qui salem, & liquorem C. C. succinatam, & rite præparatum magnopere commendat. Analysis ope ex eo primum prodit phlegma, inde Liqueor spirituosus cum pauillo olei tenuioris; Deinde sensim aucto igne sal volatilil retortæ parietibus adhærescit, & oleum subrubrum sublevari incipit; tunc mutato excipulo exurgeret oleum nigrum fetidum, terra inutili levi superflite, Spiritus ab oleo paulatim liberatur, olea vero simul commixta destillationi denuo subjiciunt, ut oleum Succini Officinarum tenuius a crassiori separetur.

Pharmacopola, haud infrequenter

hæc præparata adulterant, tum quia succinum magni venditur, cum ob exiguam salis Copiam, quæ ab eo extrahitur; ideoque vel cornu cervi in retorta & parum succini destillant, & tunc sal volatile C. C. prodit alkalinum, succinum tantum redolens, vel quodvis aliud sal volatile oleo succini illiniunt ut odorem, & colorem acquirat; utrumque porro natura, & viribus a genuino distat; id tamen distinguitur a spurio aciditate, quam solum inter volatilia salia præferret, verum cum alkalinis effervesceit Syrupum violarum rubro colore tingit, deinde opacum est, & colorem fuscum rubescantem ostendit; Spuria vero minus opaca sunt, & alba.

Liqueor C. C. succinatus oritur ex saturatione spiritus C. C. cum sale succineo vero, sed pro illo spiritum succini rectificatum usurpari solet, quæ tamen substitutio non esset contemnenda, nisi suspicari liceret quod viliori acido interdum utantur.

Insecta, folia, & alia hujusmodi sæpissime in succinis frustulis eleganter irretiuntur.

Mechanici monilia, ensium mucrones, fibulas conficiunt.

83. AMBRA GRISEA.

AMBRA Binis, vel trinis coloribus variegata, grisea, *Valer. gen. 38. sp. 1. var. 2. & seq.*

Loc. Litora Maris Indici, & Insularum Molucarum Bornei (Madagascar,) ac Japoniæ, tum circa Maritimas Maris Baltici.

PHARM.

QUALIT. Pinguis, bituminosa, levis, solida, fragilis, ceræ ad instar mollescens, maculata, opaca, splen-

splendore destituta, fragrantissima, liquefcens, inflammabilis, saporis expers.

PRINCIP. 1. Spiritus acidus; 2. parum falis acidi; 3. multum olei tenuioris fragrantis; 4. Oleum piccum; 5. paucissima terra.

PRÆP. Tinctura simplex, composita, seu essentia, species Diambra, coagulum Ambra.

VIS. Cordialis, cephalica, aphrodisiaca?

USUS. Apoplexia, Epilepsia, memoriæ imbecillitas, cordis Palpitatio, Lypothimia, Ventriculi Attonia, Sterilitas?

USUS PRÆCIP.

COMP. Olim ad gratiam Confec. Alkerm., Hyacint., tum pulvis Cacheticus Quercetani, Aromaticus Gabriellis, Lætificans Nicolai Præpositi, Bezoarticus Renaudei, Electuarium diaffatirium quorundam.

DOSIS. gr. j. gr. vj. gr. x. & ultra.

JUDIC. Exoleta, rara, pretiosa, succino præstantior? Mechanica.

De Ambari origine, & natura usque adhuc in obscuritate versabamur; quidam enim avium Stercum esse tradiderunt, aut Balanzæ recrementum, alii resinam, nonnulli Spumam Maris condensatam putarunt, nunc nullum superest dubium quin bitumen non sit, ex scopulis subaqueis a fluctibus avulsam, & ad litora maris evectum simili modo ac de succino dictum est. Ambari glebæ interdum centenae libras pondere superant, ejusdem species quæ flavis maculis refertur pretiosissima est.

A mercatoribus frequenter adulteratur stirace benzoino, & aloe, quorum tamen mendacium facile innotescit, quoniam genuinum manibus concutendo facile mollescit, in mortario

tritum pistillo adhærescit, supra laminam candentem liquatum specificum odorem emittit, acus candens immissa, & iterum retracta portionem Ambari liquati secum gerit, flammæ admotum levi deflagratione accenditur, & cito consumitur parum materię fixæ relinquendo; tandem in aqua fervida difficile liquefcit, quod a spurio facilius obrinetur.

Neque confundendum cum liquidam Ambaro, quod est stircis species. Ob odoris gravitatem pene exolevit, & ad gratiam tantum in quibusdam compositionibus usurpatur, Veteres tamen Medici illud commendabant. Nunc Aromatariis potius quam Medicis inservit.

Finis Regni Mineralis.

CATALOGUS.

CLASSIS I. CLASSIS II.

TERRÆ

ORD. I.

Sigillatæ.

1	L	Emnia	pag. 6	*
2		Turcica rubra	7	
3		alba	ibid.	
4		Melitenfis	ibid.	
5		Strigonienfis	8	
6		Lignifcensfis	ibid.	
7		Silefiaca	ibid.	
8		Hetrufca rubra	ibid.	
9		alba	ibid.	
10		Noceriana	9	

ORD. 2.

Sigillandæ.

*	11	Bolus armena rub.	Or. 10
	12	lutea	ibid.
*	13	rubra vulgaris	ibid.
	14	Agaricus mineralis	11
	15	Magnes alba	ibid.
	16	Osteocolla (<i>lapis dicta</i>)	ib.
	17	Samia	12
	18	Cimolia alba	ibid.
	19	Selinuffa	13
*	20	Creta alba	ibid.
	21	Bolus alba	14
	22	Rubrica fabrilis	ibid.
	23	Ochra	15
	24	Tripolitana	ibid.

LAPIDES

ORD. I.

Calcarei.

25	C	Alcareus vulgaris	22
26		Alabastrum al-	
		bum	24
27		citrinum	ibid.
28		Nephriticus vulgaris	ib.
29		Indicus	ibid.
30		Bononienfis	25
31		Specularis	ibid.
32		Cryftallus Islandica	26
33		Stalactites	ibid.
34		Cryftallus calcarias	27
35		Aetites	ibid.
36		Bezoar minerale	ibid.
37		Diaboli (<i>terra vulgo</i>)	28
38		Crucifer	ibid.
39		Pumex	ibid.
40		Spongix	29

ORD. 2.

Vitrescentes.

41	Silex	30
42	Chalcedonius	ibid.
43	Onix	ibid.
44	Achates	ibid.
45	Carneolus	ibid.
46	Jafpis vulgaris	31
47	viridis Heliotropius	ib.
	48 Pra-	

48	Praefius	32
49	Variolatus	ibid.
50	Galactites (<i>jaspis Val.</i>)	ib.
51	Opalus	ibid.
52	Lazulus	ibid.
53	Armenus	33
54	Cryftallus Montana	ib.
55	Adamas	34
56	Rubinus	ibid.
57	Saphirus	35
58	Topatius	ibid.
59	Smaragdus	36
60	Chrifolythus	ibid.
61	Amethiftus	37
62	Granatus	38
63	Hyacinthus	ibid.
64	Beryllus	39

ORD. 3.

Apyri.

65	Amiantus	ibid.
66	Ophites, Serpentinus	40
67	Talcum verum	41
68	viride	ibid.
* 69	Galactites	ibid.

ORD. 4.

Petrefacta.

70	Unicornu foſſile	42
71	Belemnites	43
72	Judaicus lapis	ibid.
73	Entale	44
74	Gloſſopetra	45
75	Aſtroites Montana	ibid.
76	Oſtracites Montana	46
77	Turchefia	ibid.

CLASSIS III.

SALIA.

* 78	SAL commune Foſſile	55
* 79	Fontanum	ibid.
* 80	Marinum	ibid.
* 81	Catharticum, fontanum Epfonenſe	56
* 82	foſſile	ibid.
83	factitium	ibid.
84	Seidlezenſe	57
85	Sadcuzenſe	ibid.
86	Carolarum	ibid.
87	Mutinenſe	ibid.
88	Natron Veterum	59
* 89	Nitrum Recentiorum	58
90	Vitriolum Romanum	60
91	Germanicum	ibid.
92	Cyprinum	ibid.
93	Goslarienſe album	ibid.
94	Chalcitis	} vitrioli matri- ces 62
95	Mify	
96	Sory	
97	Melanteria	
98	Chryſocolla Veterum	ib.
99	Borax vulgaris	ibid.
100	Alumen rupeum	63
* 101	pluſioſum	ibid.
102	Ammoniacus Veterum	66
* 103	Recentiorum	65

CLASSIS IV.

METALLA

ORD. I.

Perfecta.

104	A Urum	72
105	Argentum	73

ORD.

ORD. 2.

Imperfecta.

106 Cuprum 75

Affinia Nativa. ♀

107 Chryfocola Veterum 76

108 Malachites (*lapis*) *ibid.*

Affin. preparata. ♀

109 Viride æris *ibid.*

110 Squama æris 75

111 Dyphruges 76

* 112 Ferrum 77

113 Chalybs *ibid.*

Affin. Nativ. ♂

114 Hæmatites 79

115 Magnes *ibid.*

116 Smiris *ibid.*

117 Magagnesia *ibid.*

118 Petracorius lapis *ibid.*

119 Quadratus lapis *ibid.*

120 Rubrica Fabrilis *ibid.*

121 Ochra *ibid.*

122 Tripella *ibid.*

Affin. prep. ♂

123 Calx feu Crocus Martis 77

124 Stannum 79

Affin. prep. ♀

125 Calx stanni 80

126 Plumbum 81

Affin. prep. ♀

127 Calx plumbi 81. 82

* 128 Minium *ibid.*

* 129 Cerussa *ibid.*

130 Lytargyrium aurei *ib.*

131 argenti *ib.*

ORD. 3.

Semimetalla.

* 132 Antimonium 82

133 Bismuthum 84

134 Zincum 85

Affin. Nativ. ♂

135 Lapis Calaminaris 86

Affin. prep. ♂

* 136 Tutia Officinarum *ib.*

137 Pompholyx *ibid.*

138 Spodium Græcorum *ib.*

139 Cinabaris *ibid.*

* 140 Mercurius 87

CLASSIS V.

ARSENICA

ORD. I.

Arsenica proprie dicta.

141 Arsenicum album
crystal. 93

144 Lu-

142	Luteum Rifagallum	ib.	152	Mumianai ex Persis	ib.
143	Rubrum	ibid.	153	Oleum terræ ex India	ib.
144	Cobalthum	ibid.			
145	Auripigmentum arsen.				
	flav. Veter.	94			
146	subr. Sandaracha	ib.			

O R D. 2.

Sulphura.

147	Sulphur vivum	95
* 148	vulgare	ibid.
149	Pyrites	97

G L A S S I S V I.

B I T U M I N A

O R D. I.

Liquida.

150	P	Etroleum	101
151	P	Naphtha Vet.	ib.

O R D. 3.

Mollia.

154	Pissasphaltum, Pix mineralis	102

O R D. 3.

Solida.

155	Lithantrax, Carbo fossilis	103
156	Turbes	104
157	Asphaltum Bitum. Judaic.	ibid.
158	Gagates	105
* 159	Succinum album	106
160	flavum	ibid.
161	fuscum	ibid.
162	Ambra grisea	107

F I N I S.

CAROLI LINNÆI

*Archiat. Reg. & Med. ac Botan.
Prof. Upsal.*

REGNUM VEGETABILE

Juxta Editionem Holmiefem

Anni 1749.

CAROLI LINNÆI

Archidiaconi & C. M. L. de Boron.

Prof. U. P. M.

REGNUM VEGETABILE

Systema Florarum

Anni 1749.

Systema Florarum...
per hoc sunt methodus & ab hoc plantarum vis...
intentione, cum sufficienter duntaxat omni...
quantitas Pharmaciae...
et (Quædam) dicitur, 1749, off. pag. 90, Index.

CONSPECTUS

PUSCULUM hoc de MATERIA MEDICA in gratiam Discipulorum, Studiosorum Upsaliensium, conscripsi hoc tempore, quo Academiam nostram regit Cancellarius vere augustus, ipse Princeps Serenissimus ADOLPHUS FRIDÉ-

RICUS, quando jam Docentes, mutua quasi æmulatione inter se certabant de Scientiis in clariorem lucem exponendis. Curavi ut evaderet liber mole parvus, nec foret oneri discentibus, heic etiam sufficit pauca, sed certa nosse, ut firmo dein fundamento vastissimam eruditionis molem superstruant tandem maturi Practici, institutis observationibus propriis selectissimis. Sciant autem eruditi Medici, me minime heic ipsis scripsisse; tanta enim hodierna medicina superbit virium medicinalium copia, ut non arcto libello capiatur, sed potius proprio pondere ruat.

SIMPLICIA tantum heic promo, ex quibus composita dein conficienda & dijudicanda sunt. Quis enim de compositis iudicium ferret, qui ignarus esset Simplicium proprietatum? Sunt Simplicia desumpta e triplici Naturæ Regno: e Lapideo, Vegetabili, & Animalis; heic VEGETABILIA tantum deprompsi, quæ maximam constituunt Materiæ Medicæ partem, alio tempore reservans cetera, cum debeant singula Naturæ Regna propria methodo proponi.

SVECICA OFFICINALIA tantum in hoc opus introduxi, cum instruerem Alumnos olim futuros per Sveciam Medicos, adeoque plantas vix alias, quamquas PHARMACOPOEA HOLMENSIS (*Medicinal-Orduingar. Stockh. 1742. oct. pag. 90.*) jubet,

assumpti, & eas quidem omnes nulla exclusa, quamvis multæ & excludi possent & deberent.

INUSITATAS tamen nonnullas, viribus eximias & quibus commode carere nequeunt ingeniosi Medici, non potui non addere, quarum tamen catalogum heic sistam, ne Pharmacopolas sollicitent juvenes Medici de plantis, quas colligere & asservare, ex Constitutionibus regiis, nondum tenentur; sunt hæ:

INDIGENÆ. HORTENSES. EXOTICÆ.

Rad. <i>Britannic.</i>	Rad. <i>Lapath. sangu.</i>	Rad. <i>Alcann. ver.</i>
<i>Aſææ.</i>	Herb. <i>Ammi veter.</i>	<i>Ginseng.</i>
<i>Barb. Hirci.</i>	<i>Camphoratæ.</i>	<i>Senegæ.</i>
<i>Bolet. Cervin.</i>	<i>Coridis.</i>	Lig. <i>Cassines.</i>
<i>Eupatorii.</i>	<i>Laurocerasti.</i>	<i>Ebeni.</i>
<i>Salep.</i>	<i>Melissæ.</i>	<i>Pavanae.</i>
<i>Telephii.</i>	<i>Scroph. aquat.</i>	<i>Prostruv.</i>
Stip. <i>Dulcamar.</i>	Bacc. <i>Belladonnii.</i>	Cort. <i>Simarub.</i>
Herb. <i>Cotule.</i>		Herb. <i>Auricular.</i>
<i>Lamii.</i>		<i>Acmelle.</i>
<i>Lini cathar.</i>		<i>Fung. Melit.</i>
<i>Linnae.</i>		<i>Peraguæ.</i>
<i>Myrt. Braban.</i>		Fruct. <i>Fagare.</i>
<i>Musc. Cumatil.</i>		<i>Nucul. Sapon.</i>
<i>Canini.</i>		<i>Pimentæ.</i>
<i>Ereſti.</i>		<i>Oryzæ.</i>
<i>Islandici.</i>		Succ. <i>Hypocistid.</i>
<i>Pyxidati.</i>		<i>Soſæ.</i>
<i>Pedicularis.</i>		<i>Sagu.</i>
<i>Vulvaricæ.</i>		<i>Verniciis.</i>
<i>Uvæ urſt.</i>		
<i>Xanthii.</i>		
Bacc. <i>Norlandicæ.</i>		
<i>Vitis idææ.</i>		
Sem. <i>Daturæ.</i>		
<i>Fagopyri.</i>		

METHODO in singulis Plantis usus sum conformi, eaque compendiosissima, plantam unamquamque *Octo lineis* complectens, ordine eodem semper positus; scilicet

Nomen. 1.

Synonymon. 2.

Locus. 3.

Pharmaceuticum. 4.

Qualitas. 5.

Vis. 6.

Usus. 7.

Compositum. 8.

SPECIES reduxi ad recepta a me Genera & Classes, ut certius innotescerent Botanicis Plantæ. DIFFERENTIAM, qua Species a Congeneribus distinguitur, sedulo adjeci, FLORAM SVEVICAM de plantis Indigenis semper allegavi, ut Lectori Nomina vernacula, simulque Loca indicaret, ne ab Exteris regionibus indigenas plantas arcessere cogantur Pharmacopœi Nostrates. HORTUM UPSALIENSEM similiter in subsidium vocare numquam intermisi de plantis in Hortis nostris nascentibus, ut ex eo innotesceret Pharmacopœis, quas plantas nostrum Solum facilius aut difficilius ferat, ne aut frustra repetant multoties a nobis instituta experimenta, aut ab exteris oris arcessant, quæ in nostris æque facile ac exterorum germinant Hortis.

DUBIAS, in Specierum determinatione occupatus, miratus sum dari adhuc plurimas, in Officinis pharmaceuticis tritissimas & quandoque a sæculo nati Salvatoris usitatissimas; hæ in tanta Botanices luce, quæ hodie est, destituuntur Descriptionibus & Figuris aptis, ut circa has ideo cæcutiamus sæpe sereno die. Ne autem quis mihi objiciat, quod Species dubias festinanter nimis determinaverim, en Catalogum earum, quas hæsitans adposui, ut si cui Botanico in posterum aliquas ex hisce inspicere contingat in lo-

co, ubi colliguntur pro officinis, de iis sollicitè inquirat, qua fide nobis innotuerint,

Rad. <i>Behen. rub.</i>	Cort. <i>Canell. alb.</i>	Succ. <i>Ammoniacum.</i>
<i>Contrajerv.</i>	<i>Simarub.e.</i>	<i>Animi.</i>
<i>Costi.</i>	<i>Thymiamat.</i>	<i>Bdellium.</i>
<i>Galangæ.</i>	Herb. <i>Spicæ ind.</i>	<i>Benzoe.</i>
<i>Hermodact.</i>	Sem. <i>Anis. Stellat.</i>	<i>Bals. Copaiva.</i>
<i>Jalape.</i>	<i>Amomi.</i>	<i>Mecha.</i>
<i>Ipecacuanb.</i>	<i>Coculi.</i>	<i>Peruv.</i>
<i>Ninfi.</i>	<i>Cine.</i>	<i>Tolu.</i>
<i>Parajrebrav.</i>	<i>Cubeb.e.</i>	<i>Caranna.</i>
<i>Schœnanthi.</i>	<i>Dauci cret.</i>	<i>Elemi.</i>
<i>Zedoariæ.</i>	<i>Myrob. indic.</i>	<i>Galbanum.</i>
Lign. <i>Aloes.</i>	<i>Bellir.</i>	<i>Myrrha.</i>
<i>Apalath.</i>	<i>Chebul.</i>	<i>Olibanum.</i>
<i>Brasilienf.</i>	<i>Citrin.</i>	<i>Opopanax.</i>
<i>Campefcân.</i>	<i>Paradisi.</i>	<i>Sagapenum.</i>
<i>Fernambuc.</i>		<i>Styrax liqu.</i>
<i>Ebenum.</i>		<i>Sang. Dracon.</i>
<i>Nephrit.</i>		<i>Tacamabaca.</i>
<i>Rhodium.</i>		<i>Thus.</i>

SYNONYMON unicum in singulis plantis mihi pro compendio satis erit, quod præcipue a *C. Baubini pinace* mutuatus sum, unde reliqua desumi & evolvi possunt in plantis Europæis; at in Exoticis, & Indicis selectissimum quoddam adduxi ab *Horto Malabarico*, aut *Plukenetio*, vel alio desumptum, ut eo certius innotesceret planta; ubi vero *Dubium* de planta fuit, plerumque signum (?) dubitationis adjeci.

NATALIA loca cujuscumque plantæ indicavi, ut constet unde singulæ arcessantur, quæ notitia maxime Pharmacopolis necessaria est. Cum autem Plantæ Svecicæ indigenæ etiam in adjacentibus regionibus proveniant, ut evitarem plura verba, *Europam nostram septemtrionalem* adposui, quod plantam Sveci-

cam

cam indicat . Ad finem Lineæ Tertiæ uno alterove vocabulo *Culturam* pharmacopœis monstravi .

Vulgares dixi , quæ sponte apud nos crescunt .

Cicures vero *Exoticas* , quæ semel in Hortos nostros introductæ , facile per se subsistunt ex Annuo semine vel Perenni radice .

Mansuetas autem , quæ more Animalium mansuetorum apud nos pulchre degunt , modo per hyemem tecta subeant vel parum a gelu defendantur .

Feras nominavi eas , quæ Ferarum instar toto anno intra claustra Caldarii coercendæ & custodiendæ sint , ne aufugiant pereantve , quales vix Fructum nostro sub climate ferunt .

Peregrinas dixi plantas , quæ Europæis Hortis vix unquam innotuere , adeoque e Peregrinis terris arcessendæ .

Durationem , ut *Cultura* eo clarius innotesceret , unico verbo adjecti .

Semestris.

Annua.

Biennis.

Perennis.

Fruticulus.

Frutex.

Arbustula.

Arbor.

PHARMACOPOEORUM Nomina , sæpius licet absurda , sancte servavi , utpote complurium Seculorum auctoritate , ratione legibusque exempta .

Simplicia , quæ ex singulis plantis defumuntur , secundum modum nascendi indicavi .

Radix.

Lignum.

Cortex.

Folia.

Succus.

Flos.

Fruſus.

Semina.

Præparata partibus immiscui , ea tamen lege , ut

præparatum semper sequatur partem ex qua præparatur , ut si ex. gr. oleum adfit , intelligatur istud præparari ex parte proxime antegressa ; sunt præparata hæc

<i>Aqua distillata.</i>	<i>Conserva.</i>
<i>Oleum Scillatitium.</i>	<i>Syrupus.</i>
<i>Oleum Empyreumat.</i>	<i>Rob.</i>
<i>Oleum Coctum.</i>	<i>Conditum.</i>
<i>Oleum Expressum.</i>	<i>Confectio.</i>
<i>Spiritus.</i>	
<i>Essentia.</i>	
<i>Extractum.</i>	
<i>Sal.</i>	

QUALITATES sunt Sensibus externis evidentia attributa . Odor a Naribus determinatur & Volatilia indicat . Sapor a Lingua percipitur & aquæ Solubilia manifestat . *Superficies* Oculis plerumque dignoscitur , & Colores, Consistentiam, aliaque determinat .

SAPORE:	<i>Fatua,</i>	<i>Inspida,</i>	<i>Aquosa, Herbacea ;</i>
	<i>Oleracea,</i>	<i>Mucilaginosæ,</i>	<i>Pinguia, Dulcia ;</i>
	<i>Aromatica,</i>	<i>Acrida,</i>	<i>Pungentia ;</i>
	<i>Calida,</i>	<i>Fervida,</i>	<i>Ignæ, Urentia ;</i>
	<i>Salæ,</i>	<i>Acida,</i>	<i>Austera, Stiptica,</i>
	<i>Amara,</i>	<i>Nauseosa.</i>	
ODORE:	<i>Inodora,</i>	<i>Fragrantia,</i>	<i>Suaveolentia.</i>
	<i>Ambrosina,</i>	<i>Hircina,</i>	<i>Graveolentia, ?</i>
	<i>Fætida,</i>	<i>Tetra,</i>	<i>Suspecta.</i>
SUPERF.	<i>Colorata:</i>	<i>vario colore,</i>	<i>Tinctoria,</i>
	<i>Ossea,</i>	<i>Friabilia,</i>	<i>Porosa, Lactescentia.</i>
	<i>Tenacia,</i>	<i>Glutinosa,</i>	<i>Spumescentia,</i>
	<i>Gummosa,</i>	<i>Resinosa,</i>	<i>Gummoso-Resinosa.</i>

Fidem , quam singulis simplicibus adhibent Medici hodierni , interdum uno alterove vocabulo indicavi ; sic

POTENTIAM agendi itidem in Quinta Linea adposui.

<i>Dubia,</i>	<i>Infida,</i>	<i>Præstantia,</i>
<i>Eximia,</i>	<i>Heroica,</i>	<i>Cauta.</i>

MODUM præscribendi sæpius omisi, rarius addidi :

<i>Externa,</i>	<i>Pretiosa,</i>	<i>Culinaria.</i>

FREQUENTIAM præscribendi hodie præsertim apud nostrates :

<i>Rariora,</i>	<i>Frequentia,</i>	<i>Trita, Usitata,</i>
<i>Insueta,</i>	<i>Infrequentia,</i>	<i>Exoleta.</i>

VIRES in Sexta Linea habentur, quæ theoreticam actionem medicamentorum docent; Sunt hæc, si paucas excipias, sæpe mere speculativa; hinc parcus in his fui. Ne termini hi artis numero oneri essent tyronibus, in proximis paginis methodice eos disposui sub sequentibus classibus:

<i>Evacuantia,</i>	<i>Alterantia,</i>
<i>Muscularia,</i>	<i>Nervina,</i>
<i>Visceralia,</i>	<i>Topica.</i>

USUS in septima Linea allegavi, sed parcus in his fui; potuissem facile hic corrasisse immanem copiam Medicamentorum, sed præstat hic paucam nosse quam multa; hujus enim oneri dudum succubuit Medicina, nec formulis restituenda; proinde in gratiam Tyronum non alios usus produxi, quam quos multis experimentis probarunt Auctores, vel quos ipse sufficienti experientia edoctus, fidos reperi; examinavi enim, præsertim olim Nofocomiis classis navalis præfectus Medicus, Simplicia, quotquot licuit, omnia, & infida atro carbone, tuta albo calculo notavi. Nihilominus interdum coactus & anceps signum *Dubitationis* (?) adposui,

fui; at ubi maxime de medicamento specifico convictus, signum *Exclamationis* (!) addidi.

COMPOSITA pauca allegavi, cum mihi de compositis plerisque sit peculiaris sententia; qui velit plura composita eaque receptissima singulis plantis inferere, poterit hoc facile supplere e Commelino vel alio. Collega meus, Clariss. D. D. N. ROSEN, Archiater Regius, incepit laborantibus Compositis medicas manus addere, absolvere nondum ipsi licuit obruto majoris momenti negotiis; optavero Ejus selectas Formulas allegasse, si prius prodissent, sed addant auditores posthac, dum prodeunt, ut jungant conjungenda.

HÆC absolvi, Discipuli dilectissimi, unice ut vobis inservirem.

Dabam UPSALIAE 1749.

d. 28. Januarii.

AUCTORES

PRIMARII ET USITATISSIMI.

1. **D**IOSCORIDES Pedacius, *Anazarbeo-Siculus*.
 Libri IV. de Materia Medica.
Scripta Neronis atate. Prodiit variis locis. Experta.
2. PAULI SIMON, *Medicus Regis Daniae*.
 Quadripartitum Botanicum.
Argentorati 1667. quart. p. 660. Compilata.
3. KOENIG Emmanuel, *Medicus Basiliensis*.
 Regnum Vegetabile.
Basileæ 1688. quart. pars 1. p. 166.
Basilæ 1696. quart. pars 2. p. 271. Compilata.
4. RAJUS Joannes, *Theologus Cantabrigiensis*.
 Historia Plantarum.
Londini 1686. fol. p. 1940. Conquista.
5. DALEUS Samuel, *Medicus Anglus*.
 Pharmacologia.
Lugd. Bat. 1739. quart. p. 459. Botanica.
6. TOURNEFORT Joseph, *Pitt. Prof. Bot. Paris*.
 Histoires des Plantes des environs de Paris.
Paris. 1698. oct. p. 545. Chemica.
7. HERMANNUS Paulus, *Prof. Bot. Leydens*.
 Cynosura Materiae Medicæ.
Argentor. 1726. quart. p. 728. per J. BOECLER.
 Limata.
8. CHOMEL Jo: Baptist, *Medic. Parisin, S. R. P.*
 Abrege des Plantes usuelles,
Paris. 1715. duod. Vol. 2.
 Supplement.
Paris. 1730. duod.

9. ZORN Barthol. *Med. Doct.*
Botanologia Medica.
Berolini 1714. quart. p. 470. Germanice.
Compilatissima.
10. BUCHVVALD Joannes, *Prof. Med. Haffn.*
Specimen Medico-Practico-Botanicum.
Haffniae 1721. octav.
11. BOECLERUS Joannes. *Prof. Bot. & Chem. Argent.*
Cynofuræ Materiae Medicæ (7) Continuatio.
Argent. 1731. quart. p. 506. Limata.
12. BOERHAAVIUS Herm. *Prof. Bot. Leydenfis.*
Historia Plantarum.
Londini 1730. oct. p. 698. Conquisita.
13. ANONYMI (Jo: Alb. GESNERUS).
Pharmacopœa Wirtenbergica.
Stutgard. 1741. fol. p. 350. Nitida.
14. GEOFFROY (Godofredus) Steph. Franc. *Prof.*
Mat. Med. Paris.
Tractatus de Materia Medica. Vol. 2. 3.
Paris. 1741. oct. p. 794. & 836. Elaborata.
15. HALLERUS Albert. *Archiat. & Prof. Bot. Goetting.*
Enumeratio Stirpium Helvetiæ.
Goetting. 1742. fol. p. 783. Selecta.

C A N O N E S.

1. **N**on post Rationem MEDICINA inventa fuit, sed post inventam Medicinam RATIO quaesita est. *Cels.*
2. DUO in MEDICINA FULCHRA sunt: Ratio & Experientia; *Experientia* præcedit, *Ratio* sequitur; hinc Rationes in rebus medicis *Experientia* non conditæ, nihil valent. *Hoffm.*
3. Mallem famoso EMPIRICO, quam subtili Mechanico, salutem meam committere. *Goelik.*
4. BARBARI plus ad augmentum Medicaminum contulerunt, quam omnium ætatum scholæ. *Brunn.*
5. Serio suadeo Medicinæ Candidatis EUPORISTA magnopere sibi commendata habeant. *S. Paul.*
6. Qui & multa & UTILIA scit, ille sapit. *Contra Æscul.*
7. PAUCIS utatur Medicus Remediis, iisque Selectis. *Trit.*
8. SELECTA sunt, quæ Medicum nobilitant.
9. Qui potest mederi SIMPLICIBUS, dolose & frustra quærit composita. *Villanov.*
10. Qui longas remediorum FORMULAS præscribit, aut dolo peccat, aut ignorantia. *Trit.*
11. Qui miscet CONTRARIA, ægrum, pharmaco-
pœum, & se ipsum pessundat.
12. Plurima medicamenta elaboravit CHEMIA, sed nulla detexit.
13. Medicus NOTITIA PLANTÆ destitutus, de viribus ejusdem numquam juste judicavit.
14. Systemate, Qualitate, & Experientia eruitur omnis
USUS plantarum.
15. Regnum VEGETABILE præstantissima, LAPI-
DEUM durissima, ANIMALE paucissima produ-
cit Medicamina.

16. ESCULENTA conservant, VENENA restituant sanitatem.
17. Alimenta a Toxicis, uti Medicamenta a Venenis, non Natura sed DOSIS distinguit.
18. Omne NIMIUM, quamvis optimum, Naturæ inimicum est.
19. ADSUETA conservant, MUTATA frangunt Naturam.
20. CONTRARIA contrariis, & MORBI MOREIS curantur.
21. Tituli REMEDIA, Pyxides Venena habent. *Agripp.*
22. Medicamentis uti, nisi in vehementibus malis, SUPERVACANEUM est. *Cels.*
23. Medicamenta HEROICA, in manu imperiti, sunt uti gladius in dextra furiosi. *Trit.*
24. Ubi UNICA VIA salutis, ea licet cum periculo est tentanda.
25. Satius est ANCEPS experiri remedium, quam nullum.
26. Quos Ratio non curavit, sæpe curavit TEMERITAS. *Cels.*
27. Jus vitæ sui ipsius MEDICO sapienti tradat æger.
28. Natura arte adjuta, interdum facit MIRACULA.
29. Felix est iste pulvis, qui venit TEMPORE Criseos.
30. NATURA repugnante, Medicina nihil proficit. *Cels.*
31. PRUDENTIS est MEDICI primum, eum, qui servari nequit, non attingere, ne videatur occidisse, quem ipsius fors interemit. *Cels.*

T E R M I N I .

PONDERA.

Gr. GRANUM I. - - - - - GUTTA ſepe
aqualis grano.

℞. SCRUPULUS 20. - - - - - Grana 20.

ʒ. DRACHMA 60. 3. Scrupuli 3.

ʒ. UNCIA 480. 24. 8. Drachmae 8.

℔. LIBRA 5760. 280. 96. 12. I. Unciae 12.

Gr. ℞. ʒ. ʒ. ℔.

P. PUGILLUS quod 3 digitis capitur. Drachma I.

M. MANIPULUS quod manu com-
prehend. Pugilli 4. ſ. ʒβ.

F. FASCICULUS - - - - - Manipuli 12.

Ch. COCHLEARE - - - - - Uncia I.

Q. MENSURA Quadrans Libra I.

SIGNATURÆ a nobis uſitatæ.

∇ AQUA deſtillata.

☿ SPIRITUS.

⊙ OLEUM expreſſum.

⊙ OLEUM coctum.

⊙ OLEUM ſtillatitium.

⊙ OLEUM empyreumaticum.

⊕ TINCTURA.

⊕ PULVIS.

Radi-

Radices V. APERIENTES majores.

Apii, Petroselini, Fœniculi, Rusci, Asparagi.

Radices V. APERIENTES minores.

Rubiæ, Graminis, Ononidis, Eryngii, Capparidis.

Herbæ V. EMOLLIENTES.

Althææ, Mercurialis, Parietariæ, Brancæ urfi, Betæ.

Herbæ V. CAPILLARES.

Capill. vener, Scolopendræ, Ceterach, Trichomanis, Rutæ murar.

Flores IV. CORDIALES.

Borraginis, Buglossæ, Rosæ, Violæ.

Semina IV. CALIDA majora.

Carvi, Cymini, Anisi, Fœniculi.

Semina IV. CALIDA minora.

Ammi ver., Amomi ver., Apii, Dauci sylv.

Semina IV. FRIGIDA majora.

Cucurbitæ, Citrulli, Melonis, Cucumeris.

Semina IV. FRIGIDA minora.

Lactucæ, Cichorei, Endiviæ, Portulacæ.

D O S E S .

Agarici - - -	ʒj.	Jalapæ Radix. -	ʒʒ.
Decoct. - - -	ʒjv.	infus. ▽. ʒij. ☉.	ʒj.
Extract. - - -	ʒij.	Essentia - - -	ʒv.
Aloes Substantia	ʒj.	Resina - - -	ʒʒ.
Extractum	ʒʒ.	Extract. - - -	ʒj.
Afari [†] gross. ʒij. tenuiss.	ʒʒ.	Ipecacuanh. Pulv.	ʒij.
Extractum - - -	ʒʒ.	Decoctum	ʒjv.
Fol. subst. NVj. inf. NViiij.		Ireos Rad. Succ.	ʒj.
Bryoniæ Rad. ʒij. Decoct.	ʒj.	Jugulandis ament.	Gr. jv.
Carthami Semina - - -	ʒj.	Mannæ - - -	ʒjʒ.
Cassia Pulpa - - -	ʒj.	Mechoacan. Rad.	ʒʒ.
Colocynthis Extract.	Gr. jv.	Myrobalan. subst.	ʒj.
Croci Substant. - - -	ʒj.	Decoct. - - -	ʒij.
Tinctur. - - -	ʒʒ.	Opopanax.	ʒʒ.
Extract. - - -	ʒʒ.	Opium crudum	Gr. j.
Cucum. asinin. Rad.	ʒj.	Extract. - - -	Gr. v.
Elaterii Extract.	ʒj.	Tinctura - - -	ʒʒ.
Resina	Gr. ij.	Laud. liqu. - - -	ʒʒ.
Ebuli Cortex - - -	ʒj.	Papaver. Diacodium.	ʒj.
Semina - - -	ʒj.	Rhæadis Tinct.	ʒij.
Efulæ Cortex - - -	Gr. jv.	Polypodium	ʒjʒ.
Euphorbium	Gr. jv.	Rhabarb. Radix	ʒj.
Fumariæ Succus - - -	ʒj.	Essentia - - -	ʒj.
Gnidii Grana - - -	Gr. jv.	Extract. - - -	ʒj.
Gratiolæ Pulvis	ʒij.	Ricini Semina	Gr. jv.
Succ. insp. ʒʒ.		Rosarum solut. syrup.	ʒjʒ.
Guttæ Gum. - - -	Gr. xvj.	Sagapenum - - -	ʒʒ.
Sulphurat. Gr. vj.		Scammon. crud.	Gr. viij.
Hellebor. nigr. Rad.	ʒj.	Diacrid.	ʒʒ.
Decoct. ʒiij.		Resina.	ʒʒ.
Extract. ʒʒ.		Senna Substant.	ʒj.
Hermodactylus	ʒij.	Decoct. - - -	ʒʒ.
Mat. Med. Contracta.		I	Ex-

<i>Extract.</i>	℥j.	Confect. Hamech.	℥jv.
Soldanella <i>subst.</i>	℥j.	<i>Elect.</i> Lenitiv.	℥j.
Spinæ cervin. <i>Bacc.</i>	℥ij.	Diaphœn.	℥jv.
<i>Syrup.</i>	℥j.	<i>Extr.</i> Panchym.	℥℔.
Tabaci <i>Extract.</i>	Gr. ij.	<i>Pil.</i> Cochix	℥℔.
Tamarind. <i>pulp.</i>	℥jv.	<i>Pulv.</i> Cornach.	℥j.
<i>Decoct.</i>	℥ij.	<i>Syr.</i> Cichor. c. rheo.	℥j.
Turbit	℥j.	<i>Troch.</i> Alhand.	Gr. jv.

SIMPLICIA.

RADICES primo vere eradicandæ, antequam folia germinant, conscindendæ in taleos, siccandæ in umbra

LIGNA colligenda tempore hÿmali, findenda mox.

STIPITES dicuntur rami arborum, qui colligendi tempore vernali, dum folia incipiunt erumpere.

TURIONES sunt novelli caules, vel rami, qui nondum folia protulere, colligendi antequam indurescant.

CORTICES tempore vernali desumendi, dum facillime a ligno secedunt aut hyeme.

HERBÆ colligendæ quando incipient florere, mox exsiccandæ in umbra suspensæ.

FOLIA legenda postquam diffloruit, sed antequam semina maturavit planta.

FLORES colligendi quamprimum dehiscere incipiunt, ante casum pollinis antherarum.

Depurgati flores desumuntur absque calyce & pistillo, sola Corolla servata.

ANTHERÆ colligendæ antequam pollinem dimittant.

FRUCTUS legendi dum pericarpia sponte sese aperire incipient.

SEMINA colligenda dum sponte a planta secedant.

Semina valent quamdiu aquæ immissa fundum petunt; natantia vero rejicienda, paucissimis exceptis.

SUCCI sua sponte vel arte adjuti exstillant.

GUMMI solvitur ∇ , non \textcircled{O} ;

igne & liquefcit aut flagrat.

RESINA solvitur \textcircled{O} , non ∇ ;

igne & liquefcit & flagrat.

GUMMI-RESINA solvitur \ddagger , partim ∇ , partim \textcircled{O} .

EXPRESSI-SUCCI, lento igne inspissentur, antequam asservantur.

P R Æ P A R A T A .

- AQUA.** Plantæ (absque prævia fermentatione) cum Aqua fontana destillantur e vesica cuprea per alembicum stanno obductum.
- SPIRITUS,** plantæ uti Aqua destillantur.
- FERMENTATUS.** Plantis contusis affundatur parum aque calentis, addito fermento; stet in vase patulo loco calido, ad justam fermentationem, destillentur.
- VINOSI.** Destillantur ut prius, vino loco aquæ, absque fermentatione.
- SPIRITU VINI** forti fiat destillatio, uti vinosi, qui ex plantis aromaticis fiunt.
- OLEUM** in Officinis quadruplex asservatur.
- STILLATITIUM.** Plantæ subsicce macerantur in aqua per triduum, addito parum salis, destillantur more aque e vesica ad $\frac{1}{7}$ repleta, oleum dein supernatans separetur. Vel ex spiritu fermentato, aqua debilitato, sumatur.
- EMPYREMATIUM.** Plantæ resinosa destillantur per Retortam sive per descensum.
- COCTUM.** Herbe macerantur in oleo expresso (olivarum), dein coquatur lente ad humidam consumptionem, exprimatur, coletur.
- EXPRESSUM.** Semina contusa, calefacta in sartagine, agitata ne ustulentur, excepta facculo lineo, submissa prælo calido exprimantur.
- SAL. CINERES,** Plantæ recentes in Sartagine, lamina ferrea tecta, lente comburantur ad perfectos cineres.
- FIXUM.** Cineres extrahantur aqua fontana, aqua decantetur, filtretur, evaporetur ad siccitatem, parum calcinetur, solvatur aqua, coquatur ad pelliculam, crystallifetur.
- ESSENTIALE.** Succus herbe recentis filtretur, in vitro lente evaporetur ad $\frac{1}{3}$ residuum, reponatur in olla. tectum oleo expresso, stet per octo menses. sal crystallifatum separetur, cito aqua frigida abluatur & leniter exsicetur.

- TINCTURA AQUOSA.** Speciebus siccis cum sale affundatur aqua tepida, digerantur in loco tepido, extrahet aqua colorem, saporem; decantetur.
- SPIRITUOSA.** Speciebus siccis effundatur Spiritus vini, stent in loco tepido, vase clauso, extrahet colorem, saporem, odorem; decantetur, filtretur.
- ESSENTIA** est Tinctura spiritiuosa magis saturata & minus pellucida.
- ELIXIRIUM.** Essentia maxime saturata ex variis diversis mixtis; hinc maxime opaca.
- EXTRACTUM AQUOSUM.** Tinctura aquosa plantæ evaporetur ad consistentiam.
- SPIRITUOSUM.** Tinctura spiritiuosa evaporetur ad consistentiam.
- AQUOSO-SPIRITUOSUM.** Plantæ siccæ digerantur in Spiritu vini, exprimatur, filtretur, servetur *Tinctura Spirituosa*. Residuum aqua fontana digeratur, coquatur, filtretur, expressum aquosum albumine clarificetur, fervetur *Tinctura Aquosa*. Mixta Tinctura aquosa & spiritiuosa, lento igne evaporetur ad consistentiam.
- SYRUPUS.** Plantarum succo aut infuso ℞. adde Sacchari albi ℞j. f. unica ebullitione Syrupus.
- ROB.** Baccarum succi depurati ℞iv. Sacchari ℞j. coque in vase figulino ad mellis consistentiam.
- CONSERVA.** Plantis recentibus incis, adde Sacchari albi duplum, contuso probe in mortario marmoreo, fervetur in vitro.
- CONDITUM.** Radix f. Fructus carnosus, maceratur tribus diebus, aqua quotidie renovata, coque in aqua, cocta, aqua frigida abluatur, affunde Saccharum ad consistentiam Syrupi coctum.
- CONFECTIO.** Semina integra immittantur aheni confectorio, super ignem collocato, affunde Sacchari clarificati cochlearia, moveatur supra ignem continuo. Preparatio hec committitur plerumque Sacchari confectoribus.

COMPOSITA.

- PULVIS.** Herbae siccae comminutae in farinam cribratam.
- ALCOHOL** est Pulvis subtilissimus.
- SIEF.** Pulvis pro oculis.
- DENTIFRICIUM.** Pulvis pro dentibus.
- SUFFITUS.** Pulvis grossus spargendus supra prunas pro fumo.
- SPECIES.** Plantae siccae minutim conscissae.
- SACCULUS.** Species & Pulveres fragrantēs, siccae, mixtae, in Sacculo applicatae.
- Cucupha.* Sacculus pro capite.
- EMPLASTRUM.** Massa in Magdaleones cylindricos formata, consistentia in frigido solida, in calido liquefcente, linteo inducenda, cuti tenaciter adherens, composita ex Cera, Sebo, Resinis, Oleis, Pulveribus.
- UNGUENTUM.** Emplastrum mellis consistentia, pingue, calore liquefcentis, non tenaciter adherens.
- LINIMENTUM.** Unguentum olei consistentia.
- Collyrium* Linimentum pro oculis.
- CATAPLASMA.** Puls cocta ex speciebus & pulveribus in liquore, externe adplicanda.
- BOLUS.** Massa consistentia pultis densioris ex Pulveribus, Syrupo aut Rob.
- ELECTUARIUM.** Massa consistentia conservae, ex speciebus, s. Pulveribus, Syrupis.
- PILULA.** Massa emplastri consistentia, redacta in globulos, ut integri deglutiantur.
- SUPPOSITORIUM.** Massa pilularis digiti figura, Recto introducenda.
- PESsus.** Suppositorium pro vagina uteri.
- TROCHISCUS.** Pasta orbicularis signata ex pulvere & mucilagine, in umbra siccata,

MORSULUS. Placenta rigida ex pulveribus. & saccharo ad consistentiam tabulati cocto, effusa supra laminam.

ROTULA. Morsula subrotunda, (Succo sæpe imprægnata), effusa supra laminam in orbiculos.

EXPRESSIO. Succus expressus ex Plantis tenellis succosis vernalibus, frigide propinandus.

EMULSIO. Lac paratum per contusionem ex Cotyledonibus cum aqua, modica expressione.

GUTTULA. Liquores spirituosi, guttatim propinandi.

HAUSTUS. Potus ex variis aquis mixtis.

JULEPUS. Haustus ex aquis, Syrupo & acido.

MIXTURA. Haustus ex aquis, Pulveribus & Saccharato.

INFUSUM. Species aquę fervidæ inditæ, ut calida aqua absque ebullitione proprietatem extrahat.

DECOCTUM. Species aqua aut vino coctæ, ut liquor ebulliens extrahat proprietates.

GARGARISMA. Decoctum aut haustus pro collutione faucium.

ENEMA. Decoctum tepide injiciendum cavitati mediante Syringa.

Clystma est enema per anum injiciendum.

EPITEMA. Decoctum corpore bibulo applicandum calide.

BALNEUM. Decoctum calidum cum Herbis, pro corporis humectatione externa.

SEMICUPIUM. Balneum pro partibus pectore inferioribus.

PEDILUVIUM. Semicupium pro pedibus.

VAPOR. Halitus balnei ex olla per fellam perforatam.

V I R E S.

Qualitates s. Principia Vegetabilium vim & actionem suam exerunt in corporis humani vel *Liquida*, vel *Solida*, vel ex Solidis Liquidisque composita *Viscera*.

LIQUIDA vel evacuando vel alterando.

SOLIDA vel in fibras Nerveas vel Musculares agendo.

SOLIDO LIQUIDA vel Internis vel Externis medendo.

		<i>Classes.</i>	<i>Ordines.</i>
MEDICA- MENTA agunt vel in	Liquida	EVACUATORIA. e corpore exterminantia.	Purgantia. Borborygmica. Pellentia. Pituitosa.
		ALTERANTIA. massam sanguineam emendantia.	Discrasiva. Diathetica.
	Solida	NERVINA. in nervos agentia.	Orgastica. Convulsiva. Excitantia. Stupefacientia. Phantastica.
		MUSCULARIA. in musculosas fibras agentia.	Relaxantia. Corroborantia. Corrodentia.
	Solido- Liquida	VISCERALIA. viscera petentia.	Spirituosa. Biliofa. Mucaginosa. Venerea.
		TOPICA. externe applicabilia.	Consolidantia. Discutientia. Arcentia.

Classis I.

EVACUANTIA.

I. PURGANTIA.

evacuantia liquida intra tubum intestinalem contenta.

1. EMETICA *Vomitoria* 97.
evacuant ventriculum per Oesophagum.
2. DRASTICA 31.
evacuant intestina & ventriculum per anum violentissime.
3. CATHARTICA *Purgantia* 71.
evacuant intestina per anum moderate.
4. ECCOPROTICA 32. *Laxativa, Laxantia.*
evacuant intestina per anum debilitissime.

II. BORBORYGMICA.

evacuantia flatus intra tubum intestinalem contentos.

5. FLATULENTIA 46.
Flatibus abdomen distendunt.
6. RUCTATORIA 77.
Flatus per Oesophagum expellunt.
7. CARMINATIVA 18.
Flatus per anum expellunt.

III. PELLENTIA. 68.

evacuantia in Vasis contenta per truncum.

8. DIAPHORETICA 28. *Perspirantia.*
expellunt per Transpirationem.
9. SUDORIFERA 89.
expellunt per Sudorem.
10. DIURETICA 30.
expellunt Urinam.
11. EMMENAGOGA 35.
expellunt Menstrua.
12. ABORTIVA 1.
expellunt Foetum.

IV. PITUITOSA.

evacuantia secreta per caput.

13. ERRHINA 37. *Ptarmica* 70.
Mucum e naribus eliciunt.
14. SIALAGOGA 39. *Apophlegmatifantia; Masticatoria.*
Salivam ex Faucibus & ore eliciunt.
15. EXPECTORANTIA 41.
Screatum e Bronchiis eliciunt.

Clas-

Classis II.

ALTERANTIA.

I. DISCRASIACA.

alterantia humorum qualitatem acidam aut alcalinam.

16. ANTIPHLOGISTICA.
Putrescentiam aquoso diluunt.
17. REFRIGERANTIA 72.
Putredinem acido emendant.
18. BALSAMICA 14. *Abstergentia*.
Putredini amaro resistunt.
19. ANTACIDA 8.
Acido amaritie resistunt.
20. ABSORBENTIA 2.
Acidum absorbendo infringunt.

II. DIATHETICA.

alterantia humorum Consistentiam & Miscelam.

21. RESOLVENTIA 75.
Densa attenuant.
22. INCIDENTIA *Attenuantia*.
Viscida attenuant.
23. MUNDIFICANTIA 62 *Diluentia* 29 *Aperientia*.
Impura lavant.
24. EDULCORANTIA 75.
Acria edulcorant.
25. DEMULCENTIA 27. *Temperantia*.
Acria frangunt.
26. OBTUNDENTIA 66.
Acria involvunt.
27. LUBRICANTIA 59. *Mucilaginoso*.
Acria inviscant.
28. INSPISSANTIA 55.
Teauia combinant.

Classis III.

NERVINA.

I. ORGASTICA.

augentia Functiones vitales.

29. ALEXITERIA 4.
Halitum frgrantem reddunt.
30. STIMULANTIA 85.
Secretiones incitant.
31. CALEFACIENTIA 16.
Calorem adaugent.
32. NUTRIENTIA 65. *Alimentosa*.
Corpus restaurant.
33. ANALEPTICA 6.
Viros instant.

2. CONVULSIVA.

causantia nervorum convulsiones.

34. TUSSICULOSA 100.
Pulmones convellunt.
35. SINGULTUOSA 100.
cardiam convellunt.
36. STERNUTATORIA 84.
Diaphragma convellunt.

3. EXCITANTIA.

mutantia Mentem,

37. EXHILARANTIA 40.
Animum addunt.
38. INEBRIANTIA 53. *Fatuantia, Temulentia, Phantastica*,
Judicium confundunt.

4. STUPEFACIENTIA.

Suffocantia oscillationem.

39. PAREGORICA 67.
Orgasnum sedant.
40. ANODYNA 7. *Antispasmodica*,
Dolorem mitigant.
41. NARCOTICA 63.
Mentem stupefaciunt.
42. HYPNOTICA 51. *Soporifera*,
Soporem inducunt.

Classis IV.

MUSCULARIA.

I. RELAXANTIA.

Laxantia tonum Fibrae musculosae;

43. HUMECTANTIA 50.
aquofo relaxant.
44. EMOLLIENTIA 36.
oleofo relaxant.
45. IMPINGUANTIA 52.
chylofo relaxant.

2. CORROBORANTIA.

Firmantia tonum Fibrae musculosae;

46. EXSICCANTIA 43.
Siccando corroborant.
47. TONICA 94. Corroborantia 24.
amaro firmant.
48. ADSTRINGENTIA 3. Coriaria 23.
Styptico defant.
49. SOPHISTICANTIA 80.
Genitalia adstringunt.

3. CORRODENTIA.

50. ABSTERGENTIA Saponacea 78.
gluten fibrarum abstergunt.
51. COSMETICA 26.
Superficiem fibrarum abrasunt.
52. SEPTICA inflammatoria. 54. Caustica.
Fibras inflammant.
53. VESICATORIA 95. Excoriantia. 39. Exurentia.
Exulcerantia. Corrosiva 25.
Fibras corrodunt.

Classis V.

VISCERALIA.

I. SPIRITUOSA.

Nervos excitantia.

54. CEPHALICA 20. *Nervina* 64.
caput confortant.
55. CARDIACA 17. *Cordialia*.
cor corroborant.

2. BILIOSA.

Bilem augentia.

56. HEPATICA 49.
Hepar petunt, bilem generant.
57. SPLENICA 82.
Splenem petunt? corroborant.
58. STOMACHICA 86.
Orexin excitant.

3. MUCAGINOSA.

Pulmones corroborantia lubricantiaque.

59. BECCHICA 15. *Thoracica*.
Muco acriusculo pulmone dicata.

4. VENEREA.

Genituræ faventia.

60. APHRODISIACA 12.
Venerem excitant.
61. UTERINA 98.
Fœtui favent.
62. LACTIFERA 56. *Galactophora*.
Lac adaugent.

T O P I C A.

I. C O N S O L I D A N T I A.

Solutionem continui medicantia;

63. VULNERARIA 99. *consolidantia.*
consolidant vulnera.
64. GLUTINANTIA 48.
conglutinant citius vulnera.
65. MATURANTIA 60. 104.
Pus movent.
66. DIGERENTIA 104. *Digestiva.*
Pus maturant.
67. SARCOTICA.
carnem, peregrinam auferendo, generant.
68. CATHÆRETICA.
Hyperfarcosin auferunt.
69. CICATRISANTIA *Epulotica?*
ulcera consolidata siccant.
70. SISTENTIA *Ischema.*
Sanguinem sistunt.

2. D I S C U T I E N T I A.

Humores retundentia;

71. REPELLENTIA 74.
Materiam amendant.
72. LACTIFUGA 57.
Lac minuunt.
73. STERILITANTIA 83.
Imprægnationem præpediunt.

3. A R G E N T I A.

Animalculis noxia.

74. ANTHELMINTICA 9.
Vermes enecant.
75. EXANTHEMATICA 102. *Bezoartica?*
Acaros expellunt.
76. PHTHIRIACA 101.
Pediculos occidunt.

CLASSIS I.

MONANDRIA

MONOGYNIA.

1. **AMOMUM** scapo radicato, spica ovata. *Hort. cliff. 3. Fl. Zeyl. 3. Hort. Ups. 1.*

INSCHI. Rheed. mal. II. p. 21. t. 12.

LOC. INDIA orientalis nunc JAMAICA.

Perennis, fera.
PHARM. ZINGIBERIS COMMUNIS Radix ℥j.
condita cum vel sine Brodio.

ALBI Radix ℥j. *optima,*
condita cum vel sine Brodio.

QUALIT. fervida, acris, aromatica, subfragrans.
culinaris.

VIS. calefaciens, (*recens ecoprotica, Stomachica,*
stimulans.)

USUS. Colica, Diarrhoea, Hysteria.

COMP. Andromach. Mithrid. Diascord. Benedict.
 Hamech, Diafatyrium. Alhandal. *troch.* Agaric.

2. **AMOMUM** scapo bracteis alternis laxis caule brevior. *Fl. Zeyl. 4.*

ELETTARI 2. Rheed. mal. II. p. 9. t. 6.

LOC. Malabaria, Zeylona. Perenn. Peregr.

PHARM. CARDAMOMI MINORIS (*fructus*)
non excorticatus, excorticatus, Semina, oo.

QUAL. fragrans, acris, fervida, aromatica, *Culinaris.*

VIS. stimulant, calefaciens, nervina, pellens,
aphrodisiaca.

USUS. Anorexia, Morosis.

COMP. Andromach. Mithridat. Benedict. Diafatyr. ∇ Theriacal.

3. AMO-

144 MONANDRIA. MONOGYNIA.

3. AMOMUM caule ramofo.

GRANA PARADISI officin. *Bauh. pin. 413. Raj. hist. 1205. Barbara.*

LOC. Magdagafcar, Guinea, Zeylona.

Perennis, Peregrina.

PHARM. PARADISI GRANI Semina.

QUAL. præcedentis 2. fed acerrima. *Ravior.*

VIS. ftimulans, calefaciens.

USUS. Paralyfis.

COMP.

4. COSTUS. *Hort. cliff. 2. Fl. Zeyl. 5. Hort. Upsal. 2.*

TSIANA-KUA, *Rheed. mal. II. p. 15. t. 8.*

LOC. Malabaria, Zeylona, Brasilia, Surinama.

Perennis, fera.

PHARM. COSTI DULCIS Radix ꝑß.

ARABICI Radix ꝑß.

QUAL. calida, acris, amaricans, fragrans. *Ravior.*

VIS. ftimulans, calefaciens, diaphoretica, emmenagoga, diuretica urina violacea.

USUS.

COMP. Andromach. Mithridat. Philon. Orvietan.

¶ *Costum Dulcem & Arabicum ex eamque plantam officinalem cum no-*
eadem planta delumi plurimi ftatuunt, ultra eandem esse verofimile elt.

5. CURCUMA foliis lanceolatis utrinque acuminatis: nervis lateralibus numerosiffimis. *Roy. lugdb. 12. Fl. Zeyl. 7.*

MANJELLA-KUA. *Rheed. mal. II. p. 21. t. II.*

LOC. Amboina, Malabaria, Zeylona.

Perennis, peregrina.

PHARM. CURCUMÆ Radix ꝑß.

QUALIT. amara, luteo-tinctoria, cibaria *Indis.*

Ravior.

VIS.

Vis. resolvens, pellens, emmenagoga: urinæ tinctoria.

Usus. Icterus! Cachexia, Hydrops.

Comp.

6. KÆMPFERIA foliis ovatis sessilibus. Fl. Zeyl.

8. Hort. Clif. 2. t. 1. Hort. Ups. 2. an?

WANHOM. Kæmpf. amœn. 901. t. 902. an?

Loc. India Orientalis, Philippinæ. Perennis, fera.

PHARM. GALANGÆ MAJORIS Radix (Ingratior, intus pallida).

MINORIS Radix (fortior, intus ruffa)

QUAL. acris, aromatica, fragrans, amaricans, pungens magis Zingibere. Præstans.

Vis. calefaciens, stimulans, stomachica, emmenagoga.

Usus. Singultus! Vertigo! Vomitus marinus, Colica Lochialis.

Comp. Orvietanum, Aqua vitæ Matth. Pulvis nasalis.

Kæmpferiam hanc cum Galanga | concludimus; sed inquirent accuratam
eamdem esse ex Scrib. Botanicorum, | rius peregrinatores. Magni Usus est
modo non hallucinatio in Synonymis, | hæc radix in India patria.

7. KÆMPFERIA foliis lanceolatis petiolatis. Fl. Zeyl. 9.

MALAN-KUA, Rheed. mal. II. p. 17. t. 9.

Loc. Zeylona, Malabarica. Perennis, peregrina.

PHARM. ZEDOARIÆ LONGÆ Radix, Essent.

∇, Ω, ∞, Semina.

QUAL. subacris, aromatica, debile fragrans.

Frequens, præstans.

Vis. stimulans, calefaciens, nervina, stomachica, sudorifera.

Mat. Med. Contracta.

K Usus.

146 MONANDRIA. MONOGYNIA:
U_{SUS}. Hysteria, Asthma, Nausea!
C_{OMP}. Philonium. acet. Theriacal. ▽. Prophyla-
tica Aqua vitæ.

Ex hac planta *Zedoaria rotunda* | Sed hæc in nostris officinis non pro-
radix itidem colligi vulgo statuitur. | stat.

8. SALICORNIA articulis apice crassioribus obtusis.
SALICORNIA herbacea: *Fl. Sc. I.* Kali genicu-
latum *C. B.*

L_{OC}. Africa, Europa; Svecia *rarius*. *Annua, ma-
ritima, mansueta.*

P_{HARM}. ALCALI (SODA) Sal.

Q_{UAL}. salsa, acris. *Rarior.*

V_{IS}. stimulan, diuretica, emmenagoga, (*sal al-
cali fixum corrosivum.*)

U_{SUS}. Scabies, Abscessus, Scelotyrbe, Hyperfar-
cosis.

C_{OMP}. Sapo venetus, sal Seignette, Fel vitri.

Sal alcali e variis plantis mari-
timis falsisque conficiuntur variis, uti
ex *Mesembryanthemo* Ægypti; *Cheno-
podio* Hispani; *Salsola* Angli; *Salic-
cornia* Itali &c. quæ eundem fere

Usum præstant. Nostratibus nulla
aptior in hunc Usum planta, quam
dicta, quæ in Australi Europa fere
frutescit, apud nos vero annua est.

CLASSIS II.
DIANDRIA
MONOGYNIA.

9. JASMINUM foliis oppositis pinnatis *Hort. cliff.*
5. Hort. Ups. 5.
 JASMINUM vulgatius flore albo, *Bauh. pin. 397.*
 LOC. Malabarica. *Arbuscula, mansueta.*
 PHARM. JASMINI (Florum) ☉
 QUAL. suaveolens. *Externa.*
 VIS. uterina.
 USUS. Dyftocia.
 COMP. Pulvis Cyprius, Odoramenta.

Hi flores succedanei sunt *Nyffan* | liori Europa petuntur: & ubi hi de-
ihis, cumque nec *Jasmini* flores ex | ficiunt, *Philadelphi* flores fumantur:
 hortis nostris sufficiant, ab *Autra* |

10. OLEA foliis lanceolatis, ramis teretiusculis.
Hort. cliff. 4.
 OLEA fativa. *Bauh. pin. 472.*
 LOC. Hispania, Gallia, Italia, (cælo temperato)
Arbor mansueta, sterilis.
 PHARM. OLIVÆ (fructus) conditæ, Ol. expref.
 QUAL. ☉ pingue, blandum, insipidum, inodorum;
Condit. Austeræ. Culinaris.
 VIS. ☉ obtundens, emolliens. *Condit. tonica;*
stomachica.
 USUS. Morbi dolorifici, Colica, Rheumatismus,
 Tenesmus, Tuffis.
 COMP.

148 DIANDRIA. MONOGYNIA,
II. VERONICA spicis pedunculatis lateralibus,
caule procumbente.

VERONICA mas supina & vulgarissima. *Baub. pin.*
252. *quæ Fl. Suec. 8.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ aridæ. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. VERONICÆ Herba; *Conserva, Syrupus, Aqua.*

QUAL. stiptica. *Trita.*

VIS. adstringens, vulneraria, tonica.

USUS. Cachexia.

COMP.

12. VERONICA racemis lateralibus, foliis ovatis
planis, caule repente. *Fl. Suec. II.*

ANAGALLIS aquatica major (& minor), folio
subrotundo. *Baub. pin. 252.*

LOC. Europæ scaturigines. *Perennis, frequens.*

PHARM. BECCABUNGÆ Herba,
Conserva, Aqua.

QUAL. subinsipida, inodora, *Stabliana.*

VIS. Diuretica? Discutiens?

USUS. Scorbutus.

COMP.

13. SALVIA foliis lanceolato-ovatis crenulatis,
floribus spicatis, calycibus acutis. *Hort. cliff. 12.*
Hort. Upf. 10.

SALVIA major. *Baub. pin. 237.*

LOC. Italia, Narbona. *Perennis, olitoria, cicur.*

PHARM. SALVIÆ Herba, Δ , Ω , \circ ; Flores,
Semina.

QUAL. fragrans, amara. *Frequens, præstans.*

VIS. adstringens, tonica, nervina, stomachica.

USUS. Timor, Languor; Leuchorrhœa, Senectus.

COMP. ♁ sternutorius viridis.

14. SAL-

14. SALVIA foliis obtusis crenatis, bracteis sum-
mis majoribus coloratis. *Virid. Cliff.* 4.

HORMINUM fativum. *Baub. pin.* 238.

LOC. Apulia, Græcia. *Perennis, cicur.*

PHARM. HORMINI Semina.

QUAL. fragrans, amaricans. *Rarior, externa.*

VIS. mucilaginosâ.

USUS. Ophthalmia.

COMP.

15. SALVIA foliis rugosis oblongo-cordatis ferra-
tis: floralibus calyce longioribus. *Hort. Ups.* 10.

HORMINUM Sclarea dictum. *Baub. pin.* 208.

LOC. Syria. *Biennis, olitoria, mansueta.*

PHARM. SCLARÆ (GALLITRICHI) Herba.

QUAL. fragrans. *Rarior.*

VIS. fortior Salvia 13. stimulans, exhilarans, ster-
nutatoria, resolvens.

USUS. Leucorrhœa, Hysteria, Colica.

COMP.

16. ROSMARINUS. *Hort. cliff.* 14. *Hort. Ups.* 11.

ROSMARINUS hortensis angustiore, seu sponta-
neus latiore folio. *Baub. pin.* 217.

LOC. Narbona, Hispania, Galilæa. *Frutex, mansu.*

PHARM. RORIS MARINI HORTENSIS

Herba, ♀, ♂; Semina.

HISPANICI Herba.

ANTHOS Flores, *Conserva*, Ω (aqua Reg.
Hung.)

QUAL. fragrans. *Usitata, Heroica.*

VIS. excitans, nervina, tonica, resolvens.

USUS. Syncope, Asthma, Hysteria, Apoplexia
Tertiana.

COMP. Mel anthosatum.

17. VERBENA (tetrandra,) spicis filiformibus,
foliis multifido-laciniatis. *Hort. cliffort. II. Fl.*
Svec. 26.

LOC. Europa, nostraque Scania. *Annua. cicur.*

PHARM. VERBENÆ Herba, ∇.

QUAL. subinsipida, inodora. *Dubia, exoleta.*

VIS. adstringens, vulneraria.

USUS. Ophthalmia? Magia?

COMP.

18. GRATIOLA floribus pedunculatis, foliis lanceolatis ferratis.

GRATIOLA centauroides. *Baub. pin. 279.*

LOC. Gallia, Europa australior. *Perennis, palustris, mansueta.*

PHARM. GRATIOLÆ Herba ʒj.

QUAL. amara. *Eximia, cantu.*

VIS. purgans, vomitoria, emmenagoga, anthelmintica.

USUS. Dysenteria, Hydrocephalus.

COMP. Enemata.

TRIGYNIA.

19. PIPER foliis ovatis subseptinerviis glabris,
petiolis simplicissimis *Fl. Zeyl. 26.*

MOLAGO-CODI, *Rheed. mal. 7. p. 23. t. 12.*

LOC. India Orientalis. *Frutex, peregrinus.*

PHARM. PIPERIS NIGRI Fructus, ∞, ⊙

ALBI Fructus,

QUAL. fervida, acris, *culinaris.*

VIS. calefaciens, stimulan, stomachica, singultuosa, sternutatoria.

USUS. Tertiana, Conceptio, Odontalgia, Proci-dentia, Pediculi.

COMP.

COMP. Andromach. Mithrid. Diaphœnic. *Fl. bacc. lauri.*

20. PIPER foliis cordatis petiolatis sessilibusque .
Fl. Zeyl. 30.

CATTU-TIRPALI. *Rheed. mal. 7. p. 27. t. 14.*

LOC. India orientalis. *Frutex, peregrinus.*

PHARM. PIPERIS LONGI *Fructus.*

QUAL. fervida, acris.

VIS. calefaciens, stimulan, stomachica, singul-
tuosa.

USUS. Flatulentia.

COMP.

CLASSIS III.

TRIANDRIA

MONOGYNIA.

21. **VALERIANA** floribus triandris, foliis omnibus pinnatis. *Fl. Suec.* 30.

VALERIANA sylvestris major. *Baub. pin.* 164.

LOC. Europæ prata paludosa. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. VALERIANÆ MINORIS Radix ʒij.

QUAL. Suaveolenti-graveolens, amara. *Præstans.*

VIS. narcotica, sudorifera, diuretica, purgans.

USUS. Epilepsia, Hysteria, Hæmoptysis.

COMP.

22. **VALERIANA** floribus triandris, foliis cauliculis pinnatis, radicalibus indivisis. *Hort. ups.* 13.

VALERIANA hortensis. *Baub. pin.* 164.

LOC. Alfatia. *Perennis, cicur.*

PHARM. PHU. (VALERIANÆ MAJORIS) Radix, Herba.

QUAL. Antecedentis. *Exsoleta.*

VIS. Antecedentis.

USUS. Antecedentis.

COMP. Andromach. Mithridatium.

23. **VALERIANA** floribus triandris, foliis ovato-oblongis obtusis integerrimis.

NARDUS Celtica dioscoridis. *Baub. pin.* 165.

LOC. Helvetiæ, Styriæ, Liguriæ, Genuæ Alpes. *Perennis, peregrina.*

PHARM. SPICÆ CELTICÆ Radix, Flores.

QUAL. fragrans, acris, aromatica (plantæ fere emarcidæ.) *Ravior.*

VIS.

VIS. Diuretica, anthelmintica.

USUS.

COMP. Andromach. Mitridat. *Empl.* Meliloti.

24. IRIS corollis barbatis, caule foliis longiore multifloro. *Hort. cliff.* 18. *Hort. Ups.* 16.

IRIS vulgaris germanica f. sylvestris. *Baub. pin.* 30.

LOC. Germaniæ, Galliæ clivosa. *Cicur.*

PHARM. IREOS NOSTRATIS Radix, *Fœcula.*

QUAL. Acris. *Heroica.*

VIS. Diuretica! emmenagoga, errhina.

USUS. Hydrops! Oedema.

COMP.

β Varietas antecedentis (*auctoritate J. Baubin. Raji. Godofredi.*)

IRIS. Alba florentina. *Baub. pin.* 31.

LOC. Italia. *Perennis, mansueta.*

PHAR. IREOS FLORENTINÆ Radix.

QUAL. Fragrans. *Frequens.*

VIS. Expectorans, errhina, becchica, eccoprotica.

USUS. Hydrops.

COMP. Andromach. *Species DiaIreos. Troch. becchici, ☉ sternutorius. Ungu. pomatum.*

25. IRIS corollis imberbibus, petalis interioribus stigmatibus minoribus, foliis ensiformibus. *Fl. Suec.* 33.

ACORUS adulterinus. *Baub. pin.* 34.

LOC. Europæ nostræ paludes.

Perennis, vulgatissima.

PHARM. ACORI PALUSTRIS Radix.

QUAL. Inspida, subtiptica. *Rarior.*

VIS. Adstringens.

USUS. Scelotyrbæ.

COMP. *Elect. Diacori.*

26. IRIS

26. IRIS corollis imberbibus, foliis tetragonis. *Vir.*
Cliff. 6?

COLCHICUM radice siccata alba. *Bauh.* pin. 69.

LOC. Syria.

Perennis, mansueta.

PHARM. HERMODACLYLI Radix ʒij.

QUAL. Inodora, dulcescens, acris.

Dubia.

VIS. Purgans, mundificans.

USUS. Rheumatismus, Amaurosis.

COMP. Benedict. ☯ Artheticus, *Extr.* panchy-
magog.

Hermodactyli planta adhuc dubia plurimi; alii vero CHOLCHICUM
est. Hanc IREOS speciem pro Her- foliis undulatis parentibus. *Hart.*
modactylo habent Tournesfortius & *Cliff.* 140.

27. CROCUS floribus fructui impositis: tubo lon-
gissimo, *Roy. Lugdb.* 41. *Hort. Ups.* 15.

CROCUS sativus. *Bauh.* pin. 65. Crocus alpinus
autumnalis, *C. B.*

LOC. Helvetiæ, Pyrenæor. Lusitaniæ, Traciæ Alpes.

Perenn. cicur.

PHARM. CROCI ORIENTALIS (stigma) ʒj.β.

BRITANNICI (stigma) pulvis ʒβ.

Tinct. ʒjβ. *Extractum.* gr. XV.

QUAL. Suaveolens, luteo-tinctoria, aromatica.

Culinaris, heroica.

VIS. Anodyna, exhilarans, resolvens, uterina,
pellens, emmenagoga.

USUS. Icterus, Dysmenyria, Vomitus.

COMP. Andromach. Mithridat. Philon. Benedict.

Orvietan. Hiera, *Confect.* Hyacint; ☯ Comitiss;

Troch. Carabe; Laudan; *Elix.* propriet; *Pil.* am-

mon; *Pil.* ruffi. *Pil.* cynogloss; ☉ Scorp. mag.

Ung.

TRIANDRIA MONOGYNIA, 155

Ung. aureum. Empl. Oxycroc. Empl. melilot.
Empl. galban. Empl. diachyl. compos.

28. TAMARINDUS. Sloan, jam. 147. Hort, Cliff.
18,

BALAM-PULLI. Rheed. mal. I. p. 39. t. 23.

Loc. India utraque, Ægyptus, Arabia.

Arbor, fera.

PHARM. TAMARINDI Fructus, Pulpa. ℥iij.

QUAL. Acidula.

Eximia.

VIS. Eccoprotica, refrigerans,

USUS. Febres phlogistica.

COMP. Elect. cathol. Elect. lenitiv. Conf. hamech.

29. CYPERUS culmo triquetro folioso, panicula
foliosa supra-decomposita, pedunculis nudis, spi-
culis alternis, Roy. Lugdb. 50.

CYPERUS odoratus, radice longa s. Cyperus offi-
cinarum. Bauh. pin. 14. Scheuch. hist. 378.

Loc. Gallia, Italiae paludes. Perennis, mansueta.

PHARM. CYPERI LONGI Radix.

QUAL. Fragrans, calida.

Exoleta.

VIS. Diuretica, emmenagoga.

USUS. Ulcera uteri, velicæ, oris,

COMP.

30. CYPERUS culmo triquetro subnudo, umbel-
la decomposita, spiculis alternis linearibus. Fl.
Zeyl. 36.

CYPERUS Orientalis major, Bauh. pin. 13. theatr.
208.

Loc. Ægyptus, Syria.

Perennis, peregrinus.

PHARM. CYPERI ROTUNDI Radix.

QUAL. Fragrans, calida.

Exoleta.

VIS. Antecedentis debilior,

USUS.

USUS.

COMP. *Troch.* capparidis; *Empl.* meliloti.

Cyperus rotundus si idem cum *Cy-* | *Scheuch. gram.* 391. tum certo Syno-
pero orientali, radice *olivari*, spicis | nymos est *Cyperus Ceylanicus*.
longis e spadiceo purpurascensibus.

DIGYNIA.

31. **L**AGURUS paniculæ spiculis conjugatis ovatis:
Fl. Zeyl. 465.

GRAMEN. Dactylon aromaticum, multiplici pa-
 nicula, spicis brevibus tomento candicantibus ex
 eodem pediculo binis. *Pluk. alm.* 175. t 190. f. 1.

LOC. Arabia. *Perennis, peregrinus.*

PHARM. SCHOENANTHI Herba.

QUALIT. Suaveolens, aromatica. *Exoleta.*

VIS. Emenagoga, carminativa.

USUS. Vomitus.

COMP. *Andromach.* *Mitridat.*

32. LAGURUS paniculæ racemis supradecomposi-
 tis proliferis. *Fl. Zeyl.* 45. an?

CALAMUS. Odoratus Matthioli. *Baub. pin.* 17?

LOC. Alexandria. *Perennis, peregrina, dubia.*

PHARM. SPICÆ (INDICÆ) NARDI Ra-
 dix.

QUALIT. suaveolens, fragrans, aromatica.

Eximia, insueta.

VIS. Alexiteria, cordialis, stomachica, anthel-
 mintica.

USUS. Debilitas, Hæmorrhagia.

COMP. ♂ *Diarhodon*, *Andromach*, *Mithridat.*
Phi-

Philonium, Benedicte, *Hiera picra*, *Trochif. hedyeroi*, *Ung. martiatum*, *Ung. nardinum*.

SPICE NARDI planta etiam- hior visa, quam *Calamus odoratus*
num incognita est, mihi nulla simi- *Marthioli*.

33. SACCHARUM *Hort. cliff. 26. Hort. Ups. 19.*
ARUNDO. Saccharifera *Bauh. pin. 18. Sloan. jam.*
I. p. 108. t. 66.
LOC. *Indiæ utriusque, Canariar. inundata.*

PHARM. SACCHARI *canariense, candidum, album, rubrum. Farinaceum, album, griseum. Penidium, Perlatum, Rubrum. Taberzeth. Syrupus.*

QUAL. *Dulcissima, inodora, mitissima. Culinaris, usitatissima.*
VIS. *Edulcorans, relaxans, calefaciens, expecto-*
rans.

USUS.

COMP. *Omnes Confectiones, Conditæ, Conservæ, Syrupi.*

34. PANICUM *panicula laxa flaccida, foliorum vaginis pubescentibus, Hort. cliff. 27. Hort. Ups. 20.*

MILIUM *semine luteo & albo. Bauh. pin. 26. theatr. 502.*

LOC. *India. Annum, cicur.*

PHARM. MILII *Semina.*

QUAL. *Farinacea, infipida. Culinaris, exoleta.*

VIS. *Nutrients, flatulenta.*

USUS.

COMP.

35. HORDEUM. Flosculis lateralibus masculis muticis; angularibus imbricatis. *Hort. Ups.* 23.

HORDEUM. Distichum *Baub. pin.* 23. *theatr.* 440.

LOC. Annum, sereale, vulgare.

PHARM. HORDEUM mundatum, excorticatum, perlatum. *Acetum vulgare*, (distillatum)

Cerevisia antiqua, gedanensis (Pryssing.)

QUAL. Farinacea, insipida. *Culinaris.*

VIS. nutriens, refrigerans. *Aceti* resolvens, refrigerantissima.

USUS. † Inflammatio, *cerevis.* Contusio.

COMP. *Loboc hordeatum. Syrupus acetosus.*

36. TRITICUM radice annua, glumis ventricosis lævibus imbricatis submuticis. *Hort. Ups.* 21.

TRITICUM. Hybernum, aristis carens. *Baub. pin.* 21. *theatr.* 352.

LOC. *annuum, cereale, frequentissimum.*

PHARM. AMYLUM, *Pulvis Cyprius.*

QUAL. Farinacea, insipida.

VIS. Acescens, mucilaginosa.

USUS. Externus.

COMP.

37. TRITICUM radice repente, foliis viridibus. *Fl. Lapp.* 33. *Suec.* 105.

GRAMEN. Caninum repens vulgatius. *Moris. hist.* 3. p. 118. f. 8. t. 1. f. 8.

LOC. Europæ nostræ ruderata.

Perenne, vulgatissimum.

PHARM. GRAMINIS Radix, ∇.

QUAL. Dulcis, inodora. *usitata.*

VIS. Nutriens, diuretica, mundificans.

USUS. Sterilitas.

COMP. *Radices V. aperientes minores.*

38. AVENA calycibus dispermis, feminibus lavi-
 bus. Hort. cliff. 25. Hort. Ups. 20.
 AVENA nigra. Bauh. pin. 23. theatr. 469.
 LOC. Asia. Annuæ, cerealis, frequentissima.
 PHARM. AVENA excorticata.
 QUAL. Farinacea, insipida. usitatissima.
 VIS. Refrigerans magis quam Hordeum.
 USUS. Febres.
 COMP.

39. PHALARIS panicula subovata spiciformi, glu-
 mis carinatis. Hort. Ups. 19.
 PHALARIS major, semine albo. Bauh. pin. 28.
 LOC. Canaria, Hetruria, Hispania. Annuæ, cicur.
 PHARM. CANARIENSE Semen.
 QUAL. Farinosa.
 VIS. Nutriens.
 USUS. Aviculis.
 COMP.

CLASSIS IV.
TETRANDRIA
MONOGYNIA.

40. SCABIOSA corollulis quadrifidis, corollis radiatis, caule hispido. *Fl. Suec. III.*

SCABIOSA. Pratenfis hirsuta. *Bauh. pin. 269.*

LOC. Europæ nostræ prata, agri.

Perennis, vulgaris.

PHARM. SCABIOSÆ Radix, Herba, ∇, Sympus, Flores.

QUAL. Debilis.

usitata.

VIS. Diluens, alexiteria, becchica.

USUS. Scabies?

COMP.

41. SCABIOSA corollulis quadrifidis, caule simplici, ramis approximatis, foliis lanceolato-ovatis. *Fl. Suec. II 2.*

SUCCISA glabra. *Bauh. pin. 269.*

LOC. Europæ prata humidiuscula.

Perennis, vulgariss.

PHARM. MORSUS DIABOLI Radix, Herba.

QUAL. *rd* dulcis, subamara.

Ravior.

VIS. Antecedentis.

USUS. Angina.

COMP.

42. AVICENNIA. *Fl. Zeyl. 57.*

ANACARDIUM. *Bauh. pin. 516. Oepata. Rheed. mal. 4. p. 95. l. 45.*

Loc:

LOC. Malabarica. *Arbor, peregrina.*

PHARM. ANACARDII ORIENTALIS
(Fructus.)

QUAL. Nuclei dulcis amygdali, putaminis acerrima.
Exoleta.

VIS. Nuclei nutriens, putaminis caustica.

USUS. Morosis, Oblivio.

COMP.

43. CAMPHOROSMA foliis hirsutis linearibus .
Daff. gen. 9.

CAMPHORATA Hirsuta. *Baub. pin. 436.*

LOC. Gallia Narbonensis, Sibiria. *Annua.*

PHARM. CAMPHORATÆ Herba.

QUAL. Suaveolens. *Inusitata.*

VIS. Nervina; resolvens, vulneraria, cephalica.

USUS. Hydrops, Hysteria, Coryza, Leuchorrhæa.

COMP.

44. RUBIA foliis fenis. *Hort. Cliff. 35. Hort. Ups. 23.*

RUBIA tinctorum sativa. *Baub. pin. 33.*

LOC. Monspelii, Danubii prata. *Perennis, mansueta.*

PHARM. RUBIÆ TINCTORUM Radix,
Tinctura.

QUAL. Rubra. *Ravior.*

VIS. Adstringens, pellens, diuretica, tinctoria,
ossa tingens.

USUS. Contusio.

COMP. Radices V. aperientes minores, Ungu. portabile.

45. ASPERULA foliis octonis lanceolatis, floribus fasciculatis pedunculatis. *Fl. Suec. 114.*

Mat. Med. Contracta.

L

ASPE-

162 TETRANDBRIA MONOGYNIA.

ASPERULA f. Rubeola montana odorata. *Baub. pin. 334.*

Loc. Europæ sylvæ umbrosæ, nobis præsertim Scania. *Perennis, frequens.*

PHARM. MATRISYLVÆ Herba.

QUAL. Ambrosiaca. *Rarior.*

VIS. Diluens, diuretica.

USUS. Exanthemata, Scabies.

COMP.

46. GALIUM foliis octonis linearibus, ramis, floriferis brevibus. *Fl. Snec. 116.*

GALLIUM luteum. *Baub. pin. 335.*

Loc. Europæ nostratis præta, *Perennis, vulgatissima.*

PHARM. GALLII LUTEI Herba, (Coma potius)

QUAL. Suaveolens. *Rarior.*

VIS. Coagulans lac.

USUS. Hysteria *Juss.*

COMP.

47. HEDYOTIS foliis lanceolato-ovatis, floribus verticillatis. *Fl. Zeyl. 64.*

VALERIANELLA palustris, foliis nervosis oblongis. *Burm. Zeyl. 227. t. 108. f. 1.*

Loc. Zeylona. *Frutex; peregrinus.*

PHARM. AURICULARIÆ Herba.

QUAL. Suaveolens. *Ignota.*

VIS.

USUS. Cophosis.

COMP.

Auricularia hæc, quæ a Daleo pharm. officinas pharmaceuticas, cum igno-
160. tanquam specificum extollitur in rarenc Pharmacopœi plantam, quam
furditate, nondum introducta est in Marlovius adhibere solitus erat.

48. PENÆA foliis cordatis, acuminatis. *Roy. prod.* 399.

TITHYM. Myrsinitis specie arbuscula Æthiopica; folio pone elato basi in acutissimum mucronem subito desinente; capitulis origani. *Pluk. mant.* 160.

LOC. Æthiopia. *Frutex peregrinus;*

PHARM. SARCOCOLLÆ Gummi.

QUAL. Gummi-resina, rufescens, friabilis; amaricans, subdulcis, acris, inodora. *Rarior.*

VIS. Vulneraria, purgans; noxia.

USUS. Ophthalmia.

COMP. *Empl.* Opodeltoch.

49. PLANTAGO foliis ovatis glabris. *Hort. cliff.* 36. *Fl. Suec.* 122.

PLANTAGO latifolia major. *Bauh. pin.* 189.

LOC. Europa nostra. *Perennis; vulgatissima.*

PHARM. PLANTAGINIS LATIFOLIÆ

Radix, Herba, ▽, Semina.

QUAL. Insipida, herbacea, substiptica. *Rarior.*

VIS. Adstringens; vulneraria.

USUS. Ulcera.

COMP. Gargarismata.

50. PLANTAGO caule ramofo, foliis dentatis; spicis nudis. *Hort. Ups.* 28.

PSYLLIUM dioscoridis s. indicum; foliis crenatis.

Bauh. pin. 191.

LOC. Europa australis. *Annua; cicur.*

PHARM. PSYLLII Semina; *Mucilago.*

QUALIT. Mucilaginoso. *Rarior.*

VIS. Obtundens, refrigerans, consolidans, emolliens?

USUS. Ophthalmia, Dyfenteria; Raucitas.

COMP. Gargarismata; Clysmata.

- §1. SANGUISORBA spicis ovatis . *Hort. cliff.* 39.
Fl. Suec. 130.
 PIMPINELLA sanguisorba major . *Baub. pin.* 160.
 LOC. Europæ australioris, Gothlandiæque prata .
Perennis, cicur.
 PHARM. PIMPINELLÆ ITALICÆ Radix,
 (non Herba, non Semina.)
 QUAL. Austerâ . *Exoleta.*
 VIS. Adstringens, tonica.
 USUS. Hæmorrhagia, Dysenteria, Hydrophobia
Palmar.
 COMP.
- §2. TRAPA petiolis foliorum natantium ventricosis. *Fl. Suec.* 483.
 TRIBULUS aquaticus, *Baub. pin.* 194.
 LOCUS, Europæ australis aquæ limosæ .
Infrequens.
 PHARM. AQUATICÆ NUCIS (Fru-
 ctus .)
 QUAL. Dulcis . *Exoleta.*
 VIS. Adstringens, obstipans .
 USUS. Pleuritis.
 COMP. Ung. Agrippæ .
- §3. DORSTENIA scapis radicatis . *Hort. cliff.*
 32.
 DRAKENA radix . *Clus. exort.* 83.
 LOC. Perù, Mexico, Vera cruce, Inf. vincentii .
Perennis, peregrina.
 PHARM. CONTRAJERVÆ Radix.
 QUAL. Aromatica, subsuaveolens, amaricans .
usitata, prestans.
 VIS. Adstringens, stomachica, Alexiteria, Sudo-
 rificera,
 USUS.

U_SU_S. Febres omnes, Exanthemata, Dysenteria.

COMP. Compositæ.

Contrajervæ radicem esse speciem DORSTEMIÆ *Houstonia*, sed nu-
PASSIFLORÆ *Hernandus*, COM- per PSORALEAM foliis *digita-*
MELINÆ *Banisterus*, KÆMPFE- to-quinatis pro genuina Contrajervæ
RIÆ *Camellus*, ARISTOLO- alba a Cl. *Bernh. Jussieo*, habui.
CHIÆ *Sloanus* statuerunt; at

54. ALCHEMILLA foliis lobatis. *Fl. Suec.* 135.

ALCHIMILLA vulgaris. *Bauh. pin.* 319.

LOC. Europæ nostræ pascua ficciora.

Perennis, vulgarissima.

PHARMAC. ALCHIMILLÆ Radix. Herba,

Aqua.

QUAL. Styptica, inodora.

Rarior.

VIS. Vulneraria, sophisticans.

U_SU_S.

COMP.

55. CUSCUTA nuda repens filiformis. *Fl. Suec.* 138.

α CUSCUTA major. *Bauh. pin.* 219.

LOC. Europæ nostratis Linum, Humulus, Urtica.

Annua, vulgaris.

PHARM. CUSCUTÆ Herba.

QUAL. Amaricans, inodora.

Dubia.

VIS.

U_SU_S. Febres intermittentes.

COMP.

β. EPITHYMUM f. Cuscuta minor. *Bauh. pin.* 219.

LOC. Europæ australis Thymus. *Annua, mansueta.*

PHARM. EPITHYMI Herba.

QUAL. odor & sapor fere Thymi, sed debilior.

L 3

VIS.

VIS.

USUS.

COMP. *Conf. hamech.**Dubia.*

56. ILEX foliis ovato-lanceolatis serratis. *Hort. cliff. 40.*

CASSINE vera floridanorum arbuscula baccifera. *Pluck. mant. 40. t. 376. f. 2. Catesb. carol. 2. p. 57. t. 57.*

LOC. Carolina, Virginia.

Arbor, mansueta.

PHARM. CASSINÆ Folia.

QUAL. Subaromatica, inodora.

inuisitata.

VIS. Expectorans.

USUS. Variolæ.

COMP.

CLASSIS V.
 PENTANDRIA
 MONOGYNIA.

57. LITHOSPERMUM seminibus levibus, corollis calycem vix superantibus, foliis lanceolatis. *Roy. Lugd. 405. Fl. Suec. 151.*

LITHOSPERMUM majus erectum. *Bauh. pin. 258.*
 Loc. Europa, nobis Gothlandia, Oelandia, W. Gothia, Perennis, cicur.

PHARM. LITHOSPERMI Semina.

QUAL. Insipida, inodora, ossea. *Exoleta.*

VIS. Absorbens, adstringens, diuretica?

USUS.

COMP. Benedicta laxativa.

58. LITHOSPERMUM villosum, caulibus erectis simplicissimis.

ANCHUSA puniceis floribus. *Bauh. pin. 255.*

Loc. Languedocia, Perennis, peregrina.

PHARM. ALCANNÆ (SPURIAE) Radix.

QUAL. Rubra. *usitata.*

VIS. Tinctoria.

USUS.

COMP. Tincturæ rubræ. *Ungu. rubr. potabile. Spirit. Sal. amm. rubr.*

59. ANCUSA foliis lanceolatis, spicis imbricatis secundis. *Fl. Suec. 152.*

BUGLOSSUM angustifolium majus. *Bauh. pin. 256.*

Loc. Europæ nostratis prata & ruderata.

Perennis, frequens.

168 PENTANDRIA MONOGYNIA:

PHARM. BUGLOSSI Radix, Herba, *Syrupus*,
Aqua, *Flores*, *Conserua*.

QUAL. Dubia. *infrequens*.

VIS. Cordialis? exhilarans?

USUS. Melancholia? hypochondriasis?

COMP. *Flores* IV. Cordiales. *Aqua* IV. Cordiales.

60. CYNOGLOSSUM foliis lanceolato-ovatis to-
mentosis, corollis calycem æquantibus. *Fl. Suec.*

154.

CYNOGLOSSUM majus vulgare. *Bauh. pin.* 257.

LOC. Europæ nostræ ruderata. *Biennis*, *vulgatissima*.

PHARM. CYNOGLOSSÆ Radix, Herba.

QUAL. Graveolens. *Dubia*.

VIS. Adstringens, subnarcotica, antiphthiriaca.

USUS. Tuffis. Coryza.

COMP. *Pilulæ* Cynoglossæ gr. V.

61. SYMPHYTUM foliis ovato-lanceolatis decur-
rentibus. *Hort. cliff.* 47. *Fl. Suec.* 155.

SYMPHYTUM *Consolida* major. *Bauh. pin.* 259.

LOC. Europa australior, nostraque Scania.

Perennis, *frequens*.

PHARM. CONSOLIDÆ MAJORIS Radix,
Conserua, Herba, Flores.

QUAL. Mucilaginosæ. *usitata*.

VIS. Glutinans, vulneraria, obtundens, adstringens.

USUS. Dysenteria, Hæmaturia, Hæmoptysis.

COMP. *Syrupus* symphyti, *Empl.* fractur; *Empl.* ruptur; *Empl.* opodelt.

62. PULMONARIA foliis radicalibus ovato-cor-
datis. *Fl. Suec.* 156.

SYMPHYTUM maculosum f. *Pulmonaria* latifolia.

Bauh. pin. 259.

LOC.

LOC. Europæ nostræ radices montium.

Perennis, vulgaris.

PHARM. PULMONARIÆ MACULOSÆ

Herba.

QUAL. oleracea. *Dubia.*

VIS. glutinans, vulneraria, becchica.

USUS.

COMP.

63. BORRAGO foliis omnibus alternis, calycibus patentibus. *Hort. Ups. 34.*

BUGLOSSUM latifolium, Borrago. *Bauh. pin. 236.*

LOC. Normannia. *Annua, cicur.*

PHARM. BORRAGINIS Herba, Syrupus, ∇, Flores *Conserua.*

QUAL. oleracea. *Exoleta, dubia.*

VIS. cordialis? exhilarans?

USUS. Melancholia?

COMP. Flores IV. Cordiales, *Aque IV. Cordiales.*

64. PRIMULA foliis denticulatis rugosis, limbo corollarum concavo. *Fl. Suec. 161.*

VERBASCULUM pratense odoratum. *Bauh. pin. 241.*

LOC. in Europæ nostræ pratis, *Perennis, vulgatissima.*

PHARM. PRIMULÆ VERIS Radix, Herba, Flores (corollæ,) *Conserua, ∇.*

QUAL. fragrans, oleracea. *Frequens.*

VIS. subanodyna, nervina, cordialis, resolyens.

USUS. vertigo *Flor.* Paralyfis? Epilepsia? Cephalæa *Rd.*

COMP.

65. CYCLAMEN foliis cordatis, corolla reflexa. *Hort. Ups. 47.*

CYCLAMEN hederæ folio. *Bauh. pin. 308.*

LOC. Pannonia, Aultria. *Perrenne, mansuetum.*

PHARM.

170 PENTANDRIA MONOGYNIA,
PHARM. CYCLAMINIS Radix ℥j,
QUAL. (*assata esculenta*) mucilaginosā, tum acris,
fervida. *Rarior.*
VIS. purgans, drastica, emmenagoga. *Externe* re-
solvens, anthelmintica.
USUS. Scirrhus.
COMP. Ungu. Arthanitæ,

66. MENYANTHES foliis ternatis. *Fl. Suec.* 163.
TRIFOLIUM palustre. *Bauh. pin.* 327.
LOC. Europæ nostræ paludes. *Perennis, vulgaris.*
PHARM. TRIFOLII AQUATICI Herba,
Conserua, Essentia,
QUAL. amarissima. *Præstans.*
VIS. corroborans, saponacea, diuretica.
USUS. cachexia, scorbutus, Hypochondriasis, Ar-
thritis, Nephritis, Rheumatismus, cachoetes.
COMP.

67. LYSIMACHIA foliis subrotundis, floribus so-
litariis, caule repente. *Fl. Suec.* 168.
NUMMULARIA lutea major. *Bauh. pin.* 309.
LOC. Europa australior; Scania nostra.
Perennis, cicur.
PHARM. NUMMULARIÆ Herba.
QUAL. subacida, subacris. *Exoleta.*
VIS. saponacea, subadstringens, vulneraria.
USUS. Menorrhagia, Leucorrhæa, vulnera interna.
COMP.

68. LONICERA capitulis ovatis imbricatis, foliis
omnibus distinctis. *Hort. cliff.* 58. *Fl. Suec.* 191.
PERICLYMENUM non perfoliatum germanicum.
Bauh. pin. 302.
LOC. Europa australior, nostraque Bahusia, Hal-
landia, *Arbuscula, cicur.*
PHARM.

PHARM. CAPRIFOLII Herba, Aqua.
 QUAL. ingrata. *Dubia, exoleta.*
 VIS. vulneraria, mundificans.
 USUS. ophthalmia ∇? Gargarisma Herbae?
 COMP.

69. LONICERA caule procumbente repente foliis
 obverse ovatis, acutis, scabris,
 OURAGOGA. *Hort. cliff. 486. Ipecacoanha. Margy.
 bras. 17.*

LOC. Brasiliæ sylvæ humidæ. *Frutescens, peregrina.*
 PHARM. IPECACUANHÆ Radix ʒij.
 QUAL. inodora, levissime pungens.
 VIS. emetita, purgans, sudorifera.
 USUS. Dysenteria, Leucorrhœa.
 COMP.

70. COFFEA. *Hort. Cliff. 59. Hort. Ups. 41.*
 JASMINUM arabicum, lauri folio, *Fuss. act. 1713.
 p. 388. t. 7.*

LOC. Arabia felix. *Arbor, fera.*
 PHARM. COFFÊ Semina, *ustulata.*
 QUAL. *usta* empyreumatica. *Culinaris.*
 VIS. exsiccans, excitans.
 USUS. Corpulentia, Sopor, Cordialgia,
 COMP.

71. CINCHONA.

QUINQUINA. *Condam, Act. paris, 1738.*
 LOC. Loxa Peruvia. *Arbor, peregrina.*
 PHARM. CHINÆ Cortex ʒj. *Essentia, Extractum.*
 QUAL. tenacissime amara. *Trita, Heroica.*
 VIS. carnes amaritie inficiens, roborans, sublaxans.
 USUS. Febres critica, Anorexia, Calculus, Oede-
 ma, Sphacelus, Hysteria.
 COMP.

72. RHAMNUS spina terminalibus floribus quadrifidis dioicis. *Fl. Suec.* 193.

RHAMNUS catharticus. *Bauh. pin.* 478.

LOC. Europæ nostræ Saltus. *Arbor vulgaris.*

PHARM. SPINÆ CERVINÆ Baccæ ʒij, Succus viridis.

QUAL. amara. *Rarior.*

VIS. purgans

USUS. Cachexia, Arthritis.

COMP. Syrupus domesticus ʒj.

73. RHAMNUS inermis, floribus monogynis hermaphroditis. *Fl. Suec.* 194.

ALNUS nigra baccifera. *Bauh. pin.* 428.

LOC. Europæ nostræ humidiuscula.

Arbuseula vulgaris.

PHARM. FRANGULÆ Cortex, infusum ʒβ.

QUAL. amaricans, *Rarior, heroica.*

VIS. purgans.

USUS. Hydrops, Scabies.

COMP.

74. RHAMNUS aculeis geminatis rectis, floribus digynis, foliis ovato-oblongis. *Hort. cliff.* 69.

ZIZYPHUS. *Dod. pempt.* 807.

LOC. Italia, Verona. *Arbor, mansueta sterilis.*

PHARM. JUJUBÆ Baccæ, Syrupus.

QUAL. dulcis. *Usitata.*

VIS. lubricans, edulcorans, expectorans.

USUS. Tussis, Stranguria.

COMP. Lohoc sanum, Syrupus Hyssopi.

75. PLUMBAGO foliis amplexicaulis. *Hort. cliff.* 53.

LEPIDIUM Dentillaria dictum. *Bauh. pin.* 97.

LOC.

Loc. Neapolis, Syracusa, Monspelim.

Perennis, mansueta.

PHARM. DENTARIÆ Radix.

QUAL. urens. *Exoleta, præstans.*

VIS. caustica.

USUS. Odontalgia.

COMP.

76. MIRABILIS. *Hort. Cliff. 53. Hort. Ups. 43.*

SOLANUM Mexicanum, parvo flore. *Baub. pin. 168.*

Loc. India utraque. *Perennis, mansueta.*

PHARM. JALAPPÆ Radix ꝑ̄. *Extractum ꝑ̄.*

Resina ꝑ̄.

QUAL. odore, sapore, dosi facillima. *Trita, heroica.*

VIS. purgans. *Resina calcar purgantis.*

USUS. frigidis, succulentis, Infantibus.

COMP. *Spec. dijalappæ.*

Jalappæ Radix desumitur, teste summo Americæ Botanico Plumiero, a Mirabili, nec repugnat structura, attamen alii e Convolvulo Americano

Jalapium dicto. Raj, hist. genuina Convolvuli specie, desumi valde contendunt.

77. STRYCHNOS foliis ovatis, caule [inermi.

Fl. Zeyl. 91.

CANIRAM. *Rheed. mal. 1. p. 71. t. 37.*

Loc. Malabaria, Zeylona. *Arbor, peregrina.*

PHARM. VOMICÆ Nux, ꝑ̄.

QUAL. amara. *Rarior, cauta.*

VIS. venenata.

USUS. Colica, Gonorrhœa, Febres intermittentes.

COMP.

78. STRYCHOS foliis ovatis acutis, cirrhis simplicibus.

MODIRA-CANIRAM. *Rheed. mal. 7. p. 10. t. 5.*

Loc.

174 PENTANDRIA MONOGYNIA.

LOC. Malabaria, Tymor, Solor. *Arbor peregrina.*

PHARM. COLUBRINI VULGARIS Lignum
(radicis) ʒʒ.

QUAL. suspecta, acris, amarissima. *Exsoleta, cauta.*

VIS. sudorifera, expellens, anthelmintica, fatuans.

USUS. Ictus venenatus, Quartana.

COMP.

79. OPHIORHIZA. *Fl. Zeyl. 403.*

MUNGOS Radix. *Kampf. amœn. 577.*

LOC. Java, Zeylona, Sumatra. *Perenn. Peregr.*

PHARM. SERPENTUM Radix.

QUAL. amarissima.

VIS. expellens.

USUS. Ictus venenatus, Hydrophobia, Rabies,
Synochus.

COMP.

80. CORIS. *Hort. cliff. 68. Hort. Ups. 46.*

CORIS cœrulea maritima. *Baub. pin. 280.*

LOC. Gallia NARBONENSIS, Creta. *Biennis, mansu.*

PHARM. COREOS Herba, *Decoctum.*

QUAL. amarissima.

Eximia, insueta.

VIS. pellens, nauseosa.

USUS. Siphilis.

COMP.

81. CONVULVULUS foliis reniformibus. *Hort. Cliff. 67.*

SOLDANELLA marina minor. *Baub. pin. 296.*

LOC. Angliæ, Frisiæ maritima. *Perennis, mansu.*

PHARM. SOLDANELLÆ Herba.

QUAL. acris,

Præstans, varior.

VIS. Draffica, Hydragoga.

USUS. Hydrops.

COMP.

82. CON-

82. CONVULVULUS foliis sagittatis pollice truncatis, pedunculis ramosis bifloris Roy. lugda. 427.

CONVOLVULUS syriacus. Moris. hist. 2. p. 12. f. 1. t. 3. f. 3.

LOC. Syria, Myfia, Cappadocia per Smyrnam.

Perennis, peregrinus.

PHARM. SCAMMONIUM Crudum. Gran. vj.

Diacrydium ꝑ. Resina ꝑ.

QUAL. amaricans; gummoso-refinosa.

Trita, eximia.

VIS. Purgans, crudum calcar, Resina laudabilis, Diacryd. optimum.

USUS. Robustioribus.

COMP. ♂ Cornach. ꝑ. Pil. cochia; Pil. Aurea, Extract. Catholic; Extr. panch; Benedicta.

83. CONVULVULUS Americanus Mechoacan dictus. Raj. hist. 723.

JETICUCU. Marcg. bras. 41.

LOC. America meridionalis: Brasilia. Quito.

Perennis, peregrinus.

PHARM. MECOACANNÆ Radix ꝑ. Extractum.

QUAL. subinsipida, inodora.

Trita, eximia.

VIS. eccoprotica, securissima, roborans.

USUS. infantibus, Oedema.

COMP.

84. CONVULVULUS foliis cordatis angulatis, caule membrano-quadrangulari. Fl. Zeyl. 74.

CONVOLVULUS Zeylanicus alatus maximus. Herm. Zeyl. 177. t. 179.

LOC. Zeylona, Malabaria.

Perennis, peregrinus.

PHARM. TURPETHI Radix, Extractum.

QUAL.

176 PENTANDRIA MONOGYNIA.

QUAL. gummofa, porofa, bilocularis, inodora; subinfipido aromatica. *rarior, præftans.*

VIS. purgans tardiuſcula.

USUS. Arthritis, Hydrops, Chronici.

COMP. *Extr.* panchym; *Pil.* cochia, *Pil.* Agarici,

☉ Arthetic.

85. DATURA pericarpis ſpinofis mutantibus globofis. *Hort. cliff. 55. hort. Upf. 44.*

SOLANUM pomo ſpinofa rotundo, longo flore. *baub. pin. 168.*

LOC. India orientalis, Ægyptus, Palæſtina.

Annua, manſueta.

PHARM. DATURÆ Semina.

QUAL. viroſa. *Exoleta, caute.*

VIS. Stupefaciens, inebrians, phantaſtica.

USUS. Cancer, Ambuſta, Varix ani.

COMP. *Compoſ.* phantaſtica *barthol.*

86. HYOSCYAMUS foliis amplexicaulibus. *Fl. Suec. 184.*

HYOSCYAMUS vulgaris & niger. *baub. pin. 169.*

LOC. Europæ noſtræ ruderata.

biennis ſ. annua, vulgatiffima.

PHARM. HYOSCYAMI Radix, Herba, Semina, ☉

QUAL. viroſa. *Rarior, cauta.*

VIS. inebrians, phantaſtica, venenata, anodyna, reſolvens.

USUS. Hæmorrhoides.

COMP. Philonium, *Pil.* cynogloſſæ, *Troch.* alkekengi, *Ungu.* populneum.

87. NICOTIANA foliis lanceolatis. *hort. cliff. 56. hort. upf. 45.*

NICOTIANA major latifolia. *Bauh. pin.* 169.

LOC. America.

Annua, mansueta.

PHARM. TABACI Herba, Pulvis, ö , Extractum
gr. ij. Syrupus ʒ ij. Semina.

QUAL. nauseosa, venenata, virofa. *Trita, præstans.*

VIS. anodyna, narcotica, vomitoria, errhina,
vulneraria, resolyens.

USUS. Ulcus, Scabies, Oedema, Tuffis, Tertianæ,
Syr. Asthma, Colica, Hysteria.

COMP. *ingu.* Nicotianæ.

88. MANDRAGORA. *Hort. cliff.* 57.

MANDRAGORA fructu rotundo. *Bauh. pin.* 169.

LOC. Creta, Cyclades, Hispania, Italia.

Perrenis, mansueta.

PHARM. MANDRAGORÆ Radix, Extra-
ctum, \odot .

QUAL. venenata.

Exoleta, caute.

VIS. Stupefaciens, narcotica, abortiva.

USUS. Tumores Scirrhusi.

COMP.

89. ATROPA. *Hort. cliff.* 57. *Hort. Ups.* 45.

SOLANUM maniacum multis. *Bauh. hist.* 3. p. 611.

LOC. Pannonia, Austria, Anglia. *Perennis, cicur.*

PHARM. BELLADONNÆ Baccæ, Folia, ∇ .

QUAL. venenata. *Insueta, præstans, cauta.*

VIS. phantastica, paralytica, narcotica, anodyna.

USUS. Dysenteria, Rubor, Cachoetes, Tumor
mammarum, Fistula.

COMP.

Belladonna nondum recepta est inutiliter resiperetur.
officinis nostris, attamen facile &

90. VERBASCUM foliis utrinque tomentosis de-
currentibus. *Fl. Sv.* 186.

VERBASCUM maslatifolium luteum. *Bauh. pin.* 239.

LOC. Europæ nostræ Sylvæ fabulosa.

Annua, vulgaris.

PHARM. VERBASCI Herba, , ∇ . Flores.

QUAL. subodorata, fatuo-amaricans. *Rarior.*

VIS. anodyna, antispasmodica, emolliens.

USUS. Hæmoptysis, Hæmorrhagia, Proctalgia,
Varix.

COMP.

91. VERBASCUM foliis cordato-oblongis petio-
latis. *Fl. Svec.* 187.

VERBASCUM nigrum, flore ex luteo purpura-
scente. *Bauh. pin.* 239.

LOC. Europæ nostræ ruderata. *Perennis, frequens.*

PHARM. VERBASCI Radix.

QUAL. insipida, mucilaginoso. *Rarior, dubia.*

VIS. stupefactiva, emolliens.

USUS. paronychia.

COMP.

92. LAGOECIA. *Hort. cliff.* 73. *ups.* 52.

CUMINUM sylvestre, capitulis globosis. *Bauh.*
pin. 186.

LOC. Creta, Lemnus, Galatia. *Annua, mansueta.*

PHARM. AMMIOS VETERUM Herba, Se-
mina.

QUAL. aromatica.

Præstans, exoleta.

VIS. stomachica.

USUS. Anorexia.

COMP.

93. PHYSALIS caule simplici, radice annua, foliis
in

integerrimis geminatis, floribus solitariis. *Hort. cliff. 62. Hort. ups. 49.*

SOLANUM vesicarium. *Baub. pin. 166.*

LOC. Danubii, Romæ Scrobes. *Perennis, cicur.*

PHARM. ALKEKENGİ Herba, Baccæ, ▽, Semina.

QUAL. acida.

VIS. Subanodyna, diuretica, refrigerans, eccoprotica.

USUS. Arthritis, dysuria, nephritis, Phlogosis, hydropica.

COMP.

94. SOLANUM caule inermi herbaceo, foliis ovatis angulatis. *Fl. Suec. 188.*

SOLANUM officinarum. *Baub. pin. 166.*

LOC. Europæ nostræ ruderala. *Annua, vulgatissima.*

PHARM. SOLANI herba, ▽.

QUAL. tetra.

Ravior.

VIS. anodyna, refrigerans, repellens.

USUS. Inflammatio, proctalgia, scirrhus, paronychia.

COMP.

95. SOLANUM caule perenni flexuoso, foliis superioribus hastatis. *Fl. Suec. 189.*

SOLANUM scandens vel dulcamara. *Baub. pin. 167.*

LOC. Europæ nostræ sepes humidiusculæ.

Frutex, frequens.

PHARM. DULCAMARÆ stipes ꝑij.

QUAL. dulc-amara, nauseosa, *Ravior, heroica.*

VIS. diluens, mundificans, diuretica, pellens.

USUS. Contusio, rheumatismus, icterus, pleuritis, asthma.

COMP. *Infus. traumaticum Full.*

96. CAPSICUM annuum. Hort. cliff. 56. Hort.
Ups. 47.

PIPER indicum vulgatissimum. Bauh. pin. 102.

Loc. Brasilia, Mexico, Barbados.

Annua, submansueta.

PHARM. PIPERIS INDICI Fructus.

QUAL. ignea. Culinaris Indis, eximia, rarior.

VIS. corrosiva, inflammatoria, tussiva.

USUS. Asthma, coryza, anorexia.

COMP.

97. VITIS foliis palmato-angulatis. Hort. cliff. 74.
Hort. Ups. 50.

VITIS vinifera. Bauh. pin. 299.

Loc. orbis totus temperatus. Frutex, submansueta.

PHARM. VITIS folia.

AGRESTÆ Sympus.

PASSULÆ majores, longæ.

CORINTHIACÆ, pulpa, loboc.

VINUM album, rhenanum, rubrum.

Spiritus, Acetum, Acetum destillatum.

QUAL. acido dulcis.

Frita, eximia.

VIS. lubricans, sublaxans.

USUS. Tussis, stranguria.

COMP. Symp. Althææ; Syr. Erysimi; Syr. hyssopi;

Conf. hamech. Passulæ laxativæ.

98. HEDERA foliis ovatis lobatisque. Fl. lapp. 91.
Succ. 190.

HEDERA arborea. Bauh. pin. 305.

Loc. Europa nostra, Blakulla, Oelandia, Gotlandia, &c.

Frutex, cicur.

PHARM. HEDERÆ ARBOREÆ lignum, folia, resina, baccæ.

QUAL. baccæ acida.

Rarior, præstans.

VIS. vulneraria, sophericans.

USUS.

USUS. Ulcera, fonticuli, atrophia, rachitis, ozæna, epiphora.

COMP. ungu. althææ.

99. RIBES inerme, floribus planiusculis, racemis pendulis. *Fl. Suec. 197.*

GROSSULARIA multiplici acino non spinosa hortensis rubra. *Bauh. pin. 455.*

LOC. Europa, præsertim W-botnia. *Frutex, cicur.*

PHARM. RIBIUM RUBRORUM Bacca condita, *Rob.*

QUAL. acida, rubra. *culinaris, trita, præstans.*

VIS. refrigerans.

USUS. Febres phlogistica, Sitis, Æstus.

COMP.

100. RIBES inerme, floribus oblongis. *Fl. Suec. 196.*

GROSSULARIA non spinosa, fructu nigro. *Bauh. pin. 455.*

LOC. Europa, præsertim W-botnia. *Frutex, cicur.*

PHARM. RIBIUM NIGRORUM herba, bacca sicca, *Syrupus.*

QUAL. acidiuscula, singularis. *Rarior, præstans.*

VIS. diuretica.

USUS. Rabies, hydrophobia, dysenteria febrilis;

COMP.

101. VINCA foliis ovatis. *Hort. Cliff. 77. Hort. Ups. 53.*

CLEMATIS daphnoides minor. *Bauh. pin. 301.*

LOC. Germania, & Europa australior.

Perennis, cicur.

PHARM. VINCÆ PERVINCÆ herba.

QUAL. amara, inodora.

Rarior, cauta.

VIS. viridis pellens, Sicca adstringens, sopificans.

USUS. Laxitas.

COMP. Gargarismata.

102. NERIUM foliis ovatis acuminatis petiolatis.

Fl. Zeyl. 107.CODAGA-PALA. *Rheed. mal.* I. p. 85. t. 48.

LOC. Malabaria, Zeylona.

Frutex, peregrinus.

PHARM. PROFLUVII Cortex.

QUAL. lactescens.

VIS. acris.

ignota.

USUS. Diarrhoea, dysenteria.

COMP.

DIGYNIA.

103. ASCLEPIAS caule erecto simplici herba-
ceo, foliis cordato-lanceolatis, racemis
conglomeratis alternis. *Fl. Suec.* 200.VINCETOXICUM. *Dod. pempt.* 407.

LOC. Europæ nostræ arida præsertim Gotlandiæ.

*Perennis, frequens.*PHARM. HIRUNDINARIÆ Radix ʒj. Her-
ba, ʒ.

QUAL. subvenenata.

*Trita, dubia.*VIS. pellens, sudorifera, diuretica, emmenago-
ga, expellens.

USUS. Hydrops! Variolæ.

COMP.

104. HERNIARIA calycibus bractea nudis. *Fl.*
Suec. 207.POLYGONUM minus f. Herniaria major. *Bauh.*
pin. 281.

LOC. Europæ nostræ colles.

Perennis, frequens.

PHARM. HERNIARIÆ Herba.

QUAL.

QUAL. inodora, insipida. *Exsoleta, dubia.*
 VIS. adstringens, diuretica?
 USUS. Scotomia, ophthalmia? hernia? hydrops?
 COMP.

105. ULMUS foliis inæqualiter ferratis. *Fl. Suec.*
 219.

ULMUS campestris & theophrasti. *Bauh. pin. 386.*

LOC. Europæ nostræ pagi. *Arbor, frequens.*

PHARM. ULMI Cortex medius.

QUAL. flavescens. *Usitata.*

VIS. adstringens, vulneraria.

USUS. Ascites.

COMP.

106. CHENOPODIUM foliis triangulari-sagittatis integerrimis. *Fl. Suec. 208.*

LAPATHUM unctuosum, folio triangulo. *Bauh. pin. 115.*

LOC. Europæ nostræ ruderata.

Perennis, vulgaris.

PHARM. BONI HENRICI Herba.

QUAL. olcracea. *Rarior.*

VIS. refrigerans, humectans, vulneraria.

USUS. Oedema, varix ani, podagra, pleuritis.

COMP.

107. CHENOPODIUM foliis cordato-triangularibus obtusiusculis dentatis, racemis erectis compositis subnudis caule brevioribus. *Fl. Suec. 210.*

ATRIPLEX Sylvestris latifolia. *Bauh. pin. 119.*

LOC. Europæ ruderata, nobis Stockholmia.

Annua passim.

PHARM. ATRIPLICIS SYLVESTRIS Herba.

QUAL. cruda.

Exoleta.

VIS. dubia.

U_{SUS}. incertus, suisbus?

COMP.

108. CHENOPODIUM foliis integerrimis rhombico-ovatis. *Fl. Suec. 119.*ATRIPLEX foetida. *Bauh. pin. 119.*LOC. Europæ culta, nobis Lundini, *Annua, cicur.*PHARM. VULVARIÆ Herba, *Conserua.*

QUAL. hircina.

Inusitata, præstans.

VIS. aphrodisiaca?

U_{SUS}. Hysteria.

COMP.

109. CHENOPODIUM foliis oblongis dentato-sinuatis, racemis nudis multifidis. *Hort. cliff. 84.**Ups. 55.*BOTRYS ambrosioides vulgaris. *Bauh. pin. 138.*LOC. Calabria, Etruria, Narbona. *Annua, cicur.*

PHARM. BOTRYOS Herba, Semina.

QUAL. suaveolens, fragrans.

Rarior, præstans.

VIS. subinebrians, resolvens, carminativa.

U_{SUS}. Phthisis, orthopncea, tuffis convulsiva.

COMP.

110. GENTIANA corollis rotatis verticillatis.

*Hall. helv. 479. quæ Fl. Suec. 432.*GENTIANA major lutea. *Bauh. pin. 187.*LOC. Alpes Helveticæ, Norvegicæ. *Perennis, mansu.*PHARM. GENTIANÆ RUBRÆ Radix, *Essentia.*

QUAL. amarissima, lutea.

Trita, præstans.

VIS. tonica, stomachica, anthelmintica.

U_{SUS}. Cachexia, icterus, Febr. intermittens, podagra, calculus.COMP. Andromach; Diatessar; Mithridat; Diascord; Orvietan; *Acet. Theriacal.*

III. GENTIANA corollis hypocrateriformibus ;
fauce barbatis. *Fl. Suec.* 203.

GENTIANA pratensis, flore lanuginoso. *Bauh.*
pin. 188.

LOC. Europæ nostræ prata ficca. *Annua vulgaris.*

PHARM. GENTIANELLÆ Herba. †

QUALIT. Amara.

VIS. Tonica.

USUS. Pleuritis, Tertianæ.

COMP.

II2. GENTIANA corollis infundibiliformibus quin-
quefidis, foliis lineari-lanceolatis, caule dichoto-
mo. *Fl. Suec.* 205.

CENTAURIUM minus. *Bauh. pin.* 81.

LOC. Europæ nostræ maritima. *Annua, vulgaris.*

PHARM. CENTAURII MINORIS Herba,

Extractum, ∇, ☿; ⊖ Flores, *Conserua.*

QUAL. Amarissima. *Trita, prestans.*

VIS. Tonica, stomachica.

USUS. Cachexia. Icterus, Tertianæ, Podagra.

COMP. Andromach; *Acet. teriacal.*

II3. BETA. *Hort. cliff.* 83. *Hort. Ups.* 56.

α BETA rubra vulgaris. *Bauh. pin.* 118.

LOC. maritimus Europæ australioris.

Biennis, subcicut.

PHARM. BETÆ RUBRÆ Herba.

β BETA alba s. pallefcens: Cicla officinarum. *Bauh.*
pin. 118.

LOC. Maritimus Europæ australioris.

Annua, subcicut.

PHARM. BETÆ ALBÆ Herba, *Succus.*

QUAL. Aquosa.

Calinaria, exoleta.

VIS.

286 PENTANDRIA DIGYNIA.

VIS. Errhina Rd. succ. (*Succus emolliens*?) Suppositoria.

USUS. Ophthalmia, Coryza Sicca, Cephalalgia.

COMP.

114. ERYNGIUM foliis radicalibus pinnato-tripartitis dentatis, Hort. Cliff. 87.

ERYNGIUM vulgare, Baub. pin. 386.

LOC. Germaniæ, Italiæ, Hispaniæ campi ficci.

Perennis, mansueta.

PHARM. ERYNGII Radix condita. Herba.

QUAL. Subaromatico-aquosa. *Rarior.*

VIS. Diuretica, emmenagoga, aphrodisiaca.

USUS. Apoximeron, Calculus.

COMP. Radices V. aperientes minores.

115. SANICULA foliis radicalibus simplicibus, flosculis omnibus sessilibus. Fl. Suec. 222.

SANICULA officinarum. Baub. pin. 319.

LOC. Europæ nostræ Sylvæ umbrosæ.

Perennis, frequens.

PHARM. SANICULÆ Herba.

QUAL. Subinsipida, inodora. *Trita.*

VIS. Resolvens, adstringens.

USUS. Vulnere.

COMP.

116. PANAX foliis ternis quinatis.

AURELIANA canadensis, Sinensibus Ginseng, *Lat. fit. gins.* I.

LOC. Canada, Tartaria, inter gr. 39. 47.

Perennis, mansueta.

PHARM. GINSENG Radix ʒj.

QUAL. Aromatica.

Rarior, pretiosa.

VIS. Cordialis, analeptica.

USUS.

U S U S. Apoximeron, Debilitas, Mararasmus.
C O M P.

117. SIUM folio infimo cordato, caulinis ternatis ;
omnibus crenatis. *Gron, Virg, 31?*

SI SARUM montanum corænte, radice non tube-
rosa. *Kæmpf amæn, 817, t. 818.*

LOC. Japonia. *Perennis.*

PHARM. NINSI Radix.

QUAL. Subdulcis, amaricans, suavis, aromatica,
flavesccns. *Ravior, pretiosa.*

VIS. Analeptica, impinguans, cordialis.

U S U S. Apoximeron, Debilitas, Marasmus, Se-
nectus?

C O M P.

118. FERULA foliolis alternatim sinuatis obtusis.
ASSA foetida disjuncta umbellifera levistico af-
finis. *Kæmpf. amæn, 535, t. 536.*

LOC. Persia. *Perennis, peregrina.*

PHARM. ASSÆ FOETIDÆ Gummi,

QUAL. Gummi-Resina, foetida. *Trita, eximia.*

VIS. Alexiteria, carminativa, emmenagoga, an-
thelminica.

U S U S. Sphacelus, Hysteria,

C O M P. *Troch. myrræ, Empl. matricale.*

119. LIGUSTICUM foliis multiplicibus ; foliolis
superne incis. *Hort, cliff, 97. Ups, 62.*

LIGUSTICUM vulgare. *Baub. pin, 157.*

LOC. Alpes Baldæ, Apenninæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. LEVISTICI Radix, Herba, Semi-
na, oo.

QUAL. Foetida, acris,

VIS. Alexiteria, pellens, carminativa, emme-
nagoga.

U S U S.

188 PENTANDRIA DIGYNIA.

USUS. Hysteria.

COMP. Syr. Artemisiæ.

120. ANGELICA foliorum impari lobato. *Fl. lapp.*
101. *Suec.* 233.

LOC. Alpes præsertim Lapponicæ. *Biennis, cicur.*

PHARM. ANGELICÆ SATIVÆ Radix, ∇;

Herba; Semina, , , *Balsamus, Extractum.*

QUAL. Calida, acris, amara, fragrans.

Trita, præstans.

VIS. Alexiteria, resolvens, Sudorifera, carminativa, emmenagoga.

USUS. Phlogoses exanthematicæ, Scelotyrbe.

COMP. Orvietanum.

121. ANGELICA foliolis æqualibus ovato-lanceolatis ferratis. *Fl. Suec.* 234.

ANGELICA sylvestris major. *Baub. pin.* 155.

LOC. Europæ nostræ nemora paludosa.

Perennis, vulgaris.

PHARM. ANGELICÆ SYLVESTRIS Radix.

QUAL. Præcedentis, sed debilior. *Exoleta.*

VIS. Præcedenti Similis in non omnibus.

USUS. Hysteria.

COMP.

122. IMPERATORIA. *Hort. cliff.* 103. *Ups.* 65.

OSTRUTIUM. *Dod. pempt.* 514.

LOC. Ananiæ Austriaci montes. *Perennis, cicur.*

PHARM. IMPERATORIÆ Radix.

QUAL. Calida, acris. *Trita, præstans.*

VIS. Apophlegmatifans, carminativa, sudorifera, emmenagoga.

USUS. Flatulentia, Hysteria, Colica, Serpigo, Sterilitas, Tertiana, Paralyfis.

COMP. Orvietanum; *Acet. theriacale.*

123. LASERPITIUM foliolis cordatis incis. Fl.

Suec. 230.

LIBANOTIS latifolia altera s. vulgatior. Baub. pin. 157.

LOC. Europæ nostræ prata arida. Perennis, vulgavis.

PHARM. GENTIANÆ ALBÆ Radix.

QUAL. Acris, calida. Rarior, præstans.

VIS. resolvens, diuretica; emmenagoga, stomachica.

USUS.

COMP.

124. LASERPITIUM foliolis lanceolatis integerrimis petiolatis. Hort. cliff. 96.

LIGUSTICUM quod Sefeli officinarum. Baub. pin. 162.

LOC. Helvetiæ, Austriæ, Pifæ montes. rarior.

PHARM. SILERIS MONTANI Semina.

QUAL. cumini odore & sapore remissiore. Exoleta.

VIS. Carminativa, diuretica, emmenagoga.

USUS. Colica lochialis.

COMP. Elect. lauri.

125. PIMPINELLA foliolis subrotundis. Fl. Suec. 246.

PIMPINELLA saxifraga major altera. Baub. pin. 160.

LOC. Europæ nostræ campi.

Perennis, vulgatissima.

PHARM. PIMPINELLÆ NOSTRATIS Radix, Conserva, Essentia, ∇; Herba, Semina.

QUAL. Acerrima, calida.

Trita, præstans, Stabliana.

VIS. Emmenagoga.

USUS.

190 PENTANDRIA DIGYNIA.

USUS. Coryza, Dyspnœa, Hysteria.

COMP.

126. PEUCEDANUM foliis quintuplicato-tripartitis lineari-subulatis integerrimis. Hort. cliff. 93.

PEUCEDANUM germanicum. Baub. pin. 149.

LOC. Gallia; Angliæ, Germaniæ præta.

Perennis; cicur.

PHARM. PEUCEDANI Radix.

QUALIT. Calida.

Exoleta.

VIS. Resolvens, nervina, thoracica, diuretica.

USUS. Ulcera, Odontalgia, Sopores, Hemierania?

COMP.

127. APIUM foliis caulinis linearibus. Hort. cliff. 108. Hort. Ups. 67.

APIUM hortense f. Petroselinum vulgo. Baub. pin. 153.

LOC. Sardinia.

Biennis; oleracea; cicur.

PHAR. PETROSELINI Radix; Herba, ▽; Semina, ∞.

QUAL. Culinaris.

Præstans.

VIS. Resolvens, emmenagoga.

USUS. Contusio, Ablactatio, Pediculi.

COMP. Syr. V. radicum; Syr. hyssopi.

128. APIUM foliis caulinis cuneiformibus. Fl. Suec. 248.

APIUM palustre f. Apium officinarum. Baub. pin. 154.

LOC. Europæ paludes, nobis Scania.

Biennis; cicur.

PHARM. APII Radix, Herba, Semina.

QUALIT. Culinaris, suspecta.

Rarior.

VIS. Antifebrilis, carminativa, sudorifera, diuretica, emmenagoga.

USUS.

U_SUS. Noxia Apoplecticis, Epilepticis, Vertiginosis, Caliginosis, Pediculis.

COMP. Sem. IV. calida minora; Radices V. aperientes majores; Syr. V. radicum; Syr. hyffopi, Pil. aureæ.

129. CICUTA. Fl. Suec. 239.

SIUM erucæ folio. Bauh. pin. 154.

LOC. Europæ nostræ Paludes. Perennis, vulgaris.

PHARM. CICUTÆ Herba.

QUAL. Venenatissima. Rarior, cauta.

VIS. Repellens.

U_SUS. Scirrhus, Cancer? Lienis infarctus, Herpes.

COMP. Empl. cicutæ.

130. PASTINACA foliis simpliciter pinnatis. Hort. cliff. 105. Ups. 66.

PASTINACA sylvestris latifolia. Bauh. pin. 155.

LOC. Europa. Biennis, cicur, oleracea.

PHARM. PASTINACÆ Radix, Semina.

QUAL. Esculenta. Culinaris, exoleta.

VIS. Nutriens, flatulenta, aphrodisiaca.

U_SUS. Tertiaia.

COMP.

131. PASTINACA foliis decomposito-pinnatis. Hort. cliff. 105.

PANAX copticum. Bauh. pin. 156.

LOC. Galloprovincia, Italia, Sicilia.

Perennis, subcicur.

PHARM. OPOPANACIS Gummi.

QUAL. Gummi-resina amara, acris graveolens, intus flavescens, extus rufescens. Rarior.

VIS. Nervina, eccoprotica, carminativa, emmenagoga.

U_SUS.

192 PENTANDRIA DIGYNIA.

U_{SUS}. Tuffis fenilis, Asthma humorale, Paralyfis.

C_{OMP}. Andromach; Mitridat; *Hiera colocynth*; *Troch. myrrhæ*, *Ung. apostolorum*, *Empl. mucilaginosum*, *Empl. Stypticum*, *Empl. manus Dei*, *Pilulæ fœtidæ*.

132. BUBON foliis rhombeis ferratis glabris, umbellis paucis. *Hort. cliff. 96.*

A_{NISUM} africanum fruticescens, folio anisi, galbanifera. *Pluk. alm. 31. 1. 12. f. 2.*

L_{OC}. Æthiopia. *Perennis, submansueta.*

P_{HARM}. GALBANI Gummi commune, *depuratum*, *Essentia*, $\overset{\circ}{\circ}$.

Q_{UALIT}. Resina graveolens, calida. *Trita, præstans.*

V_{IS}. Maturans.

U_{SUS}. Hysteria.

C_{OMP}. Andromach; Mithridat; *Diafscordium*; *Ung. apostol*; *Ung. althææ*; *Empl. galban*; *Empl. diachy. gummof*; *Empl. mucilagin*; *Emp. diaphoret*; *Empl. oxycroceum*; *Empl. Stypticum*.

133. BUBON foliis rhomboideo-ovatis crenatis, umbellis numerosissimis. *Hort. cliff. 95. Us. 62.*

A_{PIUM} macedonicum. *Bauh. pin. 154. non Smyrnum.*

L_{OC}. Macedonia? per Smyrnam. *Perennis, mansueta.*

P_{HARM}. PETROSELINI MACEDONICI Semina.

Q_{UAL}. Suaveolens. *Ravior.*

V_{IS}. Carminativa, diuretica, emmenagoga.

U_{SUS}.

C_{OMP}. Andromach.

134. CHÆROPHYLLUM feminibus lævibus nitidis, petiolis ramiferis simplicibus. *Fl. Suec.*

243.

MYRRHIS sylvestris, feminibus lævibus. *Bauh. pin. 160.*

LOC. Europæ nostræ pagi, & pomaria,

Perennis, vulgatissima.

PHARM. CICUTARIÆ Herba.

QUAL. Amaricans, subodorata.

Exoleta.

VIS. Subvenenata? dubia.

USUS. Gangrana.

COMP.

135. CORIANDRUM fructibus globosis. *Hort. cliff. 100. Ups. 63.*

CORIANDRUM majas. *Bauh. pin. 152.*

LOC. Europæ agri.

Annua, cicur.

PHARM. CORIANDRI Semina, *Confectio.*

QUAL. fœtida, suspecta.

Culinaris, rarior.

VIS. Stomachica, carminativa.

USUS. Hysteria. Tertiana.

COMP.

136. BUPLEURUM involucro universali nullo, foliis perfoliatis. *Hort. Upsal. 64.*

PERFOLIATA vulgatissima s. arvensis. *Bauh. pin. 277.*

LOC. Europæ australioris agri.

Annua, cicur.

PHARM. PERFOLIATÆ Herba, Semina.

QUAL. Subaromatica.

Exoleta, dubia.

VIS. Subadstringens, vulneraria.

USUS. Hernia?

COMP.

137. SCANDIX feminibus nitidis ovato-subulatis. *Fl. Suec. 242.*

Mat. Med. Contracta.

N

CHÆ-

194 PENTANDRIA DICYNIA.

CHÆROPHYLLUM fativum. *Bauh. pin. 152.*
 LOC. Europæ agri. *Semestris, cicur.*
 PHARM. CEREFOLII Herba, *Aqua; Semina;*
 QUAL. Oleracea, aromatica. *Culinaris, usitata.*
 VIS. Antiphlogistica, diuretica, lactifera.
 USUS. Hydrops, Vertigo.
 COMP.

138. CARUM. *Fl. Suec. 245.*

CUMINUM pratense, Carvi officinarum. *Bauh. pin. 158.*
 LOC. Europæ nostræ prata. *Biennis, vulgaris.*
 PHARM. CARVI Semina, *Confectio, ∇, ☉, ☽.*
 QUAL. Calida, olida. *Culinaris, præstans.*
 VIS. Resolvens, carminativa.
 USUS. Colica, Tertiana.
 COMP. *Sem. IV. frigida majora; Elect. lauri.*

139. CUMINUM.

CUMINUM femine longiore. *Bauh. pin. 146.*
 LOC. Melita præsertim seritur. *Annua, submansueta,*
 PHARM. CYMINI Semina, *∇, Spirit. ☉.*
 QUALIT. Graveolens. *Ravior, præstans.*
 VIS. Carminativa, diuretica, emmenagoga.
 USUS. Hysteria, Flatulentia, Tympanites.
 COMP. *Sem. IV. calida majora.*

140. SISON foliolis subcapillaribus. *Hort. Ups. 63.*

AMMI parvum, foliis fœniculi. *Bauh. pin. 159.*
 LOC. Apulia. *Annua, submansueta.*
 PHARM. AMMIOS VERI Semina.
 QUAL. Suaveolens. *Ravior, præstans.*
 VIS. Sudorifera.
 USUS. Sterilitas.
 COMP. *Sem. IV. calida minora; Andromach.*

141. ANISUM foliis radicalibus simplicibus, Hort.
cliff. 107. Hort. Ups. 67.

ANISUM herbariis, Baub. pin. 159.

LOC. Syria, Ægyptus. *Annua, mansueta.*

PHARM. ANISI Semina, ∇, Spirit., ♂.

QUAL. Suaveolens. *Culinaris, usitata.*

VIS. Resolvens Sanguinem & lac, bechica, car-
 minativa.

USUS. Tormina, Tuffis.

COMP. Sem. IV. calida majora, Pil. aureæ, Conf.
 hamech, Bals. ⚘ ris anifatus.

142. DAUCUS feminibus hispida. Hort. cliff. 89.
Fl. Suec. 223.

PASTINACA tenuifolia sylvestris, dioscoridis &
 officinarum, Baub. pin. 151.

PASTINACA tenuifolia Sativa, radice lutea. Baub.
 pin. 151.

LOC. Europæ nostræ campi. *Biennis, cicur.*

PHARM. DAUCI SYLVESTRIS Semina.

SATIVI Semina.

QUAL. Aromatica, fragrans. *Rarior.*

VIS. Carminativa, diuretica, emmenagoga.

USUS. Stranguria, Calculus.

COMP. Sem. IV. calida minora.

143. ATHAMANTA foliolis linearibus planis hir-
 futis, petalis bipartitis, feminibus oblongis hir-
 futis.

LIBANOTIS foliis tenuissime pinnatis: laciniis pe-
 tiolatis. Hal. Helv. 451.

LOC. Alpes Helveticæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. DAUCI CRETICI Semina.

QUAL. Aromatica, acris. *Rarior.*

VIS. Carminativa, diuretica, emmenagoga.

USUS Flatulentia, Tuffis, Calculus.

COMP. Andromach; Mithridat; Philonium; *Elaſt. lauri*,

144. ATHAMANTA foliolis capillaribus, seminibus glabris friatis. *Hort. cliſ. 93. Hort. Uſſ. 60.*

MEUM foliis anethi. *Bauh. pin. 148.*

LOC. Alpes Italiæ, Galliæ, Helvetiæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. MEUM Radix.

QUALIT. Calida, aromatica:

VIS. Carminativa, diuretica, emmenagoga.

USUS. Tertiana, Aſthma, Leucorrhœa.

COMP. Andromach; Mithridat.

145. TORDYLIUM involucris partialibus longitudine petalorum, foliolis ovatis laciniatis. *Hort. cliſ. 90. Hort. Uſſ. 58.*

SESELI creticum minus. *Bauh. pin. 161.*

LOC. Monſpelii, Romæ, Meſſanæ. *Annua, cicur.*

PHARM. SESELI CRETICI Semina.

QUAL. Debilis, *Exoleta.*

VIS. Diuretica.

USUS,

COMP. Andromach.

146. ANETUM fructu ovato. *Hort. cliſ. 106. Hort. Uſſ. 66.*

FOENICULUM vulgare germanicum. *Bauh. pin. 147.*

LOC. Gallia. *Bienne, manſuetum.*

PHARM. FOENICULI Radix, Herba, ∇ herb.

Semina, Confectio, ∇ sem.

QUAL. Subdulcis aromatica.

Culinaris, trita, præſtans.

VIS. Reſolvens, pellens, carminativa, galactophora,

USUS.

USUS. Ophthalmia, Vomitus.

COMP. *Sem.* IV. calida majora, *Rad.* V. aperientes majores, *Syr.* V. radicum, Andromach. Mithridat, Philonium, Diaphœniceum, Benedicta. *Syr.* artemisiæ; *Syr.* Præfii; *Syr.* hyssopi. *Pil.* aureæ; Hamech.

147. ANETHUM fructu compresso. *Hort. clif.* 106. *Hort. Ups.* 66.

ANETHUM hortense. *Baub. pin.* 147.

LOC. Hispania, Lusitania. *Annum, cicur.*

PHARM. ANETHI Herba, ∇, ☉, Flores, Semina, ♂.

QUAL. Subfœtida. *Culinaris, trita, præstans.*

VIS. Hypnœtica, lactifera, carminativa.

USUS. Pervigilium, Singultus, Colica, Vomitus.

COMP. *Flores* IV. Carminantes. *Empl. ranarum* ☿ le, *Empl. mucilagin.*

TRIGYNIA.

148. SAMBUCUS caule arboreo ramoso, floribus umbellatis. *Fl. Suec.* 250.

SAMBUCUS fructu in umbella nigro. *Baub. pin.* 456.

LOC. Europa, nobis Scania, Oelandia. *Arbor, cicur.*

PHARM. SAMBUCI Cortex interior, Folia, Flores, *Conserva*, ∇, ☞, ✕, Baccæ, Rob, ☞; Semina, ☉.

QUAL. Graveolens, subnauseosa. *Trita, eximia.*

VIS. Subnarcotica, pellens alvum, sudorem, urinam, lac.

USUS. Erysipelas. *Fl. Rob;* Dyfenteria. *Bacc.;* Hydrops Cort.

COMP. *Spec.* Cataplasmate.

149. SAMBUCUS caule herbaceo simplicissimo ,
Fl. Suec. 251.

SAMBUCUS humilis f. Ebulus. *Baub. pin.* 456.

LOC. Europa, nobis Calmaria. *Perennis, cicur.*

PHARM. EBULI Radix, Cortex interior, Folia,
 Flores, Baccæ, *Rob*, Semina.

QUAL. Nauseosa, graveolens.

Ravior, eximia, cauta.

VIS. Subnarcotica, drastringica, pellens.

USUS. Hydrops, Leucorrhœa, Scabies.

COMP. *Extr.* Panchymagog, *Empl.* Ranar. ♀ le.

150. RHUS foliis pinnatis ferratis (subtus villosis),
Hort. cliff. 110. *Ups.* 68.

RHUS folio ulmi. *Baub. pin.* 414.

LOC. Gallia, Italia, *Arbor mansueta.*

PHARM. SUMACH Flores, Semina.

QUAL. Subvenenata, austera. *Ravior, cauta.*

VIS. Adstringens, refrigerans.

USUS. Diarrhœa, Dysenteria, Scelotyrbe, Rhagas.

COMP.

151. RHUS foliis pinnatis integerrimis (petiolo in-
 tegro). *Hort. cliff.* 110. *Hort. Ups.* 68.

SITZ vel Sitz-diu. *Kæmpf. amœn.* 791. t. 792.

LOC. Japoniæ, Virginæ paludosa. *Arbor mansueta.*

PHARM. VERNICIS Resina. ☉

QUAL. Venenata. *Externa.*

VIS.

USUS. Hemorrhoids.

COMP. *Ungu.* Martiatum.

152. RHUS foliis pinnatis, petiolo membranaceo
 articulado. *Roy. Lugdb.* 244.

RHOI obsoniorum similis americana non ferrata,
rachi media alata. *Pluk. phyt. 56. f. 1.*

LOC. Virginia. *Arbor mansueta.*

PHARM. COPAL Refina.

QUAL. *Exoleta.*

VIS.

USUS.

COMP.

153. CASSINE. *Hort. cliff. 72.*

CASSINE vera perquam similis arbuscula, philly-
reæ foliis antagonisticis. *Pluk. mant. 40. t. 371.*
f. 3. ?

LOC. Æthiopia, Carolina. *Arbor mansueta.*

PHARM. PERAGUÆ Folia.

QUAL.

VIS. Vomitoria, purgans.

USUS. Diabetes! Colica calculosa!

COMP.

PERAGUAM alii pro Specie *Clerodendri* habent.

154. TAMARIX pedunculis nudis, floribus pen-
tandris. *Hort. cliff. III. Hort. Ups. 69.*

TAMARIX altera s. folio tenuiore, gallica. *Bauh.*
pin. 485.

LOC. Gallia, Hispania, Italia. *Arbor mansueta.*

PHARM. TAMARISCI Cortex (*radix*), Li-
gnum, Folia.

QUAL. Austerà. *usitata.*

VIS. Adstringens, obstipans.

USUS. Hypochondriasis, Scelotyrbæ, Epiphora,
Profluvia.

COMP.

TETRAGYNIA.

155. **PARNASSIA.** *Fl. Suec.* 252.
 GRAMEN parnassi, flore albo simplici.
Bauh. pin. 309.
 Loc. Europæ nostræ prata subhumida.
Perennis, vulgarissima.
 PHARM. HEPATICÆ ALBÆ Herba, Flores.
 QUAL. Amara. *Exoleta, dubia.*
 VIS. Incerta.
 USUS. Ignotus.
 COMP.

PENTAGYNIA.

156. **LINUM** foliis alternis lanceolatis integerrimis, calycibus acuminatis angulatis, capsulis mucronatis. *Hort. Ups.* 71.
 LINUM Satiyum. *Bauh. pin.* 214.
 Loc. Pannonia, Hispania. *Annua, cicur, cerealis.*
 PHARM. LINI SATIVI Semina, .
 QUAL. Pinguis. *Trita.*
 VIS. Relaxans, emolliens.
 USUS. Arthritis, Calculus, Colica.
 COMP.
157. **LINUM** foliis oppositis ovato-lanceolatis, petalis acutis. *Fl. Suec.* 255.
 LINUM pratense, flosculis exiguis. *Bauh. pin.* 214.
 Loc. Europæ nostræ pascua humidiuscula.
Annua, vulgaris.
 PHARM. LINI CATHARTICI Herba.
 QUAL. *Rarior, præstans.*
 VIS.

VIS. purgans,
 USUS. Nephritis.
 COMP.

158. DROSERÆ scapis radicatis, foliis orbiculatis
 f. oblongis. *Fl. Suec.* 257. 258.
 ROS folis folio rotundo f. oblongo. *Baub. pin.* 357.
 LOC. Europæ nostræ paludes. *Biennis, vulgaris.*
 PHARM. RORIS SOLIS Herba.
 QUAL. acris. *Exoleta, dubia.*
 VIS. corrosiva, suspecta.
 USUS. dubius.
 COMP.

159. STATICÆ caule nudo ramoso, *Fl. Suec.*
 254. an?
 LIMONIUM maritimum majus. *Baub. pin.* 192.
 LOC. Arabia. *Dubia planta.*
 PHARM. BEHEN RUBRI Radix.
 QUAL. *exoleta*
 VIS. corroborans.
 USUS. Debilitas, Hæmorrhagia.
 COMP. composita Arabum.

CLASSIS VI. HEXANDRIA

MONOGENIA.

160. **A**LOE foliis spinosis confertis dentatis gigantibus planis maculatis. *Hort. Cliff.*
131. *Hort. Ups.* 86.

α ALOE vulgaris. *Bauh. pin.* 386. *Kadanaku. Rheed. mal.* II. p. 7. t. 3.

LOC. China. *Perennis, submansueta.*

PHARM. ALOES HEPATICÆ ℥ij. lotæ ℥j.
Tinctura, Extractum ℥β.

β ALOE americana, ananæ floribus suaverubentibus. *Pluk. alm.* 19. t. 240. f. 4.

LOC. Barbados. *Perennis, submansueta.*

PHARM. ALOES SUCCOTRINÆ.

γ ALOE guineensis caballina vulgari similis tota maculata. *Comm. præl.* 40.

LOC. Guinea. *Perennis, submansueta.*

PHARM. ALOES CABALLINÆ.

QUAL. amarissima. *γ. rara. α. β. trita, heroica.*

VIS. purgans, calefaciens, pellens, anthelmintica.

USUS. Obstructiones, Icterus.

COMP. *Aloe rosata. Aloe violata. Elix. proprietatis c. † vel c. A ℥j. Pil. ammoniacæ, cochix, polycrestæ, capitales, fanceforufenf. russi, succin. Stahlianæ Gr. XV. Sine quibus. Extract. panchymag. Hiera picra, Ungu. arthanit. Empl. sticticum.*

161. ACORUS. *Fl. Suec.* 277. *Fl. Zeyl.* 132.

α ACORUS verus s. Calamus aromaticus officinarum. *Bauh. pin.* 34.

LOC.

LOC. Europæ nostræ paludes. *Perennis, cicur.*

PHARM. CALAMI VULGARIS Radix, *condita, Extractum, ∇. Spir.*

β ACORUS verus s. Calamus aromaticus radice tenuiore. *Herm. lugdb. 9.*

LOC. India orientalis, Brasilia. *Perean. Peregr.*

PHARM. ACORI VERI Radix.

QUAL. aromatica, acris, amaricans, fragrans.

Usitata, præstans.

VIS. alexiteria, calefaciens, pellens, stomachica.

USUS. Anorexia, Febres exanthematicæ malignæ, Vertigo.

COMP. Andromach. Mithridat. Orvietan. *Elect. lauri, Troch. acori, Troch. capparidis.*

162. SCILLA radice tunicata. *Hort. cliff. 123. upf. 89.*

SCILLA vulgaris, radice rubra. *Baub. pin. 73.*

LOC. Hispaniæ, Sicilia, Syriæ arenosa littora.

Perennis, submansueta.

PHARM. SQUILLÆ Radix, *Acetum.*

QUAL. inodora, acris, amara, *cruda corrosiva.*

Trita, heroica.

VIS. attenuans, incidens.

USUS. Asthma, tussis ferina, cachexia, icterus, sopores.

COMP. Andromach; *Oxymel. Scilliticum.*

163. ALLIUM caule planifolio umbellifero, umbella globosa, filamentis simplicibus corolla longioribus, *quod Hall. Helv. 298. n. 5.*

ALLIUM montanum latifoli-maculatum. *Baub. pin. 74.*

LOC. Alpes Helveticæ. *Perennis, submansueta.*

PHARM. VICTORIALIS LONGÆ Radix.

QUAL. graveolens, fragrans.

exoleta.

VIS.

VIS. Allii 164.

USUS. superstitiosus, magicus.

COMP. Amuletis.

VICTORIALIS LONGÆ *lindraceo, bulbo setis obvallato*
 defectu substitui potest ALLIUM *Fl. Succ. 165.*
foliis lanceolatis, scapo nudo semicy

164. ALLIUM caule planifolio bulbifero, radice
 composita, staminibus tricuspидatis. *Hort.*
Ups. 76.

ALLIUM fativum. *Baub. pin. 73.*

LOC. Sicilia.

*Perennis, cicur, oleracea.*PHARM. ALLII Radix, ∇ . $\frac{1}{4}$.QUAL. graveolens, fragrans, acris, subcaustica.
*culinaris, præstans.*VIS. excitans, transpirans, maturans, anthelmin-
 tica, alexiteria, diuretica.

USUS. Hysteria, hydrops, calculus, tussis.

COMP. Oxytel. alliatum,

165. ALLIUM caule planifolio umbellifero, radice
 tunicata, staminibus tricuspидatis. *Hort. Ups. 77.*

PORRUM commune capitatum. *Baub. pin. 72.*

LOC.

Biennis, cicur, oleracea.

PHARM. PORRI Semina.

QUAL. graveolens, fragrans, acris.

Exoleta, culinaris.

VIS. Calefaciens, emmenagoga, diuretica.

USUS. Calculus.

COMP.

166. ALLIUM scapo nudo inferne ventricoso lon-
 gioro, foliis teretibus. *Hort. ups. 77.*

CEPA vulgaris. *Baub. pin. 71.*

LOC.

biennis, cicur, oleracea.

PHARM.

PHARM. CEPÆ Radix.

QUAL. graveolens, fragrans, acris.

Culinaris, præstans.

VIS. maturans, diuretica, flatulenta, aphrodisiaca, alexiteria, anthelmintica.

USUS. Hæmorrhagia, calculus, otalgia, bubo, ufta, cophosis, hæmorrhoids.

COMP.

167. CONVALLARIA scapo nudo. *Fl. Suec. 273.*

LILIUM convallum album. *Baub. pin. 304.*

LOC. Europæ præsertim Sveciæ prata dura.

Perennis, vulgaris.

PHARM. LILII CONVALLII Flores, *Conserua,*

∇. Spir. .

QUAL. fragrans, amara, acris, nauseosa, virofa. *usitata.*

VIS. suspecta, nervina, errhina, resolvens.

USUS. Epilepsia, apoplexia, coryza, epiphora.

COMP. *Spir.* embryon; *Aqu.* Hirund.

168. CONVALLARIA foliis alternis, pedunculis axillaribus unifloris. *Fl. Suec. 274. α.*

POLYGONATUM latifolium vulgare. *Baub. pin. 303.*

LOC. Europæ nostræ præcipitia montium.

Perennis, vulgaris.

PHARM. SIGILLI SALOMONIS Radix.

QUAL. fatua.

Exoleta, dubia.

VIS. Cosmetica? vulneraria.

USUS.

COMP.

169. ASPARAGUS caule herbaceo erecto, foliis fetaceis. *Fl. Suec. 272.*

ASPARAGUS sylvestris, tenuissimo folio. *Baub. pin. 490.*

LOC.

206 HEXANDRIA MONOGYNIA.

LOC. Europæ australioris, nostræque Sclaviæ arenosa.
Perennis, cicur.

PHARM. ASPARAGI Radix, Semina.

QUAL. subdulcis, inodora. *Culinaris, usitata.*

VIS. diluens, diuretica, urina foetida, aphrodisiaca.

USUS. Calculus?

COMP. Rad. V. aperientes majores; Syr. Althææ.

170. BERBERIS pedunculis racemosis. *Fl. Suec. 290.*

BERBERIS dumetorum. *Bauh. pin. 434.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Frutex, cicur.*

PHARM. BERBERIDIS, Cortex, Baccæ, conditæ, Succus, Syrupus, Rotulæ, Semen.

QUAL. Baccar. acidissima; Cort. flava, amara.

præstans.

VIS. refrigerans, antiputredinosa, tonica, Cort. tinctoria, purgans.

USUS. Febres putridæ, Cholera, Icterus, Leucorrhœa.

COMP.

171. CORDIA foliis subovatis ferrato-dentatis.

Hort. cliff. 63.

SEBESTEN officinarum. *Dill. elth. 340. t. 255. f. 331.*

LOC. Ægyptus, Malabaria. *Arbor, fera.*

PHARM. SEBESTEN (*Drupa.*)

QUAL. mucilaginosæ.

VIS. obtundens, eccoprotica.

USUS. Raucedo, tussis, stranguria.

COMP.

172. ASPHODELUS caule nudo, foliis ensiformibus carinatis lævibus.

ASPHODELUS albus ramosus mas. *Bauh. pin. 208.*

LOC.

LOC. Hispaniæ, Lusitanæ, Narbonæ colles.

Perennis, mansueta.

PHARM. ASPHODELI Radix.

QUAL. ingrata, acris.

Dubia, exoleta.

VIS. diuretica, emmenagoga, emolliens? maturans.

USUS.

COMP.

173. LILIUM foliolis sparsis, corollis campanulatis: intus glabris. *Hort. cliff. 120. Ups. 80.*

LILIUM album, flore erecto, vulgare. *Bauh. pin. 76.*

LOC. Syria, Palæstina.

Perennis, cicur.

PHARM. LILII ALBI Radix; Flores, *Conserva,*

▽. ☉; Antheræ.

QUAL. *Fl. suaveolens. Rad. pinguis. Trita, præstans.*

VIS. emolliens! maturans, anodyna.

USUS. Epilepsia. Hydrops.

COMP. *Empl. mucagin; Empl. ranar. ☿ le; Clysters; Cataplasmata.*

D I G Y N I A.

174. ORYZA. *Hort. Cliff. 137.*

ORYZA. *Bauh. pin. 24.*

LOC. Indiæ inundata.

Annua, fera.

PHARM. ORYZÆ Semina, .

QUAL. dulcis, farinosa.

Culinaris, ravior.

VIS. nutriens.

USUS. cibarius.

COMP.

T R I G Y N I A.

175. **MENISPERMUM** foliis cordatis retufis mucronatis.
 NATSIATAM. *Rheed. mal. 7. t. 1. f. 1. Pluk. phyt. 345. f. 2.*
 LOC. Malabarica. *Peregrina, fera.*
 PHARM. COCCULI INDICI Fructus.
 QUAL. reniformis. *Externa.*
 VIS. Venenata.
 USUS. pediculis, Piscibus.
 COMP.
176. **RUMEX** floribus hermaphroditis: valvulis crenatis granulo incumbente. *Fl. Suec. 293.*
 LAPATHUM acutum f. Oxylapathum. *Baub. hist. 2. p. 983.*
 LOC. Europæ humentia. *Perennis, frequens.*
 PHARM. LAPATHI ACUTI Radix, Herba, Semen.
 QUAL. austerā, radice amarior, foliorum acidior. *Præstans.*
 VIS. adstringens, eccoprotica.
 USUS. Dysenteria, Scabies! Ulcus.
 COMP.
177. **RUMEX** floribus hermaphroditis, valvulis integerrimis nudis, foliis cordato-lanceolatis. *Fl. Suec. 292. β.*
 LAPATHUM aquaticum, folio cubitali. *Baub. pin. 116.*
 LOC. Europæ nostrę paludes. *Perennis, vulgaris.*
 PHARM. HERBÆ BRITANNICÆ Radix.
 QUAL. flava, amaricans, austerā. *Rarior, eximia.*
 VIS.

VIS. adstringens.

USUS. Cacoethes ! ulcus malignum , Scelotyrbe !

COMP.

178. RUMEX floribus hermaphroditis: valvulis integerrimis: unica granulo notata.

LAPATHUM hortense latifolium. *Bauh. pin. 115.*LOC. Europa australior. *Perennis, cicur.*

PHARM. RHABARRARI MONACHORUM

Radix .

QUAL. amaro-austera, flava.

VIS. adstringens, sublaxans.

USUS. Ulcus.

COMP.

CLASSIS VIII.
OCTANDRIA
MONOGYNIA.

179. **D**APHNE floribus sessilibus infra folia elliptico-lanceolata. *Fl. Suec.* 311.
 LAUREOLA folio deciduo, flore purpureo, *Bauh. pin.* 462.
 LOC. Europe nostre sylve umbrose. *Frutex, cicur.*
 PHARM. COCCUMGNIDII Semina.
 QUAL. Insipida, deurens, *Rarior, cauta.*
 VIS. Inflammatoria, corrosiva, vomitoria, cardialgica, febrilis.
 USUS. Hydrops, cancer, Lupibus.
 COMP.

180. **D**APHNE racemis lateralibus, foliis lanceolatis integris. *Hort. cliff.* 147, *Ups.* 94.
 LAUREOLA sempervirens, flore viridi, *Bauh. pin.* 262.
 LOC. Italia, Anglia, Germania. *Frutex, mansuetus.*
 PHARM. MEZEREI Cortex.
 QUAL. deurens. *Exoleta, cauta.*
 VIS. Inflammatoria, drastica.
 USUS. Hydrops,
 COMP.

MEZEREI cortex, si hæc (181.) modo a priore (180.) specie desumi species Daphnes non occurrat, com-¹potest.

181. **T**ROPÆOLUM foliis subquinelobis, petalis obtusis. *Hort. Ups.* 93.

VIOLA

VIOLA indica scandens, nasturtii sapore, maxima odorata. *Herm. lugdb. 628.*

LOC. Peru. *Perennis, nobis annua, cicur.*

PHARM. NASTURTII INDICI Herba.

QUAL. sapore Nasturcina, acris, aquosa, oleracea.
Exoleta.

VIS. Diuretica.

USUS. Scorbutus.

COMP.

182. LAWSONIA racemis inermibus. *Fl. Zeyl. 135.*

PONTALESCE. *Rheed. mal. 4. p. 117. t. 57.*

LOC. in India, Ægypto, Syria. *Arbor, fera.*

PHARM. ALCANNÆ VERÆ Radix, Tinctura.
Folia.

QUAL. Rad. Rubro-tinctoria. Fol. luteo-tinctoria.
ravior, præstans, Turcica,

VIS. Adstringens.

USUS. sophisticatio, formositas.

COMP. ungu. rub. potabile, Tincturæ rubræ, Deco-
cta rubra.

ALCANNA raro & vix nunquam loco & nomine *Lithospermi* 58. species.
in nostris officinis occurrit, sed ejus

183. SANTALUM.

SANTALUM verum. *Breyn. icon. 94. t. 5. f. I.*

LOC. India, Siam, Thymor, Solor.

Arbor, peregrina.

PHARM. SANTALI CITRINI lignum.

ALBI lignum.

QUAL. suaveolens: aromatica, amaricans.

Exoleta, dubia.

VIS. subvenenata, Synochizans, Bulimum caus-
fans, tonica.

212 HEXANDRIA MONOGYNIA.

U_{SUS}. destillationes.

COMP. *Confect.* Alkermes. *Pulv.* abort.

SANTALUM adhuc obscura est & Memecylo innotescit.
arbor, sed a^ueritate cum Lavvlonia

184. VACCINIUM foliis ovatis ferratis deciduis,
caule angulato. *Fl. Suec.* 313.

VITIS idæa foliis oblongis crenatis, fructu nigri-
cante. *Bauh. pin.* 470.

Loc. Europæ, præsertim Sveciæ sylvæ.

Frutex, vulgatissimus.

PHARM. MYRTILLI BACCÆ, *Syrupus.*

QUAL. Acidula.

ravior.

VIS. Subrefrigerans, subadstringens.

U_{SUS}. Diarrhœa, Scorbutus.

COMP.

185. VACCINIUM foliis obverse ovatis peren-
nantibus. *Fl. Suec.* 314.

VITIS idæa foliis subrotundis non crenatis, bac-
cis rubris. *Bauh. pin.* 470.

Loc. Europa, præsertim sylvæ Sveciæ.

Frutex, vulgatissimus.

PHARM. VITIS IDÆÆ Rob.

QUAL. acida.

Præstans.

VIS. refrigerans.

U_{SUS}. Febrium æstus.

COMP.

VITIS IDÆA non recepta est copia commendat.
in nostris officinis, quam & vis &

TRIGYNIA.

286. **POLYGONUM** caule procumbente herba-
 ceo, foliis lanceolatis integerrimis.
POLYGONUM latifolium. *Bauh. pin.* 281. quod *Fl.*
Suec. 322.
 Loc. Europæ nostræ culta, ruderata.
Annua, vulgarissima.
 PHARM. CENTUM NODIÆ Herba.
 QUAL. subinsipida, inodora. *Exoleta, infida.*
 VIS. subadstringens, vulneraria.
 USUS. Prolapsus.
 COMP.
187. **POLYGONUM** foliis lanceolatis, floribus
 hexandris semidigynis.
PERSICARIA urens seu Hydropiper. *Bauh. pin.*
 101. quæ *Fl. Suec.* 320.
 Loc. Europæ nostræ subhumida.
Annua, vulgarissima.
 PHARM. PERSICARIÆ Herba, ∇.
 QUAL. acerrima, urens. *Ravior.*
 VIS. corrosiva, diuretica.
 USUS. Calculus, Ulculus.
 COMP.
188. **POLYGONUM** caule erectiusculo inermi
 ramofo, foliis cordato sagittatis, feminibus
 lævibus.
FAGOPYRUM. *Dod. pempt.* 512. *Helxine. Fl. Suec.*
 324.
 Loc. *Annua, cerealis, cicur.*
 PHARM. FAGOPYRI Semina.
 QUAL. farinacea. *Culinaris, ravior.*
 O 3 VIS.

214 OCTANDRIA TRIGYNIA.
VIS. refrigerans, obstipans, nutriens.
USUS. Cibarius.
COMP.

189. POLYGONUM caule simplicissimo monostachyo, foliis ovatis in petiolum decurrentibus.

BISTORTA major, radice intorta. *Baub. pin. 192.*

LOC. alpes Austriacæ, Syriacæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. BISTORTÆ Radix.

QUAL. Styptica. *Usitata, laudabilis.*

VIS. adstringens.

USUS. Dysenteria, Leucorrhœa, Scelotyrbe, Profluvia.

COMP. Dioscorej; Acet. Theriacale.

CLASSIS IX.
 ENNEANDRIA
 MONOGYNIA.

190. **L**AURUS foliis ovato-oblongis trinerviis :
 basi nervos unientibus. *Fl. Zeyl.* 145.

CASSIA Cinnamomea. *Herm. lugdb.* 129 t. 655. *burm.*
Zeyl. 62. t. 27.

LOC: Zeylona. *Arbor, peregrina.*

PHARM. CINNAMOMI cortex, Syrupus, ∇:
 sine vino, ∇, cum vino, Spir. oo Gtj.

QUAL. acris, dulcis, suavissima, fragrantissima.
Trita, heroica.

VIS. Cordialis, analeptica, corroborans, calefaciens, perspirans, antifebrilis, carminativa.

USUS. Debilitas, Vomitus, Tympanites, Leucorrhœa, Menorrhagia.

COMP. *balsam.* Cinnamomi; *Aqua* Cinnamomi hordeata; *Aqua* Cinnam. Cynodiata; Andromach; Mithridat; Diascordium; Orvietan; Philonium; Diaphetic; *Conf.* Alchermes; Hamech; Hierapicra; *balsam.* Apoplect; *Aqua* confortans perlata.

β **K**ATOU-KARVA. *Rheed. mal.* 5. p. 105. t. 53.

LOC. Malabarica. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MALABATRI Folium:

QUAL. acris, fragrans.

VIS. calefaciens, stimulan.

USUS. Paralyfis linguæ.

COMP. Andromach; Mithridat.

191. LAURUS foliis lanceolatis trinerviis : nervis supra basin unitis. *Fl. Zeyl.* 146.

CASSIA malabarica. *berm. lugdb.* 130. *burm. Zeyl.* 63. t. 28.

LOC. Malabarica, Java, Sumatra. *Arbor, peregrina.*

PHARM. CASSIÆ LIGNEÆ cortex.

QUAL. Cinnamomi debilior. *Rarior, præstans.*

VIS. Cinnamomi debilior, magisque adstringens.

USUS. Diarrhœa.

COMP. Andromach; Mithridat; Philonium; Discordium; *Troch.* Hedycroi; *Spec.* Diamofchi.

192. LAURUS foliis lanceolato-ovatis trinerviis , nervis supra basin unitis .

LAURUS camphorifera. *Kæmpf. amœn.* 770. *breyn. cent.* 16. t. 2.

LOC. Japonia. *Arbor, fera.*

PHARM. CAMPHORÆ Resina Grj. ðß. Spir. ʒʒ.

QUAL. fragrantissima, acris, amaricans, aromatica, frigida. *Trita, heroica.*

VIS. resolvens, nervina, pellens, sudorifera, anthelmintica, refrigerans.

USUS. Contagium, Inflammatio, Febres omnes, Mania, Hysteria, Odontalgia.

COMP. *Ungu.* Album; *Pulv.* pannonic; *Conf.* Hyacinth; *Ungu.* Ægypt; *Empl.* Stictic.

193. LAURUS foliis integristrilobisque. *Hort. cliff.* 154. *Gron. virg.* 46.

CORNUS mas odorata, folio trifido : margine plano. *Catesb. carol.* 1. f. 55.

LOC. Pensylvania, Virginia, Florida.

Arbor, mansueta.

PHARM. SASSAFRAS lignum, Cortex, *Essentia*

∇. ∇; ʒʒ.

QUAL.

QUAL. Subdulcis, acris, aromatica, fragrans.
Trita, præstans.

VIS. Diaphoretica; fudorifera, pellens, corroborans, mundificans.

USUS. Siphilis, Cachexia, Hydrops, Scabies, Flatulentia, Destillationes.

COMP.

194. LAURUS foliis lanceolatis venosis perennantibus, floribus quadrifidis dioicis. *Hort. cliff.* 155. *Uf.* 98.

LAURUS vulgaris. *Baub. pin.* 155.

LOC. Græcia, Italia. *Arbor, mansueta.*

PHARM. LAURI Baccæ, ∇ , \odot , \circ , Folia.

QUAL. Calida, aromatica, fragrans.

Trita, præstans.

VIS. Calefaciens, resolvens, pellens, carminativa.

USUS. Colica lochialis.

COMP. *El. baccar. lauri; Empl. baccar. lauri; Orvietan; Diateffaron. Emplast. ranar; Empl. stiptic. Empl. manus Dei.*

195. LAURUS foliis enerviis obverse ovatis utrimque acutis integris annuis. *Hort. cliff.* 154.

ARBOR virginiana, citriæ vel limoniæ folio. *Comm. hort. 1. t.* 97.

LOC. Summatra, Java, Siam, (Virginia).

Arbor, frequens.

PHARM. BENZOES refina, tintura, flores.

QUAL. Resinosa, graveolens, fragilis.

Trita, præstans.

VIS. Nervina, expectorans, balsamica.

USUS. Rubedo faciei.

COMP. *Empl. de Storace.*

196. LAURUS foliis enerviis obverse ovatis obtusis.

CANELLA peruana. *Pluk. phyt. t. 81. f. i. c. 160. f. 7. Sloan. jam. 2. t. 191. f. 2. Catesb. carol. 2. t. 50.*

LOC. Jamaica, Carolina. *Arbor, submansueta.*

PHARM. VINTERANI (CANELLÆ ALBÆ) cortex.

QUALIT. Acris, pungens, subamara, aromatica, fragrans. *Rarior, præstans.*

VIS. Calefaciens, pellens, carminativa.

USUS. Catharrhus, Hemorrhagia, Paralysis linguæ.

COMP.

TRIGYNIA.

197. RHEUM foliis subvillosis; *Hort. Ups. 98.*
 RHABBARBARUM Sinense, folio crispo, flagellis rarioribus & minoribus. *Amm. herb. 206.*

LOC. China ad murum. *Perennis, cicur.*

PHARM. RHABBARBARI VERI Radix ʒj; *to-sta ʒij. Essentia ʒj. Extractum ʒj.*

QUAL. Amara, nauseosa, lutea.

Trita, heroica, usitatissima.

VIS. Purgans, antacida, tonica, adstringens, hepatica, stomachica.

USUS. Dysenteria, Diarrhoea, Leucorrhœa, Colica, icterus, Lenta infantum.

COMP. Syr. Cichorei c. Rheo. ʒij; *Pulv. cont. vermes; Conf. Hamech; El. diacath. Extr. Panchymag; Pil. Cathol; Pil. sine quibus; Tinct. Anima Rhab. ʒj.*

198. RHEUM foliis glabris. Hort. Ups. 98.

RHAPONTICUM thracicum. Ulp. rhapont. I. exot.

137.

LOC. Thracia, Schythia. Perennis, cicur.

PHARM. RHAPONTICI Radix ʒj.

QUAL. Antecedentis, amara, subacris, subadstringens, Exoleta.

VIS. Purgans debilior, adstringens præstantior, stomachica.

USUS. Diarrhœa, Leucorrhœa.

COMP. Andromach.

RHAPONTICI affinitas tanta erret; ac vis purgans in Rhabarbaro est cum Rhabarbaro vero, ut si quis vero duplo fortior, quam in Rapon-ambas pro varietatibus habeat, vix tico.

CLASSIS X.
DECANDRIA
MONOGYNIA.

199. **CASSIA** foliolis quinquepinnis ovatis acuminatis glabris petiolatis. *Fl. zeyl.* 149.
CONNA. *Rheed. mal.* 1. p. 37. t. 22. Chaiarxambar.
Alp. Ægypt. 2. t. 1.
LOC. India Orientalis, Ægyptus, Arabia, Mexico.
Arbor, fera.
PHARM. CASSIÆ fistula (*Siliqua*), pulpa.
QUAL. Dulcis. *Trita, præstans.*
VIS. Demulcens, eccoprotica, febrium pungans.
USUS. Nephritis calculosa.
COMP. *Elect.* Diacath. *Conf.* Hamech.
200. **CASSIA** foliolis tripinnibus quadripinnibusque subovatis. *Hort. cliff.* 159.
 α **SENNA** Alexandrina, foliis acutis. *Bauh. pin.* 397.
Raj. hist. 1742.
PHARM. SENNÆ ALEXANDRINÆ Folia, Folia s. s. *Syrup.* Foliculi.
 β **SENNA** Italica s. foliis obtusis. *Bauh. pin.* 397.
LOC. In satis Italiæ (β), & Indiæ (α).
Frutrex, submansuetus.
PHARM. SENNÆ ITALICÆ Folia ζ j. *Extractum* δ ; β .
QUAL. Amara, nauseosa. *Trita, eximia.*
VIS. Purgans.
USUS. Obstipatio.
COMP. *Extr.* Panchymag; *El.* Cathol; *Conf.* Hamech; *Decocta.*

201. TOLUIFERA.

BALSAMUM Tolutanum foliis ceratiæ similibus.
Bauh. pin. 401.

LOC. Provincia Tolu prope Carthagenam Ameri-
 cæ. *Arbor, peregrina.*

PHAR. TOLU balsamum, *Syrupus balsamicus.*

QUAL. Fusco-virescens, dulcis, fragrans, tenax,
 tandem fragilis. *Trita, præstans.*

VIS. Diuretica, vulneraria.

USUS. Phthifis, Punctura, Gonorrhœa.

COMP.

202. GUILANDINA inermis, foliolis triplicato-
 pinnatis: foliolis infimis ternatis. *Fl. Zeyl. 155.*

MORINGHA zeylonica, foliorum pinnis pinnatis.
Burm. Zeyl. 162. t. 75.

LOC. Zeylona, Malabaria. *Arbor, peregrina.*

PHARM. NEPHRITICUM lignum, *tinctura.*

BEHEN

QUAL. Flavo-pallefcens, cœruleo tingens, subacris,
 amaricans. *Exoleta.*

VIS. Pellens, diuretica.

USUS. Scabies, Exanthemata.

COMP. Basis balsamorum.

Behen Nuxf. Balanus myristica qui-
 busdam ex alia specie defumitur, hanc Hermannus declaravit.

203. CÆSALPINIA aculeis recurvis, foliolis
 emarginatis, Filamentis lanatis. *Fl. Zeyl. 158.*

TSIAM-PANGAM. *Rheed. mal. 6. p. 3. t. 2. Sloan.*
jam. 2. p. 183. t. 10.

LOC. Zeylona, Malabaria, Jamaica.

Arbor, peregrina.

PHARM.

222 DECANDRIA MONOGYNIA.
PHARM. CAMPESCANUM (SAPPAN) Li-
gnum.
QUALIT. Pallide fusco-rufa. *Exoleta.*
VIS. Tinctoria.
USUS. Oeconomicus.
COMP.

204. CÆSALPINIA? arbor Brasilia dicta.
IBIRA pitanga. *Marg. bras. 101. t. 102.*
LOC. Brasilia. *Arbor, peregrina.*
PHARM. BRASILIANUM RUBRUM Li-
gnum (medullare).
QUAL. Rubra. *Exoleta.*
VIS. Tinctoria.
USUS. Oeconomicus, Febres.
COMP.

205. CÆSALPINA aculeis recurvis, foliolis ob-
verse ovatis integris.
PSEUDO-SANTALUM croceum. *Catesb. cor. 2. t. 51.*
LOC. Jamaica, Carolinae colles. *Arbor, peregrina.*
PHARM. BRASILIENSE LUTEUM Lignum.
QUAL. Flava. *Exoleta.*
VIS. Tinctoria.
USUS. Oeconomicus.
COMP.

206. ANACARDIUM. *Hort. cliff. 161. Fl. Zeyl.*
165.
KAPA-MATA. *Rheed. mal. 3. p. 65. t. 54.* Acajou.
Pis. bras. 58.
LOC. Brasilia, Surinama, Malabarica. *Arbor, fera.*
PHARM. ANACARDII OCCIDENTALIS
Nux (testæ melligo).
QUAL. *Melliginis exurens.* *Exoleta.*
VIS.

VIS, Excorians.

USUS. Maculæ, Scabies, Impetigo, Lichenes.

COMP.

207. GUAJACUM foliis pinnatis: foliolis quatuor obtusis. *Hort. cliff.* 187.PRUNO vel EUONYMO affinis arbor, folio alato. *Sloan. jam. 2. p. 133. t. 222.*LOC. Jamaica, Hispaniola. *Arbor, fera.*

PHARM. LIGNI SANCTI (GUAJACI)

Cortex, , Resina, Extractum.QUAL. Inspida. *Trita, praestans.*VIS. Aperiens, mundificans, pellens, visceralis; *Ext. Sternutatoria.*

USUS. Siphilis, Leucorrhœa.

COMP.

208. DICTAMNUS *Hort. Cliff.* 161. *Upsf.* 102.DICTAMNUS albus vulgo f. Fraxinella. *Bauh. pin. 222.*LOC. Narbonæ, Germaniæ colles. *Perennis, cicur.*

PHARM. DICTAMNI ALBI Radix.

QUAL. Amarissima. *Rarior, dubia.*

VIS. Suspecta, pellens, anthelmintica.

USUS. Epilepsia, Vermes.

COMP. Orvietanum, gutteta, pannonicus.209. RUTA foliis decompositis. *Hort. cliff.* 145. *Upsf.* 102.RUTA hortensis latifolia. *Bauh. pin. 336.*

LOC. Africa, Græcia, Hetruria, Narbona.

Frutex, cicur.

PHARM. RUTÆ HORTENSIS Herba, Con-

serva, , , , , , Semina.

QUAL.

224 DECANDRIA MONOGYNIA.

QUAL. Graveolens, acerrima. *Trita, heroica.*

VIS. Resolvens, alexiterica, antivenerea, anthelmintica, pellens, carminativa, emmenagoga, sudorifera.

USUS. Pectus, Epilepsia, Hysteria, Cephalalgia, Ophthalmia, Singultus.

COMP. *Balsamum Ruta. Acet. prophyl.*210. LEDUM foliis linearibus subtus hirsutis, floribus corymbosis. *Fl. Suec. 341.*CISTUS ledon, foliis rosmarini ferrugineis. *Bauh. pin. 467.*

LOC. Suecię Septentrionisque paludes asperę.

*Frutex, vulgaris.*PHARM. ROSMARINI SYLVESTRIS
Herba.

QUAL. Graveolens, fragrans, amara.

Exoleta, heroica.

VIS. Narcotica, inebrians.

USUS. Scabies, Febres exanthematicę? Infecta.

COMP.

211. ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis integerrimis. *Fl. Lapp. 162. Suec. 339.*UVA Urfi. *Clus. hist. I. p. 63.*LOC. Suecię colles sabulosi. *Frutex, vulgaris.*

PHARM. UVÆ URSI Folia.

QUAL. Stiptica, inodora. *Ravior, præstans.*

VIS. Adstringens.

USUS. Calculus.

COMP.

UVA URSI nondum in officinas | vires corroborantes & adstringentes
Pharmacoposorum introducta, at a | commendanda.
Coriariis loco Rhois receptissima; ob

212. PYROLA flaminibus adscendentibus, pistillis declinatis. *Fl. Suec.* 330.

PYROLA rotundifolia major. *Bauh. pin.* 191.

LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. PYROLÆ Herba.

QUAL. Inspida, inodora. *Rarior.*

VIS. Corroborans, adstringens.

USUS. Vulnus.

COMP.

D I G Y N I A .

213. DIANTHUS floribus subsolitariis, corollis crenatis, squamis calycinis subovatis brevissimis. *Hort. cliff.* 164. *Ups.* 104.

CARYOPHYLLUS hortensis, flore pleno majore. *Bauh. pin.* 208.

LOC. *Perennis, cicur.*

PHARM. TUNICÆ Flores (corolla) *Conserva, Syrupus, ∇, †, Semina.*

QUAL. Suaveolens, fragrans, aromatica.

Trita, præstans.

VIS. Cordialis, sudorifera, alexiteria,

USUS. Contagium, Exanthemata, Febres.

COMP. *Spir. Embriõ; Potiones cordiales.*

214. SAPONARIA calycibus monophyllis cylindraceis, foliis ovato-lanceolatis. *Hort. cliff.* 165. *Ups.* 106.

SAPONARIA major lævis. *Bauh. pin.* 206.

LOC. Anglia, Gallia, Belgium. *Perennis, cicur.*

PHARM. SAPONARIÆ Radix, Herba, Semina.

QUAL. Amarissima, trita spumescens. *Exoleta.*

VIS. Pellens, sudorifera, diuretica, emmenagoga, anthelmintica.

Mat. Med. Contracta.

P

USUS.

USUS. Epilepsia.

COMP.

215. SAXIFRAGA foliis reniformibus lobatis, caule ramofo, radice granulofa. *Fl. Suec.* 350.SAXIFRAGA rotundifolia alba. *Bauh. pin.* 309.

LOC. Europæ noſtræ colles prataque.

*Perennis, vulgatiffima.*PHARM. SAXIFRAGÆ ALBÆ Radix, Herba,
Flores, Semina.

QUAL. Acris, pungens.

Exoleta, infida.

VIS. Diuretica.

USUS. Calculus?

COMP.

P E N T A G Y N I A .

216. **O**XALIS ſcapo unifloro, foliis ternatis, radice ſquamofa-articulata. *Fl. Suec.* 385.TRIFOLIUM acetofum vulgare. *Bauh. pin.* 330.

LOC. Europæ noſtræ ſylvæ acerofæ.

*Perennis, vulgatiffima.*PHARM. ACETOSELLÆ Herba, *Conſerva*, *Syrupus*, *Sal eſſentiale*.

QUAL. Acidula.

uſitata.

VIS. Refrigerans.

USUS. Febres putridæ.

COMP. *Zulep*. antifebril.217. SEDUM foliis planiuſculis patentibus ferratis, corymbo terminali nudo. *Fl. Suec.* 386.ANACAMSEROS vulgo Faba craſſa. *Bauh. hiſt.* 3.
p. 681.

LOC. Europæ noſtræ colles ſaxoſi.

Perennis, vulgaris.

PHARM.

PHARM. TELEPHII Radix.

QUALIT. Glutinosa, subacida, mitis.

Exoleta, infida.

VIS. Refrigerans.

USUS. Varix ani, Paronychia, Hæmorrhoids?

COMP.

218. SEDUM foliis subovatis adnato-sessilibus gib-
bis erectiusculis alternis, racemo triplici. *Fl.*
Suec. 389.

SEMPERVIVUM minus vermiculatum acre. *Bauh.*
pin. 283.

LOC. Europæ nostræ montes, tecta.

Perennis, vulgaris.

PHARM. SEDI MINORIS Herba, ▽.

QUAL. Acris, subcorrosiva.

Præstans.

VIS. Vomitoria, diuretica.

USUS. Quartana, Scorbutus, Hydrops.

COMP.

CLASSIS XI.
 DODECANDRIA
 MONOGYNIA.

219. **A**SARUM foliis petiolatis subcordatis, floribus trifidis. quod. *Fl. Suec.* 392.

ASARUM. *Baub. pin.* 197.

LOC. Europa australior, Scaniaque nostra.

Perennis, cicur.

PHARM. ASARI Radix ℥j., *Extractum* ℥j; Folia Nvj; Semina.

QUAL. Nauseosa, amaro-acris, virulenta.

Trita, heroica.

VIS. Vomitoria! purgans: errhina, diuretica, emmenagoga.

USUS. Melancholia.

COMP.

220. **A**SARUM foliis sessilibus imbricatis, floribus quadrifidis.

HYPOCISTIS omnino lutea s. ochræ colore. *Clus. hisp.* 143.

LOC. Super radices cisti in Turcia, Creta.

Parasitica, peregrina.

PHARM. HYPOCISTIDIS Succus.

QUAL. Acida, austera.

Rarior.

VIS. Adstringens.

USUS. Profluvia.

COMP. Andromach; Mithridat; *Troch.* carabe; *Empl.* herniæ; *Passul.* Laxativ.

DIGYNIA.

221. **A**GRIMONIA foliis pinnatis, fructibus hispidis. *Fl. Suec. 394.*

EUPATORIUM veterum s. Agrimonia. *Bauh. pin. 321.*

LOC. Europæ nostræ prata. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. AGRIMONIÆ Herba, ∇.

QUAL. Stiptica. *Trita.*

VIS. Adstringens, roborans, vulneraria, pellens.

USUS. Profluvia, Hæmaturia, Calculus, Obstipationes viscerum.

COMP.

POLYGNIA.

222. **S**EMPERVIVUM foliis radicalibus carnosis, caulinis imbricatis, corymbo racemoso reflexo. *Fl. Suec. 395.*

SEDUM majus vulgare. *Bauh. pin. 283.*

LOC. Europæ nostræ tecta. *Perennis, infrequens.*

PHARM. SEMPERVIVI MAJORIS Herba.

QUAL. Acido-austera, aquosa, acriuscula. *Ravior.*

VIS. Adstringens, refrigerans.

USUS. Febres, Dysenteria, Aphta, Ambusta.

COMP.

CLASSIS XII.
 ICOSANDRIA
 MONOGYNIA.

223. **PUNICA.** *Hort. cliff. 184. Ups. 122.*
 α MALUS punica sativa. *Bauh. pin. 438.*
 β PUNICA flore pleno majore. *Tournef. instit. 636.*
 Loc. Africa, Hispania, Italia.
Arbor mansueta, sterilis.
 PHARM. BALAUSTIORUM (β) Flores.
 MALACORII Cortex.
 GRANATORUM Semina, *Syrupus.*
 QUAL. Styptica. *Trita, præstans.*
 VIS. Anodyna, adstringens, laxans *Fl. pellens,*
diuretica, anthelmintica.
 USUS. Cephalalgia.
 COMP. *Troch. carabe,* $\bar{\sigma}$ dysentericus.
224. MYRTUS floribus solitariis, calyce fructus di-
 phyllo. *Hort. cliff. 184. Ups. 123.*
 MYRTUS communis Italica. *Bauh. pin. 468.*
 Loc. Orbis 4. partes temperatæ. *Arbor, mansueta.*
 PHARM. MYRTI Folia, Bacca, \odot .
 QUAL. Aromatica, fragrans. *Ravior.*
 VIS. Calefaciens, corroborans, adstringens.
 USUS. Profluvia.
 COMP.
225. MYRTUS foliis alternis. *Fl. Zeyl. 186?*
 MYRTUS arborea aromatica, foliis laurinis latioribus

ribus & subrotundis. *Sloan. jam. 2. t. 191. f. 1.*

Pluk. phyt. 155. f. 4.

LOC. Jamaica.

Arbor, peregrina.

PHARM. PIMENTÆ (AMMOMI VERI *falso*) Fructus.

QUAL. Aromatica, fragrans.

Rarior.

VIS. Calefaciens, stomachica.

USUS. Dieteticus.

COMP.

226. MYRTHUS foliis obverse ovatis, *Fl. Zeyl.*
183?

CARYOPHYLLUS aromaticus ind. occid. foliis & fructu rotundis, dipyrene. *Pluk. phyl. 155. f. 3.*

LOC. Zeylona? Cuba, Guiana. *Arbor, peregrina.*

PHARM. CASSIÆ CARYOPHYLLATÆ
Cortex.

QUAL. Aromatica, fragrans, pungens.

VIS. Cephalica, stomachica.

USUS.

COMP.

227. STYRAX. *Hort. cliff. 187. Ups. 123.*

STYRAX folio mali cotonei. *Bauh. pin. 452.*

LOC. Italia, Creta, Syria, Palæstina.

Arbor, mansueta.

PHARM. STORACIS CALAMITÆ Resina^o.

QUALIT. Resinosa, subacris, fragrans. *usitata.*

VIS. Nervina, subanodyna.

USUS. Ulcera interna, Destillationes, Tuffis.

COMP. *Pil.* styracis, *Empl.* styracis, *Empl.* stomachicæ; *Andromachi*; *Mithridat*; *Diascord*; *Bals.* apoplect; *Ungu.* martiatum.

228. PADUS foliis sempervirentibus lanceolato-ovatis. *Hort. cliff. 185. Ups. 126.*

232 ICOSANDRIA MONOGYNIA:

LAURO Cerasus, *Cam. hort. 23. Clus. hist. I. p. 4.*LOC. Trapezunte. *Arbor, mansueta.*

PHARM. LAUROCERASI Folia.

QUAL. Amara, subnarcotica, feris lethalis. *Insueta.*VIS. Diuretica & fere amygdala amara. 229. β .

USUS. Phthifis.

COMP.

LAUROCERASUS nondum intravit officinas nostras.

229. AMYGDALUS foliis petiolatis : ferraturis
infimis glandulosis. *Hort. cliff. 186. Ups. 123.* α AMYGDALUS dulcis putamine molliore. *Tournef.*
*inst. 627.*LOC. Tripolis sepes. *Arbor, mansueta.*

PHARM. AMYGDALÆ DULCIS Nuclei,

oblongi, \odot .QUAL. Dulcis, sapida. *Trita, præstans.*

VIS. Nutriens, relaxans, obtundens.

USUS. Dolores, Phlogoses, Febres, Tuffis.

COMP.

 β AMYGDALUS amara. *Tournef. instit. 627.*LOC. Tripolis. *Arbor, mansueta.*PHARM. AMYGDALÆ AMARÆ Nuclei, \odot .QUAL. Amara. *Præstans, dubia.*VIS. Præcedentis (α) & anodyna, carminativa,
diuretica.

USUS. Colica, Cophosis, Eschara, Vermes.

COMP.

230. AMYGDALUS foliorum ferraturis omnibus
acutis. *Hort. cliff. 186. Ups. 123.*PERSICA molli carne & vulgaris. *Bauh. pin. 440.*LOC. Persia. *Arbor, mansueta.*

PHARM.

PHARM. PERSICÆ Flores, *Syrupus*, Nuclei, ∇.

QUAL. Amygdalæ amaræ 229. β. *exoleta.*

VIS. Amygdalæ amaræ.

USUS. Vermes.

COMP.

231. PRUNUS spinosa, foliis lanceolatis. *Fl. Suec. 397.*

PRUNUS Sylvestris. *Baub. pin. 444.*

LOC. Europæ nostræ colles. *Frutex, vulgaris.*

PHARM. ACACIÆ NOSTRATIS Cortex, Flores, *Syrupus*, ∇. Fructus, *Succus.*

QUAL. styptica. *Trita, præstans.*

VIS. *Cort. adstringens, Fl. laxans, Fr. refrigerans.*

USUS. Profluvia, Diarrhœa.

COMP.

232. PRUNUS inermis, foliis lanceolato-ovatis. *Hort. Cliff. 187. Ups. 124.*

α PRUNUS fructu parvo dulci atro-ceruleo. *Tournef. inst. 622.*

LOC. Europa australis. *Arbor, cicur. frequens.*

PHARM. PRUNA GALLICA minora, majora, *pulpa.*

β PRUNUS fructu inagno dulci atro-ceruleo. *Tournef. inst. 622.*

LOC. Syria. *Arbor, cicur.*

PHARM. PRUNA DAMASCENA, *Pulpa.*

γ PRUNUS brignonienfis, fructu suavissimo. *Tournef. inst. 622.*

LOC. hodie Galloprovincia. *Arbor, cicur.*

PHARM. PRUNEOLÆ Fructus (*dento nucleo.*)

QUAL. acidiuscula. *Culinaris, usitata.*

VIS. refrigerans, humectans, lubricans, eccoprotica.

USUS.

234 ICOSANDRIA DIGYNIA.

USUS.

COMP. *Pruna laxativa*. ℥ij.

233. CERASUS foliis ovato-lanceolatis, *Virid. cliff.*
43. *Ups.* 125.

α CERASUS fructu acido serotino succi sanguinei,
Tourn. inst. 625.

LOC. hodie Europæ nostræ horti. *Arbor, frequens.*

PHARM. CERASORUM RUBRORUM Fructus, *Rob, Condita, Nuclei, Gummi.*

QUAL. acidiuscula, sapida. *Culinaris, usitata.*

VIS. refrigerans.

USUS. Febres continuæ.

COMP.

β CERASUS major sylvestris, fructu subdulcinigro
colore inficiente. *Bauh. pin.* 450.

LOC. hodie Europæ horti. *Arbor, frequens.*

PHARM. CERASORUM NIGRORUM Fructus, *Syrupus, ∇, ♀, ♂.*

QUAL. acida, sapida. *Usitata.*

VIS. nervina, antispasmodica, subanodyna.

USUS. Paralyfis, Convulsiones.

COMP. *Aqua confortans perlata.*

D I G Y N I A.

234. CRATÆGUS foliis ovalibus inæqualiter ferratis. *Fl. Suec.* 398.

CRATÆGUS inermis, foliis ellipticis ferratis sinuatis subtus villosis. *Fl. lapp.* 199.

LOC. Oelandia, Gotlandia. *Arbor, cicur.*

PHARM. SORBI DOMESTICÆ *Baccæ.*

QUAL. farinosa, alimentosa. *Exoleta, infida.*

VIS. flatulenta.

USUS.

COMP.

COMP.

*

* PHILADELPHUS Icosan-^{res pro succedaneo Jasmini sd}
dria tetragynæ arbor cicur hic locum ^{adhiberi possint.} (O)
inveniet, si recipiatur, cum ejus flo.

TRIGYNIA.

235. **SORBUS** foliis pinnatis. *Hort. cliff.* 188. *Fl.*
Suéc. 400.
SORBUS sylvestris, foliis domesticæ similis. *Bauh.*
pin. 415.
LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Arbor, frequens.*
PHARM. SORBI AUCUPARIÆ Baccæ.
QUAL. acida, farinosa. *Exolet.*
VIS. adstringens.
USUS. Hæmorrhoidis.
COMP.

PENTAGYNIA.

236. **MESPILIUS** foliis lanceolatis integerrimis
subtus tomentosis, calycibus acuminatis.
Hort. cliff. 189. *Ups.* 129.
MESPILUS germanica, folio laurino non ferrato.
Bauh. pin. 453.
LOC. Germania & Europa australior.
Arbor, mansueta.
PHARM. MESPILI Fructus, Semina.
QUAL. austera, farinosa, esculenta. *Rarior.*
VIS. refrigerans, adstringens.
USUS. Diarrhæa.
COMP.

236 ICOSANDRIA PENTAGYNIA.

237. PYRUS foliis ferratis, pomis basi concavis.
Hort. Cliff. 189. Ups. 130.

MALUS pomis redolentibus Bordorpherianis dictis
vulgo.

LOC. Germania.

Arbor, cicur.

PHARM. POMORUM BORDORPHIEN-
SIUM *succus liquidus.*

QUAL. acidula, esculenta, sapida.

Parcior.

VIS. refrigerans, tonica.

USUS.

COMP. *Conf. alkermes.*

238. PYRUS foliis integerrimis. *Hort. cliff. 190.*

COTONEA malus. *Baub. hist. 1. p. 35.*

LOC. Danubius.

Arbor, subcicur.

PHARM. CYDONIÆ fructus, *Conditæ, Rob, Sy-*

rupus, succus, Miva, Panis, Cortex, Semina, ©

QUAL. acido-austera.

Trita, præstans.

VIS. corroborans, adstringens, refrigerans.

USUS. Nausea, Vomitus, Cholera, Diarrhæa,
Abortus.

COMP. ∇ . cinnamomi cydoniata.

239. FILIPENDULA foliis pinnatis: foliolis uni-
formibus. *Fl. Suec. 404.*

FILIPENDULA vulgaris. *Baub. pin. 163.*

LOC. Europæ nostræ prata. *Perennis, vulgatissima.*

PHARM. SAXIFRAGÆ RUBRÆ Radix,
Herba.

QUAL. stiptica.

Exoleta, infida.

VIS. adstringens, vulneraria, lithontriptica?

USUS. Leucorrhæa, Dysenteria, Hernia.

COMP.

240. FILIPENDULA foliolo impare majore tri-
fido. *Fl. Suec. 405.*

BARBA capræ floribus compactis. *Baub. pin. 164.*
 LOC. Europæ nostræ pascua humida.

Perrenis, vulgatissima.

PHARM. ULMARIÆ Radix, Herba, ∇.

QUAL. stiptica, fragrans. *Exoleta, præstans.*

VIS. adstringens, sudorifera.

USUS. Exanthemata, Dysenteria, Hernia.

COMP. Empl. ruptur.

P O L Y G Y N I A.

241. **R**OSA caule aculeato, petiolis inermibus,
 calycibus semipinnatis. *Fl. Suec. 406.*

α ROSA rubra multiplex. *Baub. pin. 481. Hort. Ups.
 132. β.*

LOC. Europa. *Frutex, cicur.*

PHARM. ROSÆ RUBRÆ Flores, *Condita, Con-*
serva, ∇, ∞, †, *succus, Placenta*, K V̄,
 Antheræ, Semina.

QUAL. suaveolens, rubra, spirituosa. *Trita, præstans.*

VIS. corroborans, adstringens.

USUS. Leucorrhæa, Profluvia.

COMP. *Conserva* rosarum vitriolata, *Sacch. rosa-*
rum. Syrup. rosarum ficcarum. Fl. IV. cordia-
les; Aquæ IV. cordiales.

β ROSA purpurea. *Baub. pin. 481.*

LOC. Europa. *Frutex, cicur.*

PHARM. ROSÆ DAMASCENÆ Flores, ©,
Conserva recens, antiqua.

QUAL. suaveolens, purpurea, spirituosa.

Trita, præstans.

VIS. analeptica, tonica.

USUS.

COMP.

240 ICOSANDRIA POLYGYNIA.

LOC. Europæ nostræ pascua. *Perennis, vulgatissima.*

PHARM. ANSERINÆ Herba.

QUAL. insipida.

Debilis, exoleta.

VIS. adstringens.

USUS. Icterus? Procidentia, Leucorrhœa.

COMP.

247. POTENTILLA foliis digitatis, caule repente, pedunculis unifloris. *Fl. Suec. 418.*QUINQUEFOLIUM majus repens. *Baub. pin. 325.*LOC. Europæ nostræ ruderata. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. PENTAPHYLLI Radix, Herba.

QUAL. stiptica.

Ravior.

VIS. vulneraria, adstringens.

USUS. Dysenteria.

COMP. Gargarifinata, Andromach.

248. TORMENTILLA. *Fl. Suec. 421.*TORMENTILLA sylvestris. *Baub. pin. 326.*LOC. Europæ nostræ pascua. *Perennis, vulgatissima.*PHARM. TORMENTILLÆ Radix, *Essentia*,
Extractum, Herba.

QUAL. stiptica.

Trita, præstans.

VIS. adstringens! diuretica.

USUS. Diarrhœa, Scelotyrbe.

COMP.

249. GEUM floribus erectis, fructu globoso, seminum cauda uncinata nuda. *Fl. Suec. 424.*CARYOPHYLLATA vulgaris. *Baub. pin. 321.*LOC. Europæ nostræ nemora. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. CARYOPHYLLATÆ Radix, Herba.

QUAL. stiptica, ambrosiaco-graveolens, antacida, *ravior.*

VIS. adstringens, sudorifera.

USUS. Variola, Dysenteria.

COMP.

241

CLASSIS XIII.
POLYANDRIA

MONOGYNIA.

250. PAPAVER caule multifloro, foliis simplicibus glabris incisus caulinis. Hort. Ups. 135.

α PAPAVER hortense, femine nigro. Baub. pin. 170.

β PAPAVER hortense femine albo. Baub. pin. 170.

LOC. Europæ australioris agri. *Annua, cicur.*

PHARM. PAPAVERIS NIGRI Semina, Capitula, Syrupus (diacodium) ℥j.

ALBI Herba, Syrupus ℥vj. ☉, Semina, ☉.

OPIUM crudum Gr. ij. correctum, succus inspissatus, Extractum Gr. v. K cum ✕, K sine ✕.

QUAL. opii resinoso-gummosa, amara, acris, virofa, inflammabilis. *Trita, heroica.*

VIS. soporifera, antispasmodica, cordialis, aphrodisiaca, exhilarans.

USUS. Dolores, Profluvia, Lassitudo, Vigilię, Vomitus.

COMP. Andromach; Diascord; Orvietan; Philon; Pil. Cynoglossi; Laud. liquid. Gutt. X.

251. PAPAVER caule multifloro folioso hispido, foliis pinnatifidis, capsulis lævibus. Hort. Ups. 136. quod Fl. Suec. 428.

PAPAVER erraticum majus. Baub. pin. 171.

LOC. Europæ nostrę arva. *Annua, vulgaris.*

PHARM. RHOEADIS Herba, Flores, Conserva,

Syrupus, K ℥ij. ∇.

Mat. Med. Contracta.

Q QUAL.

242 POLYANDRIA MONOGYNIA

QUAL. acidula.

Trita, præstans.

VIS. subanodyna.

USUS. Pleuritis, Catarrhus.

COMP.

252. CHELIDONIUM pedunculis multifloris.

Fl. Suec. 430.

CHELIDONIUM majus vulgare. Baub. pin. 144.

LOC. Europæ nostræ ruderata. Perennis, vulgaris.

PHARM. CHELIDONII MAJORIS Radix,
Herba, ∇.

QUAL. succus luteus, amarus, acris, deurens.

Rarior, præstans.

VIS. diuretica, diaphoretica.

USUS. Icterus, Hydrops, Tabes, Oedema, Herpes, Macula oculi,

COMP.

253. ACTÆA racemis longissimis. Gron. virg. 57.

LOC. Virginia, Noveboracum. Perennis, cicur.

PHARM. ACTÆÆ Radix, Essentia.

QUAL. subvenenata. Cauta, inusitata, heroica.

VIS. sudorifera, pellens.

USUS. Astenia virginica.

COMP.

Actæa nulla adhuc officinis nostris innotuit.

254. EUPHORBIA aculeata nuda multangularis,
aculeis geminatis. Hort. cliff. 106. Ups. 138.

EUPHORBIIUM cerei effigie, caulibus crassioribus, spinis validioribus armatum. Comm. hort. I. p. 21. t. II.

LOC. Africa:

Frutex, ferus.

PHARM. EUPHORBII Gummi, .

QUAL.

- QUAL. corrodens. *Ravior, cautâs*
 VIS. exulcerans, inflammatoria.
 USUS. Caries, Punctura.
 COMP.

255. EUPHORBIA foliis lanceolatis, umbella
 universali polyphylla: partialibus trifidis tri-
 phyllis: propriis dichotomis. *Fl. Suec. 438.*

TITHYMALUS palustris fruticosus. *Baub. pin.*
 292.

LOC. Europa, nostraque Oelandia, Gotlandia.
Perennis, cicur.

PHARM. ESULÆ Radix, Cortex (radicis,)
 Herba.

QUAL. corrodens. *Ravior, cautâs*

VIS. vesicatoria, draastica, inflammatoria.

USUS. Hydrops, Odontalgia, Serpigo, Clavus.

COMP.

256. EUPHORBIA inermis, foliis oppositis lan-
 ceolatis, umbella universali quadrifida tetra-
 phylla: reliquis dichotomis. *Hort. cliff. 198.*

Ups. 140.

LATHYRUS major. *Baub. pin. 293.*

LOC. Gallia. *Biennis, cicur.*

PHARM. CATAPUTIÆ MINORIS Semina.

QUAL. corrodens. *Exoletâ, cautâs*

VIS. draastica.

USUS. Verruca.

COMP.

257. CAMBOGIA. *Fl. Zeyl. 195.*

CODDAM-pulli. *Rheed. mal. 1. p. 41. t. 24.*

LOC. Malabarâ, Zeylona. *Arbor, peregrinâs*

PHARM. GUTTÆ Gummi (succus) Gr. X. Sul-
 phuratum Gr. XVj.

244 POLYANDRIA MONOGYNIA.

QUAL. resinoso-gummosa, lutea, opaca, nitida, insipida, inodora. *Ravior, heroica.*

VIS. drastringa, hydragoga.

USUS. Quartana, Hydrops, Cachexia, Icterus, Asthma.

COMP. *Extr.* catholicum.

258. NYMPHÆA foliis integerrimis cordatis, calyce tetraphyllo, corolla multiplici. *Fl. Suec.*

427.

NYMPHÆA alba major. *Bauh. pin.* 193.

LOC. Europæ nostræ stagna, fluviaque.

Perennis, vulgaris.

PHARM. NYMPHÆÆ ALBÆ Radix, Flores,

Conserua, Syrupus, ∇, ⊙.

QUAL. *Fl.* anodyna.

Exoleta, dubia.

VIS. *Fl.* refrigerans, soporifera, saponacea.

USUS. Gonorrhœa, Febres.

COMP.

259. CAPPARIS aculeata. *Hort. cliff.* 203.

CAPPARIS spinosa, fructu minore, folio subrotundo. *Bauh. pin.* 203.

LOC. Italiæ, Narbonæ muri.

Arbor, fera.

PHARM. CAPPARIDIS (*radicis*) Cortex; (*Flores aceto*) conditi.

QUAL. subamara.

Usitata.

VIS. diuretica, emmenagoga, adstringens.

USUS. Hypochondriasis, Obstipatio, Paralysis.

COMP. *Troch.* capparidis; *Ol.* capparidis; *Radices* V. aperientes minores; *Infusa.*

260. PORTULACA foliis cuneiformibus sessilibus. *Roy. lugdb.* 473. *Hort. Ups.* 146.

PORTULACCA latifolia s. sativa. *Bauh. pin.* 288.

LOC.

LOC. Germania, Malabar, Jamaica.

Annua, cicur.

PHARM. PORTULACÆ Herba, *Conserua*, *Syrupus*, ∇ . *Semina*.

QUAL. aquosa. *Culinaris, exolet.*

VIS. refrigerans, corroborans.

USUS. Nausea, Scorbutus, Stranguria.

COMP.

261. MIMOSA spinis geminatis distinctis, foliis duplicato-pinnatis: particularibus utrinque quinque pluribus. *Hort. cliff.* 209. *Ups.* 46.

ACACIA. *Bauh. pin.* 392.

LOC. Arabia Petraea ex Ægypto per Maffiliam.

Arbor, ferax.

PHARM. ACACIÆ VERÆ succus,
ARABICUM Gummi.

QUAL. *Succ.* austera, *Gum.* liquefscens, insipida, flavescens. *Usitata, prestans.*

VIS. *Succ.* adstringens, *Gum.* obtundens, inspissans, maturans.

USUS. *Succ.* Hæmoptysis, Menorrhagia, Proci-dentia: *Gum.* Ophthalmia.

COMP. *Succ.* Andromach. *Troch.* carabe.

Gum. Mithridat. *Troch.* carabe; *Lob.* sanum.

262. TILIA. *Fl. Succ.* 432.

TILIA femina, folio majore. *Bauh. pin.* 426.

LOC. Europæ nostræ prata. *Arbor, vulgaris.*

PHARM. TILIÆ Carbo, Cortex interior, Flores,

Conserua, ∇ .

QUAL. *Fl.* suavecolens. *Ravior.*

VIS. *Fl.* anodyna.

USUS. *Fl.* Vertigo, Epilepsia.

COMP. *Aqua* confortans perlata; *Spir.* Embryon;

Aqu. hirundinum.

246 POLYANDRIA MONOGYNIA.

263. CISTUS ladanifera cretica, flore purpureo,
Tourn. cor. 19. it. 29.

LADANUM creticum. Alp. exot. 88.

LOC. Insulæ maris Ægei, Creta. *Arbuscula, fera.*

PHARM. LADANI Gummi.

QUAL. amara, grisea, fumo grata, refina, *Rarior.*

VIS. paregorica, stomachica.

USUS. Dysenteria, catarrhus.

COMP. Bals. apoplecticus.

264. THEA. Hort. cliff. 204.

THEÆ. Kämpf. amœn. 606. Breyn. cent. 112. Bont. jav.
88. Barth. act. 4. p. 1.

LOC. China, Japonia. *Arbuscula, peregrina.*

PHARM. THEÆ Folia.

QUAL. herbacea. *Culinaris, usitatissima.*

VIS. diluens, tonica,

USUS. Calculus?

COMP.

265. CARYOPHYLLUS. Hort. cliff. 207.

CARYOPHYLLUS aromaticus, fructu clavato
mono-pyreno. Pluk. phyt. 155. t. 1.

LOC. Moluccæ, præsertim Ternatea.

PHARM. CARYOPHYLLI AROMATICI
Arbor, peregrina.

Fructus, K, ∞, Balsamus.

ANTOPHYLLI Fructus.

QUAL. aromatica, calidissima. *Culinaris, eximia.*

VIS. calefaciens, sialagoga, emmenagoga.

USUS. Odontalgia, Nausea, Paralyfis; Vertigo.

COMP. Benedicta; Orvietan; El. diasatyr; Bals.
apoplect; Empl. stomachal; Spir. mastichin.

DIGYNIA.

266. **BIXA.** *Hort. cliff. 2 II. Ups. 148.*
URUCU. *Marcg. bras. 61. Sloan. jam. 2. p. 52.*
t. 181. f. 1.

LOC. Brasilia, Mexico. *Arbor, peregrina.*

PHARM. ORLEANA Terra (*Fæcule.*)

QUAL. rubra, subamara, subaromatica. *Exoleta.*

VIS. tinctoria, refrigerans, corroborans, stomachica.

USUS. Hæmorrhagia, Profluvia.

COMP. Cocholata, Bezetta.

267. **PÆONIA.** *Hort. cliff. 2 II. Ups. 149.*
 α PÆONIA folio nigricante splendido f. mas. *Bauh.*
pin. 323.

β PÆONIA communis f. femina. *Bauh. pin. 323.*

LOC. Alpes Helveticæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. α PÆONIÆ Radix, *Fæcule, Conserva,*
Syrupus, K, ∇ . Semina.

β PÆONIÆ Flores, *Conserva, Syrupus.*

QUAL. subfœtida. *usitata, heroica.*

VIS. subadstringens, anodyna, emmenagoga. *Fl.*
fopporifera.

USUS. Spasmus, Ecclampsia, Epilepsia.

COMP. ♂ guttulæ; ♂ epilept. *Marchion; Sp.*
embryon; Aqu. hirund.

TRIGYNIA.

268. **DELPHINUM** caule subdiviso, nectariis
 monophyllis. *Fl. Suec. 440.*

CONSOLIDA regalis arvensis. *Bauh. pin. 142.*

Q 4 LOC.

248 POLYANDRIA PENTAGYNIA.

LOC. Europe nostræ agri. *Annua, vulgaris.*

PHARM. CONSOLIDÆ REGALIS Flores.

QUAL. cœrulea. *Exoleta.*

VIS. dubia.

USUS.

COMP. *Syrupus violarum succedaneus.*

269. DELPHINIUM nectariis diphyllis, foliis palmatis: laciniis integerrimis. *Hort. cliff. 213. Ups. 150.*

STAPHISAGRIA. *Baub. pin. 324.*

LOC. Istria, Dalmatia, Calabria, Apulia.

Biennis, mansueta.

PHARM. STAPHISAGRIÆ Semina.

QUAL. nauseosa. *Trita, præstans, externa.*

VIS. venenata.

USUS. Pisces, Pediculi, Acari subcutanei.

COMP.

270. ACONITUM foliorum laciniis linearibus ubique ejusdem latitudinis. *Hort. cliff. 214. Ups. 152.*

ACONITUM salutiferum f. Anthora. *Baub. pin. 184.*

LOC. Alpes Helveticæ, Allobrogicæ, Genevenfes.

Perennis, cicur.

PHARM. ANTHORÆ Radix ʒj.

QUAL. amara, acris. *Exoleta, dubia.*VIS. suspecta, anthelmintica, *Anti-Thora.*

USUS. Febres exanthematicæ.

COMP. Orvietanum.

P E N T A G Y N I A .

271. NIGELLA petalis subtricuspidatis, foliis subpilosis. *Hort. Ups. 154.*

NIGELLA flore minore simplici candido. *Baub. pin. 145.*LOC. Creta, Ægyptus. *Annua, mansueta.*

PHARM.

PHARM. NIGELLÆ Semina, ☉.

QUAL. Acris, fragrans. *Ravior.*

VIS. Pellens, lactifera, apophlegmatizans, diuretica, emmenagoga, anthelmintica.

USUS. Coryza, Catarrhus.

COMP.

272. AQUILEGIA nectariis incurvis. *Hort. Ups.*
152. quæ *Fl. Suec.* 443.

AQUILEGIA sylvestris. *Baub. pin.* 144.

LOC. Europa nostra. *Perennis, eicur.*

PHAR. AQUILEGIÆ Herba, Flores, ▽, Semina ʒj.

QUAL. Herbacea. *Ravior.*

VIS. Subvenenata.

USUS. Exanthemata, Icterus, Dystocia.

COMP.

P O L Y G Y N I A .

273. HELLEBORUS scapo subnudo bifloro,
foliis pedatis. *Hort. Ups.* 157.

HELLEBORUS niger, flore roseo. *Baub. pin.* 186.

LOC. Apenninæ, Austria, Hetruria.

Perennis, mansueta.

PHARM. HELLEBORI NIGRI Radix ʒj, Fibra, *Extractum* ʒss.

QUAL. Acris, Amaricans, subnauseosa, foetida.

Trita, eximia.

VIS. Purgans! emmenagoga.

USUS. Mania, Melancholia, Chlorosis, Achores, Hypochondriasis.

COMP. *Extr. cathol* ; *Extr. panchymagog* ; *Pil. starkii.*

274. RANUNCULUS foliis cordatis angulatis petiolatis. *Fl. Suec.* 460.

CHELIDONIA rotundifolia minor: *Baub. pin.* 309.
 Loc. Europæ nostræ umbrosa culta.

Perennis, vulgaris,

PHARM. CHELIDONII MINORIS Radix,
 Herba.

QUAL. Subinsipida, oleracea. *Exoleta, dubia,*

VIS. Cosmetica.

USUS. Marisca?

COMP.

275. ANEMONE seminibus acutis, foliolis incisis, caule unifloro. *Fl. Suec.* 450.

ANEMONE nemorosa, flore majore. *Baub. pin.* 176.

Loc. Europæ nostræ nemora pratæque verna.

Perennis, frequens,

PHARM. RANUNCULI ALBI Flores, ∇ .

QUAL. Acris.

Ravior,

VIS. Cosmetica.

USUS. Cephalalgia.

COMP.

276. PULSATILLA foliis decompositis pinnatis, flore nutante: limbo recto. *Fl. Suec.* 446.

PULSATILLA folio crassiore & majore flore.
Baub. pin. 177.

Loc. Europæ nostræ colles aprici.

Perennis, vulgaris.

PHARM. PULSATILLÆ Herba.

QUAL. Acerrima.

Exoleta.

VIS. Corrosiva.

USUS.

COMP.

POLYANDRIA POLYGYNIA, 251
277. HEPATICA. Hort. clif. 223. Fl. Suec. 445.
TRIFOLIUM Hepaticum, flore simplici caruleo,
Bauh. pin. 239.
Loc. Europæ nostræ sylvæ opacæ.

Perennis, vulgaris.
PHARM. HEPATICÆ NOBILIS Herba,
Flores.

QUAL. Inodora, insipida. Exoleta, præstans.

VIS. Adstringens, tonica.

USUS. Hypochondriasis, Hernia;

COMP.

CLASSIS XIV.
 DIDYNAMIA
 GYMNOSPERMIA.

278. **M**ENTHA floribus spicatis, foliis cordato-
 dentatis undulatis sessilibus. *Hort. cliff.* 306.
Ups. 168.
MENTHA crispa danica f. germanica speciosa .
Norif. hist. 3. p. 307. f. II. t. 6. f. 5.
LOC. Europa. *Perennis, cicur.*
PHARM. MENTHÆ CRISPÆ Herba, *Conser-*
va, Syrupus, ∇, ☞, ∞, ⊙.
QUAL. Fragrans. *Trita, eximia.*
VIS. Resolvens, pellens, ructatrix, carminativa,
 sterilitans, emmenagoga, stomachica.
USUS. Hysteria, Asthma, Tussis convulsiva, Coli-
 ca, Bubo mammarum, Vomitus, Spasmus, Sa-
 tyriasis.
COMP. *Spir. embryon.*
279. **M**ENTHA spicis confertis, foliis ferratis ses-
 silibus. *Hort. cliff.* 306.
MENTHA sylvestris, folio longiore. *Bauh. pin.*
 227.
LOC. Germania, Anglia, Gallia. *Perennis, cicur.*
PHARM. MENTHÆ SYLVESTRIS Herba.
QUAL. Antecedente inferior. *Ravior, externa.*
VIS. Antecedente debilior, magisque adstringens.
USUS. Calculus, Hysteria, Colica, Tormina, Vo-
 mitus.
COMP. Epithemata.

280. MENTHA floribus verticillatis, foliis ovatis obtusis subcrenatis. *Hort. cliff.* 306.

PULEGIUM latifolium. *Bauh. pin.* 282.

Loc. Angliæ, Galliæ subhumida.

Perennis, mansueta.

PHARM. PULEGII Herba.

QUAL. Præcedentium, sed acrior. *Usitata, præstans.*

VIS. Præcedentium sed fortior, minusque adstringens, emmenagoga.

USUS. Asthma, Tussis convulsiva.

COMP.

281. THYMUS erectus, foliis ovatis margine reflexis, floribus verticillato-spicatis. *Hort. cliff.* 302. *Ups.* 160.

THYMUS vulgaris, folio tenuiore. *Bauh. pin.* 219.

Loc. Galliæ Narbonensis exarida. *Suffrutex, cicur.*

PHARM. THYMI VULGARIS Herba, ▽, Semina.

QUAL. Fragrans, aromatica. *Usitata, præstans.*

VIS. Pellens, corroborans.

USUS. Senectus, Leucophlegmatia, Coryza, Epiphora.

COMP.

282. THYMUS foliis capitatis, caulibus repentibus, foliis planis obtusis basi ciliatis. *Fl. Suec.* 477.

SERPYPILLUM vulgare minus. *Bauh. pin.* 220.

Loc. Europæ nostræ colles nudi.

Suffrutex, vulgaris.

PHARM. SERPYLLI Herba, ▽, ∞, (florum) *Conserva.*

QUALIT. Odorata, stiptica.

Exoleta.

VIS. Resolvens, adstringens.

USUS. Cephalalgia crapulæ.

COMP. Balnea uterina.

- 254 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.
 283. SATUREJA floribus spicatis, foliis carinatis
 punctatis ciliatis.
 THYMUS capitatus, qui dioscoridis. *Baub. pin. 219.*
 LOC. Græcia, Creta, Batica, Hispalis gades.
Suffrutex, ferus.
 PHARM. THYMI CRETICI Herba.
 QUAL. Præcedentibus 281, 282. fragrantior.
Exoleta, præstans.
 VIS. Vulgari 281. fortior.
 USUS.
 COMP.
284. SATUREJA pedunculis bifloris. *Virid. cliff. 57.*
H. Ups. 161.
 SATUREJA hortensis. *Baub. pin. 218.*
 LOC. Monspelim.
 PHARM. SATUREJÆ Herba, ∇ , \circ , \circ , Semina.
 QUAL. Fragrans, aromatica. *Rarior, præstans.*
 VIS. Pellens, excitans, aphrodisiaca.
 USUS. Anorexia, Apoximeron.
 COMP.
285. TEUCRIUM foliis ovatis utrimque acutis in-
 tegerrimis, floribus solitariis spicatum digestis.
Hort. cliff. 302. Ups. 159.
 MARUM cortusi. *Baub. hist. 3. p. 242.*
 LOC. Regnum Valentinum. *Suffrutex, mansuetus.*
 PHARM. MARI VERI Herba, Folia s. s. Es-
 sentia.
 QUAL. Fragrantissima, acutissima,
Rarior, chara, heroica.
 VIS. Resolvens, nervina! pellens, emmenagoga,
 errhina, cordialis.
 USUS. Hydrops! Asthma! Oblivio, Sopores, Aof-
 mia, Hysteria.
 COMP.

286. TEUCRIUM foliis lanceolato-linearibus integerrimis subseffilibus, floribus solitariis pedunculatis. *Hort. cliff.* 303. *Ups.* 159.

ROSMARINUM stoechados facie. *Alp. exot.* 103. f. 102.

LOC. Creta. *Suffrutex, mansuetus.*

PHARM. POLII CRETICI Herba.

QUAL. Amara. *Exoleta, debilis.*

VIS. Tonica.

USUS. Calculus, Icterus.

COMP. Andromach; Mithridat.

287. TEUCRIUM foliis linearibus trifidis integerrimis. *Hort. Ups.* 160.

CHAMÆPITYS lutea vulgaris f. folio trifido. *Bauh. pin.* 249.

LOC. Italiæ, Angliæ, Austriæ agri. *Annua, cicur.*

PHARM. CHAMÆPITYOS Herba.

QUAL. Resino-aromatica, amara. *Trita, præstans.*

VIS. Pellens, emmenagoga.

USUS. Rheumatismus, Febres, Hæmaturia?

COMP. Andromach.

288. TEUCRIUM foliis ovatis inciso-crenatis petiolatis, floribus laxè verticillatis. *Hort. cliff.* 302.

CHAMÆDRYS major (minorque) repens. *Bauh. pin.* 248.

LOC. Italia, Gallia, Anglia, Germania, Helvetia. *Perennis, mansueta.*

PHARM. CHAMÆDRIOS Herba.

QUAL. Odorata, amara. *Trita, præstans.*

VIS. Corroborans, pellens, sudorifera, emmenagoga.

USUS. Podagra, Tertiana, Scrophulæ, Catarrhus, Chlorosis.

COMP. Andromach.

256 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

289. TEUCRIUM foliis ovato-lanceolatis sessilibus, floribus subbinatis. *Fl. Suec.* 476.

SCORDIUM. *Baub. pin.* 247.

LOC. Europa, nostraque Oelandia, Gothlandia.

Herba, perennis.

PHARM. SCORDII Herba, *Syrupus*, *Essentia*, ∇ .

QUAL. Alliaceo-graveolens, amara. *Trita, eximia.*

VIS. Antiputredinosa, alexiteria, antifebrilis, pel-
lens, diaphoretica, anthelmintica.

USUS. Gangrana, Febres, Pestis, Ulcera.

COMP. *Ther.* Alexipharm; Andromach; Orvietan;
Mithridat; Diafscordium; *Essent.* alexipharm.
Stablii.

290. HYSSOPUS spicis secundis. *Hort. cliff.* 304.
Ups. 162.

HYSSOPUS officinarum carulea f. spicata. *Boub.*
pin. 217.

LOC. *Suffrutex, cicur.*

PHARM. HYSSOPI Herba, *Conserua*, *Syrupus*,
Essentia, ∇ , $\circ\circ$, Semina.

QUAL. Odorata, amara. *Trita, præstans.*

VIS. Corroborans, resolvens, expectorans, sto-
machica.

USUS. Tuffis, Asthma humorale, Podagra, Ophthal-
mia, Sugillatio.

COMP. *Syr.* Hyssopi.

291. NEPETA floribus interrupte spicatis pedun-
culatis. *Fl. Suec.* 486.

MENTA Cattaria vulgaris & major. *Baub. pin.*
228.

LOC. Europæ nostræ pagi, ruderata.

Perennis, vulgaris.

PHARM. NEPETÆ Herba.

QUAL.

QUAL. Singulare odorata, amara.

Exoleta, præstans.

VIS. Pellens, cephalica, anthelmintica.

USUS. Chlorosis.

COMP. *Incessus.*

292. DRACOCEPHALUM floribus verticillatis, bracteis lanceolatis: ferraturis capillaribus. *Hort. Ups. 166.*

MELISSA peregrina, folio oblongo. *Baub. pin. 229.*

LOC. Moldavia, Ruthenia. *Annua, cicur.*

PHARM. MELISSÆ TURCICÆ Herba, Semina.

QUAL. Odorata. *Exoleta, debilis.*

VIS. Resolvens,

USUS.

COMP.

293. DRACOCEPHALUM floribus spicatis, foliis compositis. *Hort. cliff. 308.*

CEDRONELLA canariensis viscosa, floribus plerumque ex eodem pedunculo ternis. *Comm. hort. 2. p. 81. t. 41.*

LOC. Insulæ Canariæ. *Perennis, mansueta.*

PHARM. MELISSÆ CANARIÆ Herba.

QUAL. Suaveolens, fragrans. *Insueta, heroica.*

VIS. Nervina, resolvens.

USUS. Cachexia, Cephalalgia.

COMP.

DRACOCEPHALUM præcedens 292. vulgo in Pharmacopoliis servatur, sed vix unquam præscribitur, in ejus locum ego facile hanc 293. substituerem, quæ fragrantissima vi, si Marum excipias, vix parrem habet.

294. MELISSA floribus ex axillis inferioribus sub-
fessilibus. Hort. cliff. 307. Ups. 163.

MELISSA hortensis. Bauh. pin. 229.

LOC. montes Italiae Allobrogicae. Perennis, cicur.

PHARM. MELISSÆ CITRINÆ Herba, Syru-
pas, Essentia: ∇ , $\hat{\nabla}$, $\circ\circ$, Semina.

QUAL. Fragrans, suaveolens. Trita, eximia.

VIS. Resolvens, pellens, cordialis.

USUS. Melancholia, Hypochondriasis, Hysteria,
Palpitatio.

COMP. Spir. embryon. Acet. prophylact.

295. MELISSA floribus ex axillis superioribus, pe-
dunculo communi confertis. Hort. cliff. 307.

CALAMINTHA vulgaris officinarum germaniae.
Bauh. pin. 228.

LOC. montes Italiae, Hispaniae, Galliae.

Perennis, mansueta.

PHARM. CALAMINTHÆ MONTANÆ
Herba.

QUAL. Odor præcedentis debilior.

Exoleta, præstans.

VIS. Resolvens, pellens, expectorans, stomachica.

USUS. Asthma.

COMP.

CALAMINTHÆ MONTANÆ | CLINOPODIUM Fl. Suec. 479.
Æ loco in nostris officinis male substituitur.

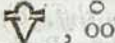
296. LAVANDULA foliis lanceolatis integris,
spicis nudis. Hort. cliff. 303. Ups. 62.

LAVANDULA latifolia & angustifolia. Bauh. pin.
216.

LOC. Italia, Hispania, Gallia narbonensis.

Suffrutex, subcicur.

PHAR.

PHAR. LAVANDULÆ Flores, *Conserva*, ∇,
, oo, Semina.

SPICÆ oo.

QUALIT. Fragrans, amara. *Trita*; *eximia*;

VIS. Nervina, cephalica, uterina.

USUS. Aphonia, Balbutiens, Dyftocia.

COMP. *Bals.* lavandulæ; *Bals.* apoplect. *Spir.* em-
 bryon.

297. LAVANDULA foliis lanceolato-linearibus,
 spica comosa. *Hort. clif.* 303. *Ups.* 162.

STÆCHAS purpurea. *Bauh. pin.* 216.

LOC. Hispania, Lusitania, G. Narbonensis.

Suffrutex; *mansuetus*;

PHARM. STÆCHADIS ARABICÆ Flores
 (Spica *rectius*).

QUAL. Fragrans; præcedenti graveolentior.

Exoleta;

VIS. Cephalica, nervina.

USUS. Paralyfis, Vertigo, Hypochondriasis.

COMP. Mithridatium.

298. ORIGANUM foliis ovatis obtusis, spicis
 confertis compactis pubescentibus. *Hort. clif.* 304.
Ups. 151.

MAJORANA vulgaris. *Bauh. pin.* 224.

LOC. *Annua*; *submansueta*;

PHARM. MAJORANÆ Herba, *Conserva*, ∇,
 oo, Semina.

QUAL. Suaveolens, fragrans. *Culinaris*; *præstans*;

VIS. Resolvens, nervina, cephalica, ptarmica,
 stomachica.

USUS. Coryza, Aofmia.

COMP. *Bals.* majoranæ; *Bals.* apoplecticus;
 sternutatorius.

299. **ORIGANUM** foliis ovatis, spicis laxis crectis confertis paniculatis. *Fl. Suec.* 480.

ORIGANUM sylvestre. *Bauh. pin.* 223.

LOC. Europæ nostræ montes præsertim Uplandiæ.
Perennis, frequens.

PHARM. ORIGANI VULGARIS Herba.

QUAL. odorata, subacris. *Rarior.*

VIS. abstergens.

USUS. Tussis, Asthma, Phthisis, Chlorosis.

COMP. Syr. artemisiæ compositus; Balnea uterina.

300. **ORIGANUM** foliis ovatis acutis glabris: venis scabris, spicis tetragonis.

ORIGANUM creticum. *Bauh. pin.* 223.

LOC. Creta. *Herba, peregrina.*

PHARM. ORIGANI CRETICI Herba, (*re-ctius Spica*) ∞ .

QUAL. suaveolens, calida. *Trita, eximia.*

VIS. stimulans.

USUS. Odontalgia.

COMP. Andromach.

301. **ORIGANUM** foliis tomentosis, spicis nutantibus. *Hort. cliff.* 314.

DICTAMNUS creticus. *Bauh. pin.* 222.

LOC. Mons Ida Cretæ. *Suffrutex, ferus.*

PHARM. DICTAMNI CRETICI Folia.

QUALIT. fragrans, calida. *Trita, eximia.*

VIS. pellens, uterina, emmenagoga.

USUS. Dyftocia.

COMP. Andromach; Mithridat; Orvietan; Diascord.

302. **OCIMUM** foliis ovatis glabris. *Hort. cliff.* 305.
Vps. 168.

261
 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

302. *OGIMUM* caryophyllatum majus. *Bauh. pin. 226.*

LOC. Zeylona, India. *Annua, cicur.*

PHARM. BASILICI Herba, ▽, Semina.

QUAL. suaveolens, fragrans. *Culinaris, prestans.*

VIS. nervina, cordialis, pellens.

USUS. Vomitus, Destillationes.

COMP. Ung. martiatum.

303. *GLECHOMA* foliis reniformibus crenatis.

Fl. Suec. 483.

HEDERA terrestris vulgaris. *Bauh. pin. 306.*

LOC. Europæ nostræ sepes, dumeta.

Perennis, vulgaris.

PHARM. *HEDERÆ TERRESTRIS* Herba,
Conserua, Syrupus, ▽.

QUAL. amara, subacris. *Trita, debilis.*

VIS. adstringens, vulneraria.

USUS. Ulcus internum, Colica hypochondriaca,
 Tussis, Cephalalgia.

COMP.

304. *BETONICA* corollarum lacinia intermedia
 labii inferioris emarginata. *Fl. Suec. 487. H.*

Ups. 164.

BETONICA purpurea. *Bauh. pin. 235.*

LOC. Europa australior, nostraque Scania.

Perennis, cicur.

PHARM. *BETONICÆ* Herba, Flores, *Conserua,*
Syrupus, ▽.

QUAL. ficca, odorata. *Trita, debilis.*

VIS. nervina, tonica. *Radix nauseosa.*

USUS. Cephalalgia.

COMP.

305. *MARRUBIUM* denticulis calycinis fetaceis
 uncinatis. *Fl. Suec. 485.*

262 DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

MARRUBIUM album vulgare. *Bauh. pin.* 230.

LOC. Europæ nostræ ruderata argillofa.

Perennis, vulgaris.

PHARM. MARRUBII ALBI Herba.

QUAL. graveolens, amariufcula, ingrata.

Exoleta, præstans.

VIS. pellens, emmenagoga, thoracica, anthelmintica.

USUS. Asthma humorale, Ptyalifmus ☿ lis, Obstipatio visceris.

COMP. Syr. PRASII; Pil. agarici; Andromach.

306. AJUGA tetragono-piramidalis. *Fl. Suec.* 475.

CONSOLIDA media genevensis. *Bauh. hist.* 3. p. 432.

LOC. Europæ nostræ prata montana, viæ.

Biennis, vulgaris.

PHARM. CONSOLIDÆ MEDIÆ Herba.

QUAL. amara.

Exoleta, infida.

VIS. subadstringens, vulneraria.

USUS. Contusio.

COMP.

307. LAMIUM foliis cordatis acuminatis ferratis petiolatis. *Fl. Suec.* 493.

LAMIUM album non fœtens, folio oblongo. *Bauh. pin.* 231.

LOC. Europæ nostræ ruderata culta.

Annua, vulgaris.

PHARM. LAMII ALBI Herba.

QUALIT. subfatua.

Exoleta, dubia.

VIS.

USUS. Leucorrhœa.

COMP.

308. LEONURUS foliis caulinis lanceolatis trilobis. *Fl. Suec.* 496.

MARRUBIUM Cardiaca dictum. *Baub. pin.* 187.

LOC. Europæ nostræ ruderata, pagi.

Biennis, frequens.

PHARM. CARDIACÆ Herba, ▽.

QUAL. olida, sicca.

Exoleta, infida.

VIS. corroborans.

USUS. Hysteria? Hypochondriasis?

COMP.

309. BRUNELLA bracteis cordatis. *Fl. Suec.* 498.

BRUNELLA major, folio non dissecto. *Baub. pin.* 460.

LOC. Europæ nostræ prata, pascua.

Perennis, vulgaris.

PHARM. PRUNELLÆ Herba, ▽.

QUAL. subodorata.

Exoleta.

VIS. adstringens.

USUS. Angina.

COMP.

ANGIOSPERMA.

310. SCROPHULARIA foliis cordatis, caule obtusangulo, racemo terminali. *Fl. Suec.* 520.

SCROPHULARIA nodosa foetida. *Baub. pin.* 233.

LOC. Europæ nostræ sepes.

Perennis, vulgaris.

PHARM. SCROPHULARIÆ FOETIDÆ Radix.

QUAL. foetida, ingrata, amara. *Rarior, præstans.*

VIS. carminativa.

USUS. Varix ani, Marisca, Vulnus, Scabies.

COMP. Amuletum.

311. SCROPHULARIA foliis cordatis petiolatis
decurrentibus, caule acutangulo, racemis termi-
nalibus. *Hort. Ups. 177.*

SCROPHULARIA aquatica major. *Bauh. pin. 235.*

LOC. Europa australior. *Perennis, cicur.*

PHARM. SCROPHULARIÆ AQUATICÆ
Folia.

QUAL. minus foetida. *Exoleta.*

VIS. carminativa.

USUS. Tormina.

COMP. Sennam corrigens.

SCROPHULARIA *Aquatica* nis, facile tamen obtinetur, vel ejus
nondum recepta est in nostris officii loco folia præcedentis fumantur.

312. ANTIRRHINUM corollis acâudatis, calyci-
bus flores superantibus. *Hort. Ups. 176.*

ANTIRRHINUM arvense majus. *Bauh. pin. 212.*

LOC. Galliæ, Italię agri. *Annua, cicur.*

PHARM. ANTIRRHINI Herba.

QUAL. fatua. *Exoleta, infida.*

VIS. dubia.

USUS. Magia.

COMP.

313. ANTIRRHINUM foliis lanceolato-lineari-
bus confertis, caule erecto, spicis terminalibus
sessilibus, floribus imbricatis. *Fl. Suec. 501.*

LINARIA vulgaris lutea, flore majore. *Bauh. pin.
212.*

LOC. Europę nostrę muri, fabulosa.

Perennis, vulgaris.

PHARM. LINARIÆ Herba, *Unguentum.*

QUAL. urinoso-graveolens, amariuicula.

Exoleta, eximia.

VIS.

DIDYNAMIA ANGIOSPERMA. 265

VIS. anodyna, repellens, eccoprotica, diuretica.

USUS. Marisca, Varix ani, Icterus, Hydrops.

COMP.

314. PEDICULARIS caule ramofo, calycibus punctis tuberculosis, corollæ labio obliquo. *It. W-goth. 40. Fl. Suec. 505.*

PEDICULARIS pratensis rubra elatior. *Raj. hist. 700.*

LOC. Europæ nostræ pascua paludosa.

Annua, vulgaris.

PHARM. PEDICULARIS AQUATICÆ
Herba recens.

QUAL. ingrata.

Insueta.

VIS. Vulneraria?

USUS. Fistula, Ulcus callosum.

COMP.

PEDICULARIS nec hodie officinalis.

315. EUPHRASIA foliis ovatis acute dentatis.
Fl. Suec. 516.

EUPHRASIA officinarum. *Bauh. pin. 233.*

LOC. Europæ nostræ pascua sterilia.

Annua, vulgatissima.

PHARM. EUPHRASIÆ Herba, *Conserva*,

QUAL. Pinguis, subamara. *Exoleta, infida.*

VIS.

USUS. Ophthalmia?

COMP.

316. SESAMUM foliis ovato-oblongis integris.
Hort. cliff. 318.

SESAMUM veterum. *Bauh. pin. 27.*

LOC.

266 DIDYNAMIA ANGIOSPERMA.
LOC. Malabaria, Ægyptus. *Annua, mansueta.*
PHARM. SESAMI Semina.
QUAL. *Exoleta.*
VIS. emolliens, impingrans.
USUS. Marasmus, Dolores, Phlogosis.
COMP.

317. LINNÆA floribus geminatis. *Fl. Lapp. 250.*
Fl. Suec. 522, t. I.

CAMPANULA serpyllifolia. *Bauh. prodr. 35. pin. 95.*
LOC. Sveciæ præsertim Norlandiæ sylvæ antiquæ.
Perennis, indomita.

PHARM. LINNÆÆ Herba.

QUAL. ficca. *Ravior, præstans.*
VIS. diluens, diuretica.
USUS. Rheumatismus, Dolores.
COMP.

LINNÆA nondum intravit nostras officinas, quamvis frequentissimè in nostra terra & usu eximia ipsius vulgi experientia confirmata.

318. ACANTHUS foliis sinuatis inermibus. *Hort. cliff. 326. Ups. 181.*

ACANTHUS fativus seu mollis virgilii. *Bauh. pin. 382.*

LOC. Italia, Sicilia. *Perennis, mansueta.*

PHARM. BRANCÆ URSI Herba.

QUAL. fatua, glutinosa. *Ravior, dubia.*

VIS. demulcens, emolliens? paregorica?

USUS. Ambusta.

COMP. Clysteres. *Herbæ V. emollientes.*

BRANCA URSI in nostris officinis male æsumitur ab HERACLEO foliolis pinnatifidis, Fl. Suec. 233. quod vi diversissima gaudet.

319. VITEX. Hort. clif. 327.
 VITEX latiore folio. Bauh. pin. 475.
 Loc. Neapolis, Sicilia paludosa. Arbor, mansueta.
 PHARM. AGNI CASTI Semina.
 QUAL. acris, calida. Exoleta,
 VIS. subadstringens, antivenerea?
 USUS. Hysteria, Gonorrhæa.
 COMP.

CLASSIS XV.
TETRADYNAMIA
SILICULOSA.

320. **COCHLEARIA** foliis radicalibus subrotundis, caulinis oblongis sinuatis. *Fl. Suec.* 537.

COCHLEARIA folio subrotundo. *Baub. pin.* 110.

LOC. Europæ nostræ littora maritima. *Annua, cicur.*

PHARM. **COCHLEARIÆ** Herba, *Conserua,*

Syrupus, ∇ . ; *Semina.*

QUAL. amaricans, purgans. *Trita, eximia.*

VIS. diuretica! mundificans.

USUS. Scorbutus! Scelotyrbe, Hydrops, Hypochondriasis.

COMP. *Spir. cochleariæ* purgans.

321. **COCHLEARIA** foliis radicalibus lanceolatis crenatis, caulinis incis. *Fl. Suec.* 540.

RAPHANUS rusticanus. *Baub. pin.* 96.

LOC. Europæ australioris paludes. *Perennis, cicur.*

PHARM. **ARMORACIÆ** Radix *Syrupus frigide.*

QUAL. acris. *Culinaris, trita, eximia.*

VIS. diuretica! cosmetica, mundificans.

USUS. Scorbutus, Anorexia, Hydrops, Calculus, Macula.

COMP.

322. **LEPIDIUM** foliis oblongis multifidis incis. *Hort. clif.* 331. *Ups.* 183.

NASTURTIIUM hortense vulgatum. *Baub. pin.* 103.

LOC. *Annua, cicur.*

PHARM.

PHARM. NASTURTII HORTENSIS Herba,
Semina.

QUAL. acris. *Rarior, præstans.*

VIS. diuretica, mundificans.

USUS. Scorbutus, Hydrops, Asthma, Hernia?
Achor, Calculus.

COMP.

323. THLASPI filiculis orbiculatis, foliis oblongis
dentatis glabris. *Fl. Suec. 530.*

THLASPI arvense, filiquis latis. *Bauh. pin. 105.*

LOC. Europæ nostræ agri. *Annua, vulgatissima.*

PHARM. THLASPEOS Semina.

QUAL. dulcis, alliacea, fragrans, rugis ovalibus.
Exoleta.

VIS. pellens, uterina, septica.

USUS. Rheumatismus.

COMP. Andromach.

324. THLASPI filiculis verticaliter cordatis. *Fl.*
Suec. 532.

BURSA pastoris major, folio sinuato. *Bauh. pin.*
108.

LOC. Europæ nostræ culta. *Annua, vulgaris.*

PHARM. BURSÆ PASTORIS Herba, ∇.

QUAL. aquosa. *Exoleta, infida.*

VIS. subadstringens?

USUS. Hæmorrhagia?

COMP.

SILIQUOSA.

325. RAPHANUS filiquis teretibus torosis bilo-
cularibus. *Hort. clif. 340. Ups. 188.*

RAPHANUS major orbicularis vel rotundus. *Bauh.*
pin. 340.

LOC.

270 TETRADYNAMIA SILIQUOSA.

LOC.

PHARM. RAPHANI Radix (*recens*;) Semina.

QUAL. aquosa, acris.

VIS. mundificans, attenuans, diuretica, carminativa, ructatrix.

USUS. Asthma convulsivum, Raucedo, Ischuria.

COMP.

326. SINAPIS filiquis glabris tetragonis: *Fl. Suec.*

549.

SINAPI rapī folio. *Bauh. pin. 99.*

LOC. Europa nostra.

PHARM. SINAPEOS Semina, ,

QUAL. acerrima, corrosiva.

VIS. diuretica, aphrodisiaca, rubefaciens.

USUS. Nausea, Cachexia, Lethargus, Tussis, Calculus, Tinea.

COMP.

327. BRASSICA radice caulescente cylindracea
carnosa. *Hort. cliff. 338. Ups. 189.*BRASSICA capitata rubra. *Bauh. pin. 111.*

LOC.

PHARM. BRASSICÆ RUBRÆ Semina.

QUAL. oleracea, inodora.

VIS. flatulenta, alcalescens.

USUS. Scorbutus, Raucedo, Cephalalgia *crapulæ*.

COMP.

328. BRASSICA radice caulescente fusiformi. *Fl.**Suec. 548. Hort. Ups. 190.*NAPUS fativa rotunda. *Bauh. pin. 89.*

LOC. Europa, nostraque Gothlandia.

PHARM.

PHARM.

PHARM. NAPI Semina.

QUAL. *Exoleta.*

VIS.

USUS.

COMP.

329. BRASSICA radice caulescente orbiculari de-
pressa carnosa. *Hort. cliff. 339. Ups. 190.*RAPA fativa rotunda. *Baub. pin. 89.*LOC. *Biennis, cicur.*PHARM. RAPÆ *Syrupus frigide*; Semina, .QUAL. dulcis, esculenta, culinaris. *Eximia.*

VIS. flatulenta, aphrodisiaca.

USUS. Aphtha; Pernio; Asthma; Tussis; Otal-
gia; Stranguria.

COMP.

330. BRASSICA foliis lyratis, caule hirsuto, fili-
quis glabris. *Hort. Ups. 190.*ERUCA latifolia alba. *Baub. pin. 98.*LOC. forte in Oriente. *Annua, cicur.*

PHARM. ERUCÆ Semina.

QUAL. acris, fervida, penetrans, graveolens.

Exoleta.

VIS. apophlegmatifans, aphrodisiaca.

USUS. Apoplexia, Paralysis linguæ, Apoxi-
meron.COMP. *Conf. diosatyris; Tabulæ magnanimittatis.*331. SISYMBRIUM foliis pinnatis: foliolis sub-
cordatis. *Fl. Suec. 552.*NASTURTIUM aquaticum supinum. *Baub. pin.*
194.

LOC. Europa nostræ rivuli, fontesque.

Perennis, infrequens.

PHARM.

272 TETRADYNAMIA SILIQUOSA.
PHARM. NASTURTII AQUATICI Herba,

Conserua, Syrupus, ∇, ☿, ♀.

QUAL. minus cochlearia acris. *Trita, eximia.*

VIS. diuretica.

USUS. Scorbutus, Obstipatio, Polypus?

COMP.

332. SISYMBRIUM petalis calyce minoribus,
foliis decomposito-pinnatis. *Fl. Suec. 553.*

NASTURTIUM sylvestre tenuissime divisum. *Bauh.
pin. 105. Descurea. Guett. stamp. 2. p. 164.*

LOC. Europæ nostræ maceræ tectaue.

Annua, vulgaris.

PHARM. SOPHIÆ Semina.

QUAL. acris, fervida.

Exoleta.

VIS. adstringens, anthelmintica.

USUS. Diarrhæa, Calculus.

COMP.

333. ERYSIMUM filiquis cauli appressis. *Fl. Suec.
554.*

ERYSIMUM vulgare. *Bauh. pin. 100.*

LOC. Europæ nostræ ruderata, pagi.

Annua, vulgaris.

PHARM. ERYSIMI Herba.

QUAL. acris.

Trita.

VIS. abstergens.

USUS. Asthma. Raucedo, Tussis, Ischuria.

COMP. *Syrupus erysimi.*

334. ERYSIMUM foliis cordatis. *Fl. Suec. 558.*

ALLIARIA. *Bauh. pin. 110.*

LOC. Europæ nostræ umbrosa. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. ALLIARIÆ Herba.

QUAL. amara, alliaceo-graveolens.

Exoleta, præstans.

VIS.

Vis. diuretica.

Usus. Asthma, Ulcus gangranosum,

COMP.

335. CHEIRANTUS foliis lanceolatis acutis glabris. *Hort. cliff.* 334. *Ups.* 187.

LEUCOJUM luteum vulgare. *Baub. pin.* 202.

Loc. Helvetia, Gallia. *Perennis, biennisque mansueta.*

PHARM. CHEIRI Flores.

QUAL. ambrosiaca. *Trita.*

Vis. anodyna, nervina, pellens, uterina,

Usus. Dolor, Apoplexia.

COMP.

CLASSIS XVI.
MONADELPHIA
DECANDRIA.

336. **G**ERANIUM pedunculis bifloris, foliis
quinque trive partitis: lobis pinnatifidis.
Fl. Suec. 578.

GERANIUM robertianum primum. *Bauh. pin.* 319.

LOC. Europæ nostræ rupes. *Annua, vulgaris.*

PHARM. GERANII ROBERTIANI Herba.

QUAL. falsa, hirco-fœtida. *Exoleta.*

VIS. adstringens, vulneraria.

USUS. Hysteria, Hæmaturia, Ulcus vulvæ mam-
mæque, Rhagas.

COMP.

337. **G**ERANIUM pedunculis multifloris, caly-
cibus pentaphyllis, floribus pentandris. *Fl. Suec.*
579.

GERANIUM, cicutæ folio, moschatum. *Bauh. pin.*
319.

LOC. Europa australior. *Annua, cicur.*

PHARM. GERANII MOSCHATI Herba.

QUAL. ambrosiaca. *Exoleta.*

VIS. anodyna, vulneraria, exanthematica.

USUS. Dysenteria, Variola, Cancer, Tormina.

COMP.

POLYANDRIA.

338. **A**LTHÆA foliis simplicibus tomentosis.
Hort. cliff. 348. *ups.* 204.

AL-

ALTHÆA dioscoridis & plinii. *Bauh. pin. 315.*

LOC. Belgii, Galliæ, Angliæ uliginosa.

Perennis, cicur.

PHARM. ALTHÆÆ Radix, *preparata*; Mucilago,
Herba, Semina.

QUAL. insipida, mucilaginosæ. *Trita, eximia.*

VIS. emolliens, lubricans.

USUS. Dolor, Pleuritis, Nephritis, Calculus;
Tussis, Raucedo.

COMP. *ungu.* althææ; *Syr.* althææ; *Empl.* diachylon simplex; *Empl.* diachylon compos; *Empl.* meliloti; *Loboc.* Althææ; *Pasta* Althææ *Cataplasmata emollientia & maturantia.*

339. MALVA caule procumbente; foliis cordato-orbicularibus obsolete quinquelobis. *Fl. Suec. 580.*

MALVA sylvestris, folio subrotundo. *Bauh. pin. 314.*

LOC. Europæ nostræ ruderata, plateæ.

Annua, vulgaris.

PHARM. MALVÆ VULGARIS Radix, Herba, ∇. Semina.

QUAL. fatua, glutinosa. *Trita, prestans.*

VIS. emolliens, obtundens, laxans.

USUS. Phlogistici, Dolorosi, Stranguria.

COMP. *Syr.* Hyssopi, *Syr.* Althææ; Clystires.

340. ALCEA foliis sinuato-angulatis. *Hort. cliff. 348. Ups. 204.*

MALVA rosea folio subrotundo. *Bauh. pin. 315.*

LOC.

Biennis, cicur.

PHARM. MALVÆ ARBOREÆ Flores; Semina.

QUAL. fatua. *Trita.*

VIS. emolliens.

276 MONADELPHIA POLYANDRIA.
USUS. Angina, inflammatio faucium.
COMP.

341. GOSSYPIUM foliis quinquelobis. Hort. Ups.

203.

GOSSYPIUM frutescens, semine albo. Baub. pin.

430.

LOC. India.

Biennis, mansueta.

PHARM. GOSSYPII Semina.

BOMBACIS Lana.

QUAL. subdulcis.

VIS. œconomica.

USUS.

COMP. Bomb. medicamentis oticis applic.

342. HIBISCUS foliis peltato-cordatis septemangularibus ferratis hispidis. Fl. Zeyl. 263. Hort. Ups. 206.

ALCEA ægyptica villosa. Baub. pin. 317.

LOC. Asia & America calidior.

Frutex, ferus.

PHARM. ABELMOSCHI Semina.

QUAL. ambrosiaca.

Exoleta, eximia.

VIS. exanthematica.

USUS. Contagium, Tinea, Petechia.

COMP.

CLASSIS XVII.
 DIADELPHIA
 HEXANDRIA.

343. **FUMARIA** pericarpis monospermis. *Fl. Suec.* 548.

FUMARIA officinarum & dioscoridis. *Bauh. pin.* 143.

LOC. Europæ agri, culta. *Annua, vulgaris.*

PHARM. FUMARIÆ Herba, *Conserva, Syrupus, Essentia, Extractum, ∇. Semina.*

QUAL. inodora, amarissima.

VIS. corroborans, pellens, visceralis.

USUS. Scorbutus, Cachexia, Hypochondriasis; Arthritis, Scabies.

COMP. *Conf. hamech.*

344. **FUMARIA** caule simplici diphylo, floribus subnudis. *Fl. Suec.* 585.

FUMARIA bulbosa, radice cava, major. *Bauh. pin.* 142.

LOC. Europa, nostraque *Scania.* *Perennis, cicur.*

PHARM. ARISTOLOCHIÆ FABACEÆ Radix.

QUAL. amara, acris.

Exoleta, dubia.

VIS. pellens, emmenagoga.

USUS. Hyperfacosis.

COMP.

D E C A N D R I A.

345. **P**OLYGALA caule simplicissimo, foliis ovato-lanceolatis erectis alternis integerrimis, racemo terminali erecto. *Gron. virg.* 80.

POLYGALA marilandica, caule non ramoso, spica in fastigio singulari gracili e flosculis albis composita. *Raj. app.* 670.

LOC. Virginia, Pennsylvania, Marilandia.

Perennis, peregrina.

PHARM. SENEGÆ Radix.

QUAL. acri-amaricans, subaromatica.

Insueta, heroica.

VIS. resolvens, vomitoria, purgans, diaphoretica, diuretica.

USUS. Ictus Hamoptysis, Peripneumonia, Pleuritis.

COMP.

SENEGÆ radix (specificum in) nostris dignissima.
Phlogosi membranacea, hinc officinis

346. **G**ENISTA foliis lanceolatis, ramis teretibus striatis. *Fl. Suec.* 587.

GENISTA tinctoria germanica. *Bauh. pin.* 395.

LOC. Europa, nostraque W-Gothia.

Frutex, mansuetus.

PHARM. GENISTÆ Herba, Θ ; Flores, Semina.

QUAL. luteo-tinctoria, insipida, inodora.

Rarior, prestans.

VIS. pellens, purgans.

USUS. Hydrops.

COMP.

347. GENISTA foliis ternatis. Hort. cliff. 355.
 CYTISUS canariensis sempervirens & incanus,
 Comm. hort. 2. p. 103. t. 52.
 LOC. Antillæ, & Canariæ Insulæ? Arbor.
 PHARM. RHODII Lignum, $\circ\circ$.
 QUAL. dura, subflavescens, tortuosa, resinosa,
 odorata. Rarior, præstans.
 VIS. diuretica, sudorifera,
 USUS.
 COMP. Odoramenta, ♁ sternutatorius Balsam.
 apopl.

RHODII Lignum unde defumatur non certo liquet. Plurimi ex prædicta Genistæ radice defumi autumant, quod ex analogia non facile crederem.

348. INDIGOFERA leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus. Fl. Zeyl. 273.
 Hort. upf. 208.
 COLUTEÆ affinis fruticosa, floribus spicatis purpureis. Sloan. jam. 2. p. 34. t. 179. f. 2.
 LOC. India. Frutex, ferus.
 PHARM. INDIGO commune, optimum.
 QUAL. succi fœculæ exsiccatæ caruleæ, tinctoriæ.
 Externa.
 VIS. obstruens!
 USUS. Diarrhœa, Lochiæ.
 COMP.

349. GALEGA. Hort. cliff. 362, upf. 208.
 GALEGA vulgaris. Bauh. pin. 352.
 LOC. Hispania, Italia. Perennis, subcicur.
 PHARM. GALEGÆ Herba.
 QUAL. subaromatica. Rarior, dubia.
 VIS. sudorifera?

280. **DIADELPHIA DECANDRIA.**

USUS. Pestis? Petechia? Ictus?

COMP.

350. **LUPINUS** calycibus alternis : appendiculis lateralibus nullis. *Vir. cliff. 72. Hort. Ups. 209.*

LUPINUS fativus flore albo. *Baub. pin. 347.*

LOC.

Annua, cicur.

PHARM. LUPINI Semina.

QUAL. amarissima, ingrata.

Exoleta, dubia.

VIS. suspecta, anthelmintica.

USUS. Parotid, Scabies.

COMP. *Farinæ IV. resolventes. Troch. myrrhæ.*

351. **PHASEOLUS** radice annua, caule volubili, leguminibus pendulis compressis torosis. *Roy. lugdb. 367. Hort. upf. 213.*

SMILAX hortensis f. Phaseolus major. *Baub. pin.*

339.

LOC. India orientalis.

Annua, cicur.

PHARM. PHASEOLI Semina.

QUAL. sapida, farinacea. *Culinaris, exoleta, infida.*

VIS. nutriens, cosmeticæ.

USUS. Nephritis.

COMP.

352. **PISUM** stipulis crenatis. *Hort. cliff. 36.*

PISUM arvense. *Baub. pin. 342.*

LOC. Europæ agri.

Annua, cicur.

PHARM. PISI Semina.

QUAL. sapida.

Culinaris, exoleta.

VIS. nutriens, flatulenta.

USUS.

COMP.

353. **VICIA** caule erecto, petiolis cirrho destitutis. *Hort. cliff. 369. Ups. 218.*

FABA.

FABA. *Baub. pin. 338.*

LOC.

Annua, cicur.

PHARM. FABÆ Flores, ▽; Semina, Farina, cineres, ⊖.

QUAL. sapida, farinacea. *Culinaris, usitata.*

VIS. nutriens, flatulenta.

USUS. Tumor glandularum.

COMP. *Farinae* IV. resolventes.

354. TRIFOLIUM capsulis subrotundis, flosculis pedunculatis, leguminibus tetraspermis, caule procumbente. *Fl. Suec. 612.*

TRIFOLIUM pratense album. *Baub. pin. 327.*

LOC. Europæ nostræ pascua.

Perennis, vulgatissima.

PHARM. TRIFOLII ALBI Flores.

QUAL. suaveolens.

Ravior.

VIS.

USUS. Arthritis.

COMP.

355. TRIFOLIUM floribus racemosis, leguminibus nudis dispermis, caule erecto. *Fl. Suec. 619.*

α MELILOTUS officinarum germaniæ. *Baub. pin. 331.*

β MELILOTUS officinarum germaniæ, flore albo. *Baub. pin. 331.*

LOC. Europa, nostraque Scania, Gothlandia.

Biennis, cicur.

PHARM. MELILOTI ALBI Flores, Herba.

CITRINÆ Flores, Semina.

QUAL. suaveolens, herbacea, gravis.

Trita, præstans.

VIS. resolvens, emolliens.

USUS.

282 DIADELPHIA DECANDRIA,

USUS.

COMP. *Empl. meliloti.*356. TRIGONELLA leguminibus sessilibus stri-
ctis erectiusculis acuminatis. *Hort. Ups. 229.*FOENUM Græcum sativum. *Bauh. pin. 348.*LOC. Monspelium, *Annua, cicur.*

PHARM. FOENU-GRÆCI Semina, ☉.

QUAL. olens, mucilaginosæ. *Trita, præstans.*

VIS. emolliens.

USUS. ophthalmia.

COMP. *Empl. meliloti; Empl. Diachyl. simpl; Empl. Diach. comp; Ungu. althææ; Lob. sanum; Syr. prasii; Enemata. Hippiatrîs.*357. ONONIS floribus subsessilibus folitariis late-
ralibus, caule spinoso. *Fl. Suec. 623.*ONONIS spinosa, flore purpureo. *Bauh. pin. 389.*

LOC. Europæ, nostræque Scaniæ campi.

Perennis, cicur.

PHARM. ONONIS Radix, Herba, ♄.

QUAL. ingrata.

VIS. diuretica! emmenagoga.

USUS. Sarcocèle, Scelotyrbe, Febris ungarica.

COMP. *Radices V. aperientes minores.*358. TRAGACANTHA. *Bauh. pin. 388.*ASTRAGALUS aculeatus fruticosus massiliensis,
Pluk. alm. 60.

LOC. Massilia, Sicilia, Olympus.

*Frutex, mansuetus.*PHARM. TRAGACANTHÆ Gummi album,
nigrum.

QUAL. mucilaginosæ.

Trita, præstans.

VIS. demulcens, obtundens.

USUS.

USUS. Tuffis, Raucedo, Nephritis, Stranguria.
 COMP. Species diatragacantha; Rotule diatragacantha; Troch. alhandali; Troch. alkekengi.

359. CICER foliolis ferratis. Hort. cliff. 370. Ups.

214.

CICER fativum. Bauh. pin. 347.

LOC. Italia, Hispania.

Annua, subcitur.

PHARM. CICERIS Semina alba, rubra.

QUAL.

Rarior, dubia.

VIS. nutriens, flatulenta, pellens, lithontriptica?

USUS. tumor glandularum.

COMP. Syr. althææ.

360. CICER pedunculis bifloris, foliolis integerrimis, stipulis indivisis. Hort. Ups. 224.

LENS vulgaris. Bauh. pin. 346.

LOC. Narbona, Gallo-provincia.

Annua, cicur.

PHARM. LENTIUM Semina.

QUAL. farinacea, insipida.

Exoleta, dubia.

VIS. nutriens, flatulenta.

USUS. Variola?

COMP.

361. CICER pistillorum germinibus undulato-plicatis. Hort. Ups. 224.

ERVUM leguminibus pendulis. Hort. cliff. 370. Orobus siliquis articulatis. C. B. 346.

LOC. Geneva, Montpelium.

Annua, cicur.

PHARM. ERUI Semina.

OROBII Farina.

QUAL. farinacea, subinsipida.

Exoleta, infida.

VIS. maturans.

USUS.

COMP. Farinæ IV. resolventes.

284. DIADELPHIA DECANDRIA.

362. GLYCYRRHIZA leguminibus glabris. *Hort. cliff.* 494.

GLYCYRRHIZA filiquosa germanica. *Baub. pin.* 352.

LOC. Franconia, Narbona, Italia, Hispania.

PHARM. LIQUIRITIÆ Radix, succus inspissatus, Extractum, Essentia, Syrupus, Baculi, Trocisci.

QUAL. dulcissima. Trita, eximia.

VIS. edulcorans, expectorans.

USUS. Asthma, Nephritis, Stranguria, Rheumatismus, Tussis.

COMP. Syr. Glycyrrhizæ; Syr. althææ; Andromach; *El.* diacathol; *Spec.* diatragacantha; *Lob.* althææ.

363. DOLICHOS caule erecto flexuoso, racemis axillaribus erectis, leguminibus pendulis hispidis dispermis. *Fl. Zeyl.* 534.

PHASEOLUS erectus, filiquis lupini, fructu pisi majoris candido. *Kempf. amœn.* 837. t. 838.

LOC. India orientalis. Peregrina.

PHARM. SOJA.

QUAL. sapida.

VIS. culinaris.

USUS. Anorexia;

COMP. Intinctus cibi;

CLASSIS XVIII.
 POLYADELPHIA
 PENTANDRIA.

364. **T**HEOBROMA foliis integerrimis. *Hort. cliff.* 379.

ARBOR cacavi cacavifera. *Hern. mex.* 79.

LOC. Americæ meridionalis uliginosa.

Arbor, peregrina.

PHARM. CACAO Fructus.

QUAL. pinguis, subamara. *Culinaris, praestans.*

VIS. nutriens, aphrodisiaca, calefaciens *toft.*

USUS. Tabes, Rhagas.

COMP. Cocholada.

POLIANDRIA.

365. **H**YPERICUM floribus trigynis, caule anticipi, foliis punctatis obtusis. *Fl. Suec.* 625.

HYPERICUM vulgare. *Baub. pin.* 279.

LOC. Europæ nostræ prata, *Perennis, vulgaris.*

PHARM. HYPERICI Herba, ∇ ; Flores, \overline{K} ,

\odot ; Semina.

QUAL. balsamica, graveolens. *Trita, eximia.*

VIS. vulneraria! resolvens, anthelmintica!

USUS. Hæmoptysis, Hæmaturia, Hypochondriasis.

COMP.

ICOSANDRIA.

366. CITRUS petiolis linearibus. Hort. cliff. 376. Ups. 236.

α MALUS medica. Baub. pin. 436.

LOC. Media? Persia?

Arbor, mansueta.

PHARM. CITRI Flavedo, Essentia, de cedro.

Cortex, Conditus, Essentia, ∇,

∇, oo.

Caro, Conditia, Succus, Conserva, Syrupus, Semina.

QUAL. Flav. aromatica, odorata vesiculis œolis.

Trita, optima.

Car. alba obstipans, tonica. Pulp. acida.

VIS. Flav. cardiaca, pellens, stomachica.

Pulp. refrigerans, diuretica. Sem. anthelmin-
tica.

USUS. Pulp. Sitis, Scorbutus, Raucedo.

COMP. Acet. prophyl.

β MALUS Limonia acida. Baub. pin. 436.

LOC. India?

PHARM. LIMONIORUM Succus.

QUAL. citro acidior.

VIS. citro magis refrigerans.

USUS. Calculus?

COMP.

367. CITRUS petiolis alatis. Hort. cliff. 379. Ups. 236.

MALUS Aurantia major. Baub. pin. 236.

LOC. India Orientalis.

Arbor, mansueta.

PHARM.

CLASSIS XIX.
SYNGENESIA
POLYGAMIA ÆQUALIS.

368. **L**EONTODON calyce inferne reflexo. *Fl. Suec. 627.*

DENS leonis latiore folio. *Baub. pin. 126.*

LOC. Europæ nostræ pascua aprica.

Perennis, vulgaris.

PHARM. TARAXACI Radix, Herba, ∇.

QUAL. amaricans, lactescens. *Culinaris, usitata.*

VIS. saponacea, diuretica!

USUS. Hypochondriasis, Icterus,!

COMP.

369. **H**IERACIUM foliis integerrimis ovatis,
caule repente, scapo unifloro. *Fl. Suec. 633.*

PILOSELLA major repens hirsuta. *Baub. pin. 262.*

LOC. Europæ nostræ pascua arida.

Perennis, frequens.

PHARM. AURICULÆ MURIS Herba.

QUAL. amara, lactescens.

Exoleta.

VIS. adstringens, vulneraria.

USUS. Hernia, Diarrhœa, Scabies, Herpes *Succ.*

COMP.

370. **L**ACTUCA fativa. *Baub. pin. 122.*

LOC. Europa.

Anna, cicur.

PHARM. LACTUCÆ Herba condita hispanica,

∇; Semina.

QUAL. insipida, oleracea, lactescens.

Rarior.

VIS.

VIS. diluens, lactifera, paregorica, antivenerica.

USUS. Hypochondriasis, Satyriasis.

COM. Ung. populeum.

371. SCORZONERA caule subnudo unifloro, foliis nervosis planis, *Fl. Suec.* 647.

SCORZONERA latifolia humilis nervosa. *Bauh. pin.* 275.

LOC. Europæ præsertim W-gothiæ prata.

Perennis, vulgaris.

PHARM. SCORZONERÆ Radix, condita, ▽ ;
Semina.

QUAL. amaricans, lactescens. *Trita, infida.*

VIS. alexiteria?

USUS. Morsus? Venenum?

COMP.

372. TRAGOPOGON calycibus corollam æquantibus, foliis integris acuminatis, quod. *Fl. Suec.* 648.

TRAGOPOGON pratense luteum majus. *Bauh. pin.* 274.

LOC. Europæ nostræ prata. *Biennis, infrequens.*

PHARM. BARBÆ HIRCI Radix.

QUAL. lactescens, dulcis. *Culinaris, exoleta.*

VIS. nutriens.

USUS. Tuffis, Stranguria.

COMP.

373. CICHORIUM caule simplici, foliis dentato-finuatis. *Fl. Suec.* 650.

CICHORIUM sylvestre s. officinarum. *Bauh. pin.* 126.

LOC. Europa, nostraque Scania, Gothlandia, Oelandia.

Biennis, cicur.

Mat. Med. Contracta.

T

PHARM.

290 SYNGENESIA POLYG. ÆQUAL.
PHARM. CICHOREI Radix, *condita*; Herba, *Syr-*
rupus; ▽; Flores, *Conserua*; Semina.

QUALIT. amara, flavo-tinctoria. *Trita*.
VIS. tonica.

USUS. Melancholia, Hypochondriasis, Hæctica,
Hæmorrhagia, Podagra.

COMP. *Sem. IV.* frigida minora; *Syr. cichorei cum*
rheo.

374. CICHORIUM caule simplici, foliis integris
crenatis. *Hort. cliff.* 389. *Ups.* 247.

INTYBUS sativa latifolia. *Bauh.* *pin.* 124.

LOC. Europa. *Biennis, cicur.*

PHARM. ENDIVIÆ Herba, *Syrupus*, ▽; Se-
mina.

QUAL. oleracea. *Trita*.

VIS. aperiens.

USUS. Icterus.

COMP. *Semina IV.* frigid. minora.

375. ARCTIUM *Fl. Suec.* 651.

LAPPA major. *Arctium dioscoridis*. *Bauh.* *pin.*
198.

LOC. Europa nostræ incarcerata,
Perennis, vulgaris.

PHARM. BARDANÆ Radix, Herba, Semina.

QUAL. dulci-subauftera. *Sem. amarissima. Trita.*

VIS. esculenta, diuretica. *Sem. purgans.*

USUS. Phlogosis, Nephritis, Arthritis, Siphilis,
Oedema.

COMP. *Eff.* bardanae composita.

376. CARDUUS squamis calycinis margine api-
ceque spinosis. *Hort. cliff.* 393. *Ups.* 250.

CARDUUS albis maculis notatus vulgaris. *Bauh.*
pin. 381.

LOC.

LOC. Italiae, Galliae, Angliae aggeres.

Annua, cicur.

PHAR. CARDUI MARIÆ Herba, ∇; Semina.

QUAL. amara.

Trita.

VIS. Thoracica, sudorifera, diuretica seminis.

USUS. Pleuritis, Leucorrhœa ? Hydrophobia ?

Cancer.

COMP.

377. CARTHAMUS foliis ovatis integris ferrato-
aculeatis. Hort. cliff. 394. Ups. 251.

CNICUS fativus f. Carthamus officinar. Baub.
pin. 378.

LOC. Ægyptus.

Annua, subcicur.

PHARM. CARTHAMI Flores, Semina.

QUAL. luteo-tinctoria.

Ravior.

VIS. nauseosa, purgans, diuretica.

USUS. Tuffis senilis, Asthma, Hydrops, Icterus.

COMP.

378. CARLINA caule unifloro. Hort. cliff. 395.
Ups. 252.

CARLINA acaulos, magno flore albo. Baub. pin.
380.

LOC. Italiae, Germaniae montosa. Perennis, cicur.

PHARM. CARLINÆ (CARDOPATIÆ)
Radix.

QUAL. graveolens, acris, amara, aromatica.

Ravior.

VIS. sudorifera, stomachica.

USUS. Hypochondriasis, Hysteria, Scabies.

COMP. Orvietanum, † theriacale.

379. CNICUS caule diffuso, foliis dentato-sinuatis.
Hort. cliff. 394. Ups. 250.

CNICUS sylvestris hirsutior. Baub. pin. 378.

T 2

LOC.

292 SYNGENESIA POLYG. ÆQUAL.

LOC. Agri in Lemno, Chio. *Annua, cicur.*

PHARM. CARDUI BENEDICTI Herba *Con-*
serva, ∇, ✕, Flores, Semina.

QUAL. amarissima. *Usitata, præstans.*

VIS. antacida, tonica, sudorifera, diuretica, ec-
coprotica, subvomitoria.

USUS. Phlegmatorrhagia, Sugillatio, Hemicrania,
Vertigo, Tertianæ, Pleuritis, Pestsis.

COMP.

380. EUPATORIUM foliis digitatis. *Fl. Suec.*
665.

EUPATORIUM cannabinum. *Bauh. pin. 320.*

LOC. Europæ nostræ ripæ fluviorum.

Perennis, infrequens.

PHAR. EUPATORII Herba.

QUAL. peramara, acri-odorata. *Exoleta.*

VIS. corroborans, vulneraria. *Rd. purgans!*

USUS. Cachexia, Hydrops, Oedema, Hydrocele.

COMP.

381. TANACETUM foliis pinnatis: pinnis pin-
natifidis ferratis. *Fl. Suec. 666.*

α Tanacetum vulgare luteum. *Bauh. pin. 132.*

β Tanacetum foliis crispis. *Bauh. pin. 132.*

LOC. α Europæ nostræ margines pratorum.

Perennis, cicur.

PHARM. TANACETI α Flores, Semina.

β Herba, ∇, ∞.

QUAL. amara, aromatica, β fragrans. *Præstans.*

VIS. antiputredinosa, tonica, stomachica, carmi-
nativa, sudorifera, anthelmintica, emmena-
goga.

USUS. Cachexia, Tertianæ, Hydrops, Hysteria,

COMP.

382. TANACETUM foliis ovatis integris ferratis. Hort. cliff. 398. Ups. 255.

MENTHA hortensis eorymbifera. Baub. pin. 226.

LOC. Hetruria, Narbona. Perennis, cicur.

PHARM. BALSAMITÆ Herba.

QUAL. amara, acri-odorata. Rarior, præstans.

VIS. stomachica, emmenagoga.

USUS. Hysteria, Melancholia, Opium.

COMP.

383. SANTOLINA foliis quadrifariam dentatis, pedunculis unifloris. Hort. cliff. 397. Ups. 252.

ABROTANUM femina, foliis teretibus. Baub. pin. 136.

LOC. Hispania, Hetturia, Campania, Narbona.

Fruticulus, mansuetus.

PHARM. SANTOLINÆ Herba.

QUAL. amara, fragrans. Rarior, præstans.

VIS. diaphoretica, carminativa, anthelmintica.

USUS. Leucorrhœa, Pleuritis?

COMP. Spir. hystericus.

POLYGAMIA SUPERFLUA.

384. ARTEMISIA foliis pinnatifidis planis laciniatis: floribus erectis. Fl. Suec. 667.

α ARTEMISIA vulgaris major. Baub. pin. 137. caule & flore purpurascente.

β ARTEMISIA vulgaris major, caule & flore albicante. Tournef. inst. 460.

LOC. Europæ nostræ culta. Perennis, vulgatissima.

PHARM. ARTEMISIÆ RUBRÆ Herba, Syru-

pus, Essentia, ∇, ⊖
ALBÆ Herba, Moxa,
Carbones, (radices vetusta).

T 3

QUAL.

QUAL. amara. *Trita, præstans,*
 VIS. corroborans, analeptica, uterina, pellens.
 USUS. Tertiana, Dystocia, Carb. Epilepsia?
 COMP. Syr. artemisiæ compositus. Ungu. martiatum.

385, ARTEMISIA foliisramosissimis setaceis, caule erecto fruticoso. *Hort. cliff. 403. Ups. 257.*
 ABROTANUM mas angustifolium majus. *Bauh. pin. 136.*
 LOC. Sibiria, Cappadocia, Syria, Galatiâ.
Suffruticosa, cicur.

PHARM. ABROTANI Herba, ∇ , Υ .
 QUAL. amara, gravi-fragrans. *Ravior, præstans,*
 VIS. antacida.
 USUS. Achor, Tinea.
 COMP. Ungu. martiatum.

386, ARTEMISIA foliis compositis multifidis, floribus subglobosis pendulis: receptaculo papposo, *Fl. Suec. 670.*
 ABSINTHIUM romanum officinarum diofcoridis. *Bauh. pin. 138.*
 LOC. Europæ nostræ ruderata.

PHAR. ABSINTHII VULGARIS Herba, *Subperennis, vulgaris,*
rupus, Conserva, ∇ , ω , $\circ\circ$, \odot ,
 Υ , \ominus *crystall; \ominus non crystall; Es-*
sent simpl; Extract. inspissat.

QUAL. amarissima, aromatica, fragrans. *Trita, eximia.*
 VIS. antacida, antiputredinosa, anthelmintica, stomachica, antiveneræ, antiophthalmica.
 USUS.

USUS. Iliaca, Hydrops, Icterus, Calculus, Hernia.

COMP. *Eff.* absinthii composita; *Ung.* martiatum; *Conf.* hamech; *Empl.* melilot.

387. ARTEMISIA foliis compositis multifidis: subtus tomentosis, floribus subrotundis nutantibus: receptaculo nudo. *Hort. cliff.* 404. *Ups.* 257.

ABSINTHIUM ponticum tenuifolium incanum. *Bauh. pin.* 138.

LOC. Thracia, Myfia, Pannonia. *Perennis, cicur.*

PHARM. ABSINTHII PONTICI Herba, *Conserua.*

QUALIT. præcedenti suaveolentior.

Rarior, præstans.

VIS. præcedenti delicatior.

USUS. præcedenti debilior.

COMP.

388. GNAPHALIUM caule simplicissimo, corymbo simplici terminali, sarmentis procumbentibus, *Fl. Suec.* 672.

GNAPHALIUM montanum. *Bauh. pin.* 263.

LOC. Europæ nostræ campi exaridi.

Perennis, frequens.

PHARM. GNAPHALII Flores.

QUALIT. sicca.

Exoleta, infida.

VIS. exsiccans, adstringens, roborans.

USUS. Arthritis? Tussis convulsiva?

COMP.

389. GNAPHALIUM foliis lanceolatis: inferioribus obtusis, caule herbaceo simplicissimo, corymbo terminali composito. *Fl. Suec.* 674.

ELICHRYSUM f. Stoechas citrina latifolia. *Bauh. pin.* 264.

296 SYNGENESIA POLYG. SUPERFL.
Loc. Europa, noſtraque Scania campeſtris.

Perennis, cicur.

PHAR. STOECHADIS CITRINÆ Flores.

QUAL. flava, ficca.

Uſitata.

VIS. exſiccans.

USUS. Arthritis.

COMP. Suffumigia.

390. TUSSILAGO ſcapo imbricato thyrfifero, floſculis omnibus hermaphroditis. *Fl. Suec. 683.*

PETASITES major & vulgaris. *Bau. pin. 197.*

Loc. Belgium, Anglia, Gallia. *Perennis, cicur.*

PHARM. PETASITIDIS Radix, Flores.

QUAL. amara.

Rarior.

VIS. ſudorifera, alexiteria.

USUS. Peſtis.

COMP. ✕ prophylacticum.

391. TUSSILAGO ſcapo imbricato uniſloro, foliis ſubcordatis angulatis denticulatis. *Fl. Suec. 680.*

TUSSILAGO vulgaris. *Baub. pin. 197.*

Loc. Europæ noſtræ fracta argilloſa.

Perennis, vulgaris.

PHARM. FARFARÆ Radix, Herba.

TUSSILAGINIS Flores, *Conſerva,*

Syrupus, Lohoc.

QUAL. amara.

Trita.

VIS. thoracica.

USUS. Tuſſis, Aſthma, Phthiſis?

COMP.

392. INULA foliis ovatis ſubtus tomentofis, calycum ſquamis ovatis. quæ *Fl. Suec. 695.*

HELENIUM vulgare. *Baub. pin. 276.*

Loc. Europa australior.

Perennis, cicur.

PHARM.

PHARM. ENULÆ Radix, *Condita, Conserva, Essentia, Extractum, ∇.*

QUAL. aromatica. *Trita, prestans.*

VIS. Alexiteria, pellens, expectorans, stomachica, anthelmintica.

USUS. Hypochondriasis, Colica, Tremor, Scabies.
COMP.

393. SOLIDAGO caule erecto, racemis alternis erectis. *Fl. Suec. 685.*

VIRGA aurea latifolia ferrata. *Bauh. pin. 268.*

LOC. Europæ nostræ prata sylvatica.

Perennis, vulgaris.

PHARM. VIRGÆ AURÆ Herba.

QUAL. balsamica. *Usitata.*

VIS. vulneraria, diuretica.

USUS. Calculus, Ulcus.

COMP.

394. DORONICUM foliis cordatis obtusis: radicalibus petiolatis, caulinis amplexicaulibus.

DORONICUM radice scorpii. *Bauh. pin. 184.*

LOC. Alpes Valesiæ, Genevæ, Thuri.

Perennis, cicur.

PHARM. DORONICI Radix.

QUAL. aromatica, dulcis, sapida. *Exoleta, dubia.*

VIS. subvenenata, sequentis.

USUS. Colica, Vertigo?

COMP.

395. DORONICUM foliis caulinis oppositis. *Fl. Suec. 684.*

DORONICUM, plantaginis folio, alterum. *Bauh. pin. 185.*

LOC. Europa, nostraque Scania, W-gothia, Alpes.

Perennis, cicur.

PHARM.

298 SYNGENESIA POLYG. SUPERFL.

PHARM. ARNICÆ Herba, Flores.

QUAL. graveolens, nauseosa. *Trita, heroica.*

VIS. resolvens, narcotica, vomitoria, errhina, diuretica.

USUS. Sugillatio, Epilepsia.

COMP.

396. BUPHTHALMUM caulibus simplicissimis unifloris, foliis pinnato-multifidis. *Hort. cliff.*

414. *Ups. 263.*

BUPHTHALMUM creticum, cotulæ facie, flore luteo & albo. *Breyn, cent. 150. t. 75.*

LOC. regnum Tunetense. *Perennis, mansueta.*

PHARM. PYRETRI VERI Radix, *Condita.*

QUAL. acris, penetrantissima. *Ravior, præstans.*

VIS. errhina, sialoga, sophericans.

USUS. Odontalgia, Paralysis linguæ, Dolor pectoris.

COMP. Philonium.

397. ACHILLEA foliis duplicato-pinnatis glabris: laciniis linearibus acute laciniatis. *Fl. Suec. 705.*

MILLEFOLIUM vulgare album. *Baub. pin. 140.*

LOC. Europæ nostræ prata, pascua.

Perennis, frequens.

PHARM. MILLEFOLII Herba, *Essentia, Extractum, V.*

QUAL. aromatico-odorata, *Stabliana, trita.*

VIS. narcotica, tonica, sistens evacuationes, vulneraria.

USUS. Hypochondriasis, Hæmorrhoidis, Hæmoptysis, Vulnus.

COMP.

398. ACHILLEA foliis integris minutissimæ feratis. *Fl. Suec. 706.*

DRA-

DRACUNCULUS pratensis, serrato folio, *Bauh.*
pin. 98.

LOC. Europa, Scania, Bahusia. *Perennis, cicur.*

PHARM. PTARMICÆ Herba, Flores,

QUAL. acris, inodora. *Exoleta.*

VIS. sialoga, errhina, sternutatoria, vulneraria,

USUS. Odontalgia,

COMP.

399. ACHILLEA foliis lanceolatis obtusis acute
ferratis, *Hort cliff.* 413. *Ups.* 265.

AGERATUM foliis ferratis, *Bauh.* *pin.* 221.

LOC. Liburnum, Florentium, Monspelium,

Perennis, subcicur.

PHARM. AGERATI Herba.

QUAL. amara, suaveolens, aromatica. *Exoleta.*

VIS. visceralis?

USUS. Vulnus,

COMP.

400. MATRICARIA foliis compositis planis: fo-
liolis ovato-incisis, pedunculis ramosis. *Hort.*
cliff. 416. *Ups.* 262.

MATRICARIA vulgaris s. fativa, *Bauh.* *pin.* 133.

LOC. Europe australioris ruderata,

Subperennis, cicur.

PHARM. MATRICARIÆ Herba, ∇ . ∞ , Flo-
res,

QUAL. suaveolens, fragrans. *Usitata, prestans.*

VIS. emmenagoga, lactifuga.

USUS. Anorexia, Hysteria, Clayus, Hemicrania,
Tormina infantum.

COMP. Syr, Artemisiæ compositus; *Empl.* ranar.

☞
le,

401. MATRICARIA receptaculis conicis, radiis deflexis, feminibus nudis, squamis calycinismargine equalibus. *Fl. Suec. 701.*

CHAMÆMELUM nobile s. Leucanthemum odoratius. *Baub. pin. 135.*

LOC. Europa, Scania, Smolandia. *Annua, cicur.*

PHARM. CHAMOMILLÆ ROMANÆ Herba, ☉, Flores.

QUAL. amara, suaveolens. *Trita, eximia.*

VIS. paregorica, carminativa, emolliens?

USUS. Nephritis, Colica, Colica puerperarum.

COMP. *Clysteres emollientes.*

402. MATRICARIA receptaculis hemisphericis, radiis patentibus, feminibus coronato-marginatis, squamis calycinis margine obsoletis. *Fl. Suec. 702.*

CHAMÆMELUM vulgare, Leucanthemum dioseoridis. *Baub. pin. 135.*

LOC. Europæ agri, ruderata. *Annua, vulgaris.*

PHARM. CHAMOMILLÆ NOSTRATIS Herba, Syrupus, ∇. ☉, ☉, cærul. Flores.

QUAL. amara, odorata. *Trita, præstans.*

VIS. emolliens?

USUS. Tertianæ, Cardialgia, Colica, Vomitus gravidarum, Calculus, Dyfuria.

COMP. Balnea, Clysteres, Cataplasmata.

403. ANTHEMIS receptaculis conicis, paleis fetaceis, feminibus nudis. *Fl. Suec. 703.*

CHAMÆMELUM fœtidum. *Baub. pin. 135.*

LOC. Europæ nostræ viæ, agri. *Annua, vulgaris.*

PHARM. COTULÆ FOETIDÆ Herba, Flores.

QUAL. fœtida, amara.

Insueta, heroica.

VIS.

VIS. suspecta.

USUS. Epilepsia, Hydrops, Scrophulæ?

COMP.

Cotula saxifida omissa est inter officinalia nostra.

404. CHRYSANTHEMUM foliis amplexicaulibus: superne laciniatis; inferne dentato-ferratis.

Fl. Suec. 699.BELLIS sylvestris, caule folioso, major. *Bauh.* pin. 261.LOC. Europæ nostræ prata. *Perennis, frequens.*

PHARM. BELLIDIS PRATENSIS Herba.

QUAL. subacris, penetrans, piperata in decocto.

Exoleta.

VIS. diuretica, vulneraria.

USUS. Phthisis, Asthma, Tinea.

COMP.

405. BELLIS scapo nudo unifloro. *Fl. Suec.* 707.BELLIS sylvestris minor. *Bauh.* pin. 261.

LOC. Europæ, Scaniæ, Gotlandiæ campi.

Perennis, cicur.

PHARM. BELLIDIS MINORIS Flores.

QUAL. inodora, stiptica. *Trita, infida, stabliana.*

VIS. resolvens? vulneraria, eccoprotica.

USUS. Hæctica? Peripneumonia? Hæmorrhagia?
Hypochondriasis?

COMP.

406. VERBESINA foliis oppositis lanceolato-ovatis petiolatis ferratis, pedunculis unifloris dichotomiæ caulis. *Fl. Zeyl.* 309.CHRYSANTHEMUM bidens f. *Bidens zeylanica*, flore luteo, lamii folio, *Breyn.* icon. 48. t. 48.

LOC.

LOC. Zeylona.

Annua, peregrina.

PHARM. ACMELLÆ Herba, Semina.

QUAL. balsamica, amara, sopore odoreque Sigesbeckiæ.

Insueta, eximia, pretiosa.

VIS. anodyna, attenuans, diaphoretica, diuretica, emmenagoga.

USUS. Hydrops, Stranguria, Calculus, Podagra, Leucorrhœa, Pleuritis.

COMP.

ACMELLÆ succedaneum esse facile in hortis nostris & caldariis
 Sigesbeckiam Botanicus intelliget, quæ luxuria.

POLYGAMIA NECESSARIA.

407. CALENDULA feminibus radii cymbiformibus echinatis, disci bicornibus. *Fl. Suec. 712.*

CALTHA vulgaris. *Bauh. pin. 275.*

LOC. Europæ nostræ Uplandiæque agri.

Annua, cicur.

PHARM. CALENDULÆ Herba, Flores, Conserua, ∇, †, Semina.

QUAL. flava, subnarcotica, amara. *Trita, præstans.*

VIS. pellens, emmenagoga, sudorifera.

USUS. Exanthemata, Ophthalmia, Vertigo.

COMP.

POLYGAMIA FRUSTRANEA.

408. CENTAUREA calycibus ferratis, foliis linearibus: infimis dentatis, superioribus integerrimis. *Fl. Suec. 710.*

CYANUS segetum (flore cæruleo.) *Bauh. pin. 273.*

LOC.

SYNGENESIA MONOGAMIA. 303

- LOC. Europe nostrę agri. *Annua, vulgaris.*
 PHARM. CYANI Flores, ∇ .
 QUAL. cerulea. *Exoleta, infida.*
 VIS. ophthalmica?
 USUS. tinctorius.
 COMP.

409. CENTAUREA calycibus squamatis, foliis radicalibus lyratis: pinnulis oppositis, caulinis amplexicaulibus.

RHAPONTICOIDES lutea, foliis inferioribus dissectis, ceteris connatis. *Act. Paris. 1718. p. 229.*

LOC. Libanum. *Perennis, peregrina.*

PHARM. BEHEN ALBI Radix.

QUAL. odorata, acris. *Exoleta, dubia.*

VIS. corroborans, cordialis.

USUS. Tremor.

COMP.

MONOGAMIA.

410. VIOLA acaulis, stolonibus teretibus reptantibus, pedunculis radicatis. *Fl. Suec. 715.*

VIOLA martia purpurea, flore odoro. *Baub. pin. 199.*

LOC. Europa australior. *Perennis, cicur.*

PHARM. VIOLÆ Flores (corollæ rectius,) *Conserua, Syrupus, Fulepus, Saccharum, Mel,*

⊙, Semina.

VIOLARIÆ Herba.

QUAL. Flor. suaveolens. *Trita, prestans.*

VIS. Fl. anodyna; Hb. emolliens; Sem. diuretica, vomitoria; Syr. refrigerans.

USUS. Sem. Calculus; Syr. Raucedo, Tuffis, Exanthemata.

COMP. Sem. IV. cordial; Enemat.

CLAS.

CLASSIS XX.
 GYNANDRIA
 DIANDRIA.

411. ORCHIS bulbis indivisis, nectarii labio lanceolato integerrimo, cornu longissimo, petalis patentibus. *Fl. Suec.* 723.

ORCHIS alba bifolia minor, calcari oblongo. *Bauh. pin.* 83.

LOC. pascua dura Europæ nostræ. *Perennis, cicur.*

PHARM. SATYRII Radix, *condita.*

QUAL. hircina, viscosa, obtundens.

VIS. aphrodisiaca, analeptica.

USUS. Sterilitas, Apoximeron, Tabes, Dysenteria.

COMP. *Conf. diafatyrio.*

412. ORCHIS bulbis indivisis, nectarii labio quadrifido crenulato, cornu obtuso. *Fl. Suec.* 724. β.

ORCHIS morio mas, foliis non maculatis. *Vaill. parif.* 151. *quæ Buxb. cent.* 3. t. 5.

LOC. Oriens: Turcia, Persia, Gothlandia.

Perennis, cicur.

PHARM. SALEP Radix.

QUAL. viscosa, hircina.

VIS. aphrodisiaca, cordialis.

USUS. Apoximeron.

COMP.

413. EPIDENDRON foliis ovato-oblongis nervosis sessilibus caulinis, cirrhis spirabilibus. *Roy. lugdb.* 13.

VANILLAS piperis arbori jamaicensis innascens. *Pluk. alm.* 381. t. 320. f. 1.

LOC.

LOC. America meridionalis. *Frutex, parasiticus.*

PHARM. VANILLÆ filiqua 3ß.

QUAL. pinguis, aromatica, acris, suaveolens.

Rarior, eximia.

VIS. calefaciens, corroborans, cephalica, diuretica, aphrodisiaca.

USUS. Melancholia, Apoximeron.

COMP. Cocholada,

HEXANDRIA.

414. **A**RISTOLOCHIA caule infirmo ramoso, foliis cordatis integerrimis, floribus solitariis erectis. *Hort. cliff. 432.*

α ARISTOLOCHIA flore ex purpura nigro. *Baub. pin. 307.*

LOC. Italia, Hispania, G. Narbonensis.

Perennis, mansueta.

PHARM. ARISTOLOCHIÆ ROTUNDÆ Radix.

β ARISTOLOCHIA longa vera. *Baub. pin. 307.*

PHARM. ARISTOLOCHIÆ LONGÆ Radix.

QUAL. foetida, aromatica, amara, acris, exurens.

Usitata, præstans.

VIS. calefaciens, resolvens, diuretica, emmenagoga, abortiva.

USUS. Cachexia, Chlorosis, Podagra, Scabies, Fistula.

COMP. α Theriac. alexipharm; Troch. cappari-
dis;

β Andromach; Ungu. Apostolorum; Empl. manus Dei.

415. ARISTOLOCHIA foliis cordatis, caule

Mat. Med. Contracta.

V cre-

306 GYNANDRIA POLYANDRIA.
erecto, floribus axillaribus confertis. Hort. Ups.
279.

ARISTOLOCHIA clematidis recta. Bauh. pin.
307.

Loc. Monspeliæ vineæ, fossæ, aggeres.

PHARM. ARISTOLOCHIÆ VULGARIS
Radix. *Perennis, cicur.*

QUAL. graveolens, amara, acris.

VIS. pellens, subvomitoria.

USUS. Podagra, Cachoetes, Hyperfarcosis, Ca-
chexia.

COMP.

416. ARISTOLOCHIA caulibus infirmis angu-
losis flexuosis, foliis cordato-oblongis planis,
floribus recurvis solitariis. Gron. Virg. II 2.

ARISTOLOCHIA Piftolochia f. Serpentaria vir-
giniana, caule nodoso. Pluk. alm. 50. t. 148. f. 5.
Catesb. carol. I. t. 29.

Loc. Virginia, Carolina. *Perennis, mansueta.*

PHARM. SERPENTARIÆ VIRGINIANÆ
Radix ꝑ̄.

QUAL. acris, aromatica, odore valerianæ.

VIS. alexiteria, diaphoretica, diuretica, anthel-
mintica. *Trita, eximia.*

USUS. Tertianæ, Exanthematicæ, Morsus.

COMP. ☉ comit. Kent.

P O L Y A N D R I A .

417. ARUM acaule, foliis hastatis integerrimis,
spadice clavato. Hort. Ups. 435.

ARUM

ARUM vulgare maculatum & non maculatum :

Bauh. pin. 195.

LOC. Germania; Italia. *Perennis, cicur.*

PHARM. ARI Radix ꝑ. *Fæculæ*; Herba.

QUAL. exurens. *Rarior.*

VIS. calefaciens, incidens, saponacea, expecto-
rans, cosmetica, *recens corrosiva.*

USUS. Tertianæ; Anorexia, Asthma humorale;
Chlorosis, Contusio, Phthisis.

COMP. ☩ benedictus:

CLASSIS XXI.
MONOECIA
TRIANDRIA.

418. **PHYLLANTHUS** foliis pinnatis floriferis pedunculatis, caule arboreo, fructu baccato. *Fl. Zeyl.* 333.

NALICAMARAM. *Rheed, mal.* i. p. 69. t. 38.

LOC. Malabaria, Zeylona. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MYROBALANI EMBLICÆ Fructus ℥jv.

QUAL. acidiuscula, austera, subacris. *Exoleta.*

VIS. adstringens *Subst;* purgans *infus.*

USUS. Scelotyrbæ, Dysenteria.

COMP. *Pil.* sine quibus; *Conf.* hamech.

TETRANDRIA.

419. **URTICA** dioica, foliis oblongo-cordatis. *Fl. Suec.* 774.

URTICA urens maxima. *Bauh. pin.* 232.

LOC. Europæ nostræ ruderata. *Perennis, frequens.*

PHARM. URTICÆ MAJORIS Radix, Herba, ♀, Semina.

QUAL. urens *tactu*, subinsipida. *Ravior.*

VIS. diuretica, stimulans *extus.*

USUS. Icterus, Nephritis, Phthisis, Hæmorrhagia, Hæmoptysis, Hæmorrhoides.

COMP.

420. **URTICA** foliis oppositis, amentis fructiferis globosis, androgyna. *Hort. cliff.* 440. *Ups.* 282.

UR-

URTICA urens pilulas ferens. *Bauh. pin. 232.*

LOC. G. Narbonensis, Helvetia, Anglia.

Annua, cicur.

PHARM. URTICÆ ROMANÆ Semina.

QUAL. urens tactu, insipida. *Exoleta.*

VIS. diuretica.

USUS. Morbilla, Nephritis, Hæmorrhagia.

COMP.

421. BETULA foliis acuminatis ferratis. *Fl. Suec. 776.*

BETULA. *Bauh. pin. 427.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Arbor, frequentissima.*

PHARM. BETULÆ (epidermidis) °° nigrum, *Fuligo.*

QUAL. suaveolens °°. *Usitata, præstans.*

VIS. diaphoretica.

USUS. Erysipelas.

COMP.

422. MORUS foliis cordatis hispida. *Hort. cliff. 440; Ups. 283.*

MORUS fructu nigro. *Bauh. pin. 459.*

LOC. China, Italia. *Arbor, mansueta.*

PHARM. MORI *Rob, Syrupus.*

QUAL. acida, subauftera. *Trita, eximia.*

VIS. refrigerans, corroborans.

USUS. Febres putridæ, Sitis, Angina.

COMP. *Mixturæ febriles.*

423. BUXUS. *Casalp. syst. 126. Hort. Ups. 283.*

BUXUS arborefcens. *Bauh. pin. 471.*

LOC. Gallia, Helvetia. *Arbor, mansueta.*

PHARM. BUXI Lignum, °° *Et. XX.*

QUAL. amara, nauseosa. *Rarior.*

VIS. sudorifera, mundificans, *Fol. purgans, pellens.*

USUS. Pilositas, °° Epilepsia, Hysteria,
COMP.

PENTANDRIA.

424. **XANTHIUM** caule inermi. *Fl. Suec. 778.*
LAPPA minor f. *Xanthium dioscoridis*,
Bauh. pin. 198.

LOC. Europa, nostraque Scania. *Annua, cicur.*

PHARM. XANTHII Semina.

QUAL. luteo-tinctoria, amara, subacris. *Insueta.*

VIS. adstringens, pellens.

USUS. Erysipelas.

COMP.

POLYANDRIA.

425. **POTERIUM** inerme. *Hort. cliff. 446. Ups. 288.*

PIMPINELLA Sanguisorba minor hirsuta, *Bauh. pin. 160.*

LOC. Europa australior. *Perennis, cicur.*

PHARM. PIMPINELLÆ ITALICÆ Herba,
Semina.

QUAL. subfragrans, culinaris. *Exoleta, dubia.*

VIS. tonica, vulneraria.

USUS. Hæmoptysis? Dysenteria?

COMP. *Infus. vinosa vernal.*

426. **QUERCUS** foliis annuis oblongis superne la-
tioribus: sinibus acutioribus, angulis obtusis.
Fl. Suec. 784.

QUERCUS cum longo pediculo. *Bauh. pin. 420.*

LOC. Europa nostra infra Norlandiam.

Arbor, vulgaris.

PHARM.

PHARM. QUERCUS Cortex, ∇ , Cupula, Glandes.

QUAL. sicca, austera. *Trita, præstans.*

VIS. adstringens.

USUS. Diarrhœa, Tertiana,

COMP.

427. QUERCUS foliis ovato-oblongis indivisis ferratis, cortice rimoso. *Hort. cliff. 448.*

SUBER latifolium perpetuo virens. *Bauh. pin. 424.*

LOC. Lusitania, Aquitania, Bœtica.

Arbor, mansueta,

PHARM. SUBERIS Cortex.

QUAL. sicca.

VIS. adstringens.

USUS. Dysenteria, Erysipelas,

COMP.

428. FAGUS foliis ovatis obsolete ferratis, *Fl. Suec. 785.*

FAGUS. *Bauh. pin. 419.*

LOC. Europa australior, nostraque Scania, Smolandia.

Arbor, cicur.

PHARM. FAGI Fructus, Cineres clavellati.

QUAL. insipida.

Exoleta, infida.

VIS. temulentans, cephalalgica.

USUS.

COMP.

429. FAGUS foliis lanceolatis acuminate ferratis. *Hort. cliff. 447. Ups. 287.*

CASTANEA. *Bauh. hist. I. p. 121.*

LOC. Italia, Gallia, Germania. *Arbor, mansueta.*

PHARM. CASTANEAË Fructus, Cortex.

QUAL. dulcis, esculenta.

Exoleta, infida.

VIS. flatulenta, temulentans, febrilis.

U S U S. Excoriatio.

C O M P.

430. JUGLANS foliolis ovalibus glabris subserratis: omnibus subæqualibus. *Hort. cliff.* 448. *Ups.* 286.N U X juglans f. regia vulgaris. *Bauh. pin.* 417.L O C. hodie Horti Europæi. *Arbor, mansueta.*

P H A R M. JUGLANDIS Nuces, Dissepimentum,

Rob, ☉.

Q U A L. suspecta.

Rarior, præstans.

V I S. emmenagoga, anthelmintica, anginans, paralyzans.

U S U S. *Dissep.* Dysenteria, *ust.* Hæmorrhagia dentis, ☉ cicatrix variolæ, *Rob.* Angina.C O M P. *Acet.* prophylact.431. CORYLUS stipulis ovatis obtusis, *Fl. Suec.* 787.C O R Y L U S sylvestris. *Bauh. pin.* 418.L O C. Europæ nostræ prata. *Arbor, vulgaris.*

P H A R M. CORYLI Lignum, ☉.

Q U A L. inodora, insipida, ☉ foetida. *Exoleta.*

V I S. ☉ anodyna.

U S U S. ☉ Odontalgia.

C O M P.

432. LIQUIDAMBAR. *Bauh. pin.* 502. *Gron. virg.* 190. *Hort. ups.* 287.L I Q U I D A M B A R arbor f. styraciflua aceris folio, fructu tribuloide. *Pluk. alm.* 224. t. 42. f. 6.L O C. Virginia, Mexico. *Arbor, mansueta.*

P H A R M. STORACIS LIQUIDÆ Refina.

Q U A L. Balsamum liquido-tenax, griseum, acre, aromaticum, fragrans. *Rarior.*

V I S. cephalalgica, calefaciens.

U S U S.

U_{SUS}. Scabies.

COMP. Ungu. odorata.

M O N A D E L P H I A .

433. CUPRESSUS foliis imbricatis erectis. Hort.
cliff. 449. Ups. 288.

CUPRESSUS. Baub. pin. 439.

LOC. Creta.

Arbor, mansueta.

PHARM. CUPRESSI Lignum, Nuces (strobili
potius) ∞ Templinum.

QUAL. ficca.

Exoleta.

VIS. adstringens.

U_{SUS}. Hernia, Diarrhœa.

COMP.

434. PINUS foliis geminis: primordialibus solita-
riis glabris. Fl. Suec. 788.

PINUS sylvestris. Baub. pin. 491.

LOC. Europæ nostræ ficca. Arbor, frequentissima.

PHARM. PINI Turiones (male coni), Ligni ∞ .
Refina, Pix, ∞ picis,

TEREBINTHINA COMMUNIS,

cocta, , ∞ .

QUAL. resinosa.

Trita, præstans.

VIS. diuretica, mundificans.

U_{SUS}. Scorbutus.

COMP.

435. PINUS foliis geminis; primordialibus solitariis
ciliatis. Hort. cliff. 450. Ups. 288.

PINUS sativa. Baub. pin. 491.

LOC. Italia, Galloprovincia, Narbona.

Arbor, mansueta.

PHARM.

314 MONOECIA MONADELPHIA.
PHARM. PINI Nuces, Nuclei mundati, *Loboc*, \circ
Templinum?

QUAL. resinosa. *Trita, præstans,*
VIS. nutriens, aphrodisiaca.
USUS. Stranguria, Tabes.
COMP. *El. diasytyrio.*

436. ABIES foliis solitariis apice acuminatis, *Fl,*
Suec. 789.

PICEA major s. Abies rubra. *Bauh, pin. 493.*

LOC. Europæ nostræ humidiuscula.

Arbor, frequentissima,

PHARM. ABIETIS Refina, *Colophonium.*

QUAL. resinosa. *Ravior, præstans,*

VIS. diuretica.

USUS. Scorbutus, Arthritis,

COMP.

437. ABIES foliis fasciculatis obtusis. *Hort. cliff. 450,*

LARIX. *Bauh. pin. 493.*

LOC. Alpes Helveticæ, aliæque. *Arbor, mansueta.*

PHARM. TEREBINTHINA VENETA,

\circ
 \circ ,

QUAL. resinosa. *Trita, præstans,*

VIS. diuretica *urina violacea*, vulneraria.

USUS. Phthisis, Leucorrhœa, Ulcera, \circ Hæmor-
rhagia! Ischuria.

COMP. *Ung. digestivum.*

438. RICINUS foliis peltatis palmatis ferratis, pe-
tiolis glanduliferis. *Hort. cliff. 450. Ups. 289.*

RICINUS vulgaris. *Bauh. pin. 439.*

LOC. temperatum cælum IV. orbis partium.

Annua, mansueta.

PHARM. RICINI VULGARIS (CATAPU-
TIÆ MAJORIS) Semina Gr. XXV.

QUALIT.

QUALIT. acris, amara. *Exoleta, cauta,*
 VIS. draſtica, inflammatoria, gaſtitriticans, an-
 thelmintica!

USUS.

COMP.

439. JATROPHA foliis cordatis angulatis. *Hort,*
cliff. 445.

RICINOIDES americana, goſſypii folio. *Tourneſf,*
inſt. 656.

LOC. Surinama, Braſilia, Jamaica. *Arbor, fera,*

PHARM. RICINI MAJORIS Semina.

QUAL. acris, exurens. *Exoleta, cauta,*

VIS. draſtica, inflammatoria.

USUS.

COMP.

440. CROTON foliis ovatis glabris acuminatis fer-
 ratis, caule arboreo. *Fl. Zeyl. 343.*

RICINOIDES indica, folio lucido, fructu glabro,
Burn. Zeyl. 200. t. 90.

LOC. Zeylona. *Arbuſcula, peregrina,*

PHARM. TILGIÆ (TILLI) Grana. Gr. ii.

PAVANÆ Lignum.

QUAL. acerrima. *Exoleta, cauta,*

VIS. draſtica, exurens.

USUS.

COMP.

PAVANA lignum in noſtris officiis peregrinum eſt.

441. CROTON foliis rhombeo-repandis, capſulis
 pendulis, caule herbaceo. *Hort. Ups. 290.*

RICINOIDES ex qua paratur Tourneſſol gallorum.

Act. pariſ. 1712. p. 337. t. 17.

Loc.

- LOC. Narbonæ culta. *Annua, fœva.*
 PHARM. LACMUS Succus (*Tornesfolis*).
 QUAL. caruleo-tinctoria; *Externe.*
 VIS. acidum indicandi.
 USUS. Gangræna, Cancer?
 COMP.

SYNGENESIA.

442. CUCURBITA feminibus obsolete bicornibus. *Hort. clif. 451. Ups. 291.*
 CUCURBITA oblonga, flore albo, folio molli.
Bauh. pin. 313.
 LOC. America. *Annua, subcicut.*
 PHARM. CUCURBITÆ Semina.
 QUAL. lactifera. *Trita.*
 VIS. demulcens, refrigerans.
 USUS. Febres putridæ, Pervigilium, Stranguria, Nephritis.
 COMP. *Semina* IV. frigida majora, *Spec. diatraganth.*
443. CUCURBITA foliis multipartitis. *Hort. Ups. 292.*
 ANGURIA Citrullus dicta. *Bauh. pin. 312.*
 LOC. Apulia, Calabria, Sicilia. *Annua, subcicut.*
 PHARM. CITRULLI Semina.
 QUAL. cucurbitæ. *Trita.*
 VIS. cucurbitæ.
 USUS. cucurbitæ.
 COMP. *Semina* IV. frigida majora; *Spec. diatraganth; Pulv. haly.*
444. CUCUMIS foliorum angulis rectis. *Hort. clif. 451. Ups. 292.*
 MELO vulgaris *Bauh. pin. 310.*

- LOC.** Europæ culta. *Annua, fœra.*
PHARM. MELONIS Semina, *excorticata.*
QUALIT. cucurbitæ. *Trita.*
VIS. cucurbitæ.
USUS. cucurbitæ.
COMP. *Sem. IV. frigida majora. Specb. diatragacanth.*
- 445. CUCUMIS foliorum angulis rotundis. Hort.**
cliff. 451. Ups. 292.
CUCUMIS sativus vulgaris. *Bauh. pin. 310.*
LOC. Europæ culta. *Annua, cicur.*
PHARM. CUCUMERIS Semina.
QUAL. Cucurbitæ. *Trita.*
VIS. cucurbitæ.
USUS. cucurbitæ.
COMP. *Sem. IV. frigida majora; Spec. diatragacanth.*
- 446. CUCUMIS foliis multifidis, pomis globosis glabris. Hort. Ups. 293.**
COLOCYNTHIS, fructu rotundo, minor. *Bauh. pin. 313.*
LOC. Syria, Alepo. *Perennis, mansueta.*
PHARM. COLOCYNTHIDIS Pulpa, Semina, Resina, *Extractum.*
QUAL. amarissima. *Rarior, heroica, cauta.*
VIS. drastica, emmenagoga, abortiva, anthelminthica.
USUS. Obstipatio, Epilepsia.
COMP. Enemata; *Troch. alhandal; Conf. hamech; Ung. arthanit; Pil. cochix; Pil. capitales; Pil. aurex; Pil. catholicæ; Pil. gummat; Extr. Panchymagog; Extr. cathol.*

447. **MOMORDICA** absque cirrhis. *Hort. Ups.*
294.

CUCUMIS sylvestris asininus dictus. *Baub. pin.* 314.

LOC. Italia, Narbona, Sicilia. *Perennis, subcicur.*

PHARM. **CUCUMERIS ASININI** Radix Gr.
XV. - 3ß.

ELATERII *Extractum* (viride) ℞j. *Resina* (alba) Gr. ij.

QUAL. amarissima. *Heroica, cauta.*

VIS. draistica, hydrogoga, emmenagoga, abortiva.

USUS. Acidulæ, Hydrops, Asthma, Leucorrhæa, Coryza, Strumæ.

COMP. *Extr.* panchymag; *Ung.* arthanit.

448. **BRYONIA** foliis palmatis utrinque calloso-scabris. *Fl. Suec.* 790.

BRYONIA aspera f. alba. *Baub. pin.* 297.

LOC. Europæ nostræ pagi. *Perennis, infrequens.*

PHARM. **BRYONIÆ** Radix ℞j. *Extractum* ʒj. *Fæcula, Bacce, Semina.*

QUAL. acris, amara, nauseosa. *Usitata, eximia.*

VIS. Purgans, anthelminthica, emmenagoga.

USUS. Hydrops, Mania, Epilepsia, Rheumatismus, Ganglion, Sugillatio.

COMP. *Catapl.* resolvens.

CLASSIS XXII.

DIOECIA

DIANDRIA.

449. **SALIX** foliis lineari-lanceolatis acuminatis ferratis utrinque pubescentibus: ferraturis infimis glandulosis. *Fl. Suec.* 812.

SALIX vulgaris arborefcens. *Bauh. pin.* 473.

LOC. Europa nostra. *Arbor, vulgaris.*

PHARM. SALICIS Folia, ▽ (*florum*).

QUAL. amaricans. *Exoleta.*

VIS. antivenerea.

USUS. Pervigilium, Dysenteria.

COMP. Balnea, Clysmata.

TETRANDRIA.

450. **VISCUM**. *Hort. cliff.* 441. *Fl. Suec.* 816.

VISCUM basis albis. *Bauh. pin.* 423.

LOC. Europę nostrę arbores gummosę.

Frutex, parasiticus, infrequens.

PHARM. VISCIS Lignum, ∞ (*heraclinum*).

QUAL. mucilaginosa; graveolens. *Rarior, præstans.*

VIS. obtundens.

USUS. Pleuritis, Epilepsia, Vertigo, Dysenteria.

COMP.

451. **MYRICA** foliis lanceolatis; fructu sicco. *Fl. Suec.* 817.

RHUS myrtifolia belgica. *Bauh. pin.* 414.

LOC. Europę borealis paludes. *Frutex, vulgaris.*

HARM.

PHARM. MYRTI BRABANTICÆ Folia.

QUAL. amara, aromatico-graveolens, cerifera.

Exolata, præstans.

VIS. temulentans, cephalalgica.

USUS. Scabies.

COMP.

PENTANDRIA.

452. PISTACIA foliis impari pinnatis: foliolis ovato-lanceolatis. Hort. clif. 456. Ups. 296.

TEREBINTHUS vulgaris. Bauh. pin. 400.

LOC. India, Africa, Assyria, China, Cyprus, Italia, Hispania. *Arbor, cicur.*

PHARM. TEREBINTHINA CYPRIA.

QUAL. Resina liquida, flava, subdiaphana, amara, acris. *Rarior, præstans.*VIS. resolvens, emolliens, vulneraria, diuretica *urina violacea, eccoprotica.*

USUS. Phthisis, Tussis, Ulcus, Gonorrhœa.

COMP. Andromach; Mithridat; Balsam. ♁ te-
rebinthinatus Gt. X; ♁ anhaltinus.

453. PISTACIA foliis abrupte pinnatis. Hort. clif. 436. Ups. 296.

α LENTISCUS vulgaris. Bauh. pin. 399.

LOC. Sicilia, Italia, Lusitania. *Arbor, mansueta.*

PHARM. LENTISCI Lignum.

β LENTISCUS ex Chio. Tournef. itin. I. p. 285.

LOC. Chio. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MASTIX Resina alba, granulata, Sy-

rupus, ©, ∞

QUAL.

QUAL. *Resina fragilis, pallida, aromatica.*

Usitata, præstans.

VIS. corroborans, stomachica.

USUS. Tussis, Catarrhus, Odontalgia, Arthritis, Calculus, Scelotyrbe.

COMP. *Pil. sine quibus; Pil. ammoniacæ; Pil. catholicæ. Hiera simplex; Troch. carabe, Troch. hedyroidi; Ung. martiaton; Empl. stomachal; Empl. oxycroc; Empl. diaphoret; Empl. opodeltoch; Empl. nervinum; Empl. gummat; Empl. calaminar; Empl. fracturis; Cerat. Betonic.*

454. PISTACIA foliis impari-pinnatis, foliolis retrorsum subfalcatis.

PISTACIA peregrina, fructu racemoso f. Terebinthus indica. *Bauh. pin. 401.*

LOC. Persia, Arabia, Syria, colitur in Italia, Sicilia.

Arbor, mansueta.

PHARM. PISTACIÆ Nuces, Nuclei mundati.

QUAL. oleosa.

Rarior.

VIS. nutriens, obtundens.

USUS. Hæctica.

COMP. *Elect. diaphotyrio; Tabul. magnanimitatis.*

455. CERATONIA. *Dod. pempt. 787, Hort. Ups. 296.*

SILIQVA edulis. *Bauh. pin. 400.*

LOC. Judæa, Syria, Apulia, Sicilia.

Arbor, mansueta.

PHARM. DULCIS SILIQVA.

QUAL. dulcis.

Rarior, præstans.

VIS. edulcorans.

USUS. Soda, Raucedo, Tussis, Ophthalmia.

COMP. *Syr. diacodii cum filiquis. Decoct. infantum.*

456. SPINACIA. *Hort. cliff. 457. Ups. 296.*
 LAPATHUM hortense f. Spinacia semine spinoso.
Baub. pin. 114.
 LOC. hodie Horti nostri. *Annua, cicur.*
 PHARM. SPINACIÆ Semina.
 QUAL. aquosa, oleracea, insipida. *Exoleta, dubia.*
 VIS. humectans.
 USUS. cibarius.
 COMP.

457. CANNABIS foliis digitatis. *Hort. cliff. 457.*
Ups. 297.
 CANNABIS fativa. *Baub. pin. 320.*
 LOC. Japonia, India orientalis. *Annua, cicur.*
 PHARM. CANNABIS Semina, .
 QUAL. suspecta, narcotica. *Ravior, præstans.*
 VIS. inebrians.
 USUS. Gonorrhœa, Icterus, Leucorrhœa.
 COMP.

458. HUMULUS. *Fl. Suec. 818.*
 LUPULUS mas (femina rectius). *Baub. pin. 104.*
 LOC. Europa nostra. *Perennis, cicur.*
 PHARM. LUPULI coni.
 QUAL. amara, graveolens, subnarcotica. *Ravior.*
 VIS. tonica, temulentans.
 USUS. Calculus, Luxatio, Alopecia.
 COMP.

H E X A N D R I A.

459. CISSAMPELOS foliis peltatis cordatis
 emarginatis?

CLEMATIS baccifera glabra & villosa, rotundo & umbilicato folio. *Plum. amer.* 33. t. 93?

LOC. Brasilia. *Perennis, peregrina.*

PHARM. PAREIRÆ BRAVÆ Radix.

QUAL. dulcamara. *Rarior, eximia.*

VIS. diuretica, demulcens.

USUS. Calculus! Podagra; Hydrops; Gonorrhœa.

COMP. *Decoct. lignorum.*

460. SMILAX caule angulato aculeato, foliis dilatato-cordatis inermibus. *Hort. cliff.* 459.

SMILAX, viticulis asperis, virginiana, folio hederaceo lævi. *Pluk. alm.* 348. t. III. f. 2.

LOC. Virginia, Mexico. *Perennis, mansueta.*

PHARM. SARSÆ PARILLÆ Radix.

QUAL. amicans, glutinosa. *Trita, præstans.*

VIS. fudorifera, mundificans.

USUS. Siphilis, Arthritis.

COMP. *Decocta lignorum.*

461. SMILAX caule aculeato, foliis orbiculato-ovatis inermibus quinque-nervis.

SMILAX minus spinosa, fructu rubicundo, radice virtuosa. *Kämpf. amœn.* 781. t. 782.

LOC. China. *Perennis, peregrina.*

PHARM. CHINÆ Radix.

QUAL. inodora, sicca. *Trita, præstans.*

VIS. mundificans.

USUS. Siphilis, Podagra.

COMP. *Decocta lignorum.*

OCTANDRIA.

462. **POPULUS** foliis deltoidibus acuminatis serratis. *Fl. Suec.* 821.

POPULUS nigra. *Bauh. pin.* 429.

LOC. Europa australior.

Arbor, cicur.

PHARM. POPULI oculi (gemmæ rectius).

QUAL. resinosa.

Exoleta.

VIS. obtundens, emolliens, soporifera.

USUS. Diarrhœa, Dysenteria, Ambusta, Arthritis.

COMP. Ungu. populeum,

463. **POPULUS** foliis oblongis acutis?

TECOMAHACA. *Hern. mex.* 55. quæ *Pluk. phyt.* 228. f. 2.

LOC. Mexico, Magdagascar.

Arbor, mansueta?

PHARM. TACHAMAHACA Refina.

QUAL. arida, variegata, subdiaphana, suaveolens.

usitata, præstans.

VIS. leniens, maturans.

USUS. Dolores, Odontalgia, Gastrica, Cephalalgia, Cophosis, Vomitus, Hysteria.

COMP. Empl. opodeltoch; Empl. matricale; Empl. stomachale.

ENNEANDRIA.

464. **MERCURIALIS** caule brachiato; foliis glabriis. *Hort. cliff.* 461. *Ups.* 298.

MERCURIALIS spicata seu testiculata. *Bauh. pin.* 121.

LOC. Italia, Anglia, Gallia.

Annua, cicur.

PHARM. MERCURIALIS Herba, *Hel.*

QUAL.

QUAL. suspecta. *Trita, externa, dubia.*

VIS. eccoprotica, cosmetica, emolliens? subvenata.

USUS. Sterilitas.

COMP. Enemata; *Spec. pro clysteribus; Syrup. prophylacticus.*

MONADELPHIA.

465. JUNIPERUS foliis sessilibus patentibus. *Fl. Suec. 824.*

JUNIPERUS vulgaris fruticosa. *Bauh. pin. 488.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Arbustula, vulgarissima.*

PHARM. JUNIPERI Lignum, \circ° , Cineres, \circ° , *æ, Rob, \nabla, \curvearrowright, \circ^{\circ}.*

SANDARACA Resina.

QUAL. aromatica, resinosa. *Trita, præstans.*

VIS. pellens, carminativa, diuretica *urina violacea*, calefaciens, alexiteria, mundificans.

USUS. Cophosis, Calculus, Asthma, Catarrhus, Vermes \circ° .

COMP.

466. JUNIPERUS foliis undique imbricatis ovatis obtusis. *Roy. lugdb. 90?*

CEDRUS, folio cupressi, major, fructu flavescente. *Bauh. pin. 487.*

LOC. Africa, Æthiopia, Arabia.

Arbor, peregrina.

PHARM. OLIBANI (THURIS) Resina, granulata, \circ° .

QUAL. resina flavescens, pellucida, amaricans.

Rarior.

VIS. vulneraria.

X 3

USUS.

USUS. Pleuritis epidemica, Ophthalmia, Catarrhus,
COMP.

OLIBANUM ex hac arbore de- & *Sandaracam* non prioris sed hujus
suntum esse alii statuunt, alii negant, esse resinam volunt alii; his pender.

47. JUNIPERUS foliis inferne adnatis: opposi-
tionibus concatenatis. *Hort. cliff.* 464. *Ups.* 299.
SABINA folio cupressi. *Baub. pin.* 487.
LOC. Sibiria, Tartaria, Olympus. *Arbuscula, cicur.*
PHARM. SABINÆ Herba, *Essentia*, ∇, ∞.
QUALIT. graveolens. *Trita, præstans.*
VIS. emmenagoga! diuretica, anthelmintica.
USUS. Gangræna.
COMP.

S Y N G E N E S I A.

468. RUSCUS foliis supine floriferis nudis mu-
cronatis. *Hort. cliff.* 465. *Ups.* 300.
RUSCUS. *Baub. pin.* 470.
LOC. Italia, Gallia, *Suffrutex, mansuetus.*
PHARM. RUSCI Radix, Semina.
QUAL. subdulcis, dein amara. *Rarior.*
VIS. corroborans, emmenagoga, diuretica, co-
rriaria.
USUS. Hydrops, Ascites, Icterus.
COMP. Rad. V. aperientes majores; *Benedicta!* la-
xativa.
469. RUSCUS foliis supine floriferis sub foliolo,
Hort. cliff. 466. *Ups.* 300.
LAURUS alexandrina, fructu pediculo infidente.
Baub. pin. 304.
LOC. Hungaria, Liguria, *Suffrutex, mansuetus.*
PHARM.

PHARM. UVULARIÆ Herba.

QUAL. stiptica, insipida, inodora.

Exoleta.

VIS. corroborans.

USUS. Procidentia uvulæ.

COMP.

GYNANDRIA.

470. **C**LUZIA foliis cordato-lanceolatis. *Fl. Zeyl.*
366.RICINOIDES elægni folio. *Catesb. carol.*

LOC. Perù, Florida, Providentia, Paraguay.

*Arbor, peregrina.*PHARM. CASCARILLÆ Cortex, *Essentia.*

QUALIT. acris, amara, fragrans, fumo moschato.

Trita, eximia, stabliana.

VIS. tonica, sub-eccoprotica, thoracica.

USUS. *Febr.* Exacerbantes, Tertianæ, Diarrhœa febrilis.

COMP.

Cascarillam eandem cum THY-æe faciunt varii, licet distinctus; in MIAMATIS seu THURIS cortis officinis nostris vendatur.

CLASSIS XXIII.
 POLYGAMIA
 MONOECIA.

471. **V**ERATRUM caule ramofo.
 HELLEBORUS albus flore viridi. *Baub.*
pin. 186.
 Loc. Ruffia, Hungaria, Italia, Græcia.
Perennis, cicur.
 PHAR. HELLEBORI ALBI Radix Gr. vij.
 QUALIT. naufeofa, virofa. *Exoleta, cauta.*
 VIS. draffica, fternutatoria!
 USUS. Scabies, Pediculi, Quartana, Cophofis,
 Epilepfia, Mania.
 COMP.
472. **P**ARIETARIA foliis lanceolato-ovatis. *Hort.*
cliff. 469.
 PARIETARIA officinarum & dioscoridis. *Baub. pin.*
 121.
 Loc. Europæ australioris muri, ruderata.
Perennis, cicur.
 PHARM. PARIETARIÆ Herba.
 QUAL. aquofo-infipida.
 VIS. emolliens, diuretica, obtundens.
 USUS. Hydrops, Calculus, Tabes, Tuffis, Stran-
 guria.
 COMP. *Herbæ V. emollientes; Syr. althææ; Ene-
 mata.*
473. **A**TRIPLEX caule erecto herbaceo, foliis trian-
 gularibus. *Hort. cliff.* 469. *Upl.* 303.

- ATRIPLEX hortensis rubra. *Bauh. pin. 119.*
 LOC. Sibiria. *Annua, cicur.*
 PHARM. ATRIPLICIS SATIVÆ Herba, Semina.
 QUAL. oleracea, insipida. *Oleracea, exoleta, infida.*
 VIS. humectans, refrigerans. *Sem. purgans, emeticum.*
 USUS. Phlogosis. *Sem. Rachitis.*
 COMP. ☿ gutteta.

474. OPHIOXYLON foliis quaternis. *Fl. Zeyl. 398.*
 LIGUSTRUM foliis ad singula internodia ternis. *Eurm. Zeyl. 141. t. 64.*
 LOC. Zeylona. *Arbor, peregrina.*
 PHARM. SERPENTINI Lignum ꝑ̄ss.
 QUAL. amara. *Parca.*
 VIS. pellens, sudorifera.
 USUS. Quartana, Morfus, Ictus.
 COMP.

D I O E C I A .

475. FRAXINUS floribus nudis. *Fl. Suec. 830.*
 FRAXINUS excelsior. *Bauh. pin. 416.*
 LOC. Europæ nostræ prata. *Arbor, vulgaris.*
 PHARM. FRAXINI Lignum, ☉, Cortex, Folia, Semina (Lingua avis.)
 QUAL. Cort. amara; *Sem. aromatica, singularis. usitata.*
 VIS. adstringens; *Sem. ficans; Sal. diuretica;*
 USUS. Hæmorrhagia, Tertianæ, *Sem. Obesitas.*
 COMP. El. diasatyrio.

476. FRAXINUS floribus completis. *Hort. cliff.*

470. *Ups.* 304.

FRAXINUS humilior f. altera theophrasti. *Bauh. pin.* 416.

LOC. Calabria, Sicilia. *Arbor, mansueta.*

PHARM. MANNA CALABRINA ꝑ̄β. granulata, tabulata, *Morsula.*

QUAL. mellea, granulata, rubicunda, subdiaphana, dulcis. *Trita, eximia.*

VIS. eccoprotica! obtundens, thoracica.

USUS. Asthma humorale.

COMP. laxans debilium.

477. RHODIOLA. *Fl. Lapp.* 378. *Suec.* 831.

RHODIA radix, *Bauh. pin.* 286.

LOC. Alpes Lapponica, aliaque. *Perennis, cicur.*

PHARM. RHODIÆ Radix.

QUAL. rubicunda, stiptica, rosaceo odore.

Exoleta, eximia.

VIS. adstringens.

USUS. Hernia, Leucorrhœa, Cephalgia! Hysteria,

COMP.

CLASSIS XXIV.
CRYPTOGAMIA
PLANTÆ.

478. **FICUS** foliis palmatis. *Hort. cliff. 471. Ups.*
305.
FICUS communis. *Baub. pin. 457.*
LOC. Græcia, Hispania, Italia. *Arbor, mansueta.*
PHARM. CARICÆ pingues.
QUAL. dulcis. *Trita, eximia.*
VIS. nutriens, impinguans, obtundens, lubricans,
emolliens, hepatica! diuretica.
USUS. Tuffis, Colica saturnina, Exanthemata,
Bubo, Furunculus, Dystocia, Obstipatio.
COMP. Enemata.

FILICES.

479. **EQUISETUM** scapo fructificante nudo,
caule sterili ramis compositis, *Fl. Suec. 833.*
EQUISETUM arvense longioribus setis. *Baub.*
pin. 16.
LOC. Europæ nostræ prata. *Perennis, frequens.*
PHARM. EQUISETI Herba.
QUAL. sicca. *Exoleta, eximia.*
VIS. adstringens! diuretica!
USUS. Hæmaturia! Gonorrhœa benigna, Proflu-
via, Phthisis,
COMP.
480. **ADIANTUM** foliis coriandri. *Baub. pin. 355.*
LOC. Italia, Gallia, *Perennis, mansueta.*
PHARM.

332 CRYPTOGAMIA FILICES.
PHARM. CAPILLI VENERIS Herba, *Syrupus*.
QUAL. sicca. *Rarior.*
VIS. corroborans, splenitica, diuretica.
USUS. Obstipatio viscerum.
COMP. *Syr.* althææ; *Lob.* plum. vulp.

481. ASPLENIUM frondibus ensiformibus integris basi cordato inflexis, petiolis hirsutis. *Hort. cliff.* 474. *Fl. Suec.* 853.
LINGUA cervina officinarum. *Baub. pin.* 353.
LOC. Germania, Gallia, Italia. *Perennis, cicur.*
PHARM. SCOLOPENDRÆ Herba.
QUAL. sicca. *Rarior.*
VIS. adstringens, exsiccans.
USUS. Hæmoptysis, Hysteria, Palpitatio, Rachitis.
COMP.

482. ASPLENIUM frondibus pinnatifidis, laciniis alternis adnatis. *Hort. cliff.* 474.
CETERACH officinarum. *Baub. pin.* 354.
LOC. Italia, Wallia. *Perennis, mansueta.*
PHARM. CETERACH Herba.
QUAL. sicca. *Rarior.*
VIS. tonica, splenica.
USUS. Hydrops, Asthma, Obstruções viscerum.
COMP.

483. ASPLENIUM frondibus pinnatis, foliolis subrotundis crenatis. *Fl. Suec.* 854.
TRICHOMANES s. Polytrichum officinarum. *Baub. pin.* 356.
LOC. Europæ nostræ rupes. *Perennis, vulgaris.*
PHARM. TRICHOMANIS Herba.
QUAL. sicca. *Rarior.*
VIS.

VIS. subadstringens, thoracica.

USUS.

COMP.

484. **ASPLENIUM** frondibus alternatim decompositis, foliolis cuneiformibus crenulatis. *Fl. Suec.* 855.

RUTA muraria. *Bauh. pin.* 356.

LOC. Europa, nostraque Gotlandia, Holmia.

Perennis, infrequens.

PHARM. RUTÆ MURARIÆ Herba.

QUAL. sicca.

Rarior.

VIS. tonica.

USUS. Cachexia, Scorbutus, Rachitis.

COMP.

485. **POLYPODIUM** fronde pinnata: pinnis lanceolatis indivisis ferrulatis alternis connato-sessilibus. *Fl. Suec.* 845.

POLYPODIUM vulgare. *Bauh. pin.* 359.

LOC. Europæ nostræ rupes. *Perennis, frequens.*

PHARM. POLYPODII Radix, ꝑij.

QUAL. dulcis, subnauseosa. *Trita, præstans.*

VIS. edulcorans, thoracica, eccoprotica.

USUS. Colica, Arthritis.

COMP. *Decocta* composita.

486. **POLYPODIUM** frondibus duplicato-pinnatis: foliolis obtusis crenulatis, petiolo strigoso. *Fl. Suec.* 846.

FILIX non ramosa dentata. *Bauh. pin.* 358.

LOC. Europæ nostræ sylvæ. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. FILICIS Radix.

QUAL. amarulenta.

Usitata.

VIS. anthelmintica, tonica!

USUS.

USUS. Scorbutus, Rachitis, Melancholia, Tania,
Podagra.

COMP. *Decocta.*

M U S C I.

488. **L**YCOPODIUM caule erecto dichotomo .
Fl. Suec. 857.

MUSCUS erectus ramosus saturate viridis. *Bauh. pin. 360.*

LOC. Europæ nostræ junipereta. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. MUSCI ERECTI Herba.

QUAL. virulenta. *Exoleta, heroica.*

VIS. drastica, abortiva.

USUS. Pediculi.

COMP.

488. **L**YCOPODIUM caule repente, foliis patu-
lis, pedunculis [spica gemina terminatis]. *Fl. Suec. 859.*

MUSCUS terrestris clavatus. *Bauh. pin. 360.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ acerosæ.

Perennis, vulgaris.

PHARM. MUSCI CLAVATI Herba, Farina
(Pollen.)

QUAL.

Exoleta.

VIS.

USUS. Dystocia? Plica, Ecclampsia.

COMP.

489. **P**OLYTRICUM capsula parallelepipedæ. *Fl. Suec. 868.*

POLYTRICHUM aureum medium. *Bauh. pin. 356.*

LOC. Europæ nostræ arida. *Perennis, vulgaris.*

PHARM. ADIANTHI AUREI Herba.

QUAL.

QUAL. cruda.

VIS.

USUS. Pleuritis?

COMP.

Exoleta, infida.

A L G Æ.

490. **L**ICHEN foliaceus repens laciniatus obtusus glaber: supra lacunofus, subtus tomentosus. *Fl. Suec. 960.*

LICHENOIDES pulmonarium reticulatum vulgare, marginibus peltiferis. *Dill. musc. 212. t. 19. f. 13.*

LOC. Quercus Fagique antiquæ. *Parasitica.*

PHARM. PULMONARIÆ ARBOREÆ
Herba.

QUAL. cruda.

Trita, præstans.

VIS. thoracica.

USUS. Icterus, Tuffis.

COMP.

491. **L**ICHEN foliaceus repens lobatus obtusus planus: subtus venosus, pelta marginali adscendente. *Fl. Suec. 961.*

LICHENOIDES digitatum cinereum, lactucæ foliis sinuosis. *Dill. musc. 200. t. 27. f. 102.*

LOC. sylvæ acerosæ, lapidesque. *Vulgaris.*

PHARM. MUSCI CANINI Herba.

QUAL.

Insueta.

VIS.

USUS. Hydrophobia! Rabies!

COMP. Pulv. antilyssus ℞jv.

Nondum officinas nostras intravit.

492. LICHEN foliaceus repens lobatus obtusus planus verrucis sparsis, pelta marginali adscendente. *Fl. Suec.* 963.

LICHENOIDES subglaucum cumatile, foliis tenacibus eleganter laciniatis. *Dill. musc.* 197. t. 26. f. 99.

LOC. Europæ nostræ junipereta. *Vulgaris.*

PHARM. MUSCI CUMATILIS Herba.

QUAL. *Insueta.*

VIS. drastica.

USUS. Aphta, Vermes.

COMP.

Nec hic muscus nobis officinalis, sed rusticis nostratibus usitatissimus.

493. LICHEN foliaceus adscendens laciniatus: marginibus elevatis ciliatis. *Fl. Suec.* 959.

MUSCUS Islandicus purgans. *Barth. act.* 1671. p. 126.

LOC. Europæ nostræ sylvæ sterilissimæ. *Terrestris.*

PHARM. MUSCI ISLANDICI Herba.

QUAL. *Rarior.*

VIS. eccoprotica.

USUS. Hæctica.

COMP.

MUSCUS ISLANDICUS of magnatibus copiose adhibetur pro officinalis apud nos non est, tamen a bo & medicina.

494. LICHEN imbricatus foliis multifidis glabris obtusis canis: punctis vagis eminentibus. *Fl. Suec.* 947.

LICHENOIDES vulgatissimum cinereo-glaucum lacunosum & cirrhosum. *Dill. musc.* 188. t. 24. f. 83.

LOC. in arborum truncis; selectus? in Cranio humano?

PHARM. USNEÆ Herba.

QUAL.

Exoleta, infida.

VIS. superstitiosa.

USUS. Epilepsia? Hæmorrhagia?

COMP. Ungu. armarium.

495. LICHEN filamentosus pendulus: ramis implexis, scutellis radiatis. *Fl. Suec.* 984.

USNEA vulgaris, loris longis implexis. *Dill. musc.* 56. t. II. f. I.

LOC. Europæ nostræ sylvæ antiquæ. *Parasiticus.*

PHARM. MUSCI ARBOREI (QUERCINI) Herba.

QUAL. sicca.

Exoleta.

VIS. adstringens.

USUS. Excoriatio, Hæmorrhagia, Hernia umbilicalis.

COMP.

496. LICHEN scyphifer simplex integerrimus, stipite cylindrico, tuberculis coccineis. *Fl. Suec.* 972.

LICHEN pyxidatus, oris coccineis & tumentibus. *Vaill. paris.* 115. t. 21. f. 4.

LOC. Europæ nostræ sylvæ.

Vulgaris.

PHARM. MUSCI PYXIDATI Herba.

QUAL. sicca.

Rarior.

VIS.

USUS. Tuffis convulsiva.

COMP.

F U N G I.

497. **BOLETUS** abies Laricis dictæ.
AGARICUS f. *Fungus larici*. *Baub. pin.*
 375.
Loc. Alpium Tridentinarum, Tyroli, Helvetiæ,
 Delphinatus Larices. *Peregrinus.*
PHARM. **AGARICI OPTIMI** ꝑ. Refina (Ex-
 tractum) ꝑij.
QUAL. subdulcis, mox amara, acris, nauseosa.
Trita, eximia.
VIS. subadstringens, eccoprotica! flatulenta, ca-
 lefaciens, anthelmintica.
USUS. Tuffis.
COMP. *Pil. agarici*; *Troch. agarici* ꝑij. *Hiera pi-*
cra; *Extr. cathol*; *Extr. panchymagog*; *Andro-*
mach; *Mithridat*; *Conf. hamech*; (*non pulvere*);
498. **TREMELLA** cyathiformis: labio altero in-
 flexo repando.
FUNGUS membranaceus auriculam referens f. *sam-*
bucinus. *Baub. pin.* 372.
Loc. Ligna antiqua præsertim sambucina.
Infrequens.
PHARM. **AURICULÆ JUDÆ.**
QUAL. *Trita, eximia.*
VIS. refrigerans, exsiccans, adstringens.
USUS. Ophthalmia, Inflammatio, Angina.
COMP.
499. **LYCOPERDON** subrotundum lacerato-de-
 hiscens. *Fl. Lapp.* 525. *Suec.* III 15.
FUNGUS rotundus orbicularis. *Baub. pin.* 374.
Loc. Europæ nostræ campi sicciore.
Vulgatissimus.
PHARM.

PHARM. CREPITUS LUPI.

QUAL. farinosa, nigricans.

Trita, eximia.

VIS. obstipans, absorbens, incrassans, gastrica, ophthalmica.

USUS. Amputatio, Hæmorrhagia ! Hæmorrhoids ! Ulcera, Intertrigo.

COMP.

500. LYCOPERDON solidum . *Fl. Lapp. 526.**Suec. III 6.*TUBERA cervina . *Baub. pin. 376.*

LOC. Europæ nostræ sylvæ densæ.

Subterrestri;

PHARM. BOLETI CERVINI.

QUAL. hircina.

Exoleta, dubia.

VIS. aphrodisiaca, flatulenta.

USUS. Apoximeron.

COMP. *Bals. apoplecticus.*

CLASSIS XXV.

APPENDIX

PALMÆ.

501. **P**HOENIX frondibus pinnatis, foliolis alternis ensiformibus basi complicatis, petiolis compressis dorso rotundatis. *Hort. cliff.* 483. *Ups.* 306.
PALMA hortensis. *Kempf. amœn.* 668. t. I. 2.
LOC. India utraque. *Arbor, fera.*
PHARM. DACTYLI Fructus, Ossa (Nuclei potius.)
QUAL. dulcis. *Exoleta.*
VIS. edulcorans.
USUS. Tuffis, Raucedo, Stranguria. *COMP.*
COMP.
502. **C**YCAS frondibus pinnatis, foliis lineari-lanceolatis, petiolis spinosis. *Hort. cliff.* 482. *Fl. Zeyl.* 393.
TODDA-panna. *Rheed. Mal.* 3. p. 9. t. 13. 21.
LOC. Malabaria, Amboina, Japonia. *Arbor, fera.*
PHARM. SAGU (Fæces granulata) Granula.
QUAL. medullaris substantia arboris. *Culinaris, Rarior.*
VIS. farinaceo-glutinosa.
USUS. nutriens.
COMP. Cibus.
503. **A**RECA frondibus pinnatis, foliolis oppositis lanceolatis plicatis. *Hort. cliff.* 392. *Fl. Zeyl.* 392.
CAUN-

CAUNGA. *Rheed. Mal. 1. p. 9. t. 5. 8.*

LOC. Malabarica, Zeylona. *Arbor, peregrina.*

PHARM. CATECHU Terra (japonica dicta) ζ iiij.
Tinctura.

QUAL. gummoso-resinosa, obscure ruffa, inodora,
subamara, postea dulcior. *Trita, eximia.*

VIS. adstringens.

USUS. Profluvia, Diarrhœa, Coryza, Scelotyrbæ.

COMP. *Troch.* cathecu cum moscho, sine moscho.

504. EBENUS.

PALMA americana spinosa. *Baub. pin. 507. Pluk.
phyl. 103. f. 1.*

LOC. America, India. *Arbor, peregrina.*

PHARM. EBENI Lignum.

QUAL. in ∇ submergitur. *Exoleta.*

VIS. mechanicis.

USUS.

COMP.

EBENUM præter prædictam alias *pharm. 30.*
tres Species promit diversas *Dalens*

MYROBALANI.

505. MYROBALANUS indica nigra. *Geoffr.
mat. 329. Dal. pharm. 334.*

MYROBALANIFERA falicis folio. *Jonst. dendr. 82.
Barbara.*

LOC. India orientalis. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MYROBALANI INDÆ fructus.

QUAL. *Drupa* oblonga, octangularis, rugosa, du-
ra, nigra, austera. *Exoleta.*

VIS. adstringens.

Y 3

USUS.

USUS.

COMP. Hamech,

506. BELLIRICA Myrobalanus. *Breyn. ic. 18. t. 4.*TANI. *Rheed. mal. 4. p. 23. t. 10. Decandra.*LOC. India orientalis, Malabaria, *Arbor, peregrina.*

PHARM. MYROBALANI Belliricæ fructus.

QUAL. *Drupa* rotunda, carnosa, acris. *Exoleta.*

VIS. adstringens, eccoprotica.

USUS.

COMP.

507. CHEBULA. *Dal. pharm. 334. Geoffr. mat. 328.*MYROBALANIFERA persicæ folio. *Fonst. dendr. 83.*LOC. India orientalis. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MYROBALANI CHEBULÆ fructus.

QUAL. *Drupa* quinquangularis, rugosa, nucleo carnoso, subacri. *Exoleta.*

VIS. adstringens, eccoprotica.

USUS.

COMP. Hamech,

508. CITROBALANUS. *Dal. pharm. 334. Geoffr. mat. 328.*MYROBALANIFERA sorbi foliis. *Fonst. dendr. 83.*LOC. India orientalis. *Arbor, peregrina.*

PHARM. MYROBALANI CITRINÆ fructus.

QUAL. *Drupa* pentagona, oblonga, citrina, officulo rugoso. *Exoleta.*

VIS. adstringens, eccoprotica.

USUS.

COMP. Hamech,

FRUCTUS.

509. **MYRISTICA.** NUX Moschata fructu rotundo. *Bauh. pin.*

407. *Pluk. alm. 265. t. 209. f. 1.*

Loc. Moluccæ, præsertim, Banda.

Arbor, peregrina.

PHARM. MOSCHATÆ (MYRISTICÆ) Nux,

Conditæ, ∇, ∞, ⊙, Balsamus.

MACIS optimi *Essentia, ∇, ∞, ⊙,*

QUAL. fragrans, aromatica, suaviss. *Trita, eximia.*

VIS. hypnotica, stomachica, carminativa, obstipans, ophthalmica.

USUS. Colica, Diarrhœa,

COMP. *El. diafatoryio; Diaphœnic; Orvietanum;*

Benedicta; Empl. stomachale; Spir. embryon;

Bals. apoplect.

510. **BADIANIFERA.**

EUONYMO affinis philippina anisum spirans. *Pluk.*

alm. 140.

Barbara.

Loc. Tartaria, China, Philippina.

PHARM. ANISI STELLATI Fructus, *Essentia.*

QUAL. anisi sapor. *Trita, præstans.*

VIS. stomachica, carminativa.

USUS. Calculus,

COMP.

BADIANIFERÆ Fructus phar- (*K. empf. amoen. 331.*) capsulis, caly-
macopœis notissimus, adhuc Botanicis pta, leminibus, ad quam horum au-
ignotus est; Fructus refert DIOS- tem pertinet proximo genere, non-
MAM aut Distanquum aut STIMMI dum innotuit.

511. **SANTONICUM** (an *Artemisiæ* species ?)
ABSINTHIUM santonicum judaicum & alexandrinum. *Baub. pin.* 139. *Barbara.*
LOC. Regnum *Boutang* Mogolis, *Caramarica* Persiæ, *Palæstina* per *Alexandriam*; *Arabia*, *Numidia*.
PHARM. CINÆ (SANTONICI) Semina ʒj.
Confectio.
QUAL. amara. *Trita, præstans.*
VIS. anthelmintica, stomachica.
USUS. Anorexia.
COMP.

R E S I N Æ.

512. **OPOBALSAMUM.** *Geoffr. mat.* 473. *Dal. pharm.* 308.
BALSAMUM. *Alp. ægypt.* 48.
LOC. *Arabia felix.* *Arbor, peregrina.*
PHARM. MECHÆ Balsamum Gt. Xij.
 XYLOBALSAMI Lignum.
 CARPOBALSAMI Fructus.
QUAL. tenaci-liquida. *Ravior, præstans.*
VIS. vulneraria, emmenagoga diuretica ! colmetica.
USUS. Asthma, Phthisis, Gonorrhœa.
COMP.

513. **COPAIVA.** *Dal. pharm.* 368. *Geoffr. mat.* 485.
COPAIBA *Maregr. bras.* 130. *Pis. bras.* 56. *Barr. equin.* 40.
LOC. *Brasilia* insula *Maranchon.* *Arbor, peregrina.*
PHARM.

PHARM. COPAIVÆ Balsamum. ʒj.
 QUAL. liquido-tenax, flavescens, acris, amara,
 aromatica, fragrans. *Trita, præstans.*
 VIS. vulneraria, laxans, mundificans: *urina amara.*
 USUS. Phthisis, Hæctica, Tussis, Gonorrhœa,
 Leucorrhœa, Diarrhœa, Scorbutus, Circumcisio.
 COMP.

514. PERUIFERA. (SECURIDACÆ an species?)

CABUREIBA. *Pis. bras. 57. 119. Hoitziloxitl. Hern. mex. 51.*

LOC. Perù, Mexico, Brasilia. *Arbor, peregrina.*

PHARM. PERUVIANUM Balsamum Gt. viij.

QUAL. tenax, flavescens, amaro-acris, suaveolens.
Trita, præstans.

VIS. vulneraria, emmenagoga.

USUS. Asthma, Phthisis.

COMP.

515. HYMENÆA. *Hort. clif. 484. Ups. 305.*

CERATIA diphyllos antegoana, ricini majoris fructu. *Pluk. alm. 96. t. 82. f. 2.*

LOC. Brasilia, *Arbor, fera.*

PHARM. ANIMI Resina.

QUAL. subflavescens, pellucida. *Exoleta.*

VIS. nervina.

USUS. Contractura, Paralysis.

COMP.

516. AMMONIACUM.

BARBARA. *Umbellata.*

LOC. Lybia, Barca Ægypti occidentalis.

PHARM. AMMONIACI Resina.

QUAL. amaricans, alliacea, nauseosa. *Trita, eximia.*

VIS. eccoprotica, emmenagoga, resolvens.

USUS.

USUS. Hysteria, Asthma! Obstipatio, Stranguria.
COMP.

517. CARANNA, *Dal. pharm. 354. Geoff. mat. 530.*

FLAHVELILOCA Quahvitl. *Hern. mex. 56.*

LOC. Mexico,

PHAR. CARANNÆ Resina, $\circ\circ$.

QUAL. tenax, cinereo-nigricans, subamaricans, fumo grato. *Exoleta.*

VIS resolvens, stomachica.

USUS. Dolores, Odontalgia, Arthritis.

COMP. Emplastra.

518. ELEMIFERA. *Pluk. phyt. 173. & 218.*

ICICARIBA. *Marcg. bras. 98.*

LOC. Nova Hispania. *Arbor peregrina.*

PHARM. ELEMI Resina.

QUAL. pellucida, flavescenti-subvirescens; fumo suavi. *Ravior.*

VIS. diuretica.

USUS. Vulnus capitis, Punctura, Dolores, Tumor.

COMP. Bals. arcei,

GUMMI-RESINÆ.

519. MYRRHA, *Dal. pharm. 355. Godofr. mat. 635.*

BARBARA. (an Myrrha umbellata. *Mitch. E. N. C. VIII. app. 217?*)

LOC. Regio Troglodytarum Africae.

PHARM. MYRRHÆ Gummi-resina Dj , $\overline{\text{K}}$ 3b , $\circ\circ$. *Deliquium.*

QUAL. ruffa, amara, subacris, aromatica, nauseosa, graveolens. *Trita, eximia.*

VIS. emmenagoga, tonica, anthelmintica, anti-putredinosa, stomachica.

USUS.

USUS. Gangræna, Ulcus, Scorbutus, Cachexia.

COMP. Troch. myrrhæ; Andromach; Mithridat;
Philonium; Diatesfarum; Conf. hyacinth; Pil.
ruffi, Pil. agaricæ; Pil. catholicæ; Elix. proprie-
tatis; Ung. Martiatum; Ung. apostolorum; Empl.
meliloti; Empl. Oxycroceum.

520. BDELLIUM. Dal. pharm. 381. Godofr. mat.
622.

PALMA (non Pluk. phyt. 145.).

LOC. Arabia, Medica, India.

PHARM. BDELLII Gummi-resina ∞ .

QUAL. rubens, subamara, flamma crepitans, ore
mollescens, dentibus, adhærens. *Ravior.*

VIS. vulneraria, resolvens, emolliens, thoracica.

USUS. Hæmorrhoidis.

COMP. Mithridat; Ung. apostolorum.

521. SAGAPENUM. Dal. pharm. 130. Godofr. mat.
643.

BARBARA. forte umbellata.

LOC. Alexandria, Persia.

PHARM. SAGAPENI Gummi-resina.

QUAL. virosa, acris, rufescens. *Ravior.*

VIS. eccoprotica, resolvens, emmenagoga!

USUS. Obstipatio, Asthma.

COMP. Andromach; Mithridat; Troch. myrrhæ;
Empl. sticticum; Empl. diachyl-guram.

522. PTEROCARPUS. Fl. Zeyl. 417.

DRACO arbor indica filiquosa, populi folio, Ang-
sana vel Angsava javanica. *Comm. hort. I. p. 213.*
t. 109.

LOC. Java, India orientalis. *Arbor, peregrina.*

PHARM. DRACONIS SANGUIS.

QUAL.

QUAL. resinosa, friabilis, rubra, insipida, inodora. *Trita, eximia.*

VIS. incrassans, adstringens!

USUS. Profluvia, Diarrhœa, Dysenteria, Scelotyrbe.

COMP. *Empl.* stypticum, *Pl.* Helvetii.

Sanguis Draconis a variis arboribus [Palma & Draco arbore Yucciformi. preparari fertur; ex hac, Arundine,]

MISCELLANÆ.

523. **A** GALLOCHUM. *Godofr. mat.* 213.

LIGNUM aloes; *Dal. pharm.* 380. *Kiffina.*
Kempf. amœn. 903. *Barbara.*

LOC. China. *Arbor, peregrina.*

PHARM. ALOES Lignum $\frac{\text{ʒj}}$. Resina, $\frac{\text{ʒss}}$.

QUAL. lactescens, meditullium trunci amarissimum. *Rarior.*

VIS. venenatissima, excorians, inebrians, anthelmintica.

USUS. Cholera, Paralyfis, Podagra.

COMP. *Troch.* hedyroc; *Conf.* Alkerm.

524. ASPALATHUM. *Dal. pharm.* 379.

A GALLOCHUM præstantissimum. *Baub. pin.* 393.

Calambac. *Dal. harm.* 380. *Barbara.*

LOC. India orientalis.

PHAR. ASPALATHI Lignum.

QUAL.

Trita, eximia;

VIS.

USUS. Colica.

COMP.

525. FERNAMBUCÆA.

BRASILIANO simile lignum, Vernimbock germanis dictum. *Bauh. hist. 1. p. 492.* *Barbara.*

LOC. Brasilia.

PHARM. FERNAMBUCCI Lignum.

QUAL. rubrum.

VIS. tinctorium.

USUS. mechanicus.

COMP.

526. CUBEBA (an Piperis Species?)

CUBEBA vulgaris. *Bauh. pin. 412.* *Barbara.*

LOC. Java.

PHARM. CUBEBAE Fructus, $\circ\circ$.

QUAL. acris, sialagoga.

VIS. calefaciens, carminativa.

USUS. Vertigo, Morosis.

COMP.

527. SPONGIA tenax subramosa, ramis difformibus perforatis. *Roy. lugdb. 521.*

SPONGIA ad usum præstantissima, foraminibus exiguis pervia. *Tournef. inst. 575.*

LOC. Mare.

PHARM. SPONGIA, Cineres.

QUAL. bibula, sicca.

VIS. imbibens, Sief.

USUS. Ulcus, Struma.

COMP.

A D D E N D A.

528. **RUMEX** floribus hermaphroditis : valvulis integerrimis : granulo incumbente. *Hort. cliff.* 138. *Ups.* 89.

LAPATHUM folio acuto rubente. *Bauh.* pin. 115.

LOC. Virginia. *Biennis, cicur.*

PHARM. **LAPATHI SANGUINEI** Radix, *Succus, Semina.*

QUAL. purpurea, austera. *Insueta.*

VIS. adstringens, refrigerans.

USUS. Dysenteria, Ulcus.

COMP.

529. **RUMEX** floribus dioicis, foliis oblongo-sagittatis. *Fl. Suec.* 295.

α **ACETOSA** pratensis. *Bauh.* pin. 14.

LOC. Europæ graminosa. *Perennis, vulgatissima.*

PHARM. **ACETOSÆ NOSTRATIS** Radix, *Herba, Conserva, Syrupus, ∇ , Semina.*

β **ACETOSA** montana maxima. *Bauh.* pin. 114.

LOC. Alpes variæ, Lapponicæ. *Perennis, cicur.*

PHARM. **ACETOSÆ HISPANICÆ** Radix.

QUAL. acido-austera, amara, *Rad. rubro-tinctoria.*

Rarior, præstans.

VIS. refrigerans, tonica, obstipans.

USUS. Scorbutus, Profluvia, Febres exacerbantes.

COMP. Decocta rubra; Diascordium; *Conf. Hyacinth.*

530. **RUMEX** floribus hermaphroditis, foliis hastatis. *Hort. cliff.* 138. *Ups.* 89.

ACETOSA rotundifolia hortensis. *Bauh.* pin. 114.

LOC. Galloprovincia, Hetruria. *Biennis, cicur.*

PHARM.

PHARM. ACETOSÆ ROTUNDIFOLIÆ
Herba.

QUAL. acidula, debilior præcedentibus.

Exoleta, infida.

VIS. refrigerans.

USUS. Scorbutus.

COMP.

531. PETIVERIA. *Hort. cliff. 141. Ups. 91. act. stockh. 1744. p. 287. t. 7.*

VERBENÆ aut Scorodonix affinis anomala, flore albido, alii odore. *Sloan. jam. 64.*

LOC. Jamaica, Gallia æquinoctialis. *Frutex, fera.*

PHARM. SCORODONIÆ Herba.

QUAL. graveolens, alliacea.

Præstans.

VIS. diuretica.

USUS. Febr. intermittens, exacerbans.

COMP.

532. SAPINDUS. *Hort. cliff. 152.*

NUCI prunifera arbor americana, fructu saponario orbiculato nigro. *Pluk. alm. 255. t. 217. f. 7. Comm. hort. I. p. 183. t. 94.*

LOC. Brasilia, Jamaica. *Arbor, fera.*

PHARM. SAPONARIÆ NUCULÆ.

QUAL. spumescens.

Præstans.

VIS. saponacea.

USUS. Chlorosis.

COMP.

533. SCHINUS foliis pinnatis, petiolo membranaceo articulato inermi, foliolis ovato-oblongis.

LAURO affinis, jasmini folio alato, ligni duritie ferro vix cedens. *Sloan. hist. 2. t. 162. f. 1.*

LOC. Philippinæ, Jamaica campestris.

Arbor, peregrina.

PHARM.

PHARM. FAGARÆ Bacca.

QUAL. acriuscula, aromatica, bifida, cava.

Exoleta.

VIS. calefaciens, exsiccans, stomachica.

USUS. Anorexia.

COMP. compositiones Arabum.

534. CYNOMORIUM. *Mich. gen. 17. t. 12.*FUNGUS typhoides coccineus melitenfis. *Bocc. sic. 80.**musc. 2. p. 69.*

LOC. Sicilia, Melita, Mauritania, parasitica radicem Lentisci, Myrti, Halimi, inter Novembrem & Martium.

*Herba peregrina.*PHARM. FUNGI MELITENSIS Dj .

QUAL. rubra, stiptica.

Eximia.

VIS. adstringens, tonica.

USUS. Hæmorrhagia! Profluvia sanguinea!

COMP.

535. SIMARUBA. *Jussiei.*EVONYMUS fructu nigro tetragono. *Barr. equin. 50.*

LOC. Guiana americes.

*Arbor, mansueta.*PHARM. SIMOROUBÆ Lignum, Cortex 3j .

QUAL. inodora, insipida.

Præstans, usitata.

VIS.

USUS. Dysenteria! Diarrhæa.

COMP.

SIMARUBA est arbor ramis le-
vibus, glabris, subtus teretiusculis, su-
pra sulcatis: Folia alterna, petiola-
ta, glabra, pinnata absque impari,
Pedunculo filiformi, supra canalieu-
lato: Foliola circiter 12. ovata, acu-
minata, integerrima, tenuia, utrin-
que glabra, petiolulata, magnitudine
dvi gallinæ. Flores masculi & fe-
mineis distincti. Fructus quadrangu-
laris. Hinc affinis Juglandi aut po-
tius Pistaciæ.

INDEX BOTANICUS.

A	<i>Bies</i>	346	<i>Athamanta</i>	143	<i>Centaurea</i>	408
	<i>Acantus</i>	318	<i>Atriplex</i>	473	<i>Cerastus</i>	233
	<i>Achillea</i>	397	<i>Atropa</i>	89	<i>Ceratonia</i>	455
	<i>Aconitum</i>	270	<i>Avena</i>	38	<i>Charophyllum</i>	134
	<i>Acorus</i>	161	<i>Avicennia</i>	42	<i>Cheiranthus</i>	335
	<i>Actæa</i>	253	<i>Badianifera</i>	610	<i>Chelidonium</i>	252
	<i>Adiantum</i>	480	<i>Bdellium</i>	520	<i>Chenopodium</i>	106
	<i>Agallochum</i>	523	<i>Bellis</i>	405	<i>Chrysanthem.</i>	404
	<i>Agrimonia</i>	221	<i>Berberis</i>	170	<i>Cicer</i>	359
	<i>Ajuga</i>	306	<i>Beta</i>	113	<i>Cichorium</i>	373
	<i>Alcea</i>	340	<i>Betonica</i>	304	<i>Cicuta</i>	129
	<i>Alchimilla</i>	54	<i>Betula</i>	421	<i>Cinchona</i>	71
	<i>Allium</i>	163	<i>Bistorta</i>	189	<i>Cissampelos</i>	459
	<i>Aloe</i>	160	<i>Bixa</i>	266	<i>Cistus</i>	263
	<i>Althæa</i>	338	<i>Boletus</i>	497	<i>Citrus</i>	366
	<i>Anomum</i>	1	<i>Boryago</i>	63	<i>Clusia</i>	470
	<i>Ammoniolum</i>	516	<i>Brassica</i>	327	<i>Cnicus</i>	379
	<i>Amygdalus</i>	229	<i>Brunella</i>	309	<i>Cochlearia</i>	320
	<i>Anacardium</i>	206	<i>Bryonia</i>	448	<i>Coffea</i>	70
	<i>Anchusa</i>	59	<i>Bubon</i>	132	<i>Convallaria</i>	167
	<i>Anemone</i>	273	<i>Buphthalmum</i>	396	<i>Convolvulus</i>	81
	<i>Anerthum</i>	146	<i>Buxus</i>	423	<i>Copaiuva</i>	513
	<i>Angelica</i>	120	<i>Bupleurum</i>	136	<i>Cordia</i>	171
	<i>Anisum</i>	141	<i>Casalpinia</i>	203	<i>Coriandrum</i>	135
	<i>Anthemis</i>	403	<i>Calendula</i>	407	<i>Coris</i>	80
	<i>Antirrhinum</i>	312	<i>Cambogia</i>	257	<i>Corylus</i>	439
	<i>Apium</i>	127	<i>Camphorosma</i>	43	<i>Costus</i>	4
	<i>Aquilegia</i>	272	<i>Cannabis</i>	457	<i>Cratægus</i>	234
	<i>Arbutus</i>	211	<i>Capparis</i>	259	<i>Crocus</i>	127
	<i>Arctium</i>	375	<i>Capsicum</i>	96	<i>Croton</i>	440
	<i>Arecia</i>	503	<i>Caranna</i>	517	<i>Cubeba</i>	526
	<i>Aristolochia</i>	414	<i>Cardamine</i>		<i>Cucumis</i>	444
	<i>Artemisia</i>	384	<i>Carduus</i>	376	<i>Cucurbita</i>	442
	<i>Arum</i>	417	<i>Carlina</i>	378	<i>Cuminum</i>	139
	<i>Asarum</i>	219	<i>Carthamus</i>	377	<i>Cupressus</i>	433
	<i>Asclepias</i>	103	<i>Carum</i>	138	<i>Curcuma</i>	5
	<i>Aspalathum</i>	525	<i>Caryophyllus</i>	265	<i>Cuscuta</i>	55
	<i>Asparagus</i>	169	<i>Cassia</i>	199	<i>Cycas</i>	502
	<i>Asperula</i>	45	<i>Cassine</i>	153	<i>Cyclamen</i>	65
	<i>Asphodelus</i>	172			<i>Cynomorium</i>	534
	<i>Asplenium</i>	481			<i>Cynoglossum</i>	60

Mat. Med. Contrasta.

Z

Cy-

Cyperus	29	<i>Fasminum</i>	9	<i>Mercurialis</i>	464
<i>Daphne</i>	179	<i>Fatoppha</i>	439	<i>Mespilus</i>	230
<i>Datura</i>	85	<i>Ilex</i>	56	<i>Milium</i>	
<i>Daucus</i>	142	<i>Imperatoria</i>	122	<i>Mimosa</i>	260
<i>Delphinium</i>	268	<i>Inula</i>	392	<i>Mirabilis</i>	76
<i>Dianthus</i>	213	<i>Indigofera</i>	348	<i>Momordica</i>	447
<i>Dittamnus</i>	208	<i>Iris</i>	24	<i>Morus</i>	422
<i>Dolichos</i>	363	<i>Juglans</i>	430	<i>Myrica</i>	451
<i>Doronicum</i>	394	<i>Juniperus</i>	465	<i>Myrtus</i>	224
<i>Dorstenia</i>	53	<i>Kampferia</i>	6	<i>Myristica</i>	509
<i>Dracocephal</i>	292			<i>Myrra</i>	519
<i>Drosera</i>	158	<i>Lactuca</i>	370	<i>Nepeta</i>	291
		<i>Lagurus</i>	31	<i>Nerium</i>	102
<i>Ebenus</i>	504	<i>Lamium</i>	307	<i>Nicotiana</i>	87
<i>Elemifera</i>	518	<i>Lagaccia</i>	92	<i>Nigella</i>	271
<i>Epidendrum</i>	413	<i>Laserpitium</i>	123	<i>Nymphaea</i>	258
<i>Equisetum</i>	478	<i>Lavandula</i>	296		
<i>Eryngium</i>	114	<i>Laurus</i>	190	<i>Olea</i>	10
<i>Erysimum</i>	333	<i>Lavvsonia</i>	182	<i>Ocimum</i>	302
<i>Eupatorium</i>	380	<i>Ledum</i>	210	<i>Ophioxylon</i>	474
<i>Euphorbia</i>	254	<i>Leontodon</i>	368	<i>Ophiorhiza</i>	79
<i>Euphrasia</i>	315	<i>Leonurus</i>	308	<i>Opobalsamum</i>	912
		<i>Lepidium</i>	322	<i>Ononis</i>	317
<i>Fagus</i>	428	<i>Lichen</i>	490	<i>Oryza</i>	174
<i>Ferula</i>	118	<i>Ligusticum</i>	119	<i>Oxalis</i>	216
<i>Ficus</i>	477	<i>Lilium</i>	173		
<i>Filipendula</i>	239	<i>Linnaea</i>	317	<i>Padus</i>	228
<i>Fragaria</i>	245	<i>Linum</i>	156	<i>Paeonia</i>	267
<i>Fraxinus</i>	475	<i>Liquidambar</i>	432	<i>Panax</i>	116
<i>Fumaria</i>	343	<i>Lithospermum</i>	57	<i>Panicum</i>	34
		<i>Lonicera</i>	68	<i>Papaver</i>	250
<i>Galega</i>	349	<i>Lupinus</i>	350	<i>Parietaria</i>	472
<i>Galium</i>	46	<i>Lycoperdon</i>	500	<i>Parnassia</i>	155
<i>Genista</i>	346	<i>Lycopodium</i>	487	<i>Pastinaca</i>	130
<i>Gentiana</i>	110	<i>Lyfimachia</i>	67	<i>Pedicularis</i>	314
<i>Geranium</i>	336			<i>Penaea</i>	48
<i>Geum</i>	249	<i>Malva</i>	339	<i>Petiveria</i>	531
<i>Glycyrriza</i>	363	<i>Mandragora</i>	88	<i>Peucedanum</i>	126
<i>Glecoma</i>	303	<i>Marrubium</i>	305	<i>Phalaris</i>	39
<i>Gnaphalium</i>	388	<i>Matricaria</i>	400	<i>Phaseolus</i>	352
<i>Gossypium</i>	341	<i>Melissa</i>	294	<i>Philadelphus</i>	234
<i>Gratiola</i>	18	<i>Menispermum</i>	175	<i>Phoenix</i>	501
<i>Guajacum</i>	[207	<i>Mentha</i>	278	<i>Phyllanthus</i>	418
<i>Guilandina</i>	202	<i>Menyanthes</i>	66	<i>Physalis</i>	93

<i>Pimpinella</i>	125	<i>Saccharatum</i>	33	<i>Tamarindus</i>	28
<i>Pinus</i>	434	<i>Sagapenum</i>	521	<i>Tamarix</i>	154
<i>Piper</i>	19	<i>Salicornia</i>	8	<i>Tanacetum</i>	381
<i>Pistacia</i>	452	<i>Salix</i>	499	<i>Teucrium</i>	285
<i>Pisum</i>	352	<i>Salvia</i>	13	<i>Thea</i>	264
<i>Plantago</i>	49	<i>Sambucus</i>	148	<i>Theobroma</i>	364
<i>Plumbago</i>	75	<i>Sanguisorba</i>	51	<i>Thlaspi</i>	323
<i>Polygala</i>	345	<i>Sanicula</i>	115	<i>Thymus</i>	281
<i>Polygonum</i>	135	<i>Santalum</i>	183	<i>Tilia</i>	261
<i>Polypodium</i>	485	<i>Santolina</i>	383	<i>Toluisera</i>	201
<i>Polytrichum</i>	388	<i>Saponaria</i>	214	<i>Tordylium</i>	145
<i>Populus</i>	462	<i>Satureja</i>	283	<i>Tormentilla</i>	248
<i>Portulaca</i>	260	<i>Sapindus</i>	532	<i>Tragacantha</i>	358
<i>Potentilla</i>	246	<i>Saxifraga</i>	215	<i>Tragopogon</i>	372
<i>Poterium</i>	425	<i>Scabiosa</i>	40	<i>Trapa</i>	52
<i>Primula</i>	64	<i>Scandix</i>	137	<i>Tremilla</i>	498
<i>Prunus</i>	231	<i>Schinus</i>	533	<i>Trichomanes</i>	
<i>Pulmonaria</i>	62	<i>Scilla</i>	162	<i>Trifolium</i>	354
<i>Pulsatilla</i>	276	<i>Scorzonera</i>	371	<i>Trigonella</i>	356
<i>Punica</i>	229	<i>Scrophularia</i>	310	<i>Triticum</i>	36
<i>Pyrola</i>	212	<i>Sedum</i>	217	<i>Tropeolum</i>	181
<i>Pyrus</i>	237	<i>Sempervivum</i>	222	<i>Tussilago</i>	390
		<i>Sesamum</i>	316		
<i>Quercus</i>	425	<i>Sigesbeckia</i>	406	<i>Ulmus</i>	105
		<i>Simaruba</i>	535	<i>Urtica</i>	419
<i>Ranunculus</i>	274	<i>Sinapis</i>	320	<i>Vaccinium</i>	184
<i>Raphanus</i>	325	<i>Sison</i>	140	<i>Valeriana</i>	
<i>Rhamnus</i>	72	<i>Sisymbrium</i>	331	<i>Veratrum</i>	471
<i>Rheum</i>	197	<i>Sium</i>	117	<i>Verbascum</i>	90
<i>Rhodiola</i>	476	<i>Smilax</i>	460	<i>Verbena</i>	17
<i>Rhus</i>	150	<i>Solanum</i>	94	<i>Verbescina</i>	406
<i>Ribes</i>	99	<i>Solidago</i>	393	<i>Veronica</i>	11
<i>Ricinus</i>	437	<i>Sorbus</i>	235	<i>Vicia</i>	353
<i>Rosa</i>	241	<i>Spinacia</i>	456	<i>Vinca</i>	101
<i>Rosmarinus</i>	16	<i>Spongia</i>	527	<i>Viola</i>	410
<i>Rubia</i>	44	<i>Strace</i>	159	<i>Viscum</i>	450
<i>Rubus</i>	242	<i>Strychnos</i>	77	<i>Vitis</i>	97
<i>Rumex</i>	176. 528	<i>Stryax</i>	227	<i>Vitex</i>	319
<i>Ruscus</i>	468	<i>Symphytum</i>	31		
<i>Ruta</i>	209			<i>Zanthium</i>	424

NOMINA REDUCTA.

OFFICINALIA

BOTANICA.

A belmosch	-	<i>Hibiscus</i>	342
Abies	-	<i>Abies</i>	436
Abrotanum	-	<i>Artemisia</i>	385
Abfinthium ponticum	-	<i>Artemisia</i>	387
Vulgare	-	<i>Artemisia</i>	386
Acacia nostras	-	<i>Prunus</i>	231
Vera	-	<i>Mimosa</i>	261
Acetosa Hispanica	-	<i>Rumex</i>	529
Nostras	-	<i>Rumex</i>	529
Rotundifolia	-	<i>Rumex</i>	
Acetofella	-	<i>Oxalis</i>	216
Acmella	-	<i>Verbescina</i>	406
Acorus palustris	-	<i>Iris</i>	25
verus	-	<i>Acorus</i>	161
vulgaris	-	<i>Acorus</i>	161
Actæa	-	<i>Actæa</i>	253
Adiantum aureum	-	<i>Polybricum</i>	489
rubrum	-	<i>Trichomanes</i>	483
Agaricus	-	<i>Boletus</i>	497
Ageratum	-	<i>Achillæa</i>	399
Agnus castus	-	<i>Vitex</i>	319
Agresta	-	<i>Vitis</i>	97
Agrimonia	-	<i>Agrimonia</i>	221
Alcanna vera	-	<i>Larsonia</i>	182
spuria	-	<i>Lithospermum</i>	58
Alchimilla	-	<i>Alchimilla</i>	54
Alkekengi	-	<i>Physalis</i>	93
Alliaria	-	<i>Erysimum</i>	334
Allium	-	<i>Allium</i>	164
Aloes lignum	-	<i>Agalochum</i>	523
succus	-	<i>Aloe</i>	160
Althæa	-	<i>Althæa</i>	338
Ammi	-	<i>Sison</i>	140
Ammoniacum	-	<i>Ammoniacum</i>	516
Anomum	-	<i>Myrrus</i>	225
Amygdalus	-	<i>Amygdalus</i>	229
Amylum	-	<i>Triticum</i>	36
Anacardium orientale	-	<i>Avicenia</i>	42
occidentale	-	<i>Anacardium</i>	206
Anethum	-	<i>Anethum</i>	147

An-

OFFICINALIA

BOTANICA.

357

Angelica fativa	-	Angelica	120
sylvestris	-	Angelica	121
Animi	-	Hymenaea	515
Anisum vulgare	-	Anisum	141
stellatum	-	Badianifera	510
Anserina	-	Potentilla	246
Antirrhinum	-	Antirrhinum	312
Anthophylli	-	Caryophyllus	265
Anthora	-	Aconitum	270
Anthos	-	Rosmarinus	10
Apium	-	Apium	128
Aquilegia	-	Aquilegia	172
Arabicum gummi	-	Mimosa	260
Aristolochia fabacea	-	Fumaria	344
longa rotund.	-	Aristolochia	414
vulgaris	-	Aristolochia	415
Armoracia	-	Lepidium	321
Arnica	-	Doronicum	395
Artemisia	-	Artemisia	384
Arum	-	Arum	417
Afarum	-	Asarum	219
Aspalathum	-	Aspalathum	524
Asparagus	-	Asparagus	169
Asphodelus	-	Asphodelus	172
Asia foetida	-	Ferula	118
Atriplex fativa	-	Atriplex	475
sylvestris	-	Chenopodium	107
Avena	-	Avena	38
Aurantium	-	Citrus	367
Auricularia	-	Edyotis	47
Auricula Judæ	-	Elvela	498
muris	-	Hieracium	369

B.

Balaustia	-	Punica	223
Balsamum Mecha	-	Opobalsamum	512
Copaiva	-	Copaiva	513
peru	-	Peruifera	574
Balsamita	-	Tanacetum	382
Barba hirci	-	Tragopogon	372
Bardana	-	Arctium	375
Basilica	-	Ocymum	302
Bdellium	-	Bdellium	520
Beccabunga	-	Veronica	12
Bedeguar	-	Rosa	241

Behen album	-	<i>Centaurea</i>	409
oleum	-	<i>Guilandina</i>	202
rubrum	-	<i>Statice</i>	159
Belladonna	-	<i>Airops</i>	89
Bellis pratensis	-	<i>Chrysanthemum</i>	404
minor	-	<i>Bellis</i>	405
Benzoe	-	<i>Laurus</i>	195
Berberis	-	<i>Berberis</i>	170
Beta	-	<i>Beta</i>	113
Betonica	-	<i>Betonica</i>	304
Betula	-	<i>Betula</i>	427
Biftorta	-	<i>Polygonum</i>	189
Boletus	-	<i>Lycoperdon</i>	500
Bombax	-	<i>Gossypium</i>	347
Bonus Henricus	-	<i>Chenopodium</i>	106
Borrage	-	<i>Borrage</i>	63
Botrys	-	<i>Chenopodium</i>	209
Branca urfi	-	<i>Acanthus</i>	318
Brassica	-	<i>Brassica</i>	327
Brasilia	-	<i>Casalpina</i>	205
Britannica	-	<i>Rumex</i>	177
Bryonia	-	<i>Bryonia</i>	448
Buglossa	-	<i>Anchusa</i>	59
Bursa pastoris	-	<i>Thlaspi</i>	324
Buxus	-	<i>Buxus</i>	423
C.			
Cacao	-	<i>Theobroma</i>	364
Calamintha	-	<i>Melissa</i>	295
Calamus vulgaris	-	<i>Acorus</i>	161
Calendula	-	<i>Calendula</i>	407
Campefchanum	-	<i>Casalpina</i>	302
Camphorata	-	<i>Camphorosma</i>	43
Camphora	-	<i>Laurus</i>	192
Canariense	-	<i>Phalaris</i>	39
Canella alba	-	<i>Laurus</i>	196
Cannabis	-	<i>Cannabis</i>	457
Capparis	-	<i>Capparis</i>	259
Caprifolium	-	<i>Lonicera</i>	68
Capillus veteris	-	<i>Adiantum</i>	480
Caranna	-	<i>Cavanna</i>	517
Cardiaca	-	<i>Leonurus</i>	308
Cardamomum	-	<i>Amomum</i>	2
Cardapotia	-	<i>Carlina</i>	378
Carduus Mariae	-	<i>Carduus</i>	376
Benedictus	-	<i>Cnicus</i>	379

Carica	-	Ficus	478
Carlina	-	Carlina	378
Carpobalsamum	-	Opo-balsamum	512
Carthamus	-	Carthamus	377
Caryophyllus	-	Caryophyllus	265
Carvi	-	Carum	138
Cassia Caryophyllata	-	Myrrus	216
lignea	-	Laurus	191
Fistula	-	Cassia	199
Castanea	-	Castanea	429
Cataputia minor	-	Euphorbia	256
major	-	Ricinus	438
Cascarilla	-	Clusia	470
Catechu	-	Areca	503
Centaurium minus	-	Gentiana	112
Centumnodia	-	Polygonum	186
Cepa	-	Cepa	166
Cerasus rubr. nigr.	-	Cerasus	233
Cerefolium	-	Scandix	137
Ceterach	-	Asplenium	482
Chamædrys	-	Teucrium	288
Chamæmorus	-	Rubus	244
Chamæpythys	-	Teucrium	287
Chamomilla nostras	-	Matricaria	402
romana	-	Matricaria	401
Chebula	-	Myrobalanus	505
Cheiri	-	Cheiranthus	335
Chelidonium majus	-	Chelidonium	252
minus	-	Ranunculus	274
China cortex	-	Cinchona	71
radix	-	Smilax	461
Cicer	-	Cicer	359
Cichorium	-	Cichorium	373
Cicuta	-	Cicuta	129
Cicutaria	-	Charophilum	139
Cinnamomum	-	Laurus	190
Cina	-	Santonium	511
Citrus	-	Citrus	366
Citrullus	-	Cucurbita	453
Cocculi	-	Menispermum	175
Coccognidium	-	Daphne	179
Cochlearia	-	Cochlearia	320
Coffea	-	Coffea	70
Colocynthis	-	Cucumis	446
Colubrina	-	Ophiorhiza	78

Consolida major	-	<i>Symphytum</i>	61
media	-	<i>Ajuga</i>	306
regalis	-	<i>Delphinium</i>	268
Contrajerua	-	<i>Dorstenia</i>	53
Copaiva	-	<i>Copaiva</i>	513
Copal	-	<i>Rhus</i>	152
Coriandrum	-	<i>Coriandrum</i>	135
Coris	-	<i>Coris</i>	80
Corylus	-	<i>Corylus</i>	431
Costus	-	<i>Costus</i>	4
Cotula foetida	-	<i>Anthemis</i>	403
Crepitus lupi	-	<i>Lycoperdon</i>	499
Crocus	-	<i>Crocus</i>	27
Cubebe	-	<i>Cubeba</i>	526
Cucumis	-	<i>Cucumis</i>	445
afininus	-	<i>Momordica</i>	447
ucurbita	-	<i>Cucurbita</i>	442
Cupressus	-	<i>Cupressus</i>	433
Curcuma	-	<i>Curcuma</i>	5
Cuscuta	-	<i>Cuscuta</i>	59
Cyanus	-	<i>Centaurea</i>	408
Cydonia	-	<i>Pyrus</i>	238
Cyclamen	-	<i>Cyclamen</i>	65
Cyminum	-	<i>Cyminum</i>	139
Cynoglossum	-	<i>Cynoglossum</i>	60
Cynobatos	-	<i>Rosa</i>	251
Cyperus longus	-	<i>Cyperus</i>	329
rotundus	-	<i>Cyperus</i>	
D.		<i>Phoenix</i>	500
Dactylus	-	<i>Datura</i>	81
Datura	-	<i>Athamanta</i>	145
Daucus creticus	-	<i>Daucus</i>	143
fativus	-	<i>Daucus</i>	142
sylvestris	-	<i>Plumbago</i>	72
Dentaria	-	<i>Origanum</i>	305
Dictamnus creticus	-	<i>Dictamnus</i>	201
albus	-	<i>Doronicum</i>	398
Doronicum	-	<i>Pterocarpus</i>	
Draconis Sanguis	-	<i>Solanum</i>	95
Dulcamara	-	<i>Ceratonia</i>	455
Dulcis Siliqua	-		
E.		<i>Ebenus</i>	504
Ebenus	-	<i>Sambucus</i>	149
Ebulus	-		

OFFICINALIA.

BOTANICA.

361

Elaterium	-	Cucumis	447
Elemi	-	Elemifera	518
Emblica	-	Phyllanthus	418
Endivia	-	Cichorium	374
Enula	-	Inula	392
Epithymum	-	Cuscuta	55
Equisetum	-	Equisetum	479
Eruca	-	Brassica	330
Eryngium	-	Eryngium	114
Erysimum	-	Erysimum	333
Ervum	-	Cicer	361
Efula	-	Euphorbia	255
Eupatorium	-	Eupatorium	380
Euphrasia	-	Euphrasia	315
Euphorbium	-	Euphorbia	254
F.			
Faba	-	Vicia	353
Fagopyrum	-	Polygonum	188
Fagus	-	Fagus	428
Farfara	-	Tussilago	391
Fernambucum	-	Fernambucua	525
Ficus	-	Ficus	578
Filix	-	Polypodium	486
Flammula	-	Clematis	
Fœnu-græcum	-	Trigonella	356
Fœniculum	-	Anethum	146
Fagaria	-	Fragaria	245
Frangula	-	Rhamnus	73
Fraxinus	-	Fraxinus	475
Fumaria	-	Fumaria	343
G.			
Galanga	-	Kempferia	6
Galbanum	-	Bubon	132
Galega	-	Galega	349
Gallirichum	-	Salvia	15
Gallium	-	Galium	46
Genista	-	Genista	346
Gentiana alba	-	Laserpitium	123
rubra	-	Gentiana	110
Gentianella	-	Gentiana	111
Geranium moschat.	-	Geranium	337
robertian.	-	Geranium	336
Ginseng	-	Panax	116

Gna-

Gnaphalium	-	Gnaphalium	388
Gossypium	-	Gossypium	341
Gramen	-	Triticum	37
Granatus	-	Punica	223
Gratiola	-	Gratiola	18
Guajacumi	-	Guajacum	207
Gutta gummi	-	Cambogia	257

H.

Heera arborea	-	Hedera	93
terrestris	-	Glechoma	303
Heliotropium	-	Croton	441
Helleborus albus	-	Veratrum	471
niger	-	Helleborus	273
Hepatica alba	-	Parnassia	155
nobilis	-	Hepatica	277
Hermodactylus	-	Iris	16
Herniaria	-	Herniaria	104
Hirundinaria	-	Asclepias	103
Hormium	-	Salvia	14
Hordeum	-	Hordeum	35
Hyoscyamus	-	Hyoscyamus	86
Hypericum	-	Hypericum	365
Hypocistis	-	Asarum	220
Hyslopus	-	Hyssofus	190

I.

Jalapa	-	Mirabilis	76
Jasminum	-	Jasminum	9
Imperatoria	-	Imperatoria	122
Indigo	-	Indigofera	348
Ipecacuanha	-	Lonicera	69
Iris florentina	-	Iris	24
nostras	-	Iris	24
Juglans	-	Juglans	430
Jujube	-	Rhamnus	174
Juniperus	-	Juniperus	465

L.

Lacmus	-	Croton	441
Lactuca	-	Lactuca	1370
Ladanum	-	Cistus	263
Lamium	-	Lamium	307
Lepathum acutum	-	Rumex	176
sanguineum	-	Rumex	528

Laven-

OFFICINALIA.

BOTANICA.

363

Lavendula	-	Lavandula	296
Laurus	-	Laurus	194
Lauro-Cerasus	-	Padus	228
Lens	-	Cicer	360
Lentiscus	-	Pistacia	453
Levisticum	-	Ligusticum	119
Lilium album	-	Lilium	173
convallium	-	Convallaria	167
Limonia	-	Citrus	366
Linnaea	-	Linnaea	317
Linaria	-	Antirrhinum	313
Linum fativum	-	Linum	156
cathartic	-	Linum	157
Liquiritia	-	Glycyrrhiza	362
Lithospermum	-	Lithospermum	57
Lupinus	-	Lupinus	350
Lupulus	-	Humulus	358

M.

Macis	-	Myristica	509
Majorana	-	Origanum	292
Malabathrum	-	Laurus	190
Mala corium	-	Punica	223
Malva arborea	-	Alcea	340
vulgaris	-	Malva	339
Mandragora	-	Mandragora	88
Manna	-	Fraxinus	476
Marrubium	-	Marrubium	305
Marum verum	-	Teucrium	285
Mastix	-	Pistacia	453
Matricaria	-	Matricaria	400
Matrifilya	-	Asperula	45
Mecha	-	Opobalsamum	512
Mechoacanna	-	Convolvulus	83
Melilotus	-	Trifolium	355
Melissa citrina	-	Melissa	294
turcica	-	Dracocephalum	292
canariensis	-	Dracocephalum	293
Melo	-	Cucumis	444
Mentha crispa	-	Mentha	278
sylvestris	-	Mentha	279
Mercurialis	-	Mercurialis	464
Mespilus	-	Mespilus	236
Meum	-	Athamanta	144
Mozereum	-	Daphne	180

Miliun

Milium		Panicum	34
Millefolium		Achillea	397
Mortus Diaboli		Scabiosa	41
Morus		Morus	422
Mofchata		Myristica	509
Muscus arboreus		Lichen	495
caninus		Lichen	491
cumatilis		Lichen	492
clavatus		Lichen	488
erectus		Lichen	487
Islandicus		Lichen	493
pyxidatus		Lichen	496
Myristica		Myristica	509
Myrobalanus		Myrobalanus	505
emblica		Phyllanthus	418
Myrrha		Myrrha	519
Myrtus		Myrtus	224
brabantica		Myrica	451
Myrtilli		Vaccinium	184

N.

Napha		Citrus	367
Napus		Brassica	328
Nardus		Lagurus	32
Nasturtium aquaticum		Sisymbrium	331
hortense		Lepidium	322
Indicum		Tropaolum	181
Nepeta		Nepeta	191
Nephriticum		Guilandina	202
Nigella		Nigella	271
Ninfi		Sium	117
Norlandica bacca		Rubus	243
Nummularia		Lysimachia	67
Nux aquatica		Trapa	52
Nymphaea		Nymphaea	258

O.

Olea		Olea	11
Olibanum		Juniperus	466
Ononis		Ononis	357
Opium		Papaver	250
Opopanax		Pastinaca	135
Orchis		Orchis	411
Origanum creticum		Origanum	300
vulgare		Origanum	299

OFFICINALIA.

BOTANICA.

365

Orleana	.	.	.	Bixa	.	.	266
Orobus	.	.	.	Cicer	.	.	361
Oryza	.	.	.	Oryza	.	.	174
P							
Pœonia	.	.	.	Pœonia	.	.	267
Papaver	.	.	.	Papaver	.	.	250
Pareira brava	.	.	.	Cissampelos	.	.	459
Paradisi grana	.	.	.	Anomum	.	.	3
Parietaria	.	.	.	Parietaria	.	.	472
Pastulæ	.	.	.	Vitis	.	.	97
Pastinaca	.	.	.	Pastinaca	.	.	130
Pavana	.	.	.	Croton	.	.	440
Pedicularis	.	.	.	Pedicularis	.	.	314
Pentaphyllum	.	.	.	Potentilla	.	.	247
Peragua	.	.	.	Cassine	.	.	153
Perfoliata	.	.	.	Bupleurum	.	.	266
Perfica	.	.	.	Amygdalus	.	.	230
Perficaria	.	.	.	Polygonum	.	.	187
Peruvianum Balf.	.	.	.	Peruifera	.	.	514
Petalites	.	.	.	Tussilago	.	.	390
Petroselinum nostras	.	.	.	Apium	.	.	127
macedonicum	.	.	.	Bubon	.	.	133
Peucedanum	.	.	.	Peucedanum	.	.	126
Phaseolus	.	.	.	Phaseolus	.	.	351
Phu	.	.	.	Valeriana	.	.	22
Pimenta	.	.	.	Myrtus	.	.	225
Pimpinella italica	.	.	.	Sanguisorba	.	.	125
nostras	.	.	.	Poterium	.	.	51 125
sylvestris	.	.	.	Pimpinella	.	.	
Pinus fativa	.	.	.	Pinus	.	.	435
sylvestris	.	.	.	Pinus	.	.	439
Piper rotundum	.	.	.	Piper	.	.	19
longum	.	.	.	Piper	.	.	20
Indicum	.	.	.	Capsium	.	.	96
Pisum	.	.	.	Pisum	.	.	352
Pistacia	.	.	.	Pistacia	.	.	454
Plantago	.	.	.	Plantago	.	.	49
Polium	.	.	.	Teucrium	.	.	286
Polypodium	.	.	.	Polypodium	.	.	485
Poma Bostorphiana	.	.	.	Pyrus	.	.	237
Populus	.	.	.	Populus	.	.	462
Porrum	.	.	.	Allium	.	.	165
Portulaca	.	.	.	Portulaca	.	.	260
Primula veris	.	.	.	Primula	.	.	64

Proflu-

Profluvia	-	Nerium	102
Pruneola	-	Prunus	232
Prunella	-	Prunella	309
Prunus	-	Prunus	232
Psyllium	-	Plantago	50
Parmica	-	Achillea	398
Pulegium	-	Mentha	280
Pulmonaria maculosa	-	Pulmonaria	62
arboresc.	-	Lichen	490
Pulsatilla	-	Pulsatilla	276
Pyethrum	-	Buphthalmum	396
Pyrola	-	Pyrola	212
Q.			
Quercus	-	Quercus	426
R.			
Ranunculus albus	-	Anemone	275
Rapa	-	Brassica	329
Raphanus	-	Raphanus	325
Rhabarb. verum	-	Rheum	197
monach	-	Rumex	178
Rhaponticum	-	Rheum	198
Rhaas	-	Papaver	251
Rhodia	-	Rhodiola	477
Rhodium	-	Genista	347
Ribes nigrum	-	Ribes	100
rubrum	-	Ribes	99
Ricinus vulgaris	-	Ricinus	438
major	-	Jatropha	439
Rosa	-	Rosa	241
Rosmarinus hortensis	-	Rosmarinus	16
fylvestris	-	Ledum	210
Ros folis	-	Drosera	158
Rubia	-	Rubia	44
Rubus	-	Rubus	242
Ruscus	-	Ruscus	468
Ruta hortensis	-	Ruta	209
muraria	-	Asplenium	484
S.			
Sabina	-	Juniperus	467
Saccharum	-	Saccharum	33
Sagapenum	-	Sagapenum	528

Sagu	-	<i>Cycas</i>	502
Salep	-	<i>Orchis</i>	412
Salix	-	<i>Salix</i>	449
Salvia	-	<i>Salvia</i>	13
Sambucus	-	<i>Sambucus</i>	148
Sandaraca	-	<i>Juniperus</i>	465
Sanguis draconis	-	<i>Pterocarpus</i>	124
Sanicula	-	<i>Sanicula</i>	115
Santalum	-	<i>Santalum</i>	183
Sanctum	-	<i>Guajacum</i>	207
Santolina	-	<i>Santolina</i>	383
Santonicum	-	<i>Santonicum</i>	511
Saponaria	-	<i>Saponaria</i>	214
Sarcocolla	-	<i>Sarcocolla</i>	48
Sarsaparilla	-	<i>Smilax</i>	460
Sassafras	-	<i>Laurus</i>	193
Satureja	-	<i>Satureja</i>	284
Satyrum	-	<i>Orchis</i>	411
Saxifraga alba	-	<i>Saxifraga</i>	215
rubra	-	<i>Filipendula</i>	239
Scabiofa	-	<i>Scabiofa</i>	40
Scammonium	-	<i>Convolvulus</i>	82
Sclarea	-	<i>Salvia</i>	13
Schoenanthus	-	<i>Lagurus</i>	31
Scolopendra	-	<i>Asplenium</i>	481
Scrophularia aquatica	-	<i>Scrophularia</i>	311
foetida	-	<i>Scrophularia</i>	310
Scordium	-	<i>Teucrium</i>	289
Scorzonera	-	<i>Scorzonera</i>	371
Sebestena	-	<i>Cordia</i>	171
Sedum minus	-	<i>Sedum</i>	218
majus	-	<i>Sempervivum</i>	222
Sempervivum	-	<i>Sempervivum</i>	222
Senna	-	<i>Cassia</i>	200
Senega	-	<i>Polygala</i>	345
Serpentinum lignum	-	<i>Ophiorhiza</i>	474
Serpentaria virgin.	-	<i>Aristolochia</i>	416
Serpillum	-	<i>Thymus</i>	282
Sesamum	-	<i>Sesamum</i>	316
Seseli cretic.	-	<i>Tordylium</i>	145
Sigillum Salomonis	-	<i>Convallaria</i>	168
Siler montan	-	<i>Laserpitium</i>	124
Simaruba	-	<i>Simaruba</i>	535
Siliqua dulcis	-	<i>Ceratonia</i>	455
Sinapi	-	<i>Sinapis</i>	326
Soja	-	<i>Dolichus</i>	363

Solanum	-	<i>Solanum</i>	94
Soldanella	-	<i>Convolvulus</i>	81
Sophia	-	<i>Sisymbrium</i>	252
Sorbus Domestica	-	<i>Cratægus</i>	234
<i>aucuparia</i>	-	<i>Sorbus</i>	235
Souda	-	<i>Salicornia</i>	8
Spica	-	<i>Lavendula</i>	296
<i>Celtica</i>	-	<i>Valeriana</i>	23
<i>indica</i>	-	<i>Lagurus</i>	32
Spinacia	-	<i>Spinacia</i>	456
Spina Cervina	-	<i>Rhamnus</i>	72
Spongia	-	<i>Spongia</i>	527
Squilla	-	<i>Scilla</i>	162
Staphisagria	-	<i>Delphinium</i>	269
Stæchas arabica	-	<i>Lavandula</i>	297
<i>citrina</i>	-	<i>Gnaphalium</i>	389
Storax calamita	-	<i>Syrax</i>	227
<i>liquida</i>	-	<i>Liquidambar</i>	432
Suber	-	<i>Quercus</i>	427
Sumach	-	<i>Rhus</i>	150

T.

Tabacum	-	<i>Nicotiana</i>	87
Tacamahaca	-	<i>Populus</i>	463
Tamarindus	-	<i>Tamarindus</i>	28
Tamariscus	-	<i>Tamarix</i>	154
Tanacetum	-	<i>Tanacetum</i>	381
Taraxacum	-	<i>Taraxacum</i>	368
Telephium	-	<i>Sedum</i>	217
Terebinthina communis	-	<i>Pinus</i>	434
<i>cypria</i>	-	<i>Pistacia</i>	452
<i>Venetæ</i>	-	<i>Abies</i>	437
Terra japonica	-	<i>Areca</i>	593
Thlaspi	-	<i>Thlaspi</i>	
Thea	-	<i>Thea</i>	264
Thus	-	<i>Juniperus</i>	466
Thymioma	-	<i>Clusia</i>	470
Thymus creticus	-	<i>Thymus</i>	283
<i>vulgaris</i>	-	<i>Thymus</i>	281
Tiglia	-	<i>Croton</i>	440
Tilia	-	<i>Tilia</i>	262
Tolu	-	<i>Toluifera</i>	201
Tormentilla	-	<i>Tormentilla</i>	248
Tornefol	-	<i>Croton</i>	441
Tragacantha	-	<i>Tragacantha</i>	558

OFFICINALIA.

Trichomanes	.	.
Trifolium album	.	.
aquaticum	.	.
Tunica	.	.
Turpetum	.	.
Tussilago	.	.

BOTANICA.

<i>Asplenium</i>	.	.	369
<i>Trifolium</i>	.	.	483
<i>Menyanthes</i>	.	.	354
<i>Dianthus</i>	.	.	66
<i>Convolvulus</i>	.	.	213
<i>Tussilago</i>	.	.	84
	.	.	391

V.

Valeriana minor	.	.	.	<i>Valeriana</i>	.	.	21
major	.	.	.	<i>Valeriana</i>	.	.	22
Vanilla	.	.	.	<i>Epidendrum</i>	.	.	413
Verbascum	.	.	.	<i>Verbascum</i>	.	.	90
Verbena	.	.	.	<i>Verbena</i>	.	.	17
Vernix	.	.	.	<i>Rhus</i>	.	.	151
Veronica	.	.	.	<i>Veronica</i>	.	.	11
Victorialis	.	.	.	<i>Allium</i>	.	.	163
Vinca per vinca	.	.	.	<i>Vinca</i>	.	.	101
Vinteranus	.	.	.	<i>Laurus</i>	.	.	196
Vinum	.	.	.	<i>Vitis</i>	.	.	97
Viola	.	.	.	<i>Viola</i>	.	.	410
Violaria	.	.	.	<i>Viola</i>	.	.	410
Virga aurea	.	.	.	<i>Solidago</i>	.	.	393
Viscum	.	.	.	<i>Viscum</i>	.	.	450
Vitis idæa	.	.	.	<i>Vaccinium</i>	.	.	185
vinifera	.	.	.	<i>Vitis</i>	.	.	97
Ulmus	.	.	.	<i>Ulmus</i>	.	.	105
Ulmaria	.	.	.	<i>Filipendula</i>	.	.	240
Vomica	.	.	.	<i>Strychnus</i>	.	.	77
Urtica major	.	.	.	<i>Urtica</i>	.	.	419
romana	.	.	.	<i>Urtica</i>	.	.	420
Ufnea	.	.	.	<i>Lichen</i>	.	.	494
Uva ursi	.	.	.	<i>Arbutus</i>	.	.	211
Uvularia	.	.	.	<i>Ruscus</i>	.	.	469
Vulvaria	.	.	.	<i>Chenopodium</i>	.	.	108

X

Xanthium	.	.	.	<i>Xanthium</i>	.	.	424
Xylobalsamum	.	.	.	<i>Opobalsamum</i>	.	.	512

Z

Zedoaria	.	.	.	<i>Kempferia</i>	.	.	7
Zingiber	.	.	.	<i>Amomum</i>	.	.	3

INDEX LOCORUM.

I INDIGENÆ, quæ crescunt per Sueciam, quarum
 loca petenda ex Flora Suecica.

A Bies	436	Bryonia	448	Enula	392
Abſinthium	386	Bulgoſum	59	Epithymum	55
Acacia no-		Burſa paſtoris	324	Equiſetum	479
ſtras	231			Eryngium	114
Acetoſa noſtras	529	Calamus vulgaris	161	Eryſimum	333
hiſpan	529	Calendula	302	Eſula	255
Acetoſella	216	Caprifolium	68	Eupatorium	380
Acorus paluſtris	25	Cardiaca	308	Euphraſia	315
Actæa	253	Carvi	138		
Adianthum aur.	489	Cariophyllata	249	Fagus	428
rubrum		Centaurium minus	112	Fagopyrum	188
Agrimonia	221	Centumnodia	186	Farſara	391
Alchemilla	54	Ceraſus	233	Filix	486
Alliaria	344	Cereſolium	137	Flammula	
Angelica fativâ	120	Chamæmoruſ	244	Fragaria	245
ſylveſtris	121	Chamomilla noſtr.	402	Frangula	73
Anſerina	246	Cotula foetida	401	Fraxinus	475
Apium	128	Chelidoniû majus	252	Fumaria	343
Aquilegia	272	minus	274		
Ariſtolochia fabac.	344	Cichorium		Galium luteum	46
Armoracia	321	Cicuta	129	Geniſta	346
Arnica	395	Cicutaria	134	Gentiana rubra	110
Artemiſia	384	Coccognidium	179	alba	123
Aſarum	219	Cochlearia	320	Gentianella	111
Aſparagus	169	Conſolida major	61	Geranium robert.	336
Atriplex ſylveſtris	107	media	306	moſchat.	337
Auricula muris	369	regalis	268	Gnaphalium	388
Juda	498	Corylus	431	Gramen	37
		Crepitus lupi	49		
Bardana	375	Cuſcuta	55	Hedera arborea	98
Beccabunga	12	Cyanuſ	468	terreſtris	303
Behen rubrum	159	Cynogloſſa	60	Hepatica nobiliſ	277
Belliſ minor	405	Cynobatoſ	241	alba	155
pratendiſ	404			Herniaria	104
Berberiſ	170	Datura	85	Hirundinaria	103
Betonica	304	Daucuſ ſylv.	142	Hyofcyamuſ	86
Boletuſ cervinuſ	189	Dulcamara	95	Hypericum	365
Bonuſ Henricuſ	106				
Britanniſca	177	Ebuluſ	149	Juniperuſ	165

INDEX LOCORUM.

371

Lamium album	307	Pedicularis	314	Sedum minus	218
Lapathum acutum	176	Perficaria	187	Sempervivum maj.	224
Lilium convallium	167	Petasites	390	Serpillum	282
Linaria	313	Pimpinella italica	51	Sigillum Salomon.	168
Linnaea	317	nostras	125	Solanum	94
Linum Cathartic.	157	Pinus	434	Sophia	832
Lithospermum	157	Plantago	49	Sorbus aucuparia	235
Lupulus	358	Polypodium	485	domestica	234
		Populus	462	Spina cervina	72
		Primula veris	64	Stoechas	389
Malva vulgaris	339	Prunella	309	Suda	8
Marrubium album	305	Ptarmica	398		
Matriflyva	45	Pulmonaria maculos.	62	Tanacetum	381
Melilotus	355	arborea	490	Taraxacum	368
Mezereum	180	Pulsatilla	276	Telephium	217
Mentha Sylvestris	279	Pyrola	212	Thlaspi	323
Millefolium	397	Quercus	426	Tilia	262
Morus Diaboli	41	Ranunculus albus	275	Tormentilla	248
Myrtillus	184	Rhodia	477	Trichomanes	483
Myrtus Brabantica	451	Rhoeads	251	Trifolium album	354
Muscus arboreus	495	Ribes rubrum	99	aquatic.	66
caninus	491	nigrum	100	Tussilago	391
cumatus	492	Rosa sylvestris.	231		
clavatus	482	Rosmarinus sylv.	210	Valeriana minor	21
erectus	487	Ros folis	158	Verbascum	90 91
Islandicus	493	Rubus idæus	242	Verbena	17
pyxidatus	496	Ruta muraria	484	Veronica	11
Napus	328	Salix	467	Viola	410
Nasturtium aquat.	331	Sambucus	148	Viscum	450
Nepeta	291	Sanicula	115	Vitis idæa	185
Norlandicæ bacc.	243	Satyrium	411	Virga aurea	393
Nuces aquaticæ	152	Saxifraga alba	215	Vulvaria	108
Nummularia	67	rubra	239		
Nymphæa alba	258	Scabiosa	40	Ulmus	108
Ononis	357	Scolopendra	481	Ulmaria	240
Origanum	299	Scordium	289	Urtica major	419
Orchis Satyrium	411	Scrophularia	310	Urtica	494
				Uva ursi	211
Pentaphyllum	247			Xanthium	424

2, HORTENSES, quæ in *Hortis Suecicis* adolefcunt & florent, uti constat ex *Horto Upsaliensi*.

Amylum. Triticum	36	Calamintha	295	Feniculum	146
Avena	38	Capillus Veneris		Galega	3
Allium	169	Ceterac	482	Ginfeng	116
Apium	128	Chamædrys	288	Gratiola	18
Atriplex	473	Crocus	27	Gallitrichum	14
Acetofa roman.		Cyperus	29	Goſſypium	341
Abſinthium pont.	387	Cyclamen	65		
Abrotanum	385	Camphorata	43	Helleborus albus	471
Agnus caſtus	319	Carthamus	377	niger	273
Anethum	147	Cataputia maj.	438	Hordeum	35
Ageratum	399	minor	256	Hyſſopus	290
Alcanna ſpuaria	58	Chamæpitys	287	Horminum	14
Alkekengi	93	Cheiri	335		
Althæa	338	Cicer	359	Imperatoria	122
Anthora	269	Citrullus	443	Iris florentina	24
Aristolochia vulg.	415	Coris	80	fativa	24
Arum	417	Cyminum	139	Juglans	430
Aſphodelus	172	Cepa	166		
Ammi	140	Caſtanea	429	Lactuca	370
Aniſum	141	Cydonia	238	Leviſſicum	119
Antirrhinum	312	Carica	478	Linum	156
Amygdalus	229	Citrus	366	Lilium album	173
Balfamita	382	Cupreſſus	433	Lupinus	350
Braſſica	328	Capparis	259	Lapathum ſangu.	528
Beta	113	Caffine	153	Lavendula	296
Baſilicum	302	Cucurbita	442	Liquiritia	362
Borrago	63			Lens	360
Buxus	423	Daucus fativ.	142	Laurus	194
Behen album	409	creticus	143	Laurocerafus	228
Belladonna	89	Dentaria	75	Lentifcus	453
Biſſorta	189	Dictamnus albus	208	Matricaria	400
Branca urſi	318	creticus		Majorana	298
Botrys	109	Doronicum	30	Marum verum	285
Balaufſtia	223			Malva arborea	340
		Elaterium	447	Meliſſa citrin.	291
Canarienſe Semen	39	Endivia	474	turcic.	292
Cannabis	457	Eruca	330	Mentha criſpa	278
Chamomilla rom.	401	Ervum	361	Melilotus	15
Coriandrum	135			Melo	444
Carduus benedict.	379	Faba	353	Mandragora	88
Maria	376	Fanugracum	356		

Meum	144	Phu	22	Scorzoneræ	371
Milium	34	Polium	280	Spinacia	456
Mercurialis	464	Pyretrum	396	Salvia	13
Mespilus	236	Perfica	230	Sinapi	63
Mezereum	180	Paragua	153	Sabina	467
Mofchi Sem.	349	Petrofelinum	Mace-	Saponaria	214
Myrtus	224	don.	133	Scrophularia aqu.	311
		Piper Indicum	96	Siler	124
Napus	328	Pruna	232	Soldanella	81
Nasturtium hort.	322	Pfyllium	50	Sclarea	15
Indicum	181	Pulegium	280	Seseli	145
Nigella	271	Perfoliata	136	Sumach	155
		Porrum	165	Santolina	385
Orobus	301	Rapa	329	Stœcas arabica	297
		Raphanus	325	Sesameum	316
Paffinaca	130	Rosmarinus	16	Tanacetum	381
Petrofelinum	127	Rofa	231	Thymus	281
Portulaca	260	Rhaponticum	198	Tunica	213
Pimpinella	125	Rhabarbarum ver.	177	Tabacum	87
Pifum	352	monachor.	178	Tamaris	154
Phaseolus	351	Rubia	44	Victorialis	163
Pœonia	267	Ruta	209	Vinca	102
Papaver	250	Rufcum	468	Vitis	97
Poma	237	Satureja	284	Uvularia	168
Parietaria	472				
Peucedanum	126				

3. EXOTICÆ, quæ nondum ex Hortis in Sufficiente quantitate & maturitate obtineri possunt.

<i>Aromata.</i>		Carpobalsamum	512	Peragua	153
Coffus	4	Myristica. Macis	509	Schoenantus.	31
Curcuma	5	Grana Paradisi	3	Spica celtica	23
Galanga	6	Pimenta	225	Spongia	527
Zedoaria	7	Piper rotundum	19	Senna	200
Zingiber	1	longum	20	Thymus creticus	283
Cinnamomum	190			Thea	264
Cassia Carioph.	226	<i>Herba.</i>		<i>Succi.</i>	
lignea	191	Acmella	406	Acaciæ succ.	262
VVinteranus	196	Alcanna	182	Aloe	160
Malabatrums	190	Auricularia	47	Animi	
Amomum verum	3	Cassine	56	Arabicum	261
Cardamomum	2	Cina	511	Affa foetida	118
Caryophyllus	265	Nardus spic.	32	Balsam. Mecha	512
Autophylli	265	Origanum cretic.	300		
		Aa	3		

Copaiva	513		Scilla	162	
Tolutan.	201	<i>Ligna.</i>	Scammonia	82	
Peruvian.	514		Serpentaria	416	
Edellium	520	Aloe lign.	523	Senegar	345
Benzoe	195	Briffilia	204 205	Turpetum	84
Camphora	192	Campefcantum	203		
Caranna	517	Cafcarilla	470	<i>Fructus.</i>	
Copal	152	China cort.	71	Anacardium orient.	42
Elemi	518	Colubrinum	78	occid.	206
Euphorbia	254	Ebenum	504	Coffea	70
Galbanum	132	Guajacum	207	Cacao	364
Gutta Gum.	257	Nephriticum	202	Caffia fiflula	199
Hypocifti. Succ.	220	Profluvium	102	Cocculi Indici	175
Indigo	348	Rhodium	347	Capparis fl.	259
Ladanum	263	Sanctum	207	Dactylus	501
Maftix	453	Santalum	183	Granatus	223
Myrrha	519	Saffafra	193	Jujuba	74
Olibanum	466	Serpentum lign.	79	Myrobalani indic.	505
Opopanax	131	Suber cort.	427	belliricæ	506
Orleans	266	Simarouba	92	cheb.	507
Opium	250	Thymiama	470	Emblic.	418
Sagapenum	521			citrinæ	508
Saccharum	33	<i>Radices</i>		Oryza	174
Sandaracha	465	Affa fœtid.	118	Olea	10
Sarcocolla	48	Acorus verus	161	Paffule	97
Storax calamith.	227	China radix	461	Pinus	435
liquid.	432	Cyperus rotundus	30	Piftacia	454
Sangu. Draconis	522	Contrajerva	53	Pruneola	232
Tacamahaca	463	Hermodaftylus	26	Siliqua dulc.	455
Terebintina cypr.	452	Ipecacuanha	69	Sebeften	171
Thus	466	Jalappa	76	Sefamum	310
Tragacantha	358	Mecoachanna	83	Tamarindus	28
Turnefol	441	Ninfi	116	Tiglia	440
Vernix	151	Pareirabrava	459	Vanilla	413
		Sarfaparilla		Vomica	77

LUDOVICI TESSARI

Phil. & Med. Doct.

REGNUM ANIMALE

Editio prima Veneta.

PROLEGOMENON.

§. I.

Uamvis mineralium, & vegetabilium series innumera pharmaca suppeditent, cujus agmine hæc medicinæ pars impedita nimis, præstantiora feligentes magnopere implicat; minime tamen in iis veteres præsertim Medici acquieverunt, sed credulitate ducti, e regno etiam animali plura in subsidium advocarunt, eaque mirificis alexipharmacis antisepticis virtutibus insigniverunt. Recentiores vero nuperrimis scientiarum auxiliis muniti, ac sedula censura, propriisque observationibus innixi animales substantias perquirentes, fabulosas rejecerunt, atque ex iis, etfi pauca, heroica sane remedia retexerunt, quod Mofchus, Castoreum, Cantharides satis confirmant, eorumque indolem, & usum repetitis experimentis illustrarunt, atque scriptis, communis juris fecerunt.

§. II.

A Nimalia medicinalia secundum naturæ leges digerere inopportunum censuimus. Synonymon itaque e Recentioribus depromptum unicuique apponere sufficiet, ut ad genuinas Classes, si lubeat, Studiofi referre valeant. Tyrones enim generaliores divisiones tantum respicere oportebit, ut species facilius memoria retineant; structuram denique Anatomicis perscrutandam relinquimus, quam nullo modo nostrum est investigare.

§. III.

§. III.

HÆc vel integra, vel partes nonnullas, ex his usurpare solemus, ipsorum vero proprietates, principia, agendique ratio, vel communes sunt, vel alicui parti, aut animanti specialiter competunt.

Communes omne animal a sale volatili, oleo, & principio gelatinoso pauca terra, & multa aqua remixtis plerumque agnoscit; vel similibus partibus insunt, ossibus videlicet, cornibus, axungis, & aliis hujusmodi substantiis, quæ eandem indolem præferunt. Speciales virtutes a diversa nutritionis ratione, climate, aut peculiaribus organis sui generis humores fecernentibus originem ducunt, ut in Castoreo, lacte &c. observamus; tum morbi causa, quod Margaritæ, & Bezoaria &c. ostendunt.

§. IV.

CHimici, ut ipsis mos est, animales substantias cruciare non prætermiserunt, atque innumeros de his processus exhibuere, qui eadem prorsus producta subministrant, quæque easdem virtutes demonstrant; Celeberrimus enim Boerrhavius testatur, & ipse arbitror, similes ex equorum unguis, ut ex alia hujusmodi pretiosiori substantia præparationes elici posse iisdem virtutibus pollentes.

§. V.

Circa usum eorum id animadversione maxime dignum est, quod ut vegetabilia fermentatione facile ad aciescentiam tendunt, ita animalia ad putredinem vergunt, quare in febribus malignis nimio sanguis orgasmo, & aliis hujusmodi sensus morbis cau-

caute incedendum erit; immo pro usu culinari, & oeconomico, Celeb. Cochius illorum abusum satis reprobavit. Ast animalium medicæ facultates clarius apparebunt, cum de partibus illorum singillatim pertractabimus.

§. VI.

De solidis Animalium partibus.

INter solidas igitur eorum partes, quæ maxime adnotatu dignæ videntur, sunt ossa, & dentes, cornua, & ungulæ, piscium nonnullorum mandibulæ, & lapides intra caput plerumque ipsis adhærentes, testaceorum conchæ, & crustaceorum chelæ; perlæ etiam, ac tandem corallia, quæ etsi origine incerta, iis tamen natura, & viribus valde affinia cognoscimus. Super enuntiata vero corpora, quamvis diversis in vivo animali muneribus fungendis destinata, similibus prorsus elementis constantur, atque unam eandemque naturam ab illis agnoscunt. Constant porro omnes partibus circiter tribus terræ alkaline absorbentis, & una gelatinosæ substantiæ; cui paucillum olei, & salis volatilis urinosi simul cum aqua inest, ut varia componentium proportione solummodo differant; idcirco in duas Classes commode distingui possunt, quarum altera magis absorbentia, & minus demulcentia, altera minus absorbentia, & demulcentia magis complectatur.

§. VII.

Partium componentium disgregatio duplici modo institui potest, vel ignis vi, quo partes gelatinosæ, sub fumi graveolentis specie in aura avolant, sola terra inertis superstite; vel acidorum auxilio, quæ terream basin, & alkalinam sibi associando gelatinosam substantiam separatam relinquunt, aqueo etiam
fol-

solventi ebullitionis, aut digestionis ope gelatina facile extrahitur.

Offium analysis, quam a Doctis. *Maquer* habemus, pro quavis hujusmodi alia inservire potest, fractis enim ossibus, & in retorta immixtis igne reverberi cruciatis phlegma parum sublevare incipiet, exurgit vero spiritus volatilis ex pauco sale, & aqua remixtus, deinde sal volatile vasis parietibus adhærescit, quod sensim a superveniente oleo deturpatur; subsequitur oleum nonnihil empireumaticum, cui sal volatile quid adhuc inest; superest tandem materia nigerrima, quæ iterum calcinata salium fixorum indolem præferre videtur.

§. VIII.

ANtequam de viribus eorum, agendique ratione verba faciamus, ab illorum sententia hæc concreta vindicare necesse erit, qui ventriculum suo solo calore, & gastrico succo ad gelatinam extrahendam imparem esse putarunt; at plures aliæ illic extant potentia, quæ ejusdem separationem fovent; aer primum, qui contentas partes undique perreptando in sua elementa disgregat, muscularis tunica, quæ suis contractionibus ipsas comminuit, viscerum denique circumjacentium calor, & pressio gelatinæ secretioni quam maxime favent, id etiam magis confirmant ossa, a canibus comesta, quæ ventriculi viribus gelatinoso principio maxima ex parte orbata, sub pultis albescentis, & absorbentis forma *albi graci* nomine insignita, per alvum tandem excernuntur; nihilo tamen minus gelatina ab iis partibus artificiose sejuncta commodius exhibetur; hanc enim facilius ventriculus digerit, atque citius, & immediate, tum in primis viis agit, cum ad sanguineum laticem transfundi quit.

§. IX.

HÆ porro substantiæ, ut in sua compositione simul conveniunt, plures enim earum nondum decompositæ si acido quodam vegetabili irrorentur, lenissimam diureticam virtutem acquirunt. At componentes partes si perscrutabimur, quoad terream alcalinam basin spectat, in absorbendis, & edulcorandis acidis primarum viarum, in acida præsertim, ventriculi colluvie cohibenda tantum locum obtinet, gelatinosa vero portio salinam acrimoniam obtundere, mucum intestinale ab erosione defendere, abrasum restituere, vel erosas partes consolidare, humores denique tenues nimis, atque solutos incrassare potissima est, ideoque optimum ipsa præstat effectum, non solum in primæ culinæ morbis diarrhœa, dysenteria, ulcere &c. intestinorum; verum in quovis sanguinis profluvio, scorbuto, marasmo, aliisque hujus sensus affectibus utiliter adhibetur, ceteroquin virtutes omnes, antiépylepticas, diaphoreticas, antisepticas &c. perperam ei tributas imaginarias esse animose fatemur.

§. X.

De Calculis seu Bezoaribus,

Bezoaria concrementa sunt morbose intra corpus animale congesta, quæ in gastrica, cistica, & urinaria distingui solent; Spuria his addi possunt genuinis valde simillima subdole fabrefacta; tandem veniunt corpora quadam ex pretiosioribus substantiis conflata, quæ sub nomine Lapidum Bezoardicorum in officinis prostant. Hujusmodi sunt Lapis Goa,

Butler.

Butler, aliique olim commendatissimi . Calculorum omnium generi corpuscula quædam duriora nucleum ipsis constituentia occasionem præbent ; at si Bezoaria officinalia , & gastrica primum considerabimus , quæ frequentius usuveniunt , horum in capreolis Indicis , aut Americanis est origo . Hæc animalia enim colles aromaticis plantis refertos inhabitantia ; dum iis vescuntur , radicum frustula interdum in ventriculo morantur , quæ illic rudioribus ciborum fragmentis undique circumvestiuntur , terreis videlicet moleculis , pilis , stirpium ramentis , & pauco succo gastrico in globulos coagmentantur , qui ad nos exportati sub Bezoaris titulo tantam existimationem adipiscuntur .

Spuria fraudulenter ex substantiis absorbentibus pauco Moscho , & camphora , aliisque aromatis mercatores conficiunt , a quibus emptores falluntur . Hosce subsequuntur cistica , e queis præsertim histricis Bezoar a Medicis usurpatur . Hoc in cistide fellea a viscidiori bile indurescente , ut cætera hujusmodi originem ducit , haud infrequenter tamen pharmacopeas pretiositatis ergo solet decorare , idque abstergenti solummodo virtute donatur .

Intra renes vero , aut vesicam particulæ tartaræ , & salinæ , quæ eo copiosius confluunt , sibi invicem adhærescentes in massam lapideam stratofam concrefcunt , & Bezoaria urinaria constituunt , nunc profus exœleta .

§. XI.

His explicitis gastricorum vires , in quibus maxime est inquirendum , non nisi a partibus componentibus , aut ab animalibus , in quibus gi-gnuntur , prodire possunt . Terra enim primum , quæ his basin constituit , ætuosis omnibus principiis destitu-

stituta præter debilem absorbentem virtutem iners prorsus evadit. Foliorum rudimenta, etsi e plantis balsamicis deprompta, iis minorem tamen a ventriculi viribus oleo essentiali spoliata virtutem exerere valent. Gastricus vero succus, & cætera animalis principia ipsis communicata debiliorem sane, quam ex ipsis animalibus desumpta, vim præferre valent, Chemica etiam analysis, quæ paucissimum actuosi principii excerpere potis est, infirmissimas ipsorum facultates confirmat; id tantum ipsis concedere licet, quod in absorbendis acidis primarum viarum, ut cætera absorbentia, infimum locum obtineant. Quibus ergo innituntur fundamentis mirificæ virtutes, quæ inconsulto nonnulli his tribuerunt? At de eorum efficacia, si qua esset, quisnam pronuntiet? nam pro soli diversitate, aut varia nutritionis ratione diversissima sunt; nunc enim terrea magis, & absorbentia evadunt, nunc majori plantarum rudimentorum copia constantur; hic uno, illic alio stirpium genere coagmentantur, ut numquam de omnimoda eorum virtute asserere possimus. Decipiuntur enim ipsi, aut alios decipiunt dum ab inodoris, insipidis, & inertissimis substantiis mirabiles effectus expectant, aut agris in extremis morbis promittunt tanto crumenæ discrimine, salutis recuperandæ spem frustrando.

§. XII.

De Lacte Animantium.

LAc fluidum est, dulce, oleoso-aqueum, chilo valde affine, quod tum nutritionis, cum valetudinis restituendæ negotio multum jugiter præstitit, quodque præ aliis animalibus substantiis ad vegetabilium indolem accedit, idemque porro e quovis animantium genere desumptum iisdem prorsus elementis

mentis constat, quorum tantum relativa portio, interdum variat. Hoc itaque in loco tepido sibi relictum blanda fermentatione superveniente in suas componentes partes sponte sejungitur; oleosæ enim, dulces, leviores moleculæ paucò sero remixtæ protinus in superficie colliguntur, ac notissimum cremorem constituunt, partes terrea, crassiores, & rudiores salinæ cum oleo animali segne caseosum coagulum componunt, quod interscandò serum separatur aqueum plerumque, ac sub-acidis salinis particulis ubertissimum.

§. XIII.

Lac recens pro sui fluiditate, & summa cum chilo convenientia non solum tenellis animalibus provide a natura destinatum pro alimento cedit, ut pleno quasi alveo ad sanguinem transeat, verum oleosis moleculis salinam acrimoniam implicando glutinosas particulas suppeditando, nutrientem, in-crassantem, & edulcorantem virtutem ad summum exerit gradum; ideoque adultis etiam præstantissimum remedium evadit, dum macie, senectæ, marasmo, phthisi, scorbuto, aliisque hujusmodi corripiuntur affectibus, extrinsecus etiam tepide admotum, emollientem, & anodynâ facultatem præfert. Admonendum tamen est, ipsum ab acidi effusione præcipitationem pati, idcirco Ægri sub diuturno lactis usu ventriculum, & intestina a pituitoso-acida saburra continenter liberent, & acidorum assumptionem studiose effugiant. Verum sæpius interest Caprinum, aut Asinum lac haurire, vel Vaccinum diluere, utpote quod facilius vasa inhalantia subire valeat, minusque in primis viis resolvi sinat.

§. XIV.

De pinguedinibus.

ANimalium pinguedines ab oleo primigenio alibi recensito ortæ, parum inter se elementis, & proprietatibus discrepant. Pauca de his veniunt animadvertenda, usum præsertim externum respiciunt, ac vires emollientes, demulcentes, lubricantes ostendunt; in adipem tamen, & seba distingui possunt, hæc demulcendi magis, illi emolliendi facultate gaudent; nullam cæteroquin specificam virtutem habent, sed si viperinæ pinguedinis ophtalmicam vim exceperis, pro usu Medico promiscue usurpantur, nec uberiolem hic considerationem postulant.

§. XV.

De Sale volatili, & Cantharidum.

DE sale volatili superius, ex sale fixo-alkalino, & oleoso principio conflare indicavimus, nostra vero salia per alimenta sanguinem ingressa oleo, & glutine animali irretita in salem urinosum alkalinum volatilem, & ammoniacalem convertuntur facile sub putrefactione separabilem.

Præ aliis hæc salia solidas partes stimulando, atque humores commovendo nervosam compagem stimulant, & sanguinis oleoso-inflammabilia principia expandunt; fluida spissa, ac viscida dissolvunt, ideoque inter præstantiora discutientia, diaphoretica, & alterantia militant remedia, ut in morbis soporosis præsertim omnibus, Apoplexia, in pulmonum Infarctu, Lypothimia frequentissime exhibeantur, caute tamen, & exigua dosi, aut aqueo largiori vehiculo

soluta prudentes Medici solent propinare; nam causticis pene suis moleculis nimiam sanguinis ebullitionem excitant, & in calidioribus regionibus, biliosis, sensibilibus subjectis convulsiones, colicas biliosas, febres inducunt, humorumque putredinem facile promovent.

Pro coronide indicare oportebit de Salis Cantharidum specifica indole litem adhuc pendere. Quidam enim ad alkalina, alii ad acida salia illud referunt; sed posteriorem sententiam amplecti posse rationabilius videtur ex eo quod Chemia ex pluribus infectis sal acidum causticum excerptat; quod acida his admixta virtutem corrodentem potius intendant; quod sapor denique ipse ab aqua stygia haud absimile sit. Hujusmodi salis naturam subsequuntur quæ ex aliis pluribus infectis, apibus videlicet, asellis, formicis, & congeneribus aliis, salia decerpi possunt.

CLASSIS I.

QUADRUPEDIA.

I. HOMO A. MUMIA B.

HOMO Diurnus *Linn. spec. animal. gen. i. spec. unica.*

LOC. A. Orbis habitabilis; B. Ægyptus.

PHARM. A. 1. Cranium, & ossa; 2. Ufnea! 3. Ungues? 4. Coma adusta? 5. Secundinae! 6. Calculus, seu Bezoar Microcosmi? 7. Adeps; 8. Sanguis? 9. Saliva; 10. Urina; 11. Lac; 12. Excrementum! 13. Cerumen aurium! 14. Meconium! B. ☩.

QUAL. I. 3. 4. 6. Insipida, dura; 1. 6. alba; sicca, & opaca; 3. 4. diaphana; 3. cornea; 4. diversimode colorata; 7. 13. pinguis, rufescentes; 13. saponacea, sebacea, amara; 10. fallita; 8. 11. subdulcis; 9. sublixiviosa; 2. 10. 12. 13. 14. nauseosa; B. resinosa, bitumen redolens.

PRINC. I. 2. 3. &c. . . Terra subtilior calcaerea; aqua non pauca; gelatinæ sub quadruplum; sal urinosum siccum volatile; non nihil salis marini; halitus quidem spirituosus sui generis? sal fixum? multum 8. ferri; 6. terræ; 7. 13. unguinis; 10. salis culinaris; 11. butyraceæ, & caseosæ substantiæ; B. Præter antea facta eadem bitum. Judaic., & Pissasphalti.

PRÆP. I. Magisterium, β . Gelatina, 1. 4. 8. 10. Spiritus, 1. 10. Sal volatile. B. Tinctura.

VIS. I. β . Absorbens, edulcorans, incrassans; cordialis? anthelmintica? 1. 8. 14. cephalica? an-

tepileptica? sympatica? 2. adstringens; 3. purgans; 4. 5. anthysterica; 6. lythomthriptica? 7. emolliens; 9. subabstergens; 10. leniens; detergens; aperiens; antifebrilis; 11. attemperans; nutriens, incrassans; 12. resolvens; Cosmetica! 13. abstergens, vulneraria; anodyna? B. vulneraria; emmenagoga?

USUS, I. β . Humorū acrimonia, atque solutio; primæ viæ aciditas; Diarrhœa; Dysenteria; Teneismus; Muci intestinalis abrasio; Scorbutus; Hectica febris; Vermes; 1. 3. 8. 14. Epilepsia; & morbi soporosi omnes; 1. 2. Hæmorrhagiæ; 4. 5. Hysterismus; 6. Calculus renum, & vesicæ; 7. Variolæ; 9. Lichen, Pruritus; 10. Febres intermittentes, quartana; Chlorosis; morbus Hypochondriacus; 11. Tabes, Marasmus; 12. Tumores; Angina; cutis pulchritudo restauranda; 13. Ictus tendinum; Colica; B. mensium suppressio; Asthma.

USUS PRÆC. I. β . Fluxus alvini; Epilepsia? 11. Tabes; 7. Variolæ.

COMP. I. Magisterium Epilepticum, & Specificum Cephalicum Michaelis; Pulv. Arthetica; 1. 5. de gutteta; 2. lapis Butler.

DOSIS. I. 5. p. gr. ij-x. \mathcal{D} j. $\mathfrak{z}\beta$. & ultra.
JUDIC. I. parum usitata; superflua; 10. utilis; 11. præstans; 2. 3. 4. &c. exoleta, horrida, superstitiosa, contemnenda; B. obsoleta.

Remedia omnia e defunctorum cadaveribus desumpta inhumanitatem sane redolent; hujusmodi tamen plura Arabum ignorantia, & superstitione invaluerunt; eoque magis contemnenda, cum ex supplicio affectis plerumque decerperent; verum si unquam essent usurpanda, ex Juvenibus, & suis corporibus erunt depromenda; his tamen omnibus C. C. præparatione rationabilius substitui possunt.

Quidam autumarunt halitum quemdam sui generis his partibus inesse a quo virtutes cephalicæ originem traherent, sed præter gelatinosas moleculas, & paucas salinas volatiles a quibus fortassis illas oriri credunt; cætera aëuosa principia profusus futilia sunt.

Usnea, quæ Musei species est, aliqua ex propria natura adstringendi facultate donata, quam neutiquam loci

loei natalis ratione adepta est.

Calculus præ cateris lapidosis Lymphomthripticis erroneum est remedium, immo Lemer. & alii maxime calculorum generationi favere sibi fudent.

Adeps haud infrequenter in variolis emolliendis, & cicatrizandis solet usurpari, cui tamen alia animalium, pinguedines, aut butyrum Cacaï commodius succedunt.

Urina tamen sani adolescentis hominis in pluribus morbis, febribus præsertim intermittentibus, chlorosi &c. non parum prodesse expertus sum, huic nihilo fetius vitulæ urina plerumque substituitur.

Lac etiam in marasmo, phthisi &c. utilissimum censetur; id nutricibus tamen infantes, vel adultos hujusmodi morbis laborantes alentibus incommodum, atque periculosum evadit; quare Asinum, aut Caprinum commode substituunt, quibus magno opere convenit.

Red. & alii salivam in causa esse ad innocuam viri viperarum per os assumptionem tradiderunt. Ex urina inspissata vel ejusdem sale phosphorus Kumkeli conficitur, Pyrophorus vero

Hombergi fortuito ex excrementis & analysi tentatis prodiit.

Circa Mumia originem quædam articulo de bitum. Jud. superius enuntiavimus, quæ tamen hic spectant noscere oportebit; Mumia vocem Persam esse scimus, quæ bitumen audit; qua de causa quamdam Petrolei speciem Mumia, seu Mumianæ Persæ nuncupant.

In condiendis cadaveribus Ægyptii religioni non solum, & superstitioni, sed consuetudini etiam consulebant. Detractis enim visceribus, lotisque corporis cavitatibus, sale prius cadavera condiebant; verum ignobiliores pissasphalto, & melle; nobiliores bitumine Judaico, myrrha, & opobalsamo, aliisque preciosis aromatibus implebant. Judæi, & alii sordidi mercatores cadavera recentia brevi, vilioribus substantiis illinita in furno exsiccabant, quæ sub Mumia nomine ad nos adferrebant, sed fraude suspecta hujusmodi merces tandem exsolevit.

Mumiam albam dicunt, corpora in desertis Libiæ sub arenis sepulta; quandoque sole exsiccata, quæ nondum apud Medicos invaluit.

2. SIMIA.

SIMIA ecaudata *Linn. gen. 2. spec. 1. 2.*

LOC. Africa; India utraque.

PHARM. 1. Caro; 2. Cor; 3. Adeps; 4. Calculus cistis felex.

QUAL. 4. Nucis magnitudo; ovalis figura; nigrescens; oleosa; amara.

PRINC. 1. 2. 3. Multum salis, & olei animalis; 4. bilis concreta?

VIS. 1. Adstringens? 3. resolvens; emolliens; nervina? 4. abstergens; cateris alexipharmacis præstantior?

USUS. 2. Memoria imbecillitas? 3. tendinum rigiditas; 4. fudor segnis? venena?

Bb 3 USUS

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. 4. - - - - - gr. ij. ad vj.

JUDIC. 1. 2. 3. Exoleta; 4. rara; pretiosa; præstans?

Animalium nemo non modo externo habitu, verum gesticulationibus, animi perspicuitate, ingenique calliditate magis homines imitatur.

Dantur Simiones quidam a Bontio, & Brissonio descripti, Javæ, & Bornæ incolæ, qui erecti polterioribus pedibus ambulat, vix lanugine sunt obtekti, quos *Aurang*, seu *Autang* appellant alias Simias satyras aut homines sylvestres dictas.

Simiarum Bezoar apud Indos magni venditur, ut si nucem adæquet 100. talleros pendeat. Nobis fortuito tantum hoc obervare interdum licuit; præter tamen abstergentem virtutem a bilie adeptam, quæ de eo prædicantur futilia esse censemus.

Quæ cauda destituuntur Cenocephalos, quæ cauda instructæ sunt, Cercophithecos appellant.

3. ELEPHAS.

ELEPHAS. *Linn. gen. 24. spec. 1.*

LOC. India Orientalis; Ceylan præsertim; Africa omnis.

PHARM. Dentes; seu Ebur crudum.

QUAL. Albissima, durissima, inodora, insipida.

PRINC. Terra multa; gelatina pauca, & aqua; olei, salis volatilis paucissimum.

PRÆP. Ebur ustum, seu Spodium pulverizatum.

VIS. Absorbens; subadstringens; anthelmintica? cordialis? cephalica? diaphoretica? antiseptica?

USUS. Ventriculi aciditas; Fluor albus; Hæmorrhagia; Abortus præcavendus; Vermes.

USUS PRÆC.

COMP. Pulvis arthetic.; Haly alb.; Epilep. Marchion.; Pannonic. rub.; Specific. cephalic.; Cord. temp.; de Hyacinth.; Diarrhod. Alb.; Diatr. Santal.; Conf. hyacinth.; Smaragd.; Cerat. Santoll.; Throchici Gordon.; Collyria; mixturæ plures cordial.

DOSIS.

DOSIS. ℥℥. - ℥j. ℥℥. ℥j. & ultra in decoct.
 JUDIC. Pene iners; superfluum; mechanicum
 valde.

Cetera Animalia omnia magnitudi-
 ne superat.

Præstantiores ex Insula Ceylan ad
 nos adferuntur, Indi, ut olim apud
 Romanos, & Carthaginenses, ad bel-
 lum gerendum eisdem utuntur.

Ebur Picioribus certo quodam modo
 combustum elegantissimum nigerrimum

pigmentum præstat, de cætero admo-
 nilia, mucrones, pectines conficien-
 dos, aliisque mechanicis usibus ma-
 xime favet.

Ebur ustum crudi semper infirmio-
 res vires præfert immo inertissimum
 evadit.

4. RHINOCEROS.

RHINOCEROS cornu unico conico. *Linm. gen. 22.*

Spec. 1.

LOC. India Orientalis, Africa, Caput Bonæ Spei.

PHARM. 1. Cornua; 2. Ungues; 3. Sanguis.

PRINC. 1. 2. Olei, falis, & gelatinosæ substantiæ
 paullo majus quam in ebure; terra non pauca.

PRÆP. 1. 2. Præpar. 3. exsiccat.

VIS. 1. 2. 3. Subadstringens; 1. edulcorans; dia-
 phoretica? antidota?

USUS. Alvi profluvia; Pestis; Febres malignæ;
 Venena.

USUS PRÆC.

COMP. 1. Mixturæ plures cordiales.

DOSIS. 1. - - - ℥j. ad ℥ij.

JUDIC. 1. Exoletum, superfluum, pretiosum; 3.
 frustraneus.

Scyphi ex hujusmodi cornu confi-
 ciuntur, quibus proceres uti solent
 dum aer noxiis effluviis inquinatur,
 ut ab illo inter-bibendum sibi caveant.
 Hujusmodi cornu fortassis ansam præ-
 buit fabulæ Liocorniq; vero pro hi-
 in Museis adservantur bellæ cujus-
 dam marinæ cornua sunt suo loco de-
 scribenda, quorum specie de Mono-

cerotis fabulosi existentia plures de-
 cepti sunt

Sero irascitur; sed ad iram semel
 concitatus immanis est; arbores era-
 dicat, homines necat, cæteraque po-
 tentiora propugnacula suo furori im-
 becillia sunt; Elephantis implacabilis
 hostis, suo cornu frequenter interimit.

5. LEO.

FELIS cauda elongata, corpore helvulo. *Lin. gen.*
12. *spec. 1.*

LOC. Africa, Tartaria.

PHARM. 1. Cor; 2. Adeps; 3. Sanguis.

QUAL. 2. Pinguis.

PRING. 1. 2. 3. anim. commun.

VIS. 1. Antepileptica? antifebrilis? 2. emolliens;
resolvens; anodyna? otalgica? 3. diaphoretica?

USUS. 1. Epilepsia; Febris quartana; 2. Scyrrhus;
Otalgia.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. superflua.

JUDIC. 1. 3. Exoleta, ridicula; 2. superfluus.

Inter animalia nobilissimus; ac ad usu venit.
Principum delicias in ferarum certa Non raro ex hujusmodi pelle mili-
minibus instituendis frequentissime rum clamydes conficiuntur.

6. URSUS.

URSUS cauda abrupta. *Linn. gen. 15. spec. 1.*

LOC. Europa omnis, Septemtrionalis præsertim;
Alpes nivosa.

PHARM. 1. Fel; 2. Axungia.

QUAL. 1. Amarum; acre; 2. pinguis.

PRINC. 1. Oleum crassum, & sal animale.

VIS. 1. Incidens; detergens; 2. emolliens; resol-
vens; cosmetica?

USUS. 1. Icterus; Asthma; Anorexia; 2. Hernia;
Arthritis; cutis asperitas.

USUS PRÆC.

COMP. Unguent. martiale;

DOSIS. 1. -- --

gut. iij-viiij.

JUDIC.

JUDIC. I. 2. Haud inutilia; sed obsoleta, mechanica.

Pellis ejusdem a frigoris rigore magnopere defendit; idcirco in borealibus regionibus tegumentis cedit.

7. CAMELUS.

CAMELUS topho dorfi unico. *Lin. gen. 28. spec. 1.*
 LOC. Asia pene omnis, Africa.

PHARM. I. Caro. 2. Lac. 3. Sanguis. 4. Fel. 5. Adeps. 6. Urina. 7. Stercus.

QUAL. I. Esculenta? 2. Dilutum. 4. amarum. 5. pinguis. 6. salita. 7. nauseabundum.

PRINC. 6. 7. Multum salis ammoniacalis? urinosi certo.

PRÆP. 7. Sal ammoniacum?

VIS. 2. Nutriens, incrassans. 2. 6. diuretica. 3. aphrodisiaca? 4. abstergens. 4. 7. resolvens. 5. emolliens, anodyna?

USUS. 2. Phthisis, Marasmus. 3. Sterilitas mulieris. 4. 5. 7. Tumores.

USUS PRÆC.

COMP. Dentifricia.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. I. 2. 3. &c. Exoleta. 2. haud inconueniens.

Lac apud Arabes usitatissimum: uti liter lacti Asinino, aut Vaccino substitui posse pro medico usu censemus, quem in finem apud illos valde prodesse ajunt.

Stercus apud Ægyptios combustibilium defectui cedit ex quo fuligo sublimatur sale ammoniaco saturata, ut ex ipsa, & sale marino simul com-

mixtis nostrum sale ammoniacum vulgarem patrare soleant.

Veteres perperam arbitrabantur ex urina Camelorum radiis solaribus exficcata ammoniacum concresecere.

Sillas autem varios quibus urimur pannos præsertim quem (Camellot) appellant frequenter ingreditur.

8. EQUUS.

EQUUS cauda undique fetosa. *Lin. gen. 34. spec. 1.*

LOC. Ubique cicuratus, Europa præsertim.

PHARM. 1. Testiculi? 2. Ungulæ combustæ; 3. Stercus; 4. Lac.

QUAL. 3. Nauseabundum.

PRINC. anim. commun.

VIS. 1. Emenagoga? 2. anthysterica; 4. attemperans.

USUS. 1. Fœtus mortuus; Secundinarum retentio; mensium suppressio; 2. Suffocationes uterinæ; 4. Phthisis.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. frustranea.

JUDIC. 1, 2, 3. Exoleta; 1. ridicula; 4. superfluum.

Boerhavius asserit eadem principia, atque preparata ex unguis equi elici posse, iisdemque virtutibus prædita ac si ex C. C. vel alia quavis animalii substantia exciperentur.

Clavi in firmandis soleis ferreis adhibiti præ ceteris ferri frustulis ape-

rienti, & emenagoga virtute pollent: fortassis quod sale animali non nihil scateant.

Suis Bezoaribus etiam equi gaudent, quos Hippolitos vocant, sudorifica facultate donatos dicunt; ac nullius usus, nulliusque efficaciz.

9. ASINUS.

EQUUS cauda extremitate fetosa, cruce nigra supra humeros. *Lin. gen. 34. spec. 2. variar. 1.*

LOC. Ubique cicuratus, temperatæ præsertim regiones.

PHARM. 1. Ungula; 2. Stercus arefactum? 3. Aselli sanguis? 4. Lac; 5. Urina.

QUAL. 4. Valde dilutum; parum butyraceum.

PRINC. anim. commun.

VIS. 1. Anthysterica; 2. adstringens; 3. diaphoretici-

retica? 4. nutriens; edulcorans; incrassans; 5. pforica?

USUS. 1. Hysterifinus; 2. Hemorrhagiæ; 3. morbi cutanei; Nephritis; 4. Tabes; Scorbutus; Lues celtica.

USUS PRÆC. 4. Tabes.

COMP.

DOSES. 4. - - - - - ℥iv. - ℥j. & ultra.

JUDIC. 1. 2. &c. Obsoleta, superflua; 4. usitatissimum, præstans.

Ceterorum animantium lacte præstantius; facilis digestioni, butyrum minus, & caseosum, lactique muliebri pro infantum nutritione, aut Tabidorum medicamento optime substituentum.
Ratio aquæ ad cetera principia simul sumpta est: teste Hombergio, ut
II: I. & partis butyraceæ ad caseosam, ut 1: 4.

10. MULUS.

EQUUS &c. ut supra. *Lin. gen. 34. spec. 2. variet. 2. & 3.*

LOC. Antecedentis.

PHARM. 1. Ungula; 2. Urina; 3. Stercus.

QUAL.

PRINCIP. anim. commun.

VIS. 1. 3. Adstringens; 2. anodyna? 3. sudorifera?

USUS. 1. 3. Fluores sanguinei; 2. Pedum callus; Arthritis; 3. Sanguinis inquinamentum.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSES. Nulla.

JUDIC. 1. 2. 3. prorsus inutilia; obsoleta; ridicula.

Mulus vel ex Equo, & Asina, vel ex Equo, & Asino, vel ex Onagro, & Equo generari solet. Sunt, qui asserunt, Mulas concipere, re, & parere; pluresque hujusmodi historias Diaria afferunt. An veræ sint, probabile videtur.

11. CERVUS, CERVA, & HINNULUS.

CERVUS cornibus ramosis teretibus incurvis. *Lin.*

gen. 30. *spec.* 3.

LOC. Europa; India utraque.

PHAR. 1. Typhi; 2. Cornu raspatum; 3. Os de Corde; 4. Priapus; 5. Sanguis; 6. Medulla; 7. Sebum; 8. Pellis.

QUAL. 1. 2. 3. Inspida; inodora; alba; 6. 7. oleosa, pinguis.

PRINC. 1. 2. 3. Terra subtilior calcarea, aqua non pauca, gelatinosæ substantiæ sub triplum, ex quibus sal alcali urinoso-volatile, & oleum animale fœtidum. 4. 5. 6. 7. anim. comm.

PRÆP. I. β . c. c. ustum Δ philosophice præparatum Σ gelatina Ω oleum depuratum, seu oleum animale Dipellii γ sal volatile ϑ spiritus.

VIS. 1. 2. 3. Absorbens; edulcorans; diaphoretica? antiseptica? Σ increassans; β , Δ , subadstringens; anthelminthica? 3. cordialis? alexipharmaca? Ω , γ , ϑ , incidens; resolvens; diaphoretica; errhina; 5. aphrodisiaca? 6. 7. emolliens; nervina.

USUS. 1. 2. 3. Morbi omnes ab acrimonia orti; Σ Diarhœa; Dysenteria; β ventriculi Aciditas; Vermes; 3. cordis Debilitas; Ω , γ . Tumores frigidi, & mammarum; Paralysis; γ viscerum Obstructio; Lypothimia; Febres omnes non ardententes; Apoplexia; Epilepsia; Hysterismus.

USUS PRÆC. Σ Fluxus alvini; γ Animi deliquium.

COMP. 1. 2. 3. Pulvis Bezoard Sennert.; Chachet.; dysent.; puerorum; diamarg. frigid.; chelaram cancr.; specific: cephalic; cordiale temp.; specific: de Hyacin.; Diarrhod: Abbat.; Diamerc: Myns; Throch: de Carab.; Decoctum album Syd.; mixtura

tura tonico-nervina Sthalli; Liquor c. c. fuc-
cin: , aqua c. c. citr. Waldsch; aqua de Ty-
phis .

DOSIS. Σ. ꝑ̄ss. ꝑ̄j. ꝑ̄ij. & ultra coclea-
tim sumenda.

JUDIC. I. 2. Σ, γ. usitatissima, utilia 3. 4. 5.
&c. inusitata, ridicula, superflua, negligenda.

Typhos præstantiores judico corni-
bus cervi senioris, hæc tamen potio-
ra sunt sponte effluxa, quam antema-
turationem a vivo animali avulsa.

Hoc sale volatile C. C. cetera sa-
lia omnia volatilisa adulterantur; fuc-
cini videlicet, viperæ, urinæ &c.
quibus sæpissime a pharmacopolis sub-
stituitur.

Præ ceteris C. C. præparationibus
ea, quæ C. C. philosophice præpara-
tum appellari solet, omnibus actuosis
principiis spoliata est, atque omni-
moda medica facultate caret.

Gelatina an diaphoretica virtute
donata sit nec ne contendere nolo;
primæ viæ tamen acrimoniam demul-
cere, intestinalem mucum restituere

potissimam esse arbitramur, & in quo-
vis fluxu alvino dummodo materia
acris eliminata sit optimum remedium
suppeditat.

C. C. præparationes, usus, vires
analysis &c. pro quavis substantia ani-
mali, paucis exceptis, exemplar esse
possunt.

Ossa cordis Cervi nil aliud sunt,
quam fibræ aortæ, vel columellæ mu-
sculares ab internis ventriculorum pa-
rietibus ad valvulas semilunares pro-
deuntes, quæ in cartilagineum prius,
deinde in osseam substantiam abierunt.
Aliquando tamen bovinæ hujusmodi
concretiones pro genuinis veniunt,
quod tamen utriusque inertitæ ergo pæ-
rum medicorum interest.

12. RANGIFER.

CERVUS cornibus ramosis teretibus summitatibus
palmatis. *Lin. gen. 30. spec. 4.*

LOC. Laponia, Suecia.

PHARM. Cornu raspatum.

QUAL. Lanuginosum.

PRINC. Cervi.

VIS. Cervo infirmior.

USUS.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. c. c.

JUDIC. Cervi succedaneum, superfluum.

Apud Laponas munera simul Asini, & equi gerunt, fortissimi sunt, neque inter edulia raro usurpantur. Hujusmodi Lac subacre valde esse ajunt.

13. ALCES.

CERVUS cornibus acaulibus palmatis. *Lin. gen. 30. spec. 2.*

LOC. Borussia; Suecia; Moscovia, & omnis Europa Septemtrionalis.

PHARM. 1. Cornu; 2. Ungula; 3. Amuletum.

QUAL. 1. Palmatum.

PRINC. anim. commun.

PRÆP. 2. Magisterium.

VIS. 1. 2. Absorbens; demulcens; 2. antiepileptica?

USUS. Spasmus; epilepsia.

USUS PRÆC.

COMP. Specificum cephalicum; Pulvis Epilep. Marchion.; de Gutteta.

DOSIS. 2. ℥℥. - ℥j. ʒ℥. ʒj.

JUDIC. 2. Inusitata, superflua, superstitiosa.

Inter aniles fabulas sunt recensenda, quæ de ungula Alcis prædicantur; huic credulitati forsitan anasam præbuit Alcem ipsum, sapissime epileptico morbo laborantem conspexisse.

Hujusmodi pellis vulgo (Dante)

nuncupatur, quæque ad militum clamides construendas schlororum idibus resistentes opportunissima evadit. Altera Alcis species in America reperitur, quam Galli Orignac appellant cum veterum Alce probabiliter convenientem.

14. BOS A. TAURUS B. VITULUS C. VACA D.

Bos cornibus teretibus extrorsum curvatis. *Lin. gen. 33. spec. 1. variet. 2.*

Loc.

LOC. Europa omnis, Tartaria, Canadensis Provincia, & alibi.

PHARM. A I. Sebum, 2. Medulla, 3. Stercus; 4. Bezoar cisticum, seu lapis Alcheron; 5. tendines arefacti; 6. Cornua, & Ungulæ; B 7. Priapus; 8. Fel inspissatum; C 9. Medulla; 10. partes tendineæ, & gelatinosæ; D II. Lac, 12. & Vitulę urina, seu aqua mille florum.

QUAL. I. 2. 9. Pinguis oleosa, 4. 8. amara; II. subdulcis.

PRINC. I. 2. 3. &c. anim. comm. II. nonnihil alcalino-volatilis; parum acidi vegetabilis oleo impliciti, parumque alcali - fixi origine vegetabili.

PRÆP. II. β butyrum, Δ caseus, Σ ferum.

VIS. I. 10. demulcens; 2. 9. β emolliens, Leniens, nervina? 5. 12. antifebrilis; 4. 8. 12. abstergens, purgans, deobstruens, cosmetica? 8. oralgica? anthelmintica; 3. discutiens, resolvens; 7. 10. subadstringens? 10. incrassans; II. nutriens; edulcorans; Σ cathartica; refrigerans; β relaxans, pectoralis.

USUS. I. Dysenteria, mucii intestinalis Abrasio; 2. 9. Excoriationes; 3. Tumores; Arthritis; 4. Fluxus alvini; Venena? 5. 12. Febres intermittentes; 7. 10. Diarrhœa; Dysenteria; 10. Scorbutus; Tabes; 8. Tinnitus, Anorexia, Vermes; II. Marasmus, Scorbutus; celtica Lues; β Vomica phthisis, Inflammationes externæ; Σ humorum acrimonia; Estus febrilis, Alvum fegne.

USUS PRÆC. II. Humorū Discrasia, nutritio- nis defectus.

COMP. Unguentum de arthanit; ad vermes. II. β , Σ . Cataplasmata, & Clysteria emollientia, &

Lenientia &c. Decoctiones plures, celticae, nutritientes, incrassantes &c.

DOSIS. II. Afinino parcior.

JUDIC. Utilia, usitata; II. β , Σ praestans, usitatissimum 2. 3. 4. &c. superflua, futilia.

Præ ceteris lac Vaccinum crassius, & medicis usibus impar est, difficiliusque digestionis: pro copia tamen, & frequentia usitatissimum.

Hujusmodi aquæ ad cetera principia ratio est, ut 10:2. butyraceæ substantiæ ad caseosam ut 1: 12.

Perperam olim sanguis Taurinus inter venena recensebatur. Bovinus sanguis magna copia ingreditur colorem sic dictum Azureum Berolinensem.

Huic animalium generi adscribuntur etiam Buffalus, Urtus, Bos Canadensis, & alia species inter Boves sylvestres recensendæ.

15. SUS A. APER B.

SUS dorso antice setoso cauda pilosa. *Lin. gen. 6.*

Spec. I. variet. I. & 2.

LOC. A. Asia, Africa, Europa cicur., & in America alienigena; B. Ibidem silvarum latibula, Angola.

PHARM. A. 1. Axungia. 2. Stercus. 3. Vulva. B. 4. Dentes. 5. Testiculi.

QUAL. I. Pinguis, 4. insipida, durissima, 2. 3. 5. foetida.

PRINC. 4. Terræ multum, paucissimum mucilaginosæ, & gelatinosæ substantiæ.

VIS. 4. Absorbens, cordialis? 1. emolliens, resolvens? 2. adstringens? 3. emenagoga? 5. aphrodisiaca?

USUS. 4. Primæ culinæ aciditas; Pleuritis? 1. Tumores. 2. Hemorrhagiæ. 3. mensium Suppressio. 5. maris Impotentia.

USUS PRÆC.

COMP. I. \oint Pleuriticis; unguen: rosat:; popul:; mercurial:; rosat: malvin:; & unguentorum ferre

re omnium, mercurial. præsertim, basin constituit.

DOSIS. 4. ℥j. ʒß. ʒj.

JUDIC. 1. Pharmaceuticæ opportunissimum; 4. iners, 2. 3. 5. futilia.

Duas habemus hujusmodi dentium species, altera Apri vulgaris, quæ dentes minores minusque inflexos; altera majores semicirculares præbet, qui dentes de Engala sonant.

re, erronee tamen cum lapide hystricis idem confundunt.

Aprini dentes pro crepitaculo infantibus exhibentur ad dentitionem interdum attritu promovendam.

Quidam Bezoar aprinum descripse-

16. HYSTRIX A. ECHINUS seu ERICIUS vulgaris B.

A. HYSTRIX palmis 4daëtylis, plantis 5daëtylis, capite cristato, cauda abbreviata. *Lin. gen. 23. spec. 1.*

B. ERINACEUS spinosus auriculatus. *Lin. gen. 18. spec. 1.*

LOC. A. Africa, India utraque, Malaca præsertim. B. ubique frequens.

PHARM. A. 1. Lapis Bezoar Malacensis, B. 2. Caro &c.

QUAL. 1. Juglandis magnitudo, amaricans, coloris dilute rufescentis, aut ex viridi purpurei.

PRINC. 1. Bilis concretæ? B. anim. comm.

VIS. 1. Subabstergens; alexypharmaca? 2. diuretica?

USUS. 1. Febres intermittentes malignæ, Variolæ morbilli &c. 2. Vesicæ Atonia.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. 1. g. ij. g. v. g. viij.

Mat. Med. Contracta.

Cc

Ju-

JUDIC. 1. Pretiosus, rarus, exoptatus, parvi faciendus; 2. obsoleta.

1. In Histricis cystide fellea reperitur; & quamvis alexiteria virtute destituitur, nihilo secius ceteris Bezoardicis minus inertem, & aliqua saltem abstergenti virtute donatum esse putarem; Hunc lapidem quidam tantum pen-
dent, ut si quis illum possideat aurea catena instructum religiose custodiat; ac solummodo in liquoribus suspensum agris propinare permittat, de cetero neque, hujusmodi granum suis apprime caris facile largitur.

17. TAXUS.

MELES unguibus anticis longissimis. *Lin. S. N. p. 6. n. 1.*

LOC. Europa, Helvetia praesertim.

PHARM. 1. Axungia. 2. Sanguis.

QUAL. 1. Pinguis.

PRINC. anim. commun.

VIS. 1. Emolliens; anodyna? 2. diaphoretica?

USUS. 1. Nephriticus dolor; 2. Scabies retro-pulsa.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. 1. effra.

JUDIC. Superflua.

Carnem ejusdem adulem gratique saporis esse venatores asserunt.

18. ZIBETICUM ANIMAL.

MELES unguibus uniformibus. *Lin. S. N. p. 6. n. 2.*

LOC. India utraque; Brasilia, Africa.

PHARM. Folliculus pilosus in perinæo situs Zibetho repletus.

QUAL. Zibethum, unguinosa est substantia pallide flavescens, mellis, aut butyri consistentia, saporis subacris, odoris ambrosiaci fragrantissimi.

PRINC.

PRINC. Nondum clara; tamen halitus quidam spirituosus mobilissimus, oleosus, inflammabilis; oleum crassius animale unguinosum.

PRÆP. Essentia.

VIS. Humores rarefaciens; antispasmodica; anodyna; diaphoretica; aphrodisiaca?

USUS. Humorum Segnities, atque visciditas: Apoplexia &c. Verum Colica: Variolæ: Morbilli: Scabies &c. in frigidis subiectis.

USUS PRÆC.

COMP. Pulvis dentifric: quorundam; Balsamum apoplecticum, aquæ plures, & mixturæ spirituosæ; rotule, & pastilli odorati, aliaque aromata.

DOSIS. Moschi.

JUDIC. Parum usitatum, pro circumstantiarum ratione modo præstans, modo nocuum, moscho analogum, simili perquisitione perpendendum; aromatariis opportunissimum, rarum, pretiosum.

Materia hæc unguinosa a propriis glandulis secreta per ductus excretorios ad rimam quandam inter anum, & genitalia locatam transducitur, & ibi in folliculum pilosum, bilocularem stylat foraminulis instructum, ex quo materia tandem exuberans, vel sponte effluit, vel ab animante molestia impatienti, circa arbores affricu exprimitur, aut cochlearis ope exciuratis facile eximitur.

alia quavis animali pinguedine, & pauco Zibetho confici solet.

Quæ de Moscho animadvertuntur hic recensenda sunt, eo tamen paullo validius est; qua propter timidi vel prudentes Medici hujusmodi usum reformidant.

Quidam Zibethicum Animal inter Meles posuere, sed mediæ naturæ inter Felem, & Vulpem esse cognoscimus.

Adulterinum ex caseo, butyro, vel

19. CANIS.

CANIS cauda sinistrorsum recurvata. *Lin. gen. II. spec. I. variet. plures.*

LOC. Ubique cicur.

PHARM. I. Stercus seu album Græcum. 2. Axungia.

QUAL. I. Alba ficca. 2. Pinguis.

PRINC. I. Ossa sua gelatina orbata.

VIS. I. Aborbens, antipseptica? attenuans? 2. emolliens, vulneraria? expectorans?

USUS. I. Colica, Dysenteria, Pleuritis. 2. Tussis, phthisis.

USUS PRÆCIP.

COMP. Unguentum nervinum, Balsamum catullorum.

DOSES: I. ℥j. ℥ij. ℥j.

JUDIC. I. Olim commendatum, nunc obsoletum: 2. superflua,

Canis facile rabidus, & hydrophobus sit, & morfu, vel contactu hominibus aliisque animalibus utrumque communicat. Signa rabiei sunt Domini oblitio, taciturnitas, cursus recto tramite institutus, mordendi libido, cauda reflexa, oculi ignei, lingua arida extra fauces protensa, os spumans, latratus, tandem fluidorum horror.

Causæ sunt plerumque fames, sitis, æstivus calor, cursus vehemens, labor, sed ira præsertim; quæ symptomata febris intensissima, & ardens comitatur.

Hæc omnia demorsus homo modo paullo post, modo post menses integros patitur, ut ad unguem latrantem canem æmuletur; morbi vero sedem in limpha quo ad humores; in glandulis salivalibus, & œxophago quoad solidas partes sitam esse observant.

Medella rationalis multiplex est pro

morbi theoria; quam medentes prosequuntur.

Inter specifica vero remedia pulvis Capitani Parent: ex cantharidibus, & pipere confecta; verum Moschus, Cinnabari, Ethiopi minerali permixtus, immersio in aqua marina præ cæteris prædicantur; sed jam nimis in alienam provinciam peragravimus.

Hujusmodi morbus Licanthroporum fabulis originem præbuit.

Album Græcum nil aliud est, quam ossa a Cane devorata, & imperfecte digesta, quæ post absorptionem partium gelatinosarum per alvum excernuntur, quæ animalis actio cum præparatione cornu cervi philosophici maxime convenit.

Catulus ventri admotus in colicis doloribus non parum prodest, non specifica virtutis ergo, sed calidi fomenti ad instar.

20. LUPUS.

CANIS cauda incurvata. *Lin. gen. II. spec. 2.*

LOC. Europa borealis præsertim.

PHARM. I. Dens: 2. Hepar: 3. Axungia: 4. Intestina.

QUAL. I. Dura; 3. pinguis.

PRINC.

PRINC. anim. comm.

VIS. I. Expectorans? 3. emolliens, errhina?

USUS. I. Dentitio difficilis: 2. Hydrops: 3. Atrophia, tendinum Ictus: 4. Colica.

USUS PRÆC.

COMP.

DO SIS. I. Apri.

JUDIC. Superflua, inusitata.

Dentes infantum crepundiis cedunt; Lupi colon intestinum ventri circuit suo attritu dentes facilius pro- cumpositum colicæ prodesse quidam deant. | perperam autumarunt.

21. VULPES.

CANIS cauda recta, apice albo. *Lin. gen. 11. spec. 4.*

LOC. Europa omnis.

PHARM. I. Pulmones: 2. Pinguedo.

QUALIT.

PRINC. anim. comm.

PRÆP. Oleum coctum vulpinum.

VIS. I. Becchica? 2. Emolliens.

USUS. Asthma; Phthifis.

USUS PRÆC.

COMP. Lohoc: de pulmone Vulpis; Unguentum nervinum.

DO SIS. I. ℞j. ℥j. ℥ij.

JUDIC. I. 2. Olim commendata, nunc obsoleta; superflua.

Plures dantur species colore diver- duntur, vulgarium pelles domestica
sæ, sed quæ in Moscovia nigro colo- tegumenta frequenter suppeditant.
re refertæ reperiuntur, magni ven-

22. MOSCHIFERUM ANIMAL.

MOSCUS. *Lin. gen. 29. spec. 1.*

CC 3

LOC.

LOC. Sinæ, Tartaria, Siberia, & Regnum Thibet præsertim.

PHARM. Moschus in folliculis circa inguina locatis coacervatus.

QUAL. Substantia est grumosa, sicca, nonnihil unguinosa, sanguinem exsiccatum referens, saporis subacris amaricantis, coloris ferruginei nigricantis, odoris fragrantissimi sui generis.

PRINC. Principium subtilissimum, mobilissimum, oleosum, spirituosum; multum mucilagines substantiæ paullo minus resinosa, parum salis urinosi, & ammoniacalis.

PRÆP. Essentia.

VIS. Rarefaciens, antispasmodica antiepileptica anodyna, diaphoretica, aphrodisiaca, anthelminthica.

USUS. Morbi soporosi, & convulsivi omnes in frigidis præsertim subjectis, verum Colica; cordis Palpitatio; Vermes.

USUS PRÆC. Apoplexia; Epilepsia.

COMP. Pulvis dentifric. ; Latificans: de Gutteta; Cyprius odoratus; Elyxir vitæ; Balsamum apoplex.: Conf. alkerm. c. m.: Hyacinth.: Essentia ambrae veræ; specif. aromat. rosat.; cordial. temp.: de hyacinth.; imperator; Diamosch. dulc.: diarrh. albat.: Troch. catech. c. m. de Gallia Mosch.

DOSIS. g. j. - ij. ḡ. iv. ḡ. vj. - ad ḡ. xvj. quidam.

JUDIC. Heroicum, alibi usitatissimum, apud nos parum usitatum, jactatum; interdum præstantissimum.

Moschiferum Animal in Dorcadum, aut capreolarum genere erit recensendum, Moschi materies ut in Zibetho in folliculos quosdam secretur circa inguina coloris prius albescentis, tractu temporis flavescens. Quæ ex regno Thibet; & Tonquin ad nos adfertur solidior est, & præstantior estimatur, inque receptaculis pilis raris.

floribus fulvis includitur; quam ex Bengala, Russia, & Siberia habemus priori inferior est, eamque e vesicis pilo albedo plerumque refertis cognoscimus.

Adulteratur interdum e sanguine efficcato, terra Japonica stercore murium, & pauco moscho simul permixtis. Mangonium tamen cito dignoscitur dum lamina candenti superfunditur, genitrus enim moschus penitus avolat, spurius fixiorem substantiam superstitem relinquit.

Hæc remedium apud Chineses communi experientia in epilepticis, & apoplecticis affectibus jugiter receptum fuit.

Denique apud Anglos Doctoris VValls aliorumque cura, & diligentia transductum pluribus experientiis ipsi innixi ejusdem usum viresque confirmant, atque scriptis illustrant. Verum apud Italos evehum circa hujusmodi morbos plura tentamina nostri moliti sunt, at paucis miracula evenerunt; alii vero quamplurimi eventum spem fessellisse narrant; quare innumera insurrexerunt inter Medicos contentiones, quibus non parum medicamentum evuluit. Atramen veritati consulentes fatemur viros praxi, & doctrina celeb.

ipsum magni facere, illumque utiliter exhibuisse sæpissime novimus. Controversiæ autem causam in hoc sitam esse arbitramur, quod in tentaminibus dosim, vel morborum originem diversam pro circumstantiarum ratione parum perferatam sint; neminem enim latet spasmodicos effectus, etiam si similes appareant, diversam originem agnoscere, & dissimili temperamento subjecta haud infrequenter aggredi.

Hinc in calidioris, & biliosæ naturæ hominibus; in iis, qui mobiliori fibra, & humoribus rarefiscibilibus præditi sunt, minus feliciter moschi efficaciam experti sumus; sed in frigidioribus, pituitosis subjectis solidorum, & fluidorum inertia correptis rem feliciter evasisse plures testantur. Ergo non semper remedium, sed nosmetipsos interdum redarguere debemus.

Angli, & alii Moschi fautores ad 15., & ultra granam in epilepticis morbis propinare suadent; odor vero hysterics, & mobilioribus ceteroquin nocuus, usui tamen frequentiori parum obest, si conservis, vel aliis pulveribus implicatum, & in bolis redactum moschum exhibeamus.

23. HIRCUS A. CAPRA alpina, seu RUPICAPRA. B.

A. B. CAPRA cornibus carinatis arcuatis. *Lin.gen.*
31. *spec. plures.*

Loc. A. Ubique montium juga. B. Alpes Helvetiæ.

PHARM. A. 1. Sanguis exsiccat. 2. Sebum. 3. Lac. B. 4. Ægagropila. 5. Sanguis.

QUAL. I. 5. Siccus, nigrescens. 4. ovalis, niger pilis, & herbis aromaticis conflatus, ac glutine quasi obtectus.

PRINC. I. 5. Præter anim. comm. aliquid sub-

stantiæ balsamicæ vegetabilis ? 4. Non parum aromaticarum partium ex genere vegetabilium.

PRÆP.

VIS. I. 5. Resolvens ? attenuans ? diaphoretica ?
2. emolliens : 3. edulcorans, nutriens, incrassans,
4. diaphoretica ?

USUS. I. 5. Morbi inflammatorii omnes, Pleuritis, Peripneumonia &c. Sanguis coagulatus, mensium suppressio, & febres malignæ. 2. Tuffis, Dyfenteria. 3. Phthisis, Scorbutus, Smarasmus. 4. Febris maligna.

USUS PRÆC. I. 5. Pleuritis. I. 4. Sudor febris.

COMP. 2. Clysteria demulcentia, vulneraria.

DOSIS.

JUDIC. I. 5. Usitatus, sed infirmæ virtutis. 2. utile. 3. præstans. 4. An Bezoar Orientali validior ? fortassis.

Sanguinis hircini mercimonium Neapolitani præsertim, & Helvetii possident. Illi e cicurato hircio plantis balsamicis alito postquam caniculari tempestate animal ad iram concitarunt e spermaticis arteriis sanguinem extrahunt; inde radiis solaribus in placentulas exsiccatum venum tradunt. Helvetii simpliciori methodo e silvestri hircio, & procero Rupicapra seu (Camoscio) dicto, cui natale solum balsamicum alimentum suppeditat, ipsi exciso capite ex vasibus majoribus fluentem sanguinem colligunt, & in furnis induratum ceteris nationibus vendunt.

Hoc concretum infirmissima gaudet virtute: exsiccatione enim, si quæ sunt spirituosæ particule, a nutritione eadem communicatæ advolant omnes;

& præter terreas copiosiores, & gelatinosas quasdam C. C., & alias animalium partes inertia superat: miror enim, quod eundem tanti faciant, atque agris hujusmodi frequenti usu incassum molestiam asserant.

Egagropila in Rupicapra ventriculo ex tenerissimis cespitibus stirpium balsamicarum, & paucis gastrico succo coagmentatur; tum glutine animali quasi obtegitur, quo dissecto congeries capillorum, aut ramusculorum apparet, fragranti odore instructa, quare recentem hanc substantiam minus contemno, quam inertem illam terream plerumque, & actuosius principis orbatam antiquitatem redolentem, quæ sub Bezoaris Orientalis, aut Occidentalis nomine tanti comitur.

24. CAPRA ORIENTALIS Bezoardica A &
CAPRA OCCIDENTALIS Bezordica B.

An-

-- Antecedentis varietates inter Gazellas tamen.
 Loc. A. China, & Laar Perfarum provincia: B.
 Brasilia, Cille.

PHARM. A. I. Lapis Bezoar orient. B. lap. Bezoar occid. seu utriusque calculus gastricus ex alimentorum reliquiis coalitus.

QUAL. I. Magnitudine, figura, & colore diversus, plerumque tamen obscuro-viridis: 2. orientali crassior, grandior, albidus, tartareus frequentius: 1. 2. Uterque stratosus, tunicatus, nucleo herbaceo, 2. vel lapidoso instructus.

PRINC. I. 2. Exigua, & incerta.

PRÆP.

VIS. Absorbens: Alexipharmaca? diaphoretica? antidota?

USUS. Febres exanthematicæ, malignæ: Venenum: Sudor segnis.

USUS PRÆC. Febres petechiales.

COMP. Pul. Bezoar. Senner., lapis Goa, B. Laud. nepentes, mixturæ cordiales &c.

DOSIS. A. gr. vj. gr. x. gr. xvj. B. duplum, & ultra si lubeat.

JUDIC. I. 2. Usitatus nimis, pretiosus, iners, frustraneus.

Pauca heic animadversione digna recenserebimus; plura enim dicta sunt in peculiari de Bezoar Prolegomeno. Priorem seu orient. lapidem præbet capræ species gazella indica etiam, seu capricerva dicta, quam Corosmia, & Laar Perfarum provincia alunt, quæque circa montes Sinis propinquos frequenter reperitur.

De hujusmodi lapidis origine sicileam; Characteres, quibus tamen genuinus a spurio distinguitur hi sunt, quod: Verus volæ manus cinere, creta, aut cerula obductæ luteam viscentem sub affricu lineam inducat; verum difractus lamellis totus coalitus

appareat, in aqua tepenti per noctem integram immersus nullo modo ejusdem limpiditatem turbet, nec duritiam suam amittat. Occidentalis, ex Capri-cerva, quam Incolæ (Cuguacu) appellant excerpitur, crassioris est substantiæ, terra uberius conflata, ideo viliori pretio venum extat, ac dupla dosi ad eisdem morbos profigandos usurpatur.

Hæc inertia corpora casu fortuito enata nucleum præferunt ex planta quadam aromatica, Contrajervæ radice plerumque; vel ex lapideo, aut metallico genere desumptum.

- 410 CLASSIS I.
25. OVIS A. VERVEX B.
- OVIS. Cornibus compressis lunatis, *Linn. gen.* 32, *spec.* 1.
- LOC. Ubique per Europam cicurati, & alibi etiam.
- PHARM. A. 1. Oesypus: B. 2. Omentum; 3. Stercus.
- QUAL. 1. Oleosus, segnis: 2. Pingue, Sebaceum: 3. Fœtidum.
- PRINC. I. 2. Anim. comm. multum tamen olei.
- PRÆP.
- VIS. 1. 2. Emolliens; leniens; resolvens, anodyna.
- USUS. 1. Contusio; Reumatismus: 2. Lateris Dolor.
- USUS PRÆC. 2. Pleuritis.
- COMP. Cataplasmata, & clysteria emollientia, demulcentia, & anodyna.
- DOSIS. 1. 2. Extrinsecus pro libito.
- JUDIC. 1. 2. Præstantia, usitata: 3. superfluum.

Oesypus coctionis ope ex lana succida extrahitur; ac non parum in reumaticis doloribus, & tumoribus prodest; omento etiam in laterali dolore proficue utimur. Lanae vero quantum societati ad tegumenta construenda proficue sint satis noscimus.

26. FELES.

- FELIS. Cauda elongata, corpore fascis nigricantibus &c. *Linn. gen.* 12. *spec.* 6.
- LOC. Europa omnis, Helvetia præsertim, Ægyptus etiam; India?
- PHARM. Adeps.
- QUAL. Pinguis.
- PRINC. Ceteris animalibus sale volatili magis refertus?
- VIS. Emolliens, resolvens, nervina?
- USUS. Pleuritis: tendinum Rigiditas: Atrophia.
- USUS.

USUS PRÆC.

COMP. Unguentum nervinum.

DOSIS. Extrinsecus.

JUDIC. Superfluis, edulis?

Felem dorso dissecto lateri admotam Apud Indos quidam enarrant Feles dolorem lenire sibi suadent, neque inveniri membrana quadam instructas, citra rationem; fortassis enim foveati, quæ volitandi facultatem habent, sed ti, aut cataplasmaticis instar aliquid rationabilius ad Sciuros volantes pertinere censeam.

27. LEPUS.

LEPUS. Cauda abbreviata, auribus apice nigris,

Linn. gen. 24. spec. 1.

LOC. Europæ sepes: atque saltus.

PHARM. I. Cor: 2. Hepar: 3. Fel 4. Pulmones:

5. Sanguis: 6. Pellis: 7. Cinis: 8. Talus: seu

Os primum metatarsi: 9. Pinguedo.

QUAL. 8. Insipida, inodora.

PRINC. Anim. commun.

VIS. I. 2. 4. 5. 7. Subadstringens? 3. abstergens:

8. absorbens: pellens? 9. resolvens.

USUS. I. 2. 4. &c. Alvi profluvia: 3. oculorum

albugo: 8. pleuritis: 9. tumores.

USUS PRÆC.

COMP. 8. Pulvis pleuriticus quorundam.

DOSIS. Extrinsecus.

JUDIC. Superfluis, edulis.

Leporis pellem vel intra soleas apertam, vel pectori admotam ad ca- CUNICULUS. Huic affinis est, ejus pinguedo interdum vi sua emol- lorem conciliandam hypocondriaci- lienti, & resolventi in tendinum con- magis faciunt. tractionibus medicinae cedit.

28. MARTES.

MUSTELA plantis fissis, corpore fulvo-nigricante, gulla palida, *Linn. gen. 14. spec. 5.*

Loc.

LOC. Ubique obuius.

PHARM. 1. Caro; 2. Stercus.

QUAL. 2. Fragrans; moschum redolens?

PRINC. 1. Multum falis volatilis?

VIS. 1. Resolvens? nervina?

USUS. Paralyfis, Reumatismus.

USUS PRÆC.

COMP. Pulveres odorati.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Superflua, obsoleta.

Hujusmodi animalis pellem magni faciunt Mercatores, earum præcipue quas plaga borealis alit.

Mustela Americana ansam præbuit virtutem Ligni colubrini contra ictus serpentum perquirendi, nam frequenter cum vipera cobra dicta pugnam instituens ab ejsdem morius lethalis effectu liberabatur ipsius radicem protinus comedendo.

29. MUS.

MUS. Cauda longa nudiuscula, corpore cinereo fuce, abdomine subalbescente. *Lin. gen.* 269. *spec.* II.

LOC. Ubique per Europam.

PHARM. 1. Idem coctus, vel combustus? 2. Stercus, seu muscerda.

QUAL. 2. Nigrum, foetidum.

PRINC. 2. Salino principio valde imbutum.

VIS. 2. Purgans; anthelminthica?

USUS. 1. Stillicidium? 2. Alvus constipata; Vermes.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Superflua, nauseabunda.

Hic locum habet Mus alpinus vulgo (Marmotta) cujus Adeps interdum Medicinae cedit, & emollienti sua facultate tendinum rigiditati prodesse afferunt.

30. TALPA.

TALPA. Caudata pedibus pentadactylis. *Lin. gen.*
19. *spec. I.*

LOC. Ubique frequens, in cavernulis peculiari methodo in terræ latebris sibi paratis.

PHARM. 1. Pili, 2. Cor? 3. Hepar? 4. Sanguis? &c.

QUAL. 1. Nigri.

PRINC. Anim. commun.

VIS. Adstringens?

USUS. Oculorum morbi? uteri profluvia?

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Superflua, obsoleta.

Quidam eſuſdem pellem paleis re- inflammatione levi attritu leniendis pletam pro oculorum dolore, atque adhibent,

CLASSIS II.

AMPHIBIA

Pedata Majora.

31. **H**IPPOPOTAMUS. *HIPPOPOTAMUS. Linn. gen. 35. spec. 1.*
 LOC. Ostia Nili, Nigri, & Euphratis, ceteraque
 Africę flumina.
 PHARM. Dentes.
 QUAL. Infipidi; inodori; durissimi.
 PRINC. Cum dentibus aprinis maxime conveniunt.
 VIS. Absorbens; subadstringens; alexipharmaca?
 USUS. Sanguinis profusiva; Diarrhoea; Pleuritis
 Epilepsia.
 USUS PRÆC.
 COMP. Dentifric.
 DOSIS. Apri.
 JUDIC. Eburis succedaneum, iners, superfluis.

Hujusmodi dentes pro albedine, & Amulera etiam, ut ex ungula Al-
 duritie eximia ad fictitios costruendos | cis, ex eo conficiuntur que similibus
 interserviunt, qui perbelle humanos æ- | ac futilibus virtutibus prædita sunt.
 mulantur.

32. **C**ASTOR, seu FIBER.
 CASTOR. Cauda ovato-plana. *Linn. gen. 35. spec. 1.*
 LOC. Borussia, Polonia, Russia, Tartaria, Gallia
 circa Rhodanum, America etiam, in nova An-
 glia, & alibi.
 PHARM. 1. Castoreum verum ex folliculis mayo-
 ribus inguinalibus; 2. Substantia pinguedinosa
 ex folliculis minoribus; 3. Pinguedo; 4. Dentes.
 QUAL.

QUAL. I. Pingue, mellæ consistentiæ, temporis tamen diurnitate indurefcens, coloris fusconigricantis, specificè graveolens; saporis subacris, nauseoso-amaricantis; 2. 3. Oleosa; 2. Castoreum redolens; 4. inodori, insipidi &c.

PRINC. I. Multum sulphuris subtilissimi, inflammabilis, volatilis; principium gummeo-resinosum, terra paucissima; 2. 3. 4. anim. comm.

PRÆP. I. Pulvis; Tinctura, seu Essentia; Extractum; Oleum simplex, vel compositum &c.

VIS. Antispasmodica, nervina, anodyna, sedativa, anthysterica, carminativa, emmenagoga; 2. Castorei vires, sed infirmiores; 2. 3. emolliens, 4. absorbens.

USUS. Affectus Convulsivi, & Spasmodici omnes, Epilepsia: Hysterismus: Cordis Palpitatio: Hypochondriacus morbus: Chlorosis &c. Soporosi verum, Apoplexia: Vertigo: Paralysis &c. Colica flatulenta.

USUS PRÆC. Hysterismus: Epilepsia.

COMP. Balsamum vitæ: Elet. bacc. Laur. Mithrid. Philon., Andromach., Theriac. Cœlestis: Elixir uterin., Mixtur. acustic. Fuler., Emplast. hysteric., Laudan. opiat., hysteric. De le Febour, Pilulæ de Gummis: Aqua hysterica Quercetan., &c. Clystetia, & Uctiones antispasmodicæ.

DOSES. I. gr. ij. gr. vj. gr. x. meo iudicio ad ʒβ. & ultra.

JUDIC. Usitatissimum, præstantissimum, & hystericis præsentaneum remedium.

Fiber, seu Castor pro sua vitæ gerendi methodo conformatus est; magnitudine Aprum vulgarem adæquat: cauda instruitur, quam vel natando pro gubernaculo, vel in domiciliis sibi mirifice construendis trullæ loco adhibet. Pedes vero posteriores anteriores, & anteriores caninos habet; circa inguina utrinque folliculos duos a testibus diversos ostendit biloculares, quorum loculi superiores inferiores superant; utriusque castoreo sunt repleti, quo dum molle est, densam lanuginem illinit, ut ab aquarum humiditate sibi caveat. Hujusmodi principia Medici, & vires inquirentes, de

eorum genuina natura dissentiant; alii a sale volatili, alii a sulphure mobilissimis pendere cogitant; posterioribus tamen rationabilius assentiri visum fuit.

In hysteriis itaque affectibus, dummodo subjecta frigidiori temperamento donata sint, præsentaneum sane, sed optimum remedium esse experimur, si paullo largiori dosi propinemus.

Illis, qui Castoreum vetustius lethale evadere tradiderunt difficulter assentimur.

Quod ex Polonia, & Borussia ex-

portatur, optimum censetur; huic succedit Russicum, Americanum infimum locum tenet. Lucri causa massam ex gummatibus, & resinis, saganopino videlicet, ammoniaco, & pauco Castoreo conflam, qua folliculos implent, sæpe sæpius pro genuino venum tradunt. Mangonium tamen odor, atque sapor facile detegunt, quos in genuino longe fortiores deprehendimus.

Castoris lanugo ad pileos, caligas, aliaque obvia tegumenta construenda frequentissime usurpatur.

33. LUTRA.

MUSTELA. Plantis palmatis nudis, cauda corpore dimidio brevior. *Linn. gen. 14. spec. 2.*

LOC. Europæ omnis fluvia, lacus, stagna, piscibus referta.

PHARM. 1. Hepar: 2. Testes: 3. Pinguedo.

QUAL. 2. Folliculi Fibri structura haud absimiles?

PRINC. Anim. comm.

VIS. 1. Subadstringens? 2. antepileptica? 3. resolvens.

USUS. 1. Alvi profluvia: 2. Epilepsia: 3. Tendinum rigiditas.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. 3. Extrinsicus.

JUDIC. 1. 2. Exoleta: 3. superflua.

Habitu externo Lutra vivendique est, ut Vulpes, & Lupi ceteris curatione cum Fibro adeo convenit, ut ratis animantibus.
Castoreum nostras appellare possimus. | Pellis ejusdem mechanicis usibus,
Piscibus vescitur, iisque infestissima Castori succedit.

34. CROCODILUS.

LACERTA. Cauda compressa, pedibus zungulatis, pal-

palmis 5daçtylis , plantis 4daçtylis palmatis .

Lin. gen. 105. spec. 1.

LOC. Nilus, tum Asiae, & Americae flumina.

PHARM. Axungia.

QUAL. Pinguis.

PRING. Anim. comm.

VIS. Resolvens, roborans.

USUS. Tendinum contractiones.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Inusitata.

Crocodili ferocissimi sunt, & carnis odorem abhorrent, ac inter Oviperam
humanae maxime esurientes. Croci animalia recensentur.

Pedata Minora.

35. SCINCUS MARINUS.

LACERTA. Cauda tereti mediocri apice compressa, digitis muticis marginatis. *Lin. gen. 105. spec. 22.*

LOC. Nili ripae, & litora maris Erithraei.

PHARM. Integer, pulverat.

QUAL. Squamosus, lacertum referens.

PRINC. Multum falis volatilis?

VIS. Diuretica? aphrodisiaca? alexipharmaca?

USUS. Impotentia virilis: Venena.

USUS PRÆC.

COMP. Theriaca: Mithridat., & Elect. diafatyr.

DOSIS. ℞j. ℥ss. ℥j.

JUDIC. Parum usitatus, superfluus, superstitiosus.

Caveat pharmacopola ne Salamandricae cauda instructam Scinco sub-
dram aquaticam, aut Lacertum deditituat.

36. LACERTUS A. Vulgaris, B. Viridis, seu RAMARUS.

A. LACERTUS. Cauda tereti mediocri, palmis tetradactylis, pedibus muticis. *Linn. gen. 105. spec. 25.*

B. LACERTUS. Cauda verticillata longiuscula squamis acutis, collari subtus squamis constructo. *Linn. gen. 105. spec. 15.*

LOC. A. Regiones calidiores ubique, atque rudera meridiei exposita: B. Sepes.

PHARM. Utriusque pulvis, oleum.

QUAL.

PRINC. Anim. comm.

VIS. Resolvens: cosmetica?

USUS. Hernia: Tumores: Lichen.

USUS PRÆC.

COMP. Oleum Lacertor. Pharmacop. Paris.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Inusitata, frustranea.

Lacerti ovipari sunt, nullamque noxam motu, vel alias inferre possunt, immo inter puerorum crepundia sapissime locum habent. Quidam præcipitatum viride mercuriale lacertum etiam viridem appellant.

37. SALAMANDRA. A. terrestris, B. aquatica.

A. LACERTUS. Cauda tereti brevi, digitis muticis, corpore poroso nudo. *Lin. gen. 105. spec. 20.*

B. LACERTUS. Cauda tereti mediocri, digitis subtus imbricatis, corpore verucofo. *Linn. gen. 105. spec. 21.*

LOC. Loca humida, & paludosa.

PHARM. Pulvis, cinis.

QUAL. Glutine obtecta.

PRINC. Sal causticum?

VIS. Depilatoria? corrodens? escarotica?

USUS.

U S U S . Pili eradican*di*, Ulcera.

U S U S P R Æ C .

COMP. Unguent. Pfilothrum quorund.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Inusitata, fœda, ableganda.

Perperam olim veteres tradiderunt Salamandram venenatissimam esse, & manibus contrêctatam exulcerare, & quod prunis projecta igni resistere queat, quæ tamen omnia dum sedulo Academici Parisienses perscrutati sunt, erronea esse pluribus experimentis evicerunt, nullamque noxam inferre posse animadverterunt; glutine nihilo secius quo ipsa obtegitur, ab igne se brevi tuctur, tandemque combûritur.

38. BUFO.

RANA. Corpore ventricoso, lurido, fuscoque
Linn. gen. 106. spec. 1.

LOC. Europæ umbrosa.

PHARM. Integer, cinis, lapis capitis.

QUAL.

PRINC. Multum falis acris volatilis?

PRÆP. Exsiccatus; præp.

VIS. Hydragoga, diuretica, resolvens, diaphoretica? antiseptica?

U S U S . Hydrops; Pestis; Panaritium.

U S U S P R Æ C . Hydrops.

COMP. Pulvis Æthiop.; Balsamum Batefii tranquillum; Leitorianum Pharmac. Parisien.

DOSIS. g. x. g. xv. ʒj.

JUDIC. Olim usitatus, nunc rarioris usus.

Ob salinas causticas moléculas non parum vesicam irritat, ac infirme cum cantaridibus convenire videtur. Circa Bufoni, venenum tum ejusdem urinam cum Mucum ipsum, quo totum animal oblinitur, & corroden*ti*, ac noxia facultate pollere animadverterunt; idcirco, dum esculentas plantas acetaria præsertim pessundat, viro suo ita inquinat, ut comedentibus vomitum, tremores, cardialgiam, & mortem ipsam interat.

39. RANA A. aquatica, B. vel arborea.
 A. RANA. Dorso planusculo subangulato . *Linn. gen. 106. spec. 13.*
 LOC. Ubique paludes, fluvia, & loca humidiora.
 PHARM. I. Utraque integra cocta, vel exsiccata;
 2. Hepar, Fel, Cor, 3. Sperma, seu Spertiola Ranarum.
 QUAL. 3. Viscida, glutinosa, granulosa.
 PRINC. Præter anim. comm. partes gelatinosæ abundant, & salino-volatiles.
 PRÆP. β Juscula, aqua, & oleum coctum.
 VIS. I. Attemperans, incrassans, antepileptica ?
 3. refrigerans, edulcorans, abstergens, emolliens, cosmetica .
 USUS. Tuffis : Marasmus : Phthisis : Atrophia : Scabies : 2. Epilepsia : 3. Inflammationes externæ Erysipela : Combustio : Tumores resolvendi Mammarum &c. Albugo.
 USUS PRÆC. β . Marasmus; 3. Mammarum Tumores .
 COMP. Emplastrum de ranis c. vel s. merc. Pulvis spertiol. Crollii: Cataplasmata plura, & collyria .
 DOSIS. I. n. ij. n. jv. n. vj. pro jusculo.
 JUDIC. I. β . 3. Usitatissima, præstantia, nutriendi præsertim, & incrassandi scopo: 2. exoleta .

Ranas limpidis aquis alitas ceteris piscium in ranas, & ranarum in piscibus in paludibus latitantibus pro Medico usus anteferent. Domina de Surinam ostendit. in suo de Insectis rarioribus libello

-
40. TESTUDO A. terrestris B. palustris C. marina .
 C. TESTUDO. Pedibus piniformibus unguibus pal-

marum binis plantarum solitariis testa ovata .

Lim. gen. 103. spec. 1.

LOC. A. Europæ Nemora, B. Lacus, paludes, flumina, C. Americæ ora maritima, & Antillarum .

PHARM. Utrumque, 1. Caro: 2. Sanguis: 3. Penis?

QUAL. 1. Sapida, succulenta.

PRINC. Præter anim. comm. multum falis volatilis ?

PRÆP. Juscula, succis expressus.

VIS. 1. Nutriens, demulcens, incrassans, 2. anti-
pileptica? 3. lithonhryptica?

USUS. Phthisis: Tuffis: Marasmus: 2. Hyfterif-
mus, Epilepsia: 3. Calculus.

USUS PRÆC.

COMP. Syrup. Testud. Pharmac. Paris.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Inusitata, superflua, mechanica.

Afferunt Marinas Testudines in A-
merica degentes quinque pedes lon-
gitudine, & quatuor latitudine supe-
rare, verum ducentenas, & ultra li-
bras pendere, ut quinquaginta homi-
num nutritioni sufficiat. Facile eas
obvertendo capiuntur, ut unicus ve-
nator quadraginta ex his prehendere
valeat.

Reptilia.

41. SERPENS vulgaris offic. seu NATRIX
TORQUATA.

NATRIX, seu Coluber scutis 170. squamis 60.

Lim. gen. 109. spec. 230.

LOC. Europæ ubique stagna, & sterquilinia.

PHARM. 1. Dorsi Spina, 2. Exuvia, 3. Axungia.

QUAL.

PRINC. Anim. comm. cum vipera conveniunt?

PRÆP. Pulvis, β . juscula.

VIS. 1. Aborbens; antiseptica? 2. emmenagoga? diuretica? 3. emolliens, resolvens β pforica.

USUS. 2. Hydrops, Dyftocia, 3. Strumæ β . Scabies.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Subfequentis.

JUDIC. Inufitatus; superfluous, yenenofus?

Sunt qui hujusmodi cibum magni sobolem promovendam, faciunt ad vitam prorogandam, &

42. VIPERA.

BERUS, feu Coluber scutis 146. squam. 39. *Linn. gen.* 109. *spec.* 183.

LOC. Regiones calidiores, loca montuosa in solata, Europa, Italia præsertim.

PHARM. 1. Vipera exsiccata, β . pulverifata; 2. Spina; 3. Axungia; 4. Cor, Fel, Hepar,

QUAL. 1. Sapida, 3. pinguis.

PRINC. Multum falis volatilis, quadantenus acris, non parum oleofarum, & gelatinofarum partium &c.

PRÆP. Juscula; fyrupi; yina viperata, gelatina, trochisc. de Vipera, sal volatile, spiritus, essentia.

VIS. 1. Resolvens; incidens; diuretica; diaphoretica, alexipharmaca; antivenerea; antifebrilis; 2. aborbens; 3. demulcens; abstergens; consolidans; 4. anim. comm.

USUS. Morbi omnes exanthematici; Variolæ; Morbilli; Lepra; Scabies &c.; Febres malignæ, pestilentiales; Apoplexia; Arthritis; Paralyfis; Lues venerea; Marasmus; Phthisis; Venena; Ictus serpentum; 3. Ophthalmia; Ulcera; Suffusio,

USUS

U S U S P R Æ C. Febres putridæ; Scabies; Venena.
 C O M P. Theriaca; Orviet.; Andromac.; unguent.
 de Tutia Doct. Sloane; Pul. chelar. cancror.
 D O S I S. ℞. ℥℞. ℥j. ℥ij.
 J U D I C. Usitatissima, admodum præstans, verum
 sua præparata ceteris volatilibus salibus anima-
 lium in medicina præcellentia?

De externo Viperarum habitu, cras-
 situdine, colore &c. verba facere su-
 pervacaneum cenſeo, cum jam omni-
 bus innotescat; verum de hujusmodi
 lethali viro locuturus illud Veteres in
 vesicula fellea generari, & irascenti
 animali ad os transductum demorsis
 per vulnus communicari tradiderunt.
 Recentio es tamen, inter quos Red-
 dius, & Sares de Litteratorum Repu-
 blica benemeriti pluribus experien-
 tiis innixi detexerunt, intra vesicula
 ejusdem caninis dentibus adhære-
 scentes sub humoris flavescens ipse
 venenum latitare, ac inſiſtis vul-
 neribus in ea inter mordendum in-
 dere; præterquamquod nullam ipsum
 noxam inferre animadvertunt, nisi
 vasa sanguifera croremque inſiciat;
 Redius enim de innoxia ejusdem fa-
 cultate certior factus uberius per os
 assumere non respuebat, quamvis alii
 interdum linguæ, fauciumque exulce-
 rationem inducere judicarent.

De veneni itaque natura, agendi-
 que modo inter se magnopere dissen-
 tiunt; alii humores figere, alii sol-
 vere defendunt. Id tamen rationabili-
 us ex Recentiorum scriptis colligere
 licet, quod venenus ille liquor in
 dentium folliculis degens spiculis fa-
 linis valde refertus sit, ac acidam po-
 tius, quam alcalinam naturam per ex-
 perimenta præferat, quare innata
 sua acredine valeat solidas partes ero-
 dere, inflammare, fluidas deinde,
 quibus miscetur, sanguinis moleculas
 separare adeo, atque divellere, ut
 globulorum naturali cohesione brevi
 sublata, citissima humorum solutio,
 atque corruptio superveniat; a qua
 symptomata omnia lethalia, & mor-
 tem ipsam septem horarum spatio de-
 morsu miserime patiantur.

Curatio autem pro medentium ge-
 nio multiplex est, in topicam tamen,
 & universalem distinguitur. Primo,
 ut venenum statim extrahatur, partem
 læsam supra vulnus convenit deligare,
 inde venenum sugere, postea vulnus
 profunda scarificatione secare, ac cu-
 curbitulæ ope ipsum ab inquinato san-
 guine liberare; tunc vel candentem
 laminam admovere, vel stipula ac-
 censa partem affectam comburere ope-
 tebit; eamque tandem theriaca Mi-
 tridato vel alio alexipharmaco obli-
 nire; præterquamquod uti specifica
 externa remedia prædicantur oleum
 oliyarum, axungia viperina, caute-
 rium actuale, lapides, & terræ ab-
 sorbentes, quæ citra incisionem mi-
 nus tota, invalida esse putantur.

Interna medela parvi facienda erit,
 extrinseca, vel neglecta, vel pepe-
 ram appropriata, immo vera toxici
 actione in nostrum corpus adhuc la-
 tente difficilior institui potest. In
 praxi ceteroquin salia volatilia vipe-
 rarum præferunt, propinare suadent
 ad sudorem leniter suscitandum, ve-
 nenum corrigendum, pellendumque.
 At si quis fastidiorum historiam optaret,
 Lancisium, Mead, Brogianum &c.
 pervolvat; nostri enim instituti est
 inter hosce limites coarctari. Paucis
 porro exceptis ceteri serpentum igitur
 similes effectus præbent, similemque
 medelam postulant.

Viperas plerique auctorum intervi-
 vipara animalia recensent.

Nicoſtiana folia, oleum, pulvis
 lethalia quam maxime viperis evadunt.

Montana Vipera, & nigerrima, quæ
 verno tempore, aut autumnali cap-
 tantur pinguioribus sunt, ac pro me-
 dico usu ceteris præferendæ.

Ejusdem sal volatile interdum a

pharmacopolis lucri majoris causa cornu cervi, aut alio villiori sale adulteratur.

Genuinum hoc sal præter communia salium volatiliū elementa aliquid specialis habet naturæ salis cantharidum accedens, quod deducimus

ex viperarum nutritione, e cantharidibus, Scorpionibus, Rupetis, aliisque insectis plerumque constituta, quare cæteris volatilibus salibus, diuretica, & diaphoretica sua virtute præcedere videtur.

43. VIPERA CAUDISONA, seu CROTALOPHORUS.

CROTALUS horridus scut. 167. squam. 23. *Linn. gen. 107. spec. 1.*

LOC. America, Septemtrionalis præsertim, Virginia, Pensylvania.

PHARM. Ejusdem tintinnabula.

QUAL. Cartilaginea, sonora.

PRINC. Viperæ affinia.

VIS. Cephalica?

USUS. Epilepsia; Vertigo.

USUS PRÆC.

COMP. Pulvis capst. quorumdam.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Apud Americanos Viperæ succedaneum
β. superflua.

Inter serpentes venenatissimus est Crotalophorus, ut paucorum minutorum spatio morfu enecet, quinque vel sex pedes longitudine adæquat; ultimas caudæ vertebrae consequuntur ossicula quædam levia, cornea, sonora, quæ serpendo crepitant, monentque incolas, qui ejusdem occursum effugiant. Ejusdem morlui certissimum remedium esse dicitur Seneka, radix

nimirum plantæ cujusdam quæ poligalæ genus est in Virginia degens, quam e tenebris detexit, illustravitque a Senatu Anglicano præmio accepto Dominus Tenentius, aliosque morbos, Pleuritim præsertim, debellare validissimam esse demonstravit; de quibus vid. Dissert. de radic. Senec. in amenitatum, accadem. Linnæi Tom. II. pag. 126.

44. VIPERA COBRA DE CAPELLOS, NAJA dicta.

NAJA seu Coluber scut. 193. squam. 60. *Linn. gen. 109. spec. 253.*

Loc.

LOC. India Orientalis, Zeylona præfertim.

PHARM. Lapis Cobra.

QUAL. plano-ovalis, cinereo-nigricans, alba macula notatus.

PRINC. Terra multa, parum gelatinæ, & falis volatilis animalis.

PRÆP. Frustula alkolicata.

VIS. Absorbens; alexipharmaca? diaphoretica?

USUS. Ictus venenati; Febres malignæ.

USUS PRÆC. Morsus Najæ.

COMP. Lapis Goa Locheneri.

DOSIS. Bezoaris Lap.

JUDIC. Apud nos inusitatus, rarus, superfluous.

Serpens Cobra ex fusco, & albo variegatus est, ad duos pedes, & dimidium longus, rostro oblongo instruitur, ac capite plano diademate quasi, seu conspicillo insignitur; in America hominibus infensissimus degit, ut intra horam demorsi intereant. Afferunt quidam in hujusmodi cranio lapidem latitare absorbenti virtute donatum, qui vulnere ab ipso inflictio admotus statim venenum absorbeat, de quo ancipites sumus; verumtamen venales nostros lapides ex ossibus Bovinis semiuittis confectos esse sibi suadent infirmisimisque viribus pollere.

Ei specificum remedium esse ajunt

radicem serpentum, lignum etiam colubrinum, seu mungos radicem, dictum, quæ apud Botanicos, ophiorrhizæ species est zeylona, java, & sumatra crescens, quam indicavit Mustafa quædam mungos pariter dicta dum cum Naja bellum gerendo ab ipse demorsa eam comedere satagebat, ut statim a veneno liberaretur, bellumque ut ipsi mos est, renovare valeret.

Præterquam quod hoc lignum, ceteroquin apud nos rarissimum, contra febres malignas, aliosque teterrimos morbos eximium putant, cujus virtutes fusius apparent in Tom. II. Amian. Accad. I. pag. 106.

CLASSIS III.

P I S C E S

Bellua Marina.

45. BALÆNA VULGARIS.

BALÆNA fistula in medio capite, dorso cauda versus acuminata. *Arted. gen. 76. synon 106.*
 LOC. Mare Atlanticum, Groelandicum, fretum Davidicum.

PHARM. Priapus ceti.

QUALIT. Durus.

PRINC.

PRÆP. Limatus,

VIS. Subadstringens; aphrodisiaca?

USUS. Fluor albus; Profluvia.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. - - - - - ʒʒ. ad ʒj.

JUDIC. Prorsus inusitatus, ridiculus, superfluus.

Ea est Balænarum species, quæ ceteras magnitudine superat, & præ aliis ad ulus æconomicos venit, de qua Angli, Cantabri, Vindelici, & alii piscationem præsertim instituunt.

46. BALÆNA CETE.

CATODON fistula in cervice. *Arted. synon. 108.*

LOC. Mare septentrionale, Norvegicum.

PHARM. 1. Spermaceti. 2. Ambra grisea interdum in intestinis latitans.

QUAL. 1. Substantia est alba, sebacea, sicca, squamis quasi composita.

PRINC.

PRINC. Oleum animale tenuius ; nonnihil principii salini?

VIS. Lubricans, demulcens, emolliens, resolvens, expectorans, antispasmodica, anodyna, cosmetica.

USUS. *Interne*. Tuffis ; Raucedo ; Asthma ; Pleuritis ; Peripneumonia ; Stranguria ; Dysuria ; alvi Obstructio ; Dysenteria ; Tormina infantum ; dolores omnes Cardialgici ; Colici ; &c. *Externe* Mammarum, aliarumque partium Tumores ; Angina ; Strumæ ; Hæmorrhoides ; Pustula Variolosa ; Cutis asperitas ; &c.

USUS PRÆC. *Intrinfecus* Pleuritis ; *extrinfecus* Mammarum Tumores ; Lac grumatum.

COMP. Emplastrum de sperm: cet. ; Pulv. contra casum, Unguent. potabil. rubr. ; clysteria ; pomata.

DOSIS.

JUDIC. Usitatissimum ; præstans.

Spermaceti olim semen Balænarum muliebre post coitum effusum esse autumabant, nunc cerebri partem pinguedinosam, seu melius, adipem subtiliorem intra meninges arachnoideam, & corticalis anfractus insitam, esse tradunt.

Cerebrum enim, quod in hac specie tertiam corporis partem adæquat ; in cacabis leni fundant igne ; verum in conis cavis infunditur donec par-

tes humidiores, & aquosæ ab Oleolis magis secernantur, deinde in lixivio pluries maceratur, ut perfecte albescat ; tandem loco umbroso probe exsiccatur ; & in frustula excisum prostat.

Veteres suum sperma ostendebant Althantos dictum, crassior erat substantia, pinguedinosa flava, rancefcens ex bellua quadam marina emortua supra litora probabiliter superflite.

47. BALÆNA NAHRVVAL, seu MONOCEROS marinum.

MONODON. *Arted. gen. 78. Syn. 118.*

LOC. Mare Atlanticum.

PHARM. Unicornu crudum.

QUAL. Inspidum, inodorum, durum, in spiram incisum,

PRINC.

- PRINC. Eboris.
 PRÆP. c. raspatum, pptum, destillatum.
 VIS. Absorbens; subadstringens; cordialis? ce-
 phalica? alexipharmaca?
 USUS. Hæmorrhagia; Fluxus omnes; Dysenteria;
 Pests; Epilepsia.
 USUS PRÆC.
 COMP. Specif. cephal.; Pulv. epilept. Marchion.;
 Pannonic. rubr.
 DOSIS.
 JUDIC. Inusitatum, superfluum, supersticiosum,
 pretiosum.

Unicornu verum ex maxilla inferio- ri ceti Nahrval dentium more pro- dit. Viribus cum ebone convenit: ipsum tamen duritie, albedine, & pondere superat. Interdum ex Ele- phantum dentibus fictitia unicornua construunt compaginis firmitate di-	stinguenda. Idem est, quod pro Liocorni cornu in Museis adseruatur; Balana teter- rimus hostis etiam majores suo cornu in ventre perfodit: immo cymbas, & naves ipsas navarchorum testimonio quandoque terebrat.

48. MANATI, seu VACCA Marina.
 TRICHECHUS. *Arted. syn.* 109.
 LOC. Mare Occiduum circa Americæ ora.
 PHARM. I. Lapis, seu os petrosum piscis Manati,
 2. Adeps?
 QUAL. I. Durus, albus; quadantenus subrubrus.
 PRINC. Eadem dentium Hippopotami, & eboris.
 PRÆP. ☉.
 VIS. I. Absorbens; lithonthryptica? emetica? an-
 tifebrilis?
 USUS. I. Calculus, Febres intermittentes.
 USUS PRÆC.
 COMP.

DOSIS. - - - - - ℥. ad - ℥j.

JUDIC. I. Inusitatus, iners, superfluous.

Bellua hæc marina binis anterioribus pedibus instruitur, pilisque referata est; herbis interdum vescitur, quas litora alunt: quapropter quidam amphibii, alii etiam quadrupedibus ad-

scripserunt; neutris assentiri sane contendimus; ejusdem pinguedo id singulare habet, quod difficillime rancescat.

49. PHOCA, BOS, seu VITULUS Marinus.

PHOCA. Dentibus caninis tectis. *Faun. Suec. II.*

LOC. Mare Indicum utrumque, Mediterraneum etiam.

PHARM. I. Axungia. 2. Pellis.

QUAL. I. Pinguis.

PRINC. anim. comm.

VIS. I. Emolliens; anthysetica? emenagoga?

USUS. Suffocationes uterinæ; mensium suppressio.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS.

JUDIC. I. Inusitata, superflua.

Phoca pedibus quatuor donata est, pilisque obteâta rupes, scopulosque prolatibus habet; herbis pascitur, & alimentorum causa frequenter litora

petit. Vitulum nostrum non parum imitatur, quare non immerito inter Amphibia ipsam plures recensuerunt.

50. CANIS CARCHARIAS, seu LAMIA.

SQUALUS dorso plano dentibus plurimis ad latera ferratis. *Arted. gen. 70. syn. 98.*

LOC. Mare Mediterraneum, & Oceanum.

PHARM. I. Cerebrum. 2. Dentes, & Glosso-petra alias dicti.

QUAL. I. Albissimum.

PRINC. anim. comm.

PRÆP.

PRÆP. I. exsiccatum, & pulverizatum.

VIS. I. Lithonhryptica? anthysterica? anodyna?

USUS. Calculus; Partus difficilis; dolor Colicus.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSES. I. - - - g. xij. - ʒj.

JUDIC. I. Inusitatum, iners, frustraneum.

Inter pisces ferocissimus est; ceteros enecat, esurienterque ingurgitat. Immo humanæ carnis ita famelicus, ut si quis in mare prolabatur; quod hæ bellæ inhabitent, illum pro perduto habeas.

Eundem esse plures testantur, qui Jonam in ventrem recepit, incolumemque post triduum supra litora evomit.

De hujusmodi dentibus crudis, vel petrefactis jam alibi disseruimus.

Bellæ aquæ promiscuæ.

ʒi. **I**CHTHYOCOLLÆ, HUSO, seu STURIO major.

ACIPENSER tuberculis carens. *Arted. syn. 92.*

LOC. Mare Germanicum, & Rhænicum, tum flumina maxima ejusdem Imperii, & in Germania Danubius.

PHARM. Ichthyocollæ, seu piscium Colla.

QUAL. Glutinosa membranam referens.

PRINC. Multum mucilagineæ, & glutinosæ substantiæ paucò oleo remixtæ.

VIS. Agglutinans, incrassans, attemperans.

USUS. Fluores omnes alvini, & sanguinei; Dysenteria; Hæmorrhagia; Hemoptysis, Ulcera oris, gutturis, & pulmonum.

USUS PRÆC. Humorù Resolutio, & Acrimonia.

COMP. Emplastr. Diachylon. magn. Pharmac. Parisien.; Troch. Myrepsii contra Hemoptysim.

DOSES.

JUDIC. Admodum præstans parum tamen usitata.

Colla piscium ebullitione e pelli-
bus, pinnis, & intestinis extrahitur;
nec parum prodest in morbis resolu-
tionis; sed jam obsolevit, & ad me-
chanicos usus tantum usurpatur.

Ex hoc enim piscis præferim gene-

re Caviar parari solet; quod ova sale
condita aliquantisper exsiccata frequen-
ter præstant, cibumque præbent grati
non solum saporis, sed pro religionis
ritu apud illos commodissimum.

52. ACIPENSER, seu STURIO minor.

ACIPENSER corpore tuberculis spinosis aspero.

Arted. gen. 65. syn. 91.

LOC. Europæ omnis litora, & fluminum grandio-
rum ostia, Padus præsertim, Garumna, Volga,
& Ister, verum etiam mare Caspium, Pontusque
Euxinus.

PHARM. 1. Spinæ dorsales; 2. Caviar.; 3. Ichthyo-
colla spuria.

QUAL. 1. Cartilaginea; 2. nigrum, granulosum,
sapidum succulentum, ex ovis sale conditis con-
flatum; 3. glutinosa, difficilior quam Ichthyocol-
la vera in aqua solubilis.

PRINC. 1. Multum mucilaginea, & gelatinosa
substantia; 2. multum salis volatilis, & marini
adventitii.

PRÆP. 1. Pulverizatus.

VIS. 1. 3. Glutinans, incrassans, 1. diuretica? li-
thonthryptica; 2. aphrodisiaca.

USUS. 1. Arthritis; Calculus; 2. Impotentia vi-
rilis; Anorexia; 3. Dysenteria; Diarrhœa; Ma-
rasmus.

USUS PRÆC.

COMP. 3. Ceratum Dyachilon?

Do-

DOSIS. I. - - - - - ℞j. - - ℥j.

JUDIC. I. 2. 3. Inusitata, 3. superflua.

Partim mare, partim fluminibus de-
git; maximus est inter cartilagineas,
qui fluvia ingrediuntur, minores ta-
men sunt, quos Europa nostra alit

Sturiones proprie dictos; majores, qui
in Imperio Ruthenico reperiuntur Hu-
so nuncupant.

Pisces marini edules minores.

53. **MORHUA**, seu **MERLUCIUS**, aut
MASELLUS major.

GADUS dorso tripterygio ore citrato, cauda sub
aquali radio primo spinoso. *Artad. syn. 35.*

LOC. Maris Septentrionalis, Norvegiæ litoralia
presertim.

PHARM. I. Dentes; 2. Lapidés capitis; 3. Muria,
in qua condiuntur.

QUAL. I. 2. Dura, inodora, insipida, 3. salita.

PRINC. I. 2. Terra multa, gelatinosa substantiæ
paucissimum, sal marinum adventitium.

VIS. I. 2. Absorbens, subadstringens; 3. exsiccans,
stimulans, purgans.

USUS. I. 2. Hæmoptysis; 3. Ulcera; alvi Se-
gnities.

USUS PRÆC.

COMP. 3. Clyster. stimulant.

DOSIS. superflua.

JUDIC. I. 2. Inusitata; I. 2. 3. superflua.

Œconomicis usibus frequentissimus;
ab Anglis, Danis, aliisque Septem-
trionalibus incolis captatur; ejusque
mercimonium lucrife excrectur, ac
sub nomine Stokfisch venit.

MASELLUS minor, seu piscis mol-
lis hic recensendus, similes possidet
vires; lapides, quos in capite conti-
net, lithontriptica virtute donari
putant.

54. HARENGHUS.

CLUPEA maxilla inferiore longiore maculis nigris carens. *Arted. gen. 7. syn. 14. &c.*

LOC. Mare Balticum; & Britannicum.

PHARM. 1. Integer; 2. Intestina.

QUAL. 1. 2. Sapida, salita.

PRINC. Præter anim. comm. nonnihil falis marini adventitii.

PRÆP. cinis.

VIS. 1. Antifebrilis? antiphlogistica? diuretica?

USUS. Æstus Febrilis; Angina, Urinæ suppressio.

USUS PRÆC.

COMP. Cataplasn. nerv.

DOSES. Superflua.

JUDIC. Inusitatus, frustraneus.

Apud Septentrionales nationes magni luci mercimonium præbat, Cibis enim Quadragesimalibus in Europa frequentissime cedit; ejusdem virtutes, si quæ sunt, ab adventitio sale marino derivantur.

CLUPEA (Chiepa vulgo) ab Harengo haud abfimilis est: modo marinas, modo fluviatiles aquas petit. Lapidem, quo caput instruitur, lithonchriptyca facultate pollere dicunt.

55. ANGUILLA.

MURENA unicolor maxilla inferiore longiore. *Arted. gen. 24. syn. 39.*

LOC. Europæ omnis flumina, lacus, stagna, tum ora maritima dulcibus aquis propinqua.

PHARM. 1. Adeps; 2. Hepar.

QUAL.

PRINC. Multum falis volatilis, olei, & viscoso-mucilagineæ substantiæ.

PRÆP. 2. Exsiccat., & pulverat..

VIS. 1. Emolliens; resolvens; acustica? 2. emmenagoga?

Mat. Med. Contracta.

Ec

USUS.

USUS. Variolarum Stigmata; Surditas; 2. Fœtus emortuus; placenta Retentio.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSES. 2. ad libitum.

JUDIC. 1. 2. Inusitata; 2. magni faciendum?

Anguilla notissimus piscis, promiscue dulces, & salias aquas inhabitat; pinguiores tamen in fluminibus crescunt, & inter mensarum delicias habentur. Exstat species anguillarum eleganter variegata Muræna dicta, hæc delictatus Lucius Licinius Consul Mu-	ræna nuncupatus fuit. Viviparum animal esse, & coitu generari Boecler. & alii recentiores docent. Sunt qui non immerito putant Medicis viperæ usibus, illam substitui posse.

56. HIPPOCAMPUS.

SYNGNATUS corpore quadrangulo pinna caudæ carens. *Arted. gen. I. n. 1.*

LOC. Mare Adriaticum.

PHAR. Integer.

QUAL. Infectum marinum visu elegantissimum.

PRINC. Præter anim. comm. nonnihil salis marini?

PRÆP. Pulvis.

VIS. Lac revocans? anthelminthica?

USUS. Lactis redundantia; Vermes.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSES. - - - ʒß. ʒß.

JUDIC. Exoletus, iners, frustraneus.

Officulis totus confarus est undequaque acuminatis, quibus dorium pungendo, & sanguinem extrahendo lac derivare perperam quidam censent.

57. SEPIA.

SEPIA. Corpore ovato. *Favn. Suec. 1281.*

Loc.

LOC. Mediterranei, & Oceani litoralia.

PHARM. Os Sepiæ.

QUALIT. Leve, album, molle, inodorum, quædantenus subacre.

PRINC. Terra multa, salis marini adventitii paucissimum.

PRÆP.

VIS. Absorbens, detergens, subadstringens, diuretica?

USUS. Gonorrhœa, Fluor albus, Febris intermittens, Calculus.

USUS PRÆC.

COMP. Pulv. dentifric. collyria sicca.

DOSIS. - - - - ℞. ʒß.

JUDIC. Obsoletum, superfluum, frequens, mechanicum.

Sepiæ ossibus auri-fabri magis, quàm his adhibent in quibus sub diversis for Medici utuntur, eaque enim pro modulis aurum, vel argentum fundunt.

Pisces fluviatiles edules minores.

§8. SÁLMO.

SALMO. Rostro ultra inferiorem maxillam sæpe prominente. *Arted. gen. II. syn. 22.*

LOC. Britannia, Belgii, & cetera Europæ Borealis flumina.

PHARM. Fel.

QUALIT. Amarum.

PRINC. Anim. comm.

VIS. Abstergens, acustica?

USUS. Albugo; Tinnitus Aurium.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. ℥℥. ℥j. ℥j.

JUDIC. Prorsus inusitatus, præstans? superfluum.

Ei maxime affines sunt:

TRUTTA. Quæ eandem plerumque cum Sulmone patriam cognoscit. Dentes, & adeps medicinæ inerviunt; hi diuretica, & lithonthryptica virtute præditi, hic emollienti facultate

te donatus: utrique tamen apud Medicos obsoleti.

TYMALUS. Etiam in Gallis frequens: hujusmodi species est, cuius adeps interdum usurpatur.

59. LUCIUS.

ESOX. Rostro plagioplateo. *Arted. spec. 53.*

LOC. Europæ ubique flumina, & stagna.

PHARM. I. Mandibulæ, & ossa capitis; 2. Fel; 3. Axungia.

QUALIT. I. Duræ; 2. amarum; 3. pinguis.

PRINC. Terreo-gelatinosa.

PRÆP. I. Præparata; 2. aqua destillata.

VIS. I. Absorbens, attemperans; 2. abstergens; 3. emolliens.

USUS. I. Pleuritis; 2. Albugo; 3. Catharus, & Tussis infantium.

USUS PRÆC.

COMP. Pulv. pleurit: & Dysenter; emulsiones diapnoicæ.

DOSIS. I. ℥j. ℥℥. ℥j.

JUDIC. I. 3. Usitata, superflua, 2. præstans.

Inter fluviatiles pisces voracissimus Lucius est, ceterosque pisces minores devorat. Interdum tantum excrescit, ut triginta librarum pondus expleat. Lucii fel abstergenti sua virtute oculorum albugini non parum prodesse volunt.

60. CARPIO, seu REINA.

CIPRINUS. cirris quatuor, officulo tertio pinnarum dorsi anique uncinatis *Arted. syn. 3.*

LOC. Europæ nostræ, Galliæ præsertim flumina, lacus Benacensis, & alibi.

PHARM.

PHARM. I. Carpionis lapides, & os petrosum;
2. Fel.

QUALIT.

PRINC. I. Terrâ multa subtilior.

VIS. I. Absorbens; antispasmodica? diuretica?

USUS. Epilepsia? Pleuritis? Colica? Calculus?

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. I. gr. v. ℥β. ʒβ.

JUDIC. Obsoletus, iners, frustraneus.

Optimi est saporis, inter edulia fre-
quentissimus; sed cum spinis quam
maxime scateat, comedentibus in-
commodus evadit.

61. TINCA.

CIPRINUS. Mucosus totus nigrescens, extremitate caudæ æquali. *Arted. gen. 27.*

LOC. Lacus, stagna, & ubique Europæ nostræ flumina.

PHARM. I. Capitis, Lapides, 2. Fel.

QUALIT.

PRINC. Antecedentis.

VIS. I. Absorbens, diuretica? lithonthryptica?
2. accustica?

USUS. I. Primæ viæ Aciditas; Calculus &c. Othalgia.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. I. Antecedentis.

JUD. Exoleta frustranea.

Viscidum, densumque cibum præstat, sanitati obnoxium; cum enim in stagnis plerumque degat caro ipsa limi foetorem redolet; pauperibus frequentissime cibo cedit.

62. PERCA. Fluviatilis major, vel minor.

PERCA. Lineis utrinque sex transversis nigris, pinis ventralibus rubris, *Arted. gen. 39. syn. 66.*

LOC. Flumina ubique Europæ, & lacus.

PHARM. Percarum Lapides.

QUALIT.

PRINC. Antecedentis.

VIS. Absorbens, lithonthryptica?

USUS. Pleuritis? Colica? Calculus.

USUS PRÆC.

COMP. Specif. cephal., Pulv. pleurit., dentifric.

DOSIS. gr. XII. ʒ. II.

JUDIC. Mandibulæ Lucii succedanei, cæteroquin superflui.

Hujusmodi piscis plures dantur speciosissimo instructæ; eujus ictus periculis, utraq; tamen circa dorsum ossis solus evadit.

CLASSIS IV.

TESTACEI

63. **O**STREUM vulgare.
OSTREA vulgaris exculenta *Petiv.* 822.
LOC. Mediterranei, & Baltici litoralia scopulosa,
PHARM. Testæ Ostrearum.
QUALIT. Subsalitum, ac sub calcinatione fœtens.
PRINC. Terra multa calcaria, non nihil salis marini.
PRÆP. Pulver. calcinat.
VIS. Absorbens, antiacida, lithonthryptica? emenagoga? antifebrilis?
USUS. Primæ viæ Aciditas, Calculus, mensum suppressio Febris.
USUS PRÆC. Acrimoniam absorbere.
COMP. Dentifric.
DOSES. ℞. ℥j. ʒj.
JUD. Maxime absorbentes, parum usitatæ, superfluxæ.

Homburgius in ostreis plura experimenta instituit, detexitque in his salis marini non exiguam copiam inesse, quoad externum præsertim corticem spectat. Calcinata vero principiis pene omnibus spoliatur, & in acerrimam calcem abeunt; quare, si unquam pro medico usu adhibeantur, crudi exterior cortex erit antefendus. Suos calculos gerit, seu margaritas spurias, omni tamen elegantia destitutas.

64. **C**ONCHA MARGARITIFERA.
CONCHA. Mater unionum dicta *Bonan.* 93.
LOC. Sinus Persicus circa Bahreniam insulam.
PHARM. 1. Margaritæ orientales, 2. Mater Perlarum.
QUALIT. 1. 2. Calcarea aceto solubilia.

PRINC. I. 2. Terra multa alcalina, gelatinæ pau- cum.

PRÆP. I. 2. Aqua perlarum, seu confortativa, saccharum perlatum, magisterium, sal.

VIS. Absorbens, analeptica? antepileptica? cor- dialis? bezoardica?

USUS. Primæ viæ Aciditas, Dysenteria, Febres malignæ, Epilepsia, Lipothymia.

USUS PRÆG.

COMP. Emplast. stipt. Unguent. nihili oculorum, species diamargarit. pulv. pectoralis, conf. Al- kermes, mixturæ plures cordiales.

DOSIS. I. 2. antecedentis.

JUD. Nimis usitata, pretiosa, superflua.

Margaritæ olim summæ iactantia ac pretii, remedium fuit, & Magnati- bus solummodo propinare mos erat, ac adhuc hujusmodi consuetudo quad antenus superest, parum tamen utili- tatis jugiter medicinæ attulit; neque præter antacidam, & absorbentem virtutem ulla alia hæc concreta pol- lere censemus. De hujusmodi origine varia discurantur: quidam margaritas rorem esse putant matutinis horis in- tra valvas in guttulas receptum, & temporis diurnitate in perlas indu- ratum. Alii sperma ipsum animantis esse concretum autumant. Rationabi- lior tamen sententia est, quod succus ad testarum nutritionem destinatus ab

animale secretus organi defectu, aut redundancia vel internæ superficiæ parietibus in globosam formam erum- pat, vel calculorum more in ipso o- streæ corpore morbosè concrescat. His addi possunt margaritæ occidentales, & Scotiæ; utraq; minori pretio, atque existimatione prostant; præres in sinu Mexicano, & circa Antillas picantur; posteriores Scotiæ, & Bavariz repeririunt ex pluvialibus conchis depromptas.

Aliæ adsunt tamen Conchæ e My- tulorum, & Pinarum bivalvium ge- nere suos calculos, aut margaritas, quamvis inegantes præferentes.

65. CONCHULÆ VENEREÆ.

CONCHULA. Cypræ *Lin. gen.* 285. &c.

LOC. Oceanum circa Bahusiam, & mare Indicum.

PHARM. Conchulæ cytheriacæ.

QUALIT. Calcareæ.

PRINC.

VIS. Absorbens, attemperans.

USUS. Primæ viæ Aciditas.

USUS

USUS PRÆC.
 COMP. Dentifr.
 DOSIS. Superflua.
 JUD. Prorsus frustranea.

Elegantissima sunt vulgo (porcellette) alibi pro nummis adhibentur.

66. MYTULUS.

CONCHA. Seliniformis lævis *Lang. 24.*
 LOC. Ubique maris obuius.
 PHARM. Testæ.
 QUALIT. Antecedentis.
 PRINC. Alkalina.
 VIS. Absorbens, antacida, antifebrilis? diuretica?
 USUS. Acidum exuberans, Febris tertiana, urinæ suppressio.
 USUS PRÆC.
 COMP. Collyria ficca.
 DOSIS. - - Dj. ʒʒ.
 JUD. Inusitatus, superfluus, suspectus.

Ex Verloffi scriptis colligitur my- anthematibus corripimur; idem va-
 tulos interdum variis morbis esse ob- let sermo de aliis pluribus edulibus
 noxios, & tunc venenosam qualita- Testaceis, qui similibus morbis quan-
 tem induere, ut si illis vescamur, doque laborant.
 anxietatibus, convulsionibus, & ex-

67. UMBILICUS MARINUS.

OPERCULUM. Officinis Umbelicus Marinus di-
 ctum *Bellon. 430. Monti 6.*
 LOC. Mare Mediterraneum.
 PHARM. Cocheleæ operculum.
 QUALIT. Numum representans.
 PRINC. Antecedentis.

VIS.

VIS. Absorbens, diuretica?

USUS. Profluvia, urinæ suppressio

USUS PRÆC.

COMP. Unguent. adstringent. quorund.

DOSIS. Superflua.

JUD. Profus frustraneus.

Aliquando in anulis gemmarum vices gerit.

68. BLATTA BYZANTINA.

UNGUIS. Odoratus Lemer.

LOC. Orientis lacus.

PHARM. Conchylii cujusdam operculum.

QUALIT. Recens nardum, combusta cornu redolens.

PRINC. Præter testaceor. comm. partium aromaticarum ulla portio?

PRÆP. ♂

VIS. Absorbens, purgans? anthysterica?

USUS. Viscerum Obstructio; Hysterismus.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Superflua.

JUD. Inusitatum, incertum, rarum, superfluum.

Referunt in lacubus nardo depasci | rentur; alibi in petrefactorum serie
in Oriente obvio, a quo vires odo | enuntiata cum parum viribus a Mon-
tanisque derivare sibi suadent. | tanis differant.

DENTALIA hic recenseri me-

69. CONCHA FLUVIATILIS, seu LACUSTRIS.

LOC. Flumina ubique.

PHARM. Testæ.

QUALIT. Interne margaritarum colore, externe quisquiliis refertæ.

PRINC.

PRINC. Ocul. c. c.

USUS. Acida, Saburra, Febris intermittens.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Chil. C. C.

JUD. Ocul. c. c. succedaneum, tamen superfluum,

In Scotia, & Bavaria Conchæ quæ margaritas quamvis inelegantiores odam fluviatiles gignuntur, quæ suas attendunt.

70. COCHLEA TERRESTRIS.

COCHLEA. Pomatia *Genf.* 253.

LOC. Europa in hortis nostris culta, frequens.

PHARM. I. Integra, 2. testæ.

QUALIT. Inodora, insipida, calcarea.

PRINC. Multum olei, non parum phlegmatis viscosi, atque falis volatilis.

PRÆP. Juscula, aqua limac.

VIS. Profluvia, Marasmus, Tumores arthritis; urinæ Suppressio; Febris maligna, Calculus.

USUS PRÆC.

COMP. Aq. pectoral. Pharmacop. Parisien. lithon-thrypt. Madamæ Stephens, Cataplasmata, collyria.

DOSIS. I. Antecedentis.

JUD. Neque exoleta, neque contemnenda.

Multa quidem de hujusmodi generatione Historiæ naturalis Scriptores referunt; id tamen maxime adnotandum erit, quod Cochleæ omnes An droginae sint. In Febris malignis quandoque sinapismi more plantis pedum contrite admoventur, ut ægri a sopore excitentur.

LIMAX nuda hic recensetur, quæ præter Testam ejusque absorbentem virtutem in omnibus cum Cochleatæ collimat.

Crustacei.

71. **CANCER MARINUS.**

CANCER. Brachyurus thorace utrinque obtuso applicato manibus apice atris *Lin. gen. 239. spec. 18.*
LOC. Ubique Oceanum Mediterraneum, & mare Indicum præsertim.

PHARM. Chele, seu Apices Chelarum cancrorum; Lapidés cancrorum.

QUALIT. Inodora, insipida, calcarea.

PRINC. Testaceor. comm.

PRÆP. ♂ Chele præparat.

VIS. Absorbens, alexipharmaca? diaphoretica?

USUS. Hypochondriasis, Variolæ, Pestis.

USUS PRÆC.

COMP. Pulv. ocul. cancr. simplex; Comp. seu Bezoard. anglic. aut comitiss. de Kent. Mixturæ plures cordiales.

DOSIS. Subsequentis.

JUD. Parum usitatus, rarus, superfluous.

Cancer ille est, quem vulgus (Granciporo) appellat; facile tamen cum Altaco, Camaro, aut Cancero fluviatili auctores confundunt. Immo apud Medicos chele cancrorum vocabulum utrorumque chelas significat, quæ apud nos extant plerumque ex India Orientali asportantur.

72. **CANCER FLUVIATILIS, OFFIC.**

CANCER. Macrourus thorace lævi, rostro lateribus dentato, basi utrinque dente unico *Lin. gen. 239. spec. 43.*

LOC. Europæ totius fluvia segniora Hungariæ Lithvaniæ &c. verum Tartariæ, & Indiæ copiosiores.

PHARM. Lapidés oculi cancrorum perperam dicti.

QUA-

QUALIT. Duri, albi, in rubrum vergentes, aut cœrulescentes ex una parte sinuati, ex altera convexi, odore, & sapore destituti, calcarei ab acidis solubiles.

PRINC. Terra copiosa, tenerrima, alcalina; pauca substantia gelatinosa, falis volatilis paucissimum?

PRÆP. β ppti; Δ acido vegetabili edulcorati; † jus cancerorum; Magisterium.

VIS. β Absorbens, subadstringens, edulcorans; Δ aperiens, diuretica, deobstruens, diaphoretica? † nutriens.

USUS. β Primæ viæ, & humorum Acrimonia; Δ urinæ Suppressio; Ulcera renum, & Vesicæ; Calculus, viscerum Obstructio; † Marasmus, Phthisis.

USUS PRÆC. Ventriculi Saburra.

COMP. Pulv. pleurit. stomach. chel. cancer. ocul. c. c. comp. absorbent. wdel comitifs. de Chent. emulsiones plures cordial.

DOSIS. β. ℥j. ℥ij. ℥jjj.

JUD. Usitatissimi, ceteris absorbentibus præstantiores.

Cancer uti omni crusta quotannis spoliatur nova; illa secedente, succrescendo ita ventriculum innovat; & dum recens circa veterem producit huic parte sua sinuata adherescentes lapides duo generantur, qui tandem post veteris stomachi expulsionem, aut eliminantur, aut a novo comminuuntur. Idecirco ante integram novi organi constructionem, quod caniculari tempestate evenire solet, lapides sic dicti oculi c. c. erunt sedulo colligendi.

Fraude interdum venum tradunt simili habitu lapides e terra quadam calcarea, & gummi tragochantha compositos, qui tamen facile pondere ma-

jori, aut analysi distinguuntur.*

Pars ipsorum gelatinosa a terrea facile seceritit acidi cujusvis ope, qui integros lapides edulcurando, & substantiam alcalinam sibi associando partem gelatinosam mollem distinctam relinquit.

Geniuni cetera absorbentia, (ovorum testis fortasse exceptis) in hac facultate sperant, ac pro usu medico sufficerent, ut ceteras hujusmodi substantias a Pharmacois ablegaremus.

Olim veri oculi c. c. pro lapidibus usu veniebant, & Amuletorum instar gutturi aliisque partibus inflammatis admovebant.

CLASSIS V.

A V E S.

73. AQUILA.

CHRYSAETHOS. *Aldrov. Ornitho. I. 100.*

LOC. Europæ Borealis montium cacumina.

PHARM. 1. Fel, 2. Cerebrum? 3. Adeps? 4. Excrementa?

QUAL. 1. Amarum; 2. Siccum.

PRINC. Præter anim. comm. multum falis lixiviosi?

PRÆP. 2. Pulvis; 4. combusta.

VIS. 1. Abstergens; 2. antepileptica? 3. emolliens; 4. anthysterica?

USUS. 1. Albugo; 2. Epilepsia; 3. tendinum Rigiditas; 4. Hysterismus.

USUS PRÆC.

COMP. 4. Suffumigia.

DOSIS. 1.

℞. ℥j.

JUDIC. 1. Præstans; 1. 2. 3. &c. exoleta, superflua.

Avium omnium Regina pro animositate sua, ac magnitudine merito nuncupatur; earum tamen edacissimam rationabilius appellare mallet. Hujus plures species ex rapacium genere affines sunt, quæ vix, aut ne vix quidem, quoad medicinam spectant, recenseri mereantur tamen.

ACCIPITER seu NISUS in Europa Boreali degens ungulas, excrementa, & adipem medicinæ suppeditat: olim contra Dysenteriam illas usitatissimas, stercus vero contra oculorum morbos; posterior denique inter cosmetica recensebatur, quæ nunc a rationabiliore usu obsoleverunt.

Frīgillus infestissimus est, ac pro

venatione aucupes facile cicurant.

OTTIS seu OTTARDA adipem, & stercus præbet, olim apud Medicos alicujus usus; ille emollienti virtute donatus; hoc contra Scabiem proficuum, apud nos tamen exoleta.

Peregrina avis est, habitu anserem æmulatur, sed animo accipitres; pullos rapit, & turmatim progredi solet.

NOCTUA turres proceres, & rudera deserta inhabitans ad specum, horribilis est, diurna luce absconditur, nocturnis tenebris huc, illuc rapinæ causa volitat; Carnem, fel, & adipem præstat, nullius utriusque peno usus; raro tamen unguent. paralyt. Paulin. ingrediuntur.

74. PICA.

PICA varia caudata. *Aldrov.* I. 784.

LOC. Europa ubique, pagi.

PHARM. Integra.

QUAL.

PRINC. Anim. comm.

PRÆP. Cinis.

VIS. Cephalica? ophthalmica?

USUS. Epilepsia; Hypochondriasis; oculorum Morbi.

USUS PRÆC. Melancholia.

COMP. β . Aqua pic. comp. collyria.DOSIS. β . ζj - ζij .JUDIC. β . Olim usitata, nunc exoleta, frustranea.

Picam voracissimam esse experimus; facile cicuratur, loquacissima est: linguam nostram cito addiscit, & Magnatibus delectationem præfert; ad Corvi tamen genus referri potest, quare ei affinis est.

CORVUS ubique obvius, qui cinerem, adipem, sanguinem, & ovorum testas inutiliter medicinæ suppeditabat; nunc nostrum contemptum inter Aves meretur, cadaveribus enim frequenter vescitur, ac delectatur.

PICUS VIRIDIS subsequitur

plumarum elegantia potius, quam structura divertus; ossa subministrabat, absorbenti virtute, atque lithontriptica donata, quæ nunc Medici negligunt. De ipso narrant lingua arbores perfodere, hanc tamen, si quæ est ei, facultatem rostro potius tribuimus.

CUCULUS externo habitu rapaces aves imitatur, animo tamen ab iis discrepat, excrementa hujusmodi intermittentes Febres profigare immerito censebant.

75. STRUTHIO.

STRUTHIO-Camelus. *Aldrov.* I. 104.

LOC. Africae, & Asiae deserta; Libiæ præsertim, & Arabiæ.

PHARM. 1. Adeps; 2. ovorum testæ; 3. interna ventriculi tunica.

QUAL. 1. Pinguis, 2. calcarea.

PRINC. Anim. comm.

PRÆP. 2. Pulveriz.; 3. arefacta.

VIS. 1. Emolliens, anodyna, 2. absorbens, diuretica, lithontriptica? 3. tonica?

USUS

USUS. Lien obstructus; dolor Nephriticus; 2. Calculus; 3. ventriculi Imbecillitas.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. I. 2. &c. Inusitata, superflua.

Ceteris avibus magnitudine præcellit; ipsi enim volitandi facultate negata; cursu velocissimo procedit; ova uberrima gignit testis durissimis instructa, quæ poculis fabricandis interdum cedunt; plumis etiam elegantissimis ornatur, quibus procerum thalami, pilei, & stabella superbiunt. Ferri, & aliorum metallorum frustula, ut ceteris avibus mos est, struthiones deglutiant: iisque ad comminuendum cibum conducunt, ceteroquin eorundem ventriculum metalla solvendi potis esse decipimur.

76. GRUS.

GRUS. *Aldrov.* 3. 324.

LOC. Ab Europa boreali ad meridiem transmigrans.

PHARM. I. Caro; 2. Adeps; 3. Fel; 4. Caput.

QUAL.

PRINC. Anim. comm.

PRÆP. Arefact. & pulveriz.

VIS. I. Carminativa; 2. resolvens; 3. abstergens.

USUS. I. Colica ventosa; 2. Rheumatismus, Surditas, 3. Albugo; 4. Fistulæ gangrenosæ?

USUS PRÆC.

COMP. 3. Collyria.

DOSIS. Superflua.

JUDIC. Exoleta, ridicula, frustranea.

Lubrico fundamento superstructa sunt, quæ de Gruum excubiis, deque lapide, quem altero pede insistentium suspensum tenent. Inter aves transmigrantes recentiori merentur.

CICONIA stagna lacusque inhabitans, quam inter edulia helluones commendant, præter carnem, & excrementum, sanguinem medicinae subministrabat; quam Paracelsus, & alii

eiusdem Scholæ Medici contra Venena, & Pestem citra rationem magni faciebant; quare electuarium antipestiferum Crolli, & antidotum de sanguine Paracelsi ingrediebatur.

ARDEA CINEREA fluviatilis pariter avis, excrementum præsertim contra visus hebetudinem, & surditatem olim sufficiebat.

77. ANAS.

BOSCHAS major five ANAS torquata minor.
Aldrov. 3. 284.

LOC. Europæ nostræ stagna, lacus, flumina, ubique cicur.

PHARM. 1. Integra; 2. Hepar; 3. Adeps; 4. Sanguis?

QUAL.

PRINC. Frater anim. comm. eminent sal volatilis?

PRÆP. 1. Viva dorso dissecta.

VIS. 2. Subadstringens; 3. emolliens, 4. alexipharmaca?

USUS. 1. Colica flatulenta; 2. Fluxus hepaticus; 4. Serpentum ictus.

USUS PRÆC.

COMP. 3. Unguent. pectoral.; resumtiv.

DOSES. Superflua.

JUDIC. 3. Anferis succedaneus; 1. 2. 4. obsoleta, frustranea.

Sylvestris tum pro eduliis, cum pro medico usu feligitur.

CYGNUS, cujus caro, adeps, & cutis nervina, & cosmetica virtute medicinæ cedunt; rostro fortassis, & raritate a vulgari anate differt; non

piscibus, sed herbis, & seminibus plerumque vescitur. Sonorum cantum, quem morti proximos Cygnos edere dicebant; Græcorum figmentis Recentiores tribuunt.

78. ANSER.

ANSER domesticus. *Aldrov.* 3. 102.

LOC. Ubique Europæ cicur.

PHARM. 1. Stercus, 2. Axungia, 3. Sanguis.

QUAL. 2. Pinguis.

PRINC. 1. Salis ammoniacalis aliqua portio? multum olei, & salis volatilis.

VIS. 1. Incidens? antifebrilis? 2. emolliens? anodyna? purgans, 3. alexiteria?

USUS. 1. Urinæ, & menstruorum Suppressio, Febris

Mat. Med. Contracta.

F f

bris

bris quartana, Icterus; 2. Paralyfis; & Alvus constipata; 3. Venena.

USUS PRÆC.

COMP. I. Aquæ ophthalmic. Maffimil. 2. Unguent. repfunt.

DOSES. I. ʒj. ʒij.

JUDIC. Parum ufitatus, superfluous.

Hyoſciamus, amygdalus amara, & plumæ majores calamos præbent; omnes narcotica plantæ anferibus minores mollia ſtragula ſubminiſtrant. mortem inferunt.

79. PAVO.

PAVO. *Aldrov.* 2. 8.

LOC. India Orientalis, Zeylona, & alibi.

PHARM. I. Stercus, 2. Caro, 3. Fel, 4. Plumæ.

QUAL.

PRINC. Anim. commi.

PRÆP. I. Infuſio vinoſa, 2. juſcula, 4. aduſta.

VIS. I. Nervina? 4. lithonthryptica? & antiphlogiſtica? 3. abſtergens, 4. anthyſterica.

USUS. I. Epilepſia; Vertigo; 2. Calculus; Pleuritis; 3. Maculæ oculorum; Ophthalmia; 4. Hyſteriſmus.

USUS PRÆC. Epilepſia.

COMP.

DOSES. I. ʒj. ʒj.

JUDIC. Rarioris uſus, ſuperfluous, edulis, 2. 3. 4. Exoleta.

Aves omnes veniſſitate ſuperat, elegantiffimis pennis coloratis ſuperbit, VANELLUS circa rivulos arboribus obſitos frequentius reperitur, etiamſi mole admodum a Pavone diſſimilis ſit, plumarum tamen elegantia ab illo paululum diſtat, qua de cauſa quidam ipſum (Pavoncello) appellaverunt. Caro ejuſdem cephalica virtute prædita apud Medicos incaſum re- cenſetur,

UPUPA, ſeu AVIS PARADISI inter ſterquilinia plerumque degens; ſtercus etiam redolet & plumis pulcherrimis circumcingitur, quibus non parum corporis molem extendit; pennis tamen exuta tres unciarum pondus tantum explet.

Ex Upupa junipero decocta juſcula extrahunt, quæ Colicæ prodeſſe aſſerunt.

80. GALLUS, GALLINA, CAPO.

GALLUS gallinaceus. *Aldrov.* 2. 183.

LOC. Asia, Africa, & Europa ubique cicur.

PHARM. 1. Caro; 2. Adeps; 3. Ovorum vitella;
4. Albumen, 5. Testa; 6. Stercus.QUAL. 1. Sapida, succulenta, 2. pinguis, 3. oleo-
sa valde, 4. glutinosum, 5. calcarea; 6. nau-
seabundum.PRINC. 1. Anim. comm. 2. 3. multum olei ani-
malis, 4. phlegma multa, 5. alcalinae, pauca ge-
latina referta.PRÆP. 1. Juscula, gelatina, essentia, 3. oleum 5.
preparata, calcinata.VIS. 1. Nutriens, incrassans, 2. emolliens, 3. de-
mulcens, anodyna, cicatrizans, 4. tonica, 5. ab-
sorbens, subadstringens, diuretica; 6. stercoris
columbini.USUS. 1. Marasmus; Phthisis; 2. Otalgia; Aphæ;
Pustula variolosa; 3. Tussis; Ulcera; Dysente-
ria; 4. Collisio; Ophtalmia; 5. primæ viæ Aci-
ditas; Calculus.USUS PRÆC. 3. Ulcera; Dysenteria, 4. Ophtal-
mia.COMP. Unguent. album; martiatum; pectorale;
resumptivum, Lithonhrypticum Dom. Stephens;
clysteria demulc. &c.

DOSIS. 5. ocul. C.C.

JUDIC. 1. 2. 3. &c. Præstantia, usitata, 6. obso-
letum.

Omnibus notissima est Gallinaceo-
rum familia inter edulia non solum,
sed & Principum delicias. Angli enim
inter gallos certamina instituunt, pro
quibus Amphitheatra publicè extruun-
tur. Quas vero de Leone galli can-
tum pertimescente fabulas enarrant,
lubrico fundamento innituntur. Quo-
ad historiam naturalem spectat, circa
hujusmodi ovorum incubationem plura

mirifica, atque Reipublicæ literariæ
utilia detexerunt Malpighius, & Hal-
lerus celebrat. Viri, quæ hic referre
instituti nostri angustia inhibet. Ad-
notatu tamen dignum erit Ægyptios
furnorum ope peculiari artificio ex-
structorum pullos ab ovis excludere.

Juscula restaurantia ex pullis arctæ
decoctione extrahæ, quæ assidentes,
& Medici quandoque agris propinare

suadent utpote facilioris corruptionis substantiæ, ab usu Medico in acutis saltem rejicimus; diluiores potius decoctiones nutritionis ergo commendamus.

Gallinaceorum pinguedo ceteris avium axungis unica substitui valet.

Ovorum albumen myrrham in deliquium solvere potis est, cui cetera menstrua potentiora sunt inepta. Idem aluminae remixtum collyrium constituit sic dictum, coagululum aluminis, in ophthalmiis valde proficuum.

Vitella ovorum cum aluminis æquali quantitate combusta famigeratissimum præbent pyrophorum Hombergi, quod

primo e materia focali fortuito elicit.

Testas ovorum cetera hujus sensus absorbentia superare pro certo habito, quare pro pauperibus saltem oculis cancerorum merito substitui possunt.

PHASIANUS, alias Gallus silvestris, in Italia haud infrequens est, plantarum venustate, & saporis excellentia aves pene omnes vincit, ejusdemque comestio in Epilepticis, & spasmoticis affectibus magnopere commendant; selem vero oculorum aciem exacuere, adipem nervos corroborare putant.

SI. COLUMBA.

COLUMBA domestica. *Aldrov.* 2. 462.

Loc. Europæ, Asiæ, & Americæ sylvæ, at ubique cicur.

PHARM. I. Integra, 2. Stercus, 3. Sanguis? 4. gutturis Cuticula?

QUAL. I. Admodum sapida; 2. siccum; facile flammam concipiens?

PRINC. I. 2. 3. Præter anim. comm. præ aliis uberrima; 2. multum salis ammoniacalis nitrosi? 3. & partium spirituofarum?

PRÆP. I. Elixæ, vel β . dorso disecta, 2. pulveriz. calcinat. ejusque lixivium; 4. arefacta.

VIS. I. Subadstringens; anodyna, 1. 2. incidens, resolvens, 2. discutiens, purgans, diuretica, rubefaciens, 3. abstergens, 4. antidysenterica.

USUS. I. β . Apoplexia; Phrenitis; Pleuritis; 2. Hydrops; Calculus; Febres malignæ, soporosæ; 4. Dysenteria.

USUS PRÆC.

COMP. 2. Sinapisma, 3. Collyria.

DOSES. 2. ʒj - ʒij .

JUDIC. I. 2. Parum usitata tamen non contemnenda, 3. 4. dubia, superflua.

Columbis spirituofas falinas particulas copioſiores inefſe putant, & in morbis ſoporofis a viſcida humorum craſi ortis prodeſſe teſtantur; at viva Columba dorſo diſecta vaporofi cataſtmaſis inſtar lateralem dolorem lenire non contenderem.

Stercus vero ſinapi permixtum in delicatioribus veſicantibus interdum ſuccedit.

TURTUR columbæ ſilveſtris ſpecies eaſdem proſus virtutes præſert; ſpecificè tamen ad menſes niſios complectendos adhibetur.

82. PERDIX.

PERDIX Cinerea. *Aldrov. 2. 140.*

LOC. Europæ culta.

PHARM. 1. Plumæ, 2. Caro, 3. Sanguis, 4. Fel, 5. Cerebrum.

QUAL. 1. Fœtida.

PRINC. Anim. comm.

PRÆP. 1. Deſtillat.

VIS. 1. Anthyſterica, 2. Tonica, 3. 4. Abſtergens, 5. Incidens.

USUS. 1. Suffocationes hyſtericæ; Epilepſia; 2. ventriculi Atonia; 3. 4. Catarata; 5. Icterus.

USUS PRÆC. 1. Hyſteriſmus.

COMP. 1. Suffumigia.

DOSIS. 1. Pro libitu.

JUDIC. Parum uſitata, ſuperflua.

Plumæ ex quovis volucrum genere deſumptæ, & uſtæ hiſ perdicum pro ſuffumigiis ſuccedere valent.

COTURNIX Perdici valde affinis; nullius pene uſus apud Medicos; alii Epilepſiam producere, alii arcere cenſent: utrumque contendo.

TURDUS collibus junipero rēfertis delectatur, cujus caro juniperum

frequenter redolens: ab ipſo cephalicam, & tonicam virtutes derivare arbitrantur.

MERULA cum Turdo externo habita admodum conveniens, ſapore ab ipſo vincitur, ſylvas montuoſas inhabitat. Aqua vel oleo olivarum elixa alvi proſtuvia cohibere, dolorem Ichiaticum lenire dicunt.

83. HIRUNDO.

HIRUNDO domeſtica. *Aldrov. 2. 662.*

LOC. Europa circa rivulos, flumina, ſtagna.

PHARM. 1. Integra, 2. Stercus, nidus? Calculus gaſtricus?

F f 3

QUAL.

QUAL.

PRINC. Anim. comm.

PRÆP. I. Destillata, cinis, 2. pulveriz.

VIS. 1. Antiepileptica? 2. &c. incidens.

USUS. I. Epilepsia, 2. Angina, Inflammationes omnes externæ, visus Hebetudo.

USUS PRÆC.

COMP. β. Aqua hirundinum comp.

DOSIS. β.

JUDIC. Inusitata, dubia, superflua.

Insectis depascuntur Hirundines, quæ huc illuc, ea quæritando, traſmigrant, ab agris eorum copiam arcent, atque defendunt.

ALCEDO ipsi congener, & pen-

narum coloribus venustior circa fluminum ripas frequentius volitando pisces aucupat, & in Medicinâ super allatis convenire videtur.

84. PASSER DOMESTICUS.

PASSER domesticus. *Aldrov.* 2. 543.

LOC. Europa ubique, rudera, & ilices antiquæ.

PHARM. I. Stercus, 2. Axungia.

QUAL.

PRINC. I. Purgans, 2. emolliens.

USUS. I. Alvi stipticitas; 2. capillorum Defluvium.

USUS PRÆC.

COMP.

DOSIS. I.

gr. ij. - gr. iij.

JUDIC. I. Muscerdæ succedaneum, obsoletâ, frustranea.

Falso de nocuo passeris esu quidam suspicantur, frequenter enim, & tumissime cibus cedit.

REATINUS, seu PASSER TROGLODITES, sepes incolit; comestum calculos infringere, nonnulli credunt.

MOTACILLA, quæ caudam frequenter agitando *cauda tremula* nomen meretur, similibus morbis ac superior levamen affert.

ALAUDA saporis præstantiâ magni facienda erit, eamque captare solliciti sunt aucupes, sanguinem ipsa Medicis suppeditat, quem urinam provocare, Colicam flatulentam, & nephriticâ profligare potis esse affirmant.

PARUS MAJOR tandem ubique obvius, quem sub (Parusfola) nomine venit.

Ipsi Epilepsiam medendi, & urinam citandi facultatem tribuunt.

CLASSIS VI.

I N S E C T A

Integra.

85. **A**PIS GREGARIA. *S. N.* 103.

APIS pubescens, thorace subgriseo, abdomine fusco, pedibus posticis glabris utrinque margine ciliatis. *Lin. gen.* 118. *spec.* 17.

LOC. Ubique prata, colles, & ora florifera.

PHARM. 1. Integra, 2. Mel commune, virgineum despumatum, 3. Cera, 4. Propolis, 5. Feces favorum.

PRINC. 2. Album, vel flavum, dulce, mucilagineum, suaveolens, 3. citrina, vel alba, aqua, spiritu vini, aut acido quovis indissolubilis. 4. rubro-lutea.

PRÆP. 2. Mellis aqua distill. ; spiritus ; oleum ; sal ; hydromelli ; oxymelli simpl. , seu acetum mulfum ; oxymelli scillit. simpl. ; comp ; mel rosat. simpl. ; vel solutiv. ; anthosatum ; violat. ; anacardinum ; mercuriale ; 3. β . oleum destill. ; cera rub. ; viridis ; nigra.

VIS. 2. Edulcorans, incidens, expectorans, laxans, diuretica, abstergens, maturans, anodyna, traumatica, ophthalmica, 3. emolliens, detergens, digerens, vulneraria, β . diuretica, 3. 4. 5. resolvens, 4. attenuans.

USUS. 1. β . Ischuria ; 2. Morbi pectoris pene omnes ; Vomica ; Phthisis ; Pleuritis ; Tuffis &c. Alvus segnis ; Tumores dolentes, & inflammatorii ; externa Ulcera, & interna facium, uteri, pulmonum &c. ; Ophthalmia, 3. Tumores fe-

re omnes externi, frigidi præsertim, Lac græmatum, Strumæ &c.; labiorum, & papillarum Rimæ, Tendinum dolor, & rigiditas, Paralyfis; Perniones &c.

USUS PRÆC. 2. Pulmonum Infarctus omnes, ulcera externa, & interna, 3. Tumores.

COMP. 2. Elect.; Diaphen.; Theriac; Mithrid.; Dioscord. Fracastor.; Orvietan.; Philon. Rom.; Unguent. Ægyptiac.; Loochi plures, gargarismata, & Clysteria; 3. Unguent. de Sperm. cet.; Minii; Cerusæ; Diapompholix; Balsamum Locatell., cerata fere omnia usitataiora.

DOSIS. 2. Cocleatim.

JUDIC. 2. 3. Usitata, præsentia, immo inter quatuor pharmacopœorum Evangelistas, 1. 4. 5. obsoleta, superflua.

Apum historiam omnem excerptere, eaqueque structuram, regimen, utilitatesque omnes absolvere virium non solum, sed instituti nostri limites excedit, quæ tamen ex iis ad Medicinam spectant brevi indicabimus.

Apes ibi frequentiores sunt; ubi flores uberrimos terra gignit; præstantiores tamen mel, ceramque suppeditant; dum plantis balsamicis, & rore marino præsertim vescuntur.

Mel, quod nuperrime Observationes ostendunt, ex peculiaribus melliferis glandulis pistillis adnexis secretum, ipsa proboseide exsurgit, & per cœlophagum ad speciale receptaculum transducunt, ubi sua perfectione adæpta tandem in alvearis cellulas elegantissime elaboratas reponunt, easque propoli obtegunt.

Materiam vero in ceram abeuntem florum pulvisculo apibus præstant; hanc pedibus colligentes in placentalas lenticulares redigunt, ac domum exportatam mirabili prius artificio emolliunt, deinde imperfectam degluunt; at in stomacho digestam ceram perfectissimam citrinam pro usibus suis mirificis evomunt.

Propolis obducendis cellulis melle

repletis destinata est, & eam viliori cera, simul & melle Apes conficiunt.

Album, quod etiam virgineum sonat, ex recentioribus favis absque expressione stillans in ollis vernice obductis recipiunt: hujusmodi quamvis pluribus in locis parari soleat, hispanicum tamen optimum censetur.

Flavum ex alvearibus fractis, & in cacabis aheneis injectis, brevique calefactis torcularis ope forti expressione extrahunt; idque infirmioribus viribus gaudet, atque pretio viliori prostat.

Mel olim tam Medicis, quam æconomicis usibus pro saccharo usurpabatur, nunc utrique plerumque hoc succedit.

Etiamsi pluribus in morbis utilissimum evadat remedium, iis tamen mellis usum merito interdiximus, qui bilioso, & siccò temperamento præditi sunt; in ventriculo enim facile fermentatur, & bili consociatum acrimoniam acquirit, & inflammationes parere solet; verum ut dulcium omnium mos est, lumbricos in intestinis gignit, quod tandem Epilepsiam ejusdem frequens usus producere valeat, quæso mihi liceat dubitare.

Nullam Apes moleſtiam inferunt, ſed ad iram concitata ſuo aculeo icūs inſiſunt, a quo dolor, tumor rubens ſupervenit in calida præſertim regione, & tempeſtate admodum periculoſus. Ei præſentaneum, neque incertum præbet remedium petroſelinum contuſum, aut limus ſaliva remixtus cito vulnere admotus.

CICADA huc referri poteſt noſtiſſimum inſectum, quod ob peculiare organum in ventre ſitum ſuſurrandi facultate tanta pollet, ut aures obſurdeſcant. Colicæ ipſam prodeſſe, morbiſque veticæ convenire nonnulli putant.

86. CANTHARIS OFFICINARUM.

CANTHARIS vulgaris. *Raj. inſ. 276.*

LOC. Europa ubique, Hiſpania, Gallia, & Italia præſertim in Cynobato, Liguſtro, Ebulo, aliifque plantis degens.

PHARM. Integra.

QUAL. Fœtidiffima.

PRINC. Sal cauſticum ſui generis reſinoſis partibus implicatum, nonnihil gelatinoſi principii.

PRÆP. Pulvis, eſſentia Bartholini.

VIS. *Inter.* Diuretica? aphrodiſiaca? veſicam lædens; *Exter.* Rubefaciens, corrodens, exulcerans, excitans, reſolvens.

USUS. *Inter.* Iſchuria, Calculus, Hydrops, Gonorrhœa, virulenta, Hydrophobia, Venus iners; *Extern.* Febres exanthematicæ, & acutæ pene omnes, In criſum ſegnitiæ, atque defectu, Morbi ſoporofi, Ophthalmia, Paralyſis.

USUS PRÆC. *Inter.* Hydrophobia; *Exter.* Revulſio promovenda.

COMP. Emplaſt. veſicator. commun; indolens quorundam β . Pulvis Capit. Parenti contr. Hydroph.

DOſIS. β . g. ij. g. v.

JUDIC. *Inter.* Heroica, cauſſime uſurpanda; *Exter.* uſitatiffima, præſtans.

Muſcam oblongam pulchre viſcensidem Cantharides referunt. Calidiores lido enecantur, deinde ſolis calore exſiccantur. Minores, & recentiores Regiones peramant; captæ aceto ca-majoribus, vel vetuſtioribus anſe-

sunt, ipsique acriores sunt. Difficilioris indaginis est sal acre volatile, quod ipsis inest; qui alcalinum, qui acidum esse defendunt; plerique tamen posteriores sententiam amplectuntur.

Extrinsicæ non modicam sibi laudem in Medicina Cantharides promeruerunt ob vesicantium præsertim usum, quæ ad humores pluribus in morbis viscidos, densioresque incidendos, aut revellendos potissimæ sunt. Intrinsicæ vero nostris temporibus præsertim ad Hydrophobiam profigendam hæud infrequenter obtinet usus: utroque tamen modo exhibitæ totum systema nervosum, & fibrosum irritant; ac specificè ad vesicam tendunt, plus; minusve ipsam corrodunt, exulcerant, mistumque cruentum pariunt, quare

hujusmodi usus præcipue in sensibilibus subiectis, & convulsionibus obnoxiiis maxima cautione indiget: Ipsis copiosius sumptis pinguia omnia oleosa, & lac medicinam afferunt; ut specificum tamen, vel cantharidum correctorium cantharom plures commendant.

Animadvertendum tandem est, quod Pharmacopola frequentius illas contrectando, pulvere per nares, aut os ingrediente, mistu cruento, & aliis teterrimis morbis facillime corripiantur.

SCARABÆUS CORNUTUS genere Cantharidi hæud absimilis hic recenseri meretur, diuretica præcipue virtute pollere credunt; cornua vero absorbendo Dyslociæ profunt.

87. GRYLLUS.

GRYLLUS Domesticus. *Raj. in insect. 63.*

LOC. Ubique foveolæ in pratis, hortisque sibi paratæ.

PHARM. Integer.

QUAL. Suffurrans.

PRINC. Multum salis volatilis?

PRÆP. Contusus, arefact. & pulveriz. cinis.

VIS. Diuretica, aperiens, resolvens? ophtalmica? antifebrilis?

USUS. Urinæ suppressio; Parotides; Febris intermittens; Albugo.

USUS PRÆC.

COMP. Interdum collyria?

DOSIS.

ʒ. xij. - ʒj.

JUDIC. Exoletus, superfluous.

LOCUSTA parum ipsi dissimilis, tenim in suffumigiis anthystericis locum nihili in medicina faciendæ est, vix obtinere valet.

88. ARANEA.

ARANEUS subflavus hirsutus prælonge pedibus,
Raj. 27.

LOC. Europa ubique regiones calidiores.

PHARM. β . Aranearum telæ.

QUAL. Sicca mirifice conformata.

PRINC. Insector, comm.

PRÆP. Pulveriz. vel in aceto macerata.

VIS. Subadstringens antifebrilis? anthysterica?

USUS. Vulnuscula.

USUS PRÆC.

COMP. Cataplasmata febrifuga?

DOSIS. Extrinsecus.

JUDIC. Exter. β . Præsentaneum remedium, Inter-
frustraneum, obsoletum.

Araneæ omnes venenatissimæ sunt, ratu difficillimis, morbum tamen le-
ardenti præcipue sub calo, cuius rei vare auctores confirmant citharas
pererrimum nobis præbet exemplum pleçro molliter pullas atque mulica-
Tarantulæ ictus, quo periodicis con- les concutatus.
vulsionibus demorssi corripuntur cu-

89. SCORPIO,

SCORPIO pectinum denticulis xxx. *S.N. Lin.*

LOC. Europa, & Africa, regiones calidiores, ru-
dera antiqua.

PHARM. Integer.

QUAL. Cancrum quadantenus referens.

PRINC. Multum salis volatilis acris, & olei.

PRÆP. Contusum pulveriz. oleum, & essentia An-
geli Sala.

VIS. Diuretica, litonthyptica, alexiteria, cepha-
lica.

USUS. Ischuria, Calculus, Ictus venenati, Epile-
psia, Paralysis.

USUS PRÆC. Scorpionis punctura.

COMP.

COMP. Oleum Scorpionum simplex β . comp. Mathioli; Orvietan.

DOSIS. $\mathcal{D}\beta$. $\mathcal{D}j$. $\mathcal{Z}\beta$.

JUDIC. Exoletus, incertus, β . usitatum, superfluum.

Ultima caudæ vertebra vulnus Scorpionis infligere, inque ipsum venenum indere neminem latet, cujus medela cum ceteris animantium venenatorum icibus convenire videtur.

Mirifica, quæ de Scorpionis usu, deque oleo eorum prædicantur incertis nituntur experimentis, ac si plura cupias Meadum pervolvè.

90. FORMICA RUFÆ OFFICINARUM.

FORMICA media rubra. *Raj.* 69.

LOC. Ubique in sylvis, & hortis; in peculiaribus circa plantas resinosas sibi paratis domiciliis.

PHARM. I. Integra, 2. Myrmetium.

QUAL. I. Suaveolens?

PRINC. I. Sal acido-urinosum volatile &c. partes balsamicæ nonnullæ.

PRÆP. I. Sal oleum β . spiritus, seu aqua magnanimitatis simplex.

VIS. I. Excitans, tonica, cephalica?

USUS. *Inter.* Apoplexia, Vertigo, memoriæ Imbecillitas? *Exter.* Paralysis.

USUS PRÆC.

COMP. I. Oleum Formicarum Mynschic. 2. Balnea, & Cataplasmata nervina.

DOSIS. I. esterne.

JUDIC. Exoleta; non contemnenda.

Formica nostra vulgaris ex plantis resiniferis, circa quas sua domicilia extruit, aliquid balsamici ab ipsis excerpere quidam putarunt: quod credite si lubet. Apud Indos in Insula Zeylona formosissima earum species ad-

est alata, quæ ex ziziphi genere arborem perforando humorem stillantem sugunt, quo sibi alvearia mirifice construunt; quæ sub lacca nomine ad nos adferuntur.

91. MILLEPEDES, seu ASELLUS.

ASELLUS ASININUS seu vulgaris. *Raj.* 41.

LOC. Ubique loca humida, tecta, parietum rimæ, sterquilinia &c.

PHARM. Integer.

QUAL. Fœdus.

PRINC. Multum falis, & salini spiritus; ammoniacalis profapia? terra subtilior.

PRÆP. Contusus; exsiccat. pulveriz.; Infusum vinosum, spirituofum; sal.

VIS. Incidens, resolvens, diuretica.

USUS Icterus, Asthma, Hydrops, Ischuria, Arthritis, Nephritis, Calculus?

USUS PRÆC. Dysuria, Asthma.

COMP.

DOSIS. g. xij. - ℥ij.

JUDIC. Usitatissimus, præstans.

Ael i lorione in vino albo, & exsiccatione solis ope præparantur, quos in pulverem redactos ad usum servant. Caveto ab illis, ubi sanguinis orgasmus, fibra mobilis, & febris adsunt. De cetero in asthmaticis, aliisque pe-toris affectibus utilissimum remedium celebratur.

Licet hic de CIMICE, & PEDICULO pauca recensere. Uterque mollitiei, & fœditatis flagellum; paupertatis comites indivisibiles, in-

consulto remedium familia' nauseabunda parum efficacia hæc animalcula adscripta fuere.

Prior contra urinæ suppressionem, alter ad febres intermitentes nausea potius, quam pharmaci virtute profigandas adhibebantur.

Quæ de morbo pediculari; Aldrovandus, & alii censent in scabiei speciem libentius animalculis aut erucis refertam propendere malle.

Coccifera Folliculacea.

92. BOMBYX.

PHALÆNA pectinicornis elinguis. *Lin. Fn.* 3v. 832.

LOC. Olim China, nunc Europa ubique in hypocaustis cultus,

PHARM.

PHARM. I. Folliculum, seu Sericum crudum, 2. Coc-
cineum tinctum.

PRINC. I. Sal, & spiritus volatilis, oleum buty-
raceum.

PRÆP. I. β . Guttæ anglicanæ, 2. contritum.

VIS. β . Incidens, attenuans, excitans, 2. β an-
thyserica, 2. subadstringens.

USUS. β Morbi soporosi omnes, Epilepsia, 2.
 β Hysterismus. 2. Hæmorrhagia.

USUS PRÆC. β Apoplexia.

COMP. Specif. cord. temp: ; de hyacintho ; dia-
mosch. dulc.

DOSIS: β gutt. iv. gt. xij. gt. xx.

JUDIC. β Rarioris usus, præstantissimæ, 2. incer-
tæ virtutis.

Supervacaneum cenſeo Bombycis in-
dultriam ſericum extruentis, utilita-
teſque omnes, quæ ab ipſo derivant
enumerare; ſpiritum tamen illum, qui
ſub guttarum Anglicanarum nomine
venit, animadverſione dignum judico:
penetrantiſſimus eſt, & in ſoporosis

affectibus admodum proficiuus, cuius
inventionem Domino Goddar Medi
debet, ejuſque compositionem diu
reconditam D. vus Galliarum Rex coe-
mit, ac tandem Turneſortius publi-
ci juris fecit.

93. CHERMES, COCCUM BAPHICUM.

COCCUS quercu ilicis *S.N. n.7.*

LOC. Quercus, seu Ilex aculeata Cocci glandifera.
Bauh. in Lusitania, Hispania, Italia, sed Gallia
præsertim circa Monspelium.

PHARM. Kermes grana.

QUAL. Folliculi coloris rubescentis, odoris non
ingrati, saporis subacris.

PRINC. Materia gummeo-resinosa, Sal urinosum
ex parte gummosa animalis proſapie; nonnihil
salis acidi ex resina, indolis vegetabilis.

PRÆP. Pulvis, succus inspissatus, tinctura, syru-
pus, Infusum vinosum.

Vis. Subadstringens, roborans, cordialis? aphrodisiaca?

Usus. Abortus, Vomitus, ventriculi Imbecillitas, cordis Palpitatio, Syncofes.

Usus Præc. Abortus præcavendus.

Comp. Confectio alkermes, solida; liquida florent.; hyacinth.; smaragd.; tinct. bezoard. ex herbis; species de hyacinth.; diamargarit. frigid.

Dosis. ℞. ℥j. ʒss.

Judic. Usitatissima, commendatissima, infirmæ tamen virtutis, tinctoria.

Olim inter se maxime auctores certabant de genuina Cocci origine: alii Illicis fructum esse opinabantur, quidam insectorum arborem pungentium recrementum censebant: donec Reamurius insectum revera esse sedula serutatione detexit, atque demonstravit.

Veris initio animalculi ovula circa Illicis ramos excluduntur, hinc animal arboris succo alitum usque ad æ-

statis ortum immorum persistit, tunc novam sobolem gignit, atque sponte emortuum ipsum colligunt, & supra lintea exsiccatum venum tradunt.

Pro hyemis savitie, aut bona temperie copiosior, vel sterilis hujusmodi messis erit.

Ex eo purpureum pretiosissimum colorem Insectores parant.

94. COCCINELLA.

SCARABÆUS hæmisphæricus cochineelifer. *Pet. gaz. l. t. I. f. 5.*

Loc. America Peruvia, & Mexicum præsertim in Cactò compresso articulato ramoso: articulis ovato oblongis sub-inermibus hort. Upsal. 121. degens.

Pharm. Coccinellæ granum, pulpa.

Qualit. Insectum pisi crassitudine, atro-rubens, saporis nonnihil amaricantis, situmque redolens.

Princ. Multum mucilagineæ substantiæ, pauca resinosa permixtæ, sal acido-urinosum.

Præp. Infusum aquosum, tinctura spirituosa, extractum.

Vis.

VIS. Subadstringens, diuretica, leniter stimulans, cordialis? diaphoretica? alexipharmaca?

USUS. Vulnura, hæmorrhagia, Ischuria, cordis Palpitatio, Febres malignæ &c.

USUS PRÆC. Sabulum Renum, & Vesicæ.

COMP. Confectio Alkermes; Tinctura sacra Edimb.

DOSIS. g. xij. ℥j. ʒj.

JUDIC. Rarioris usus, Kermes succedaneum, ipso præstantior? tinctoria.

Coccinellarum fetus postquam per Opunciz ramos peragrarunt sedem suam figunt, atque plantæ hæmorem fugendo adolefcunt, ubi nova sobole deposita intereunt, ibique nati eontinenter vitam gerunt, donec novam prosapiam valeant procreare; ex eo enim nonnulli sibi suadent Kermes Coccinella præstantiorem esse, nam quos illi pariunt, statim ac ipsis volitandi facultate facta sit, paterna domo discedunt, exuviis parentum superstitionis tantum, quapropter major ipsis inest nutritionis ergo diuretica, & stimulans facultas quam in grano Kermes; eo minori tamen adstringentia virtute pollent. Idcirco abortui arcedendo impares sunt; distociæ potius convenire videntur; tinctoribus, & pictoribus Coccinella utilissima est, ex ea posteriores Laccam, & coccineum colores elegantissimas patrant.

95. GALLA TURCICA.

CYNIPS Querci. *S. N. n. 3.*

LOC. Hierapolis, & aliæ regiones calidiores in quercu semper-virenti.

PHARM. Galla, seu Tuber quercubus adnascens.

QUAL. Nucem avellanam referens, glabra, saporis austerissimi.

PRINC. Mulfum gummeo-resinæ rudioris, salis ammoniacalis nonnihil.

PRÆP. β. Pulvis, Infusum aquosum.

VIS. Adstringens stiptica, antifebrilis?

USUS. Hæmorrhagia, Dysenteria, Ulcera, Vteri, & Vaginæ procidentia; Virginitas læsa; Febris intermittens.

USUS PRÆC. Externus.

COMP. Emplast. ad Hernia D. Charas.

DOSIS. β - - - ʒβ. - ʒj.

JUDIC.

JUDIC. *Exter. Præstans; ad febres profigandas incerta, Tinctoria.*

Hujusmodi concreta ab insecto quodam orum ducunt; quod inter rimas quercu ovula deponit, quæ succrescendo in vermiculos mutata plantæ succis vescuntur, & tunica in globosam formam coagmentata vestiuntur; quam proboscide animalculum perforando sub muscæ figura alio avolat; ipsamque Gallam vacuum relinquit.

Galla vitrioli solutionem nigram; aut violaceam efficit; quare ejusdem

infusum ad aquas minerales perferendas utilissimum evadit; ex ea tum nigerrimus color paratur insectoribus familiarissimus, cum atramentum scriptorium confici solet.

FUNGUS ROSARUM eandem pene originem agnoscit ab alia Tenthredinis specie; adstringenti pariter virtute donatur, ipsumque rustici ad alvi profuvia compescenda frequenter adhibent.

Vermes.

96. **LUMBRICUS TERRESTRIS.**
LUMBRICUS lævis. *Fn. Su. 1271.*

LOC. Ubique sterquilinia.

PHARM. Integer.

QUAL. Teres.

PRINC. Oleum animale, non parum substantiæ mucilagineæ, & salis volatilis, terra multa.

PRÆP. Pulvis, spiritus simplex, comp.; Oleum coct. simpl., comp.; Oleum destill.; Sal volatile; Essentia.

VIS. Diuretica; attemperans; deobstruens, antispasmodica? diaphoretica?

USUS. Icterus, viscerum Obstrutio, Arthritis, Asthma, Vomica, Morbi spasmodici omnes, papillarum Rimæ, Paronychia, tendinum Rigiditas.

USUS PRÆC. Pulmonum infarctus serosi.

COMP. Emplast. de Ranis c. merc. Diabotinum; Unguent. nerv.; Pulvis antispasmod. Wesserman.

DOSES. - - - - - ℞. - ʒss.

JUDIC. Usitatissimus viribus Afello paullo inferior.

Lumbricos preparari vivacissimos colligunt, ipsosque vino pluries ablutos, solari calore exsiccant, & ad Medicum unum in pulverem redigunt; Androgyna animalcula sunt, oculis, pedibus, auribus, & ossibus carentia: fœda sane, quamvis aliqua apud Medicos virtute prædita.

97. HIRUDO.

HIRUDO depressa fusca ; margine laterali flavo :
Faun. Suec. 1272.

LOC. Aquæ dulces stagnantes ubique.

PHARM. Integra, viva.

QUAL. Vermis oblongus, complanatus, nigris
 striis longitrorfus refertus, dentibus tribus in ore
 instructus,

PRINC.

PRÆP. In aqua detentæ, & fame pressæ.

VIS. Topica, sanguisugens.

USUS. Hæmorrhoidis ; Hemicrania ; Odontalgia ;
 mensium suppressio, ac quodvis revellendi opus.

USUS PRÆC. Capitis dolor.

COMP.

NUMERUS. -- ij. ij.

JUDIC. Usitatissima, præstans.

Si vulnus serius quam par est infligant partem lacte, vel sanguine galinaceo oblinito ; adherentes vero postquam saturatæ fuerint, sponte suggere desinent ; secus enim solutio. ne salis marini illas ispergito statim se retrahent ; postquamquod si sanguis justo copiosior fluat album ovi stipu-

la, vel aliud stripticum admotum illico fluxum sistet.

Caveto ne intestina per anum, aut per es intrent hæmorrhagias tunc, & cardialgias enormes parere solent, quibus emeticis, & clysteribus e solutione salis marini facile medetur.

Zoophita?

98. CORALLUM RUBRUM.

MILLEPORA rubra, striis obsoletis flexuosis.

LOC. Mediterraneum scopulorum Criptæ circa Corsicæ, Siciliæ, Dalmatiæ, atque Massiliæ litora.

PHARM. Corallia rubra, & ipsorum cortex.

QUAL. Inspida, inodora, calcarea, lapidea.

PRINC. Terra multa tenerior ; sal urinosum volatile,

tile, bitumine non nihil remixtum; aliquid martialis, falis marini adventicii paucissimum.

PRÆP. Pulvis, Magisterium, Sal, Tinctura, Syrupus.

VIS. Absorbens, subadstringens, alexiteria?

USUS. Profluvia, Fluor albus, Venena, Febres malignæ.

USUS PRÆC. Aborti metus.

COMP. Specif. cephalic. Pulv. bezoard. Sennerti; Chellar. comp.; Dentifric.; Epilept. Marchion.; de Gutteta, Pannonic. rub.; Confect. hyacinth.; Smaragd.; Emplast. Stiptic. Spec. cordial. temp.; de hyacinth. Diamargar. frigid.; Diamosch. dulc.; Troch. de Carab.

DOSIS. ℥ss. ʒss. ʒj.

JUDIC. Usitatum, infirmæ virtutis.

Nondum inter naturæ historicos de corallorum origine orta contentio explanata fuit, in obscuritate adhuc versatur, plures cum Marfillio corallia vegetare putarunt; alii juxta partium positionem succrescere crediderunt, & ad regnum lapideum referre censent, & utrumque recentiores alii negant, & insectorum industria eorum productionem nos debere acerrime vindicare; quam sententiam amplecti & mihi lubet.

Qui materiam fusius pertractarunt

Marfilius, Golofredus, Borichius, & Linnæus fuere.

Corallum matrici adherens vel recens extractum vetustiori mollius esse decipimur.

Cortex corallis ipsis præstantior evadere censetur.

Hujusmodi præparationes pene omnes abolverunt, quæ additorum ergo a coralli indole longe discrepant, quare simplex eorum pulvis ipsis commode substitui potest.

99. CORALLUM ALBUM.

MADREPARA simplex ramosa, ramis teretibus lævibus tubulosis: lamellis integris. Hort. Cliff. 481.

LOC. Mediterraneum, sed Tyrrhenum præsertim.

PHARM. Corallia alba.

QUAL. Insipida, inodora, calcarea.

PRINC. Multum terræ calcariæ; paucum falso-glutinosa substantiæ.

PRÆP. Pulvis &c.

VIS. Rubro infirmior.

USUS. Hæmorrhagia &c.

USUS PRÆC.

COMP. Pulver. Pannonic. D. Charas; Diamarg. frigid.; Cachetic.; Spec. cord. temp.; Emplastr. stiptic.

DOSIS. Antecedentis.

JUDIC. Parum usitatum, superfluum.

Quoad hujusmodi originem quem de rubro superius enunciamus valet sermo. | doque Madreporæ observantur, natura, & viribus haud absimiles, atque usu promiscuæ.

Huic affines in pharmacopeis quan-

100. CORALLINA.

MUSCUS coralloides, squamis loricated. *Baub. pin. 364.*

LOC. Mare Mediterraneum; Atlanticum; Scopulis, conchis, aut corallis adnascens.

PHARM. Eadem recens.

QUAL. Albo cinerea, odoris nauseosi, saporis falso-ingrati amaricantis.

PRINC. Terra multa, non nihil salis marini bitumine remixti.

PRÆP. Pulvis.

VIS. Absorbens, subadstringens, anthelminthica.

USUS. Ventriculi Aciditas; Diarrhoea; Vermes.*

USUS PRÆC. Lumbrici enecandi.

COMP. Specif. Diamercur. Mynsich.; Pulv. ad vermes quorumd.

DOSIS.

ʒj-ʒʒ.

JUDIC. Parum usitata; præstans.

Dioscorides olim, & Veteres Medici de hujusmodi virtute anthelminthica nullam mentionem faciunt, hodie tamen recenter collecta in Græcia

præsertim ubi ad maris Ægei scopulos copiose gignitur hunc in finem frequentissime usurpatur.

CATALOGUS.

CLASSIS I. QUADRUPEDIA.

1	Homo	387
2	Simia	389
3	Elephas	390
4	Rhinoceros	391
5	Leo	392
6	Ursus	ibid.
7	Camelus	393
8	Equus	394
* 9	Afinus	ibid.
10	Mulus	395
* 11	Cervus	396
12	Rangifer	397
13	Alces	398
* 14	Bos	ibid.
* 15	Sus	400
16	Aper	ibid.
17	Histrix	401
18	Ericius	ibid.
19	Taxus	402
20	Zibethicum animal	ibid.
21	Canis	403
22	Lupus	404
23	Vulpes	405
* 24	Moschiferum animal	ibid.
* 25	Hircus	407
* 26	Capra bezoard. orient.	408
* 27	Capra bezoard. occid.	ib.
28	Ovis	410
29	Felis	ibid.
30	Lepus	411
31	Cuniculus	ibid.
32	Martes	ibid.
33	Mus	412
34	Talpa	413

CLASSIS II. AMPHIBIA

ORD. I.

Pedata Majora.

35	Hippopotamus	414
36	Castor	ibid.
37	Lutra	416
38	Crocodylus	ibid.

ORD. 2.

Pedata Minora.

39	Scincus	417
40	Lacertus vulgaris	418
41	viridis	ibid.
42	Salamandra terrestris	ibid.
43	aquatica	ibid.
44	Bufo	419
45	Rana	420
46	Testudo terrestris	ibid.
47	marina	ibid.
48	palustris	ibid.

ORD. 3.

Reptilia.

49	Serpens vulgaris	421
50	Vipera offic.	422
51	Vipera caudifona	424
52	Vipera cobra de capel.	ib.

C L A S S I S I I I.

P I S C E S

O R D. I.

Bellua Marina.

* 53	B	Alæna vulgaris	426
54	B	Balæna cetæ	ibid.
55	B	Balæna Nahrival	427
56		Manati	428
57		Phoca	429
58		Canis Carcharias	ibid.

O R D. 2.

Bellua aque promiscue.

* 59		Ichthyocolla	430
60		Arcipenser	431

O R D. 3.

Pisces marini minores edules.

61		Morhua	432
62		Harengus	433
63		Clupea	ibid.
64		Anguilla	ibid.
65		Hippocampus	434
66		Sepia	ibid.

O R D. 4.

Pisces fluviatiles minores edules.

67		Salmo	435
68		Trutta	436
69		Lucius	ibid.
70		Carpis	ibid.
71		Tinca	437
72		Perca	438

C L A S S I S I V.

O R D. I.

T E S T A C E I.

73	O	Streum	439
74		Concha margaritifera	ibid.
75		Conchulæ veneræ	440
76		Mytilus	441
77		Umbilicus marinus	ibid.
78		Blatta Byzantina	442
79		Dentalia	ibid.
80		Concha fluviatilis	ibid.
81		Coclea terrestris	443
82		Limax nuda	ibid.

O R D. 2.

Crustacei.

83		Cancer Marinus	444
84		Cancer fluviatilis	ibid.

C L A S S I S V.

A V E S.

85	A	Quila	446
86	A	Accipenser	ibid.
87		Ottis	ibid.
88		Noctua	ibid.
89		Pica	447
90		Corvus	ibid.
91		Picus viridis	ibid.
92		Cuculus	ibid.
93		Struthio	ibid.
94		Grus	448
95		Ciconia	ibid.
96		Ardea cinerea	ibid.
97		Anas	449
98		Cygnus	ibid.
99		Anser	ibid.
100		Pavo	450

CATALOGUS.

471

101 Vanellus	ibid.	124 Aranea	459
102 Upupa	ibid.	* 125 Scorpio	ibid.
* 103 Gallus	451	126 Formica	460
104 Phasianus	452	* 127 Millepedes	461
105 Columba	ibid.	128 Cimix	ibid.
106 Turtur	453	129 Pediculus	ibid.
* 107 Perdix cinerea	ibid.		
108 Coturnix	ibid.		
109 Turdus	ibid.		
110 Merula	ibid.		
111 Hirundo	ibid.		
112 Alcedo	454		
113 Passer	ibid.		
114 Reatinus	ibid.		
115 Motacilla	ibid.		
116 Alauda	ibid.		
117 Parus major	ibid.		

ORD. 2.

Coccifera, & folliculacea.

* 130 Bombix	ibid.
* 131 Chermes	462
* 132 Coccinella	463
* 133 Galla turcica	464
134 Fungus rosarum	465

ORD. 3.

Vermes.

* 135 Lumbricus	ibid.
* 136 Hirudo	466

ORD. 4.

Zoophita?

* 137 Corallum rubrum	ibid.
138 Corallum album	467
* 139 Corallina	468

CLASSIS VI.

INSECTA

ORD. I.

Integra.

* 118 A Pis Gregaria	455
119 A Cicada	457
* 120 Cantharis	ibid.
121 Scarabeus cornutus	458
122 Gryllus	ibid.
123 Locusta	ibid.

FINIS.

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

A Vendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approvazione del P. F. Serafino Maria Maccarinelli Inquisitor General del Santo Ufficio di Venezia nel Libro intitolato : *Materia Medica contracta, Synonyma &c. complectens Regnum Animale, & Minerale, Ludovici Tessari, & Vegetabile Caroli Linnei*: non v'esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Attestato del Segretario Nostro, niente contro Principi, e buoni costumi; concediamo Licenza a Niccolò Pezzana, che possa essere stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 27. Dicembre 1761.

{ Marco Foscarini Cav. Proc. Rif.

{ Alvise Mocenigo 4. Cav. Proc. Rif.

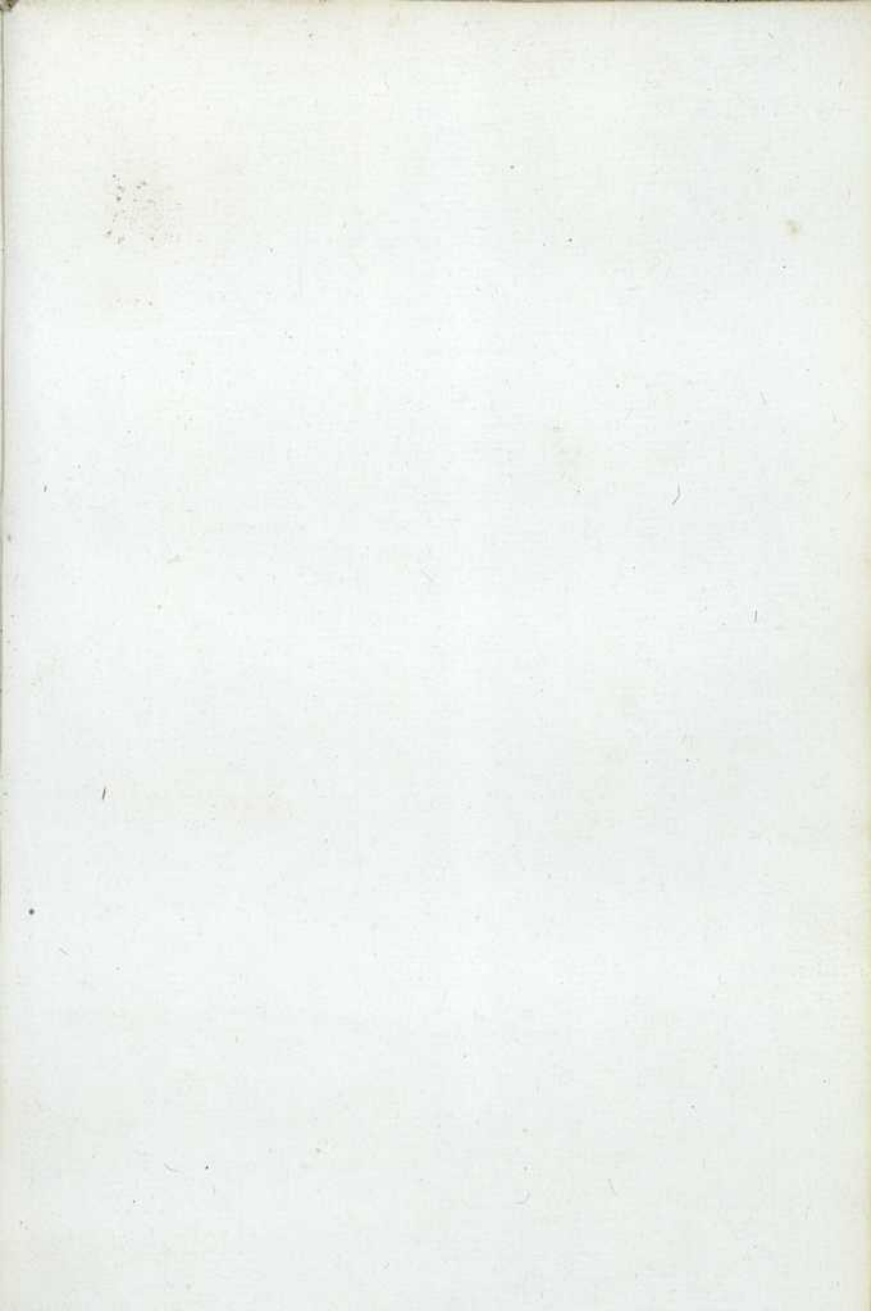
{ Polo Renier Rif.

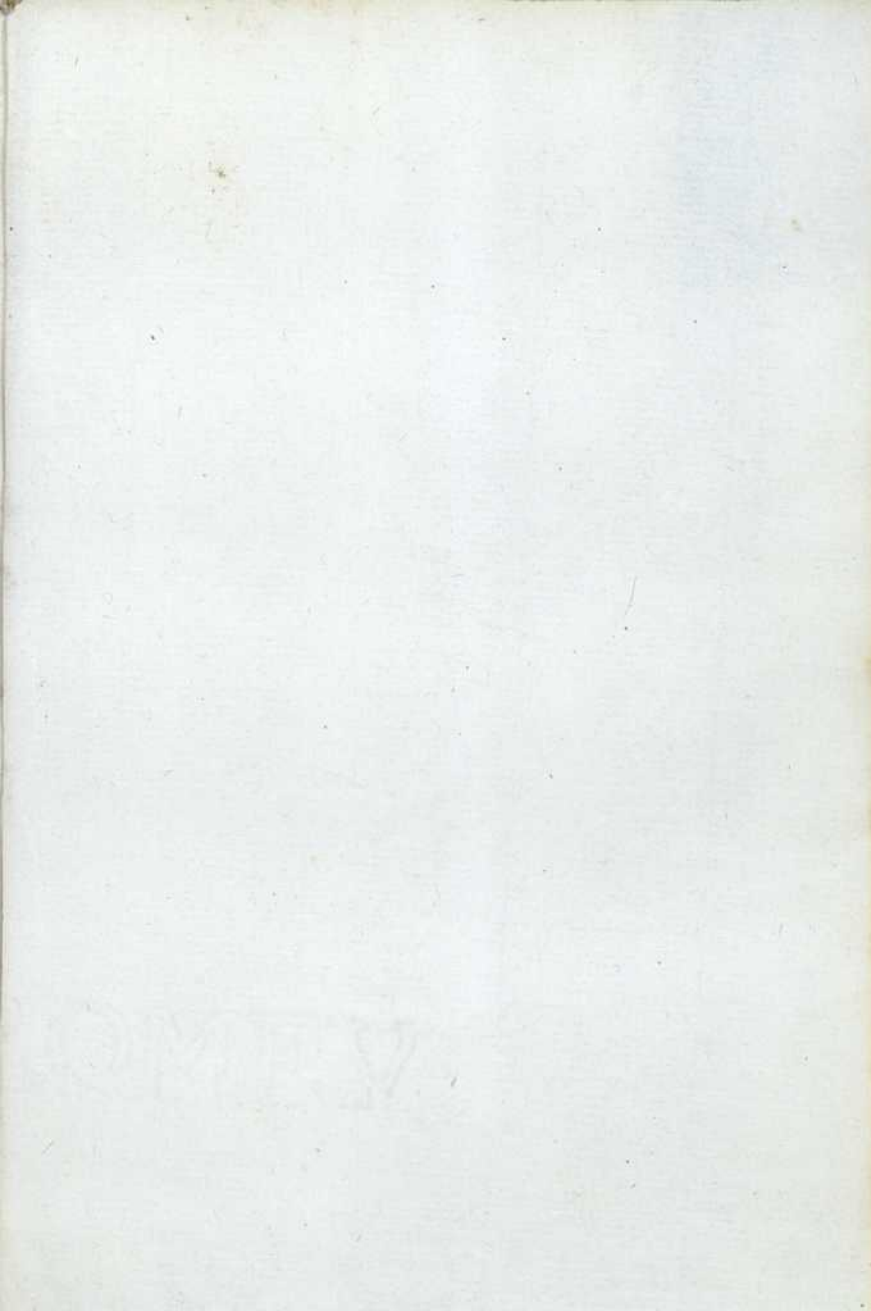
Registrato in Libro a Carte 113. al Num. 469.

Giacomo Zuccato Segr.

Registrato in Libro del Magistrato Eccellentiss. de' Signori Esecutori contro la Bestemmia.

Francesco Gadaldini Seg.

cd

4

